МУНИЦИПАЛЬНОЕ АВТОНОМНОЕ ДОШКОЛЬНОЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ ГОРОДА НАБЕРЕЖНЫЕ ЧЕЛНЫ «ЦЕНТР РАЗВИТИЯ РЕБЕНКА – ДЕТСКИЙ САД № 83 «ФЕЯ»
423832, Республика Татарстан, город Набережные Челны, Бульвар Касимова, д. 7

ЯР ЧАЛЛЫ ШӘҺӘРЕНЕҢ МУНИЦИПАЛЬ АВТОНОМИЯЛЕ МӘКТӘПКӘЧӘ БЕЛЕМ БИРУ УЧРЕЖДЕНИЕСЕ «ТЫЛСЫМЧЫ КЫЗ» 83 НЧЕ БАЛАЛАР БАКЧАСЫ – БАЛАНЫ ҮСТЕРҮ ҮЗӘГЕ»
423832, Татарстан Республикасы, Яр Чаллы шәһәре, Касимов урамы, 7 йорт

Телефон/факс +7 (8552)-34-91-71, +7 (8552)-34-68-05, e-mail: sad083@inbox.ru

«СОГЛАСОВАНО»
Ст. медсестра ______ Шайхиева С.Ф.
«24» августа 2022г.
Ст. воспитатель ______ Шляхтина Ю.А.
«24» августа 2022г.

Введено в действие
приказом заведующего
от 24.08.2022 № 456

«УТВЕРЖДАЮ»
Заведующий МАДОУ
«Центр развития ребенка –
детский сад №83 «Фея»
__________ Юлчурина Ю.В.
«24» августа 2022г .

Рассмотрено и утверждено
на педагогическом совете
от 24.08.2022
Протокол № 1

ЭШ ПРОГРАММАСЫ

икенче кече төркем (3 яшьтән 4 яшькә кадәр) №4

2022/2023 уку елы өчен

Әзерләде:
кв. категорияле тәрбияче
Габдуллина Альбина Абуззар кыз

Яр Чаллы шәһәре
2022ел

Эчтәлек

1. Максатчан бүлек.

1.1.Аңлатмалы язу.

1.1.1. Программаны тормышка ашыру максаты һәм бурычлары

1.1.2. 3- 4 яшьлек балаларның шәхси һәм яшь үзенчәлекләре

1.1.3. Төркем эшчәнлегенең төп юнәлеше

1.1.4. Программаның принциплары

1.2. Максатчан юнәлешләр

2. Эчтәлек бүлеге

2.1.Белем бирү эшчәнлегенең эчтәлеге

2.1.1.Социаль-коммуникатив үсеш өлкәсе

2.1.2.Танып белү үсеш өлкәсе

2.1.3.Сөйләм үстерү үсеш өлкәсе

2.1.4.Нәфасәти үсеш өлкәсе

2.1.5.Физик үсеш өлкәсе

2.2. Гаилә белән үзара аралашу

3. Оештыру бүлеге.

3.1.Өлкәннәр төркемендә көндәлек режим

3.2.Үстерешле предметлы тирәлекнең үзенчәлекләре

3.3.Материаль-техник һәм методик кулланма

3.4. Көндәлек режим

3.5. Турыдан- туры белем бирү эшчәнлегенең расписаниесе

3.6. Традицион вакыйгалар, бәйрәмнәр, чаралар

Программа паспорты

- Федеральный закон от 29.12.2012 № 273-ФЗ «Об образовании в Российской Федерации» (с изменениями от 14.07.2022г.).
- Федеральный закон от 03.08.2018 г. №317 –ФЗ «О внесении изменений в статьи 11 и 14 Федеральный закон «Об образовании в Российской Федерации».
- Федеральный государственный образовательный стандарт дошкольного образования (Утвержден приказом Министерства образования и науки Российской Федерации от 17 октября 2013 г. N 1155).
- Комментарии к ФГОС дошкольного образования Минобрнауки России Департамента общего образования от 28 февраля 2014 года № 08-249.
- Приказ Министерства просвещения РФ от 31 июля 2020 г. № 373 «Об утверждении Порядка организации и осуществления образовательной деятельности по основным общеобразовательным программам – образовательным программам дошкольного образования».
- Постановление Правительства РФ от 15 сентября 2020г. №1441 «Об утверждении Правил оказания платных образовательных услуг».
- СП 2.4.3648 – 20 «Санитарно – эпидемиологические требования к организациям воспитания и обучения, отдыха и оздоровления детей и молодежи», утвержденный Постановлением Главного государственного санитарного врача Российской Федерации от 28.09.2020 №28 об утверждении санитарных правил. Зарегистрирован в Министерстве юстиции РФ от 18.12.2020 №61573.
- Постановление Главного государственного санитарного врача РФ от 28.01.2021 №2 «Об утверждении санитарных правил и норм СанПиН 1.2.3685-21 «Гигиенические нормативы и требования к обеспечению безопасности и (или)безвредности для человека факторов среды, обитания» (вместе с СанПиН 1.2.3685-21 «Санитарные правила и нормы..»).
- Постановление Главного государственного санитарного врача РФ от 27.10.2020 г. №32 «Об утверждении санитарно-эпидемиологических правил и норм СанПиН 2.3/2.4.3590-20» Санитарно-эпидиомологические требования к организации общественного питания населения.
- Санитарно-эпидемиологические правила СП 3.1/2.4.3598-20 «Санитарно-эпидемиологические требования к устройству, содержанию и организации работы образовательных организаций и других объектов социально инфраструктуры для детей и молодежи в условиях распространения новой коронавирусной инфекции (COVID-19)», утвержденный постановлением Главного государственного санитарного врача РФ от 30.06.2020 №16, с изменениями от 24.03.2021 г. (Постановление Главного государственного санитарного врача РФ №10 «О внесение изменений).
- Закон Республики Татарстан «Об образовании» от 22.07.2013г № 68-ЗРТ (принят Государственным Советом 28.06.2013 г).
- Закон Республики Татарстан «О государственных языках Республики Татарстан и других Языках в Республики Татарстан» (изменения и дополнения от 28.07.2004 г № 44-ЗРТ; от 12.06.2014 г № 53-ЗРТ).
- Устав ДОУ;
- Основная образовательная программа ДОУ;
- Рабочая программа воспитания ДОУ

Кереш.

“Об образовании в Российском Федерации” Федераль канунына нигезләнеп, Россиядә мәктәпкәчә белем бирү гомуми белем бирүнең беренче дәрәҗәдәге статусын алды. Белем бирү программаларын тормышка ашырганда мәктәпкәчә белем бирү ФДББС “Об утверждении федерального государственного образовательного стандарта дошкольного образования» (Приказ Министерства образования и науки Российской Федерации № 1155 от 17 октября 2013 года), нигезендә җайга салына. Аның төп бурычы- мәктәпкәчә яшьтәге балаларның тулы кыйммәтле яшәеше өчен уңайлы шартлар тудыру, шәхес культурасының нигезле җирлеген формалаштыру. Программаны төзегәндә белем бирү үсешендә хәзерге заман халыкара тенденцияләр исәпкә алынды:

- балада әйләнә-тирәгә яңа караш формалаштыру;

- практикада белем бирүнең төп юнәлешләрен (экологик, экономик, социаль) тормышка ашыру;

- эшчәнлектә балаларның шәхси тәҗрибәләрен (көнкүреш, культура, социаль, әхлакый) актив куллану;

- балалар инициативасын, белемнә омтылышын, мөстәкыйльлеген үстерү;

- белем бирү процессын нәтиҗәле итү өчен төрле эшчәнлекне берләштерү (интегральләштерү)

- балаларның уенга, куркынычсызлыкка, уңайлы әйләнә-тирәгә хокукын саклау;

-сыйфатлы белем алуга мөмкинлек тудыру;

- балаларны социумга актив кертү.

1. Максатчан бүлек.

1.1. **Аңлатмалы язу.**

Төбәкнең мәктәпкәчә белем бирү программасы (алга таба Программа) «Мәктәпкәчә төп гомуми белем бирү программа- сы структурасына Федераль дәүләт таләпләре»нә (РФ Мәга- риф һәм фән министрлыгының 23.11.2009 елда 655 нче карары нигезендә расланган) нигезләнеп төзелде. Программада 3 яшьтән 7 яшькә кадәр булган балаларга төбәкнең климатик, милли-мәдәни, демографик, социаль-эко- номик шартларын исәпкә алып, белем бирү процессында кат- нашучылар тарафыннан формалаштырыла торган белем бирү эчтәлеге чагылдырыла. Программа нигезендә мәктәпкәчә белем бирү учреждени- есе мөстәкыйль рәвештә мәктәпкәчә төп гомуми белем бирү программасының вариатив өлешен эшли, раслый һәм тормыш- ка ашыра; шуның белән балаларның физик, социаль һәм акыл үсеше хокукларын (Бала хокуклары турындагы Конвенция, 1989), барлык балалар өчен мәктәпкәчә баскычтан башлан- гыч мәктәпнең беренче сыйныфына укырга күчкәндә тигез мөмкинлекләрен тәэмин итә. Программа мәктәпкәчә яшьтәге баланың үсеш законча- лыкларына, шәхси һәм эшлекле якын килү турындагы фун- даменталь тикшеренүләргә, мәктәпкәчә белем бирү өлкәсен- дә әйдәп баручы белгечләр хезмәтләрендә (Л. С. Высотский, П. Я. Гальперин, В. В. Давыдов, А. В. Запорожец, А. Н. Леонтьев, С. Л. Рубенштейн һ. б.) чагылыш тапкан фәнни тикшеренүләргә, гамәли эшкәртмәләр һәм методик киңәшләргә, мәктәпкәчә мәгариф системасы эшчәнлеген көйләп торучы башка норматив-хокукый актлар положениеләренә нигезләнә. Программа мәктәпкәчә яшьтәге балалар үсеше пробле- масына мәдәни-тарихи якын килүгә туры

китереп эшләнде, анда фәнни нигезләнү һәм гамәли кулланыш принциплары берләштерелде. Программаны гамәлгә ашыру белем бирү про- цессын төзүнең комплекслы тематик принцибына, мәктәкәчә белем бирүнең бөтенлек һәм интеграция принципларына нигезләнде, балаларның яшьләренә туры килгән эш формала- рын һәм эшчәнлек төрләрен исәпкә алып төзелде. Программа белем бирү процессын эшкә ашыруны өлкәннәр һәм балаларның уртак эшчәнлеген, балаларның мөстәкыйль эшчәнлеген үз эченә алган ике төп оештыручы модель ярдәмендә тәэмин итә; 6 яшьтән 7 яшькә кадәр булган бала- ларга белем биргәндә яшь үзенчәлекләренә тәңгәл килерлек укыту моделен күздә тота, мәктәпкәчә гомуми белем бирүнең үрнәк программалары белән бәйләнешне тәэмин итә. Программа балада һәрьяклы (физик, шәхси, танып белү, рухи, эстетик) үсешне арттыруга юнәлтелә һәм милли культура, туган якны, туган (татар, рус) телне өйрәнү аша аның баетылуын күздә тота. «Милли культураны, үз халкыңның рухи байлыгын өйрәнү, аны шушы җирдә яшәгән башка халыклар культурасы белән баету, баланың культурага булган билгеләмәсе киләчәктә аңа бөтендөнья культурасын аңларга ярдәм итәчәк. Бары тик үз халкының культурасына булган шундый киң караш, аны зуррак масштабтагы культура процесслары контекстларында кабул итү генә иҗади шәхес формалашуга һәм үсешенә нигез булып тора- чак, ул үз чиратында милли культураны пассив күзәтергә генә түгел, ә аңа шәхсән үз өлешен кертергә, культура барлыкка килү процессында катнашырга мөмкинлек бирәчәк» (Ф. Ф. Харисов). Программада психилого-педагогик эшнең бурычлары дүрт юнәлеш буенча бүленеп бирелгән: физик, социаль-шәхси, та- нып белү-сөйләм, нәфис-нәфасәти үсеш юнәлешләре.

1.1.1. Программаның максаты һәм бурычлары.

Максат: әйләнә-тирә белән танышуда нигез буларак, яшь үзенчәлеге буенча бурычлар һәм проблемаларны чишү, башка балалар һәм өлкәннәр белән актиив аралашу процессында балаларда культура тәҗрибәсе туплау, өзлексез белем алуга һәм мөстәкыйльлеккә әзерлек булдыру.

Бурычлар:

- милләтенең, теленең, социаль чыгышының нинди булуына карамастан, һәр балада аны яратуларына ышаныч, тормыш өчен җайлы шартлар тудыру;
- шәхси һәм яшь һәм үзенчәлеге буенча балаларның һәръяклы үсеше өчен уңайлы шартлар тудыру;
- балада социаль- әхлакый, физик, интеллектуаль, эстетик сыйфатлар үстерү;
- кеше эшчәнлегенең төп формаларында үзен-үзе ачу һәм иҗат итү сәләтен, ихтыяҗын формалаштыру, дөнья белән берлектә үзен-үзе танып белү, аның белән әңгәмә алып баруга әзерлек;
- баланың гомуми шәхси культурасын, шул исәптән сәламәт яшәү рәвешенең кыйммәтен, белем алу эшчәнлегендә алшартны, инициативасын, мөстәкыйльлеген һәм җаваплылыгын, актив тормыш позициясен формалаштыру;
- һәр баланың сәләтен һәм иҗади потенциалын үстерү;
- гуманлык кыйммәтләре һәм идеалы, ирекле кешенең хокуклары нигезендәбаланың башка балалар, өлкәннәр һәм әйләнә-тирә белән үзара йогынтысын оештыру;
- балаларда Ватанга патриотик хис һәм мәхәббәт, рухи-әхлакый һәм социокультура кыйммәтләре нигезендә аның уңышлары өчен горурлану хисе тәрбияләү;
- шәхси һәм яшь үзенчәлеге, психо-физиологик үзенчәлекләр буенча социокультура мохите формалаштыру;
- гаиләнең һәм җәмгыятьнең традицион рухи-әхлакый кыйммәтләре нигезендә гаиләнең һәм балалар бакчасының тәрбияви-сәламәтлек ресурсларын берләштерү;

- гаилә белән үзара партнерлык мөнәсәбәте урнаштыру, психологик һәм педагогик ярдәм күрсәтү, белем һәм тәрбия бирүдә ата-аналарның компетентлылыгын күтәрү;
- балаларның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту, максат, бурыч, алымнар, мәктәпкәчә белем бирү, башлангыч гомумбелем бирү дәрәҗәсендә күчүчәнлекне булдыру.

1.1.2. 3-4 яшьлек балаларның шәхси һәм яшь үзенчәлекләре

3-4 яшьлек балаларның карашлары акрынлап гаилә чикләрен үтеп чыга башлый. Ситуацияләрдән тыш аралашулар барлыкка килә. Олы кеше аның өчен гаилә әгъзасы гына түгел, ә аерым иҗтимагый функция башкаручыга да әйләнә. Баланың да иҗтимагый функция башкарасы килү теләге аның реаль мөмкинлекләре белән каршылыкка китерә. Бу каршылык мәктәпкәчә яшьтәгеләр эшчәнлегенең төп төре булган уен аша чишелә.

Шартлылык уенның төп үзенчәлеге булып тора: бер төрле предметлар белән эш-хәрәкәтләр аларның башка предметлар белән икенче эш- хәрәкәтләргә каравын күз алдында тота. Уенчыклар һәм аларны алмаштыручы предметлар белән эш- гамәлләр кече яшьтәге балалар уенының төп эчтәлеген тәшкил итә. Кече яшьтәгеләр 1-2 рольле яки гади, җыйнак сюжетлы уеннар белән канәгатьләнәләр. Бу яшьтә кагыйдәле уеннар формалаша гына башлый әле.

Баланың сурәтләү эшчәнлеге аның предмет турында күзаллауларына бәйле. График образлар бик гади, ярлы. Кайбер балаларның сурәтләрендә детальләр җитешми, башкаларның рәсемнәре беркадәр детальләштерелгән булырга мөмкин. Балар инде төсләрне куллана беләләр.

Кул чуклары хәрәкәтен үстерүдә әвәләүнең әһәмияте гаять зур. Кече яшьтәгеләр олылар җитәкчелегендә әвәләп гади предметлар ясарга сәләтле.

Белүебезчә, кисеп ябыштыру кабул итүчәнлекне үстерүгә уңай йогынты ясый. Бу яшьтә балалар аппликациянең иң гади төрләрен эшли алалар.

Кече яшьтәгеләр өчен конструкцияләү эшчәнлеге күрсәтелгән үрнәк буенча һәм үзләре уйлап тапкан гади корылмалар төзүдән гыйбарәт.

Аларның хәтере һәм игътибарлылыгы үсә. Олылыр тәкъдиме белән балалар 3-4 сүздән һәм 5-6 предмет исемен истә калдыралар, соңрак алар яраткан әсәрләреннән өзекләрне истә калдырырга сәләтле.

Күрсәтмәле- тәэсирле фикер йөртү сәләте үсеше дәвам итә. Шуның белән бергә, ситуацияләр кайбер очракларда уңай нәтиҗәне күздә тоткан максатчан сынаулар нигезендәүзгәртелә. Балалар предметлар арасындагы кайбер яшерен мөнәсәбәтләрне ача алалар.

Бу яшьтә иҗади күзаллау сәләте үсә башлый, уен вакытында бер төрле объектларны башкаларын алыштыручылар сыйфатында кулланалар.

Балалар арасында мөнәсәбәтләр бигрәк тә уен эшчәнлегендә ачык чагыла. Алар күбрәк бергәләшеп түгел, ә янәшә уйнауны өстен күрәләр. Ләкин балалар арасында сайлап алуга корылган мөнәсәбәтләр өстенлек итә. Низаглар күбесенчә уенчыклар аркасында килеп чыга. Баланың төркемдә яшьтәшләре арасында дәрәҗәсе нигездә тәрбияче фикере белән билгеләнә.

Бу яшьтә балалар аңлы рәвештә үз тәртипләре белән идарә итә белмиләр, күбесенчә баланың тәртибе ситуациягә бәйле. Шуның белән беррәттән, балаларның олылар әйтүе буенча, ниндидер теләкләрен чикләү очраклары да күзәтелә. Үз-үзен бәяләү сыйфаты үсә башлый, бу күп очракта тәрбияче фикеренә нигезләнгән була. Җенси аерымлыкларның да үсеше күзәтелә. Ул бигрәк тә уенчыклар һәм уен сюжетларын сайлаганда (кызлар- курчак, малайлар машина сайлый) ачык чагыла. Бала үзенең олылардан аерылып торучы аерым кеше икәнлеген аңлый башлый. Анда *Мин* образы формалаша. Кризис күп кенә

тискәре күренешләргә сәбәпче була: негативлык, кирелек, еш кына өлкәннәр белән мөнәсәбәтләрнеңбозылуы һ.б. Кризис берничә айдан 2 елга кадәр сузылырга мөмкин. Балаларның сәламәтлекләрен ныгыту һәм саклау эшен дәвамитү , организмын даими чыныктыру өчен шартлар тудыру. Гәүдәне төз тотарга өйрәтү, чисталык күнекмәләрен камилләштерү, әйләнә тирәдә ориентлаша белүләрен үстерү, актив хәрәкәт эшчәнлеге, уңай эмоциональ халәт тудыруда булышлык итү.
Өлкәннәрнең һәм яшьтәшләренең тормышы һәм эшчәнлеге, табигать күренешләре белән кызыксыну тәрбияләү. Предметлар һәм күренешләр арасындагы бәйләнешләрне аңларга һәм шуның аша генә нәтиҗәләр чыгара белергә өйрәтү. Балаларның сөйләмен үстерүне дәвам итү: сүзлек запасын баету, җөмләләр төзи белү, сүзләрне дөрес һәм ачык итеп әйтүләренә ирешү.
Әдәби әсәрне ахыргача тыңлый, әкияттә, хикәядә вакыйгаларның ничек үрелеп баруын күзәтә белү сыйфаты тәрбияләү, кечкенә шигырьләрне, юаткычларны укырга һәм хәтерләрендә калдырырга ярдәм итү.
Гади математик күзаллаулар формалаштыру. Тирә- юньдә бер һәм күп санлы предметларны табарга, предмет төркемнәрен чагыштырырга, кайсы предметларның күбрәк икәнен белергә өйрәтү. Көченнән килгәнчәхезмәткә катнашу ,кечерәк кыенлыкларны җиңә белергә белергә өйрәтү.

Белем бирү өлкәсе	Автор программалары, проект, технологияләр
«Физик үсеш»	Мингазетдинова Г. М., Хакимова Г. М. **«Сәламәт туклану-озын гомерле булу» -** рецензенты Зарипова З. М., Хазратова Ф. В (кандидаты педагогических наук), НГПИ, 2011 г.
«Сөйләм үстерү»	Сахабиева А. С. **«Мәктәпкәчә яшьтәге балаларда уен эшчәнлеге аша сөйләм үстерү» -** рецензенты Зарипова З. М., Хазратова Ф. В (кандидаты педагогических наук), НГПИ, 2010 г. Гильмиева С. В. **“Баланың сөйләм телен ачу юллары”-** рецензент Хазратова Ф. В (кандидаты педагогических наук), НГПИ, 2009 г **“Туган телдә сөйләшәбез”** Хазратова Ф.В. , Казан, 2013 Закирова К.В. **«Балачак - уйнап-көлеп үсәр чак».** Закирова, Мортазина “Әй уйныйбыз, уйныйбыз” Зарипова “**Үстерешле уеннар**” методическое пособие **Иң матур сүз** (хрестоматия). К.В.Закирова **Гөлбакча** (хрестоматия). Ф.Ю. Юсупов... **Ал кирәк,гөл кирәк** (методик кулланма). **Бала бишеге-гомер ишеге** (җыентык). Ф.Зарипова... К. В. Закирова . Балалар бакчасы тәрбиячеләре һәм әти-әниләр өчен хрестоматия “ **Балачак аланы**”. **Раушан көзге** (хрестоматия). Р.Ш.Халикова **Бал бабай.** З.М.Зарипова, И.М. Хәмитов. **Ал кирәк,гөл кирәк** Р. Ягъфәров (**Туган телем- бөек анам теле** (методик кулланма). З.М.Зарипова **Иң матур сүз** (хрестоматия).
«Танып белү үсеше»	Хакимова Г. М. **«Табигатькә сәяхәт»** - рецензенты: Киямова А. Г. (старший преподаватель), Хазратова Ф. В. (кандидат педагогических наук), НГПИ, 2007 г. Хакимова Г. М. **«Табигатьнең сафлыгы – күңелеңнең**

	пакьлеге» **“Туган телдә сөйләшәбез**” Хазратова Ф.В. , Казан, 2013 Балалар бакчасында тәрбия һәм белем бирү Программасы “**Мир открытий**» (науч.рук.Л.Г.Петерсон,под общий ред. Л.Г.Петерсон,И.А.Лыковой.) З. М. Зарипова. **Белем һәм тәрбия процессында милли - төбәк компоненты** А. М. Гильфанова, Г.Р. Насырова. Перспективное планирование работы по внедрению национально-регионального компонента в воспитательно-образовательный процесс. Закирова К. В. “**Балалар бакчасында әхлак тәрбиясе”**
«Социаль-коммуникатив үсеш»	Мингазетдинова Г. М.**«Киңәшле эш яктылыкка илтә»**- рецензенты: Хазратова Ф. В., Газизова Ф. С. – кандидаты педагогических наук НГПИ, 2008 г. Валеева М. Х., Абдуллина Ф. И. **«Отличный пешеход»** - Рецензент: Адилова Л. Р. , старший преподаватель кафедры Педагогики и Психологии им. З. Т. Шарафутдинова ФГБОУ ВПО «НИСПТР», 2015 г.
«Нәфасәти үсеш»	Гиздатуллина А. М. **«Биләүдәге рәссам», “Рисуем и растем”** - рецензенты: Хакимова Х. Х.(кандидат педагогических наук, НГПИ), Шагова Т. Н. (старший преподаватель кафедры ИЗО, НГПИ), 2007г. Исмагулова Л. А. **“Волшебная шкатулка”** - Рецензент: Адилова Л. Р. , старший преподаватель кафедры Педагогики и Психологии им. З. Т. Шарафутдинова ФГБОУ ВПО «НИСПТР», 2014 г. “Сүрәтләү һәм конструкцияләү” Р.М. Зиннатова, Л.Ә. Гараева, А.Г. Зворыкина

Региональ компонент:

- Закирова К.В. «Воспитание и обучение в детском саду». Программа обеспечивает организацию образовательной деятельности в татарских группах.

Задачи воспитания и обучения по НРК: знакомить детей с музыкой, живописью, литературой, искусством народов Поволжья (Россия, Татарстан, Чувашия, Башкортостан, Удмуртия, Марий Эль, Мордовия).Развивать интерес к культурному наследию народов Поволжья.

Воспитывать патриотические чувства, любовь к родному краю, Родине, к родному языку; желание разговаривать на родном языке.

- Обучение государственным языкам РТ:

- Хазратова Ф.В. «Туган телдә сөйләшәбез» Методическое пособие для воспитателей татарских групп ДОУ

Төркемнең төп эш юнәлеше экологик тәрбия белән балаларны табигать, сәнгать, нәфасәти эшчәнлекнең төрле төрләре белән таныштыру процессында төрле юллар белән тормышка ашырыла: төркемдә һәм саф һавада иҗади танып белү, интегральләштерелгән эшчәнлекләр, музыка белеме, мөстәкыйль эшчәнлек, шәхси эш.

Максат: экологик тәрбияне хәзерге заман социумына яраклашкан шәхес итеп, һәр балага иҗади һәм гармонияле үсеш бирерлек, балалар белән ата-аналарны эстетик матурлыкка тартырлык итеп оештыру.

Бурычлар:

үстерешле:

- балаларның экологиягә, культурага, танып белүнең төрле төрләренә омтылышны үстерү;
- иҗади активлыкны стимуллаштыру;

белем бирү бурычы:

- балаларда табигатьнең матурлыгын чынлыкта күрә белүне, дөньяви эстетик үсешне формалаштыру;

тәрбияви бурыч:

- балаларда табигатьне аңлый, саклый белергә, матурлыгын күрергә мохтаҗлык, рухи сыйфатлар тәрбияләү.

Көтелгән нәтиҗә:

1.Балаларда дөньяви эстетик үсешне, табигатьнең матурлыгын чынбарлыкта күрә, аңлый белүне формалаштырдык.

2.Балаларның һәм ата-аналарның рухи-әхлакый һәм иҗади сәләтләренең дәрәҗәсен күтәрдек.

Икенче кечкенәләр төркемендә Программаны тормышка ашыруның төп юнәлеше – балаларның танып белү, сөйләм, социаль-коммуникатив, сәнгати-нәфасәти, физик үсешенә шартлар тудыру. Төркемдә белем бирү процессы комплекслы һәм яңа буынның парциаль программалары нигезендә башкарыла. Программаның беренче планына белем бирүнең үстерешле функциясе куела. Программа балага гуманлы-шәхсипозициясендә төзелгән һәм аның һәрьяклы үсешенә, рухи һәм гомумкешелек кыйммәтләре, компетенциясе, сәләте формалашуга юнәлгән. Программада балаларга белем бирүдә каты регламентация юк. Программада уен эшчәнлеге аерым урын алып тора, баланың туганнан алып мәктәпкәчә чорына кадәр белем һәм тәрбия бирү процессы комплекслы бирелгән.

Программаның төп максаты – кучүчәнлек принципын тормышка ашыру һәм белем бирү системасы концепциясенә яраклаштырып мәктәпкәчә яшьтәге балаларга тәрбия һәм белем бирү. Әлеге программаның аермалылыгы шунда: мәктәп һәм мәктәпкәчә белем бирүнең өзлексез булуы проблеманы чынлыкта тормышка ашыра.

Программа Россия мәгариф академиясе тарафыннан тәкъдим ителгән.

1.1.Программаны формалаштыруның принциплары.

Россиянең төп бердәм мәктәпкәчә белем бирү программасының ФДББСка яраклашуы түбәндәгеләрдә күренә:

- балачакның үзенчәлеге;
- кешелекнең гомуми үсешендә мәктәпкәчә чорның уникаль булуы;
- өлкәннәр һәм балаларның гуманлы аралашуы;
- баланың шәхесен хөрмәт итү;
- балаларның спецификасын исәпкә алып, белем бирү процессын уен, танып белү, эзләнү, иҗади активлык формасында тормышка ашыру.

Программаны тормышка ашыруның төп принцибы- яшь үзенчәлегенә туры килү. Мәктәпкәчә чорда ул уен, тәҗрибәләр ясау, проектлау, коллекция туплау, әңгәмә

кору, проблемалы ситуацияләрне чишү һ.б.Әлеге эш төрләре мәҗбүри эшчәнлекне таләп итми, ә бәлки Программа балалар һәм педагогларның бердәм эшчәнлеге, шулайук балаларның мөстәкыйль эшчәнлекләре аша тормышка ашырыла.

Интегральләштерү принцибы-предметлы белем бирү программасын төзүгә альтернатив. Һәр белем бирү өлкәсендәге бурычлар башка өлкәләрне тормышка ашырганда да үтәлә ала.Тәкъдим ителгән белем бирү өлкәләре шартлы, ул материалны системалы оештыру өчен бирелгән.

Проблемалы белем бирү принцибы – билгеле бер авырлыкларны җиңү өчен бурычларны үтәү, сорауларга җавап эзләү. Бала өчен проблеманың практик мәгънәсе булу бик мөһим. Проблеманы чишеп, бала дөньяның күптөрле, үзгәрүчән булуын белә.

Ситуатив принцибы – белем бирү процессында балаларның кызыксынучанлыгын исәпкә алуга юнәлгән.

1.2.Максатчан юнәлешләр.

Бала төрле эшчәнлектә мөстәкыйльлек күрсәтә: уен, аралашу, танып белү- эзләнү эшчәнлегендә, конструкцияләүдә һ.б.; шөгыль һәм эшчәнлектә иптәшләр сайлый. Бала үзенә, башкаларга, төрле эш төренә уңай карый ала, үзен-үзе хөрмәт итә. Яшьтәшләре, өлкәннәр белән актив аралаша, уеннарда катнаша, сөйләшә, башкаларның фикерен исәпкә ала, борчыла, шатлана. Үзенең эмоциональ халәтен тота белә, үз-үзенә ышана, бәхәсләрне чишәргә омтыла, якын кешеләренең эмоцияләренә җавап бирә, әйләнә-тирәдәгеләргә булышырга әзер тора; әкият, хикәя, әсәр геройлары белән бергә борчыла, сәнгать әсәрләре, музыка, табигать дөньясына эмоциональ тәэсир итә, матурлыкны күрә белә, хайваннарга, үсемлекләргә сак карый. Баланың күзаллавы үсеш алган, уеннарның төрле төрен белә, шартлы һәм реаль ситуациянеаера. Бәйләнешле сөйләм телен җитәрлек дәрәҗәдә белә, фикерен әйтә. Баланың эре һәм вак моторикасы үсеш алган, хәрәкәтчән, чыдам, төп хәрәкәт төрләрен белә, үз хәрәкәтен контрольдә тота. Ихтыяр көче бар, төрле төр эшчәнлекнең кагыйдәләрен саклый, "нәрсә яхшы, нәрсә начар" күзаллавы буенча үзенең һәм башкаларның башкарган эшләрен бәяли. Бала кызыксынучанлык күрсәтә, сорау бирә, сәбәп-нәтиҗә бәйләнеше белән кызыксына, мөстәкыйль рәвештә кешеләрнең кылган эшләренә, табигать күренешләренә бәя бирергә тырыша, тәҗрибә ясарга һәм күзәтергә омтыла. Бала тарих һәм культура белән кызыксына, башка милләт культурасына игтибар итә башлый. Табигать, социаль дөнья, үзе турында башлангыч белемгә ия. Балалар әдәбияты, тере табигать, табигать белеме, математика, тарих һ.б. буенча иң гади күзаллавы бар. Эшчәнлекнең төрле өлкәләренә һәм белеменә таянып, үзе төрле ситуациядән чыга ала. Бала кагыйдә, үрнәк, гади алгоритм (3-4 адым) буенча эшли белә, өлкәннәр ярдәмендә авырыксынган сорауларны чишә, сәбәпләрен ачыклый һәм танып белү бурычын формалаштыра, ирешелгән нәтиҗәне һәм шартны теркәп куя.

2. Эчтәлек бүлеге.

2.1. Белем бирү эшчәнлегенең эчтәлеге

Социаль –коммуникатив үсеш өлкәсе

3-4 яшьлек балаларның фикерләүләре үзенчәлекле булганга, баланың үз-үзен тотышында үзеннән-үзе көйләнү процессы өстенлек ала башлый, ирекле психик процессларның үсеше балаларның төрле өлкәдә тотрыклы оешуына китерә, хәрәкәтләрнең кагыйдәләргә буйсынуы төрле конфликтлы ситуацияләрнең килеп чыгуын булдырмый кала. Балаларның

социаль культураның төрле төрләре турындагы белеме дифференцияле характер ала һәм алар продуктив , иҗади эшчәнлекнең төрле төрләрендә кулланыла.Программаны тормышка ашыру балалар белән эшчәнлекнең төрле ысулларын һәм алымнарын күздә тота (әкиятләрне сәхнәләштерү, әңгәмә, экскурсияләр, матур әдәбият уку, сюжетлы-рольле, дидактик уеннар, сөйләм, музыка тыңлау һ.б.), үзенчәлекле балалар эшчәнлегенең иң уңайлы яраклашуын фаразлый (коммуникатив, уен, танып белү, сөйләм, рәсем сәнгате, конструктив, музыка һ.б). Мин-Кеше: мин-малай, мин-кыз. Аларның охшашлыгы күп: уйнарга, җырларга, биергә, хайваннарны карарга, туганнарын, әти-әниләрен яраталар; төрле хисләр кичерәләр: моңсуланалар, шатланалар, елыйлар, сагыналар,дулкынланалар, ләкин төрлечә кичерәләр. Кешенең хисләрен йөзенә, тавышына, хәрәкәтләренә карап әйтеп була.Әгәр кешенең йөзе моңсу булса, тавышы акрын, җилкәләре төшкән, башы иелгән була, аңа начар, аңа булышырга: нәрсә булганын сорарга, кочакларга, сыйпарга, җылы сүзләр әйтергә, шәфкатьлелек күрсәтергә кирәк.Шәфкатьле кеше һәрвакыт башка кешенең авыртуын күрә, аңа ярдәмгә ашыга. Малайлар һәм кызлар бер-берсе, хайваннар, кечкенәләр, ата-аналар турында кайгырталар. Кызлар кайгыртучанлык, ягымлылык, яхшы күңеллелек күрсәткән чын хатын-кыз эшләрен бәяли. Малайлар - кыюлык, намуслылык, көч, вөҗданлылыкны. Вөҗданлы булу-ул үзеңнең нәселеңне данлау, аны бөртекләп яхшы эшләр белән тулыландыру. Малайларның һәм кызларның кызыксынулары төрлечә: малайлар шау-шулы уеннар, конструктор, чик сакчылары, янгын сүндерүчеләр булып уйныйлар, машина, танклар ясыйлар. Кызлар курчаклар, өйле уеннар уйныйлар, киенәләр; чәчәкләр, өйләр, кешеләр ясыйлар. Киресенчә дә булырга мөмкин. Ләкин бер-берсенең кызыксынучанлыгын хөрмәт итеп, комачауламый уйнарга кирәк.

Ир-ат һәм хатын-кызлар күбесенчә бер-берсенә охшаган: аралашырга, кунакка йөрергә, бүләк алырга яраталар. Хөрмәткә лаек ир-ат йомшак, зәгыйф кешене яклый, саклый, өлкәннәргә ярдәм итә, үз өстенә җаваплылыкны ала, намуслы, батыр, кыю. Хөрмәткә лаеклы хатын-кыз һәрвакыт ачык йөзле, кайгыртучан, аның янында тыныч, җылы, рәхәт була, ул тәмле ашата, назлый, тынычландыра, тәртип булдыра ала. Түземлелек, тырышлык, җентекләп эшләүне таләп итүне хатын-кыз башкара.

Минем гаиләм. Гаилә якын һәм ерак туганнардан тора. Якын туганнар – әти, әни, әби, бабай, апа, абый, эне, сеңел. Ерак туганнар-әти-әнинең абый-апалары. Һәр гаиләдә "хатын-кызлар", "ир-атлар" бәйрәме үткәрелә. Гаиләдә ир-атлар һәм хатын-кызларны төрлечә атыйлар. Малай гаиләдә –ул, абый, эне, онык; кыз – кыз бала, апа, сеңел, онык; ир-ат – әти, ул, ир; хатын-кыз –әни, кыз, хатын. Гаиләдә иң хөрмәтле кешеләр – әби, бабай, алар турында кайгырталар, аларны саклыйлар.

Балалар бакчасы. Балалар бакчасы һәркемгә кадерле. Анда эшләүчеләр балаларга әйбәт булсын дип кайгырталар: пешекче, тәрбияче ярдәмчесе,ишек алды җыештыручы, тәрбияче, өлкән тәрбияче, кер юучы, шофер, мөдир. Бакчада эшләүче өлкәннәр балаларга яхшы булсын өчен күп эшлиләр: үсемлекләр турында кайгырталар, веранда буйыйлар, кар төзелешләр ясыйлар. Балалар аларга хөрмәт белән карыйлар: исеме, әтисенең исеме белән дәшәләр, елмаялар, бәйрәмнәр белән котлыйлар, бүләкләр бирәләр.

Кешенең килеп чыгуы һәм үсеше. Һәр кешенең үз тарихы бар. Кешенең тарихы ул туганнан соң башлана. Ул туган вакытны туган көн дип атыйлар. Бала бераз үсә төшкәч, бакчага бара, күп нәрсәгә өйрәнә, дуслар таба. Бакчадан соң мәктәпкә бара, бала дөнья, тормыш турында күп нәрсәгә өйрәнә, үзе эшли. Мәктәпне тәмамлагач, алга таба укырга керә яки эшли башлый. Зур кеше булгач,гаилә кора, балалар үстерә. Картайгач, пенсиягә китә, өйдә ял итә, сәяхәткә китә. Өлкән кешеләр күп беләләр, тормыш тәҗрибәсе туплыйлар. Аларга булышырга кирәк.

Гаилә тарихы. Һәр кешенең исеме бар, исем ул тугач бирелә. Исемнәр төрле була, алар нәрсә дә булса аңлата. Гаилә әгъзалары, аларның бер- берсенә карата кайгыртучан

мөнәсәбәттә булулары турындагы белемнәрен арттыру. Әти- әнинең иң кадерле кешеләр булуын, аларны яратырга, эшләгән эшләренә хөрмәт белән карарга, әти- әниләрне хөрмәтләргә кирәклеген төшендерү. Әби- бабайларга карата игътибарлы, ярдәмчел булырга өйрәтү.Аларга яратып, ягымлы итеп эндәшергә күнектерү.
Туган шәһәр. Һәр шәһәрнең тарихы була, яңа, иске, борынгы шәһәрләр бар.Борынгы шәһәрләр кешегә яшәү өчен җайлы урында барлыкка килгән: яңа шәһәрләр файдалы казылмалар(нефть, күмер) булган җирдә, ял итә торган урыннарда (диңгез, күл) Һәр шәһәрнең туган көнен, тарихын билгели торган күп кенә башка даталары бар. Һәр шәһәрдә дә музей, һәйкәлләр, урамнар, аларның үз исемнәре, тарихы бар: алар күренекле кешеләр исемнәре белән атала.
Туган ил. Туган авылның(шәһәр, бистә) исемен әйтергә өйрәтү. Ял көннәрендә кайларда булулуры турында сөйләргә теләк уяту. Урамда үз- үзеңне дөрес тоту кагыйдәләрен өйрәтү.Өйдәге, балалар бакчасындагы вакыйгаларның мәгънәсен төшендереп, нәниләрдә шатлык хисләре тудыру.
Татар милли культурасы. Йорт төзелешләре яшәр өчен төзелгән. Татарлар йорт хайваннары асраганнар, игенчелек белән шөгыльләнгәннәр. Бөтен төр хезмәтләр дә бер-берсенә бәйле булган: тегермәнче-игенчегә, балта остасы-агач кисүчегә, терлекче-тимерчегә.Шуңа кешеләр дус, тату яшәгәннәр, шул турыда әкиятләр, җырлар, мәкальләр уйлап чыгарганнар. Табигать кешеләрне туендырган, җылы биргән, киендергән, дәвалаган. Кешеләр әйләнә-тирәгә булган мөнәсәбәтләрен әкиятләрдә, җырларда чагылдырганнар. Аларда намуслы яшәү, бер-береңә авыр вакытта булышу, өлкәннәрне, ата-аналарны хөрмәтләү, туган илне ярату сурәтләнгән.
Сюжетлы-рольле уеннар. Мәктәпкәчә яшьтәге балаларның тормышында сюжетлы-рольле уеннар аерым урын алып тора. Педагог балаларны уен сюжетын үстерергә өйрәтә, башкаручылар арасындагы мөнәсәбәтне ныгыта, таныш уен сюжетларын берләштерә, шуларның берсен төп сюжет итеп алырга һәм балаларга рольләр тәкъдим итә, кара-каршы сөйләмне формалаштыруны, рольләрне башкаручыларның эш-хәрәкәтен планлаштыруны дәвам итә. Педагог уен барышында туган традицион һәм заманча мөстәкыйль уен эшчәнлеген хуплый: “Шифаханә”, “Гаилә”, “Кибет”, “Чәчтараш” “Шофер”, “Төзүче” һ.б.
Эксперимент уеннар – бу яшьтәге балалар өчен әһәмиятле урын тота. Алар балага югары дәрәҗәдәге мөстәкыйльлек кенә биреп калмыйлар, ә үз-үзләрен ачарга мөмкинлек бирәләр.
Театр уеннары. Икенче кечкенәләр төркемендә сәхнәләштерелгән уеннар балаларның мөстәкыйльлеген үстерә, курчак спектакльләре, сәхнәләштерелгән уеннарның барышын күзәтүне формалаштыра.Тәрбияче балаларны персонажларның төрле хәрәкәтләрен күрсәтергә генә өйрәтеп калмый, ә геройларның эмоциональ халәтен күрсәтү сәләтен дә үстерә (мимка, поза). Педагог курчакларны йөртү (бибабо, өстәл курчаклары һ.б.) белән таныштыра, хәрәкәтләрне җыр белән башкара.Балалар рольләрне башкарганда костюм элементлары куллану аларга үзләрен теге яки бу образда итеп хис итү өчен әһәмиятле. Образга кереп уйнаганда балада иҗади мөстәкыйльлек, нәфасәти зәвык тәрбияләнә.

Режиссер уеннары. Икенче кечкенәләр төркемендә режиссер уеннары әкренләп катлаулана һәм төрләнә бара: катнашучылар күбәя, аларның үзара бәйләнеше дә катлаулана, төп һәм уртача геройлар билгеләнә.

Коммуникатив сәләт үсеше. Ситуацияне исәпкә алып аралашу, әңгәмәдәшенә ориентлашу коммуникатив сәләт үсешенең әһәмиятле шарты булып тора. Бала өлкәннәр инициативасы белән туган әңгәмә темасын дәвам итә, сорауларга җавап бирә, кире кага ала. Балаларда сөйләм культурасын үстерү мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында гына түгел, ситуациягә карап сөйләм этикетың төрле формаларын һәм кагыйдәләрен күзаллауны формалаштыру нигезендә гаиләдә дә әһәмиятле: ата-аналар

балалар белән бергәләп хикәяләр уйлап чыгара, аларның рәсемнәрен ясый, әдәби әсәрләрне укыганнан соң әңгәмә алып баралар. Балаларны вербаль булмаган аралашу чараларын(мимика, жест),төрле интонацияләр кулланырга, сөйләмнең темпын һәм тавыш көчен сакларга өйрәтү әһәмиятле.

Куркынычсызлык куьтурасын формалаштыру. Безнең төркемдә турыдан-туры белем бирү эшчәнлеге белем бирү ситуациясе формасында тормышка ашырыла, аның барышында балалар әйләнә-тирәнең төрле аспектлары белән танышалар, билгеле бер вакыйгага анализ ясарга, куркынычсызлык кагыйдәләренең асылына төшенергә, аларны мөстәкыйль формалаштырырга өйрәнәләр. Төп басым балаларны төрле төр эшчәнлекнең культуралы һәм куркынычсыз башкарылган моделе белән таныштыруга ясала. Белем бирү структурасы психик процессларныңүсешенә ярдәм итә. Белем бирү ситуациясе зурлар төркемендә турыдан-туры белем бирү эшчәнлеген оештыруның төрле формадагы компоненты булырга мөмкин: эзләнү, практик-ориентлашу, иҗади проектлар, сюжетлы-рольле уеннарга алдан әзерлек, практикумнар, иҗади мастерскойлар, шөгыльләр. Турыдан-туры белем бирү эшчәнлеге вакытында алган күзаллаулар һәм тәҗрибәләр режим моментларында үткәрелгән белем бирү эшчәнлегендә тормышка ашырыла. Иртән килгән балалар белән куркынычсызлык кагыйдәләре турында белемне актуальләштерергә ярдәм итүче әңгәмәләр үткәреләә, хезмәт вазифаларын, гигиена процедураларын башкарганда, уен эшчәнлеге барышында куркынычсызлык кагыйдәләрен үтәүгә игътибар бирелә. Саф һавада максатчан йөргәндә,хәрәкәтле уеннар уйнаганда, хезмәт эшчәнлеге вакытындакуркынычсызлык кагыйдәләре саклана. Матур әдәбият белән танышканда, музыка әсәрләре тыңлаганда, сынлы сәнгатьтә, яраткан әкиятләрне сәхнәләштергәндә, мультфильмнар, видеофильмнар караганда, иҗади эшләрдә куркынычсызлык культурасы образлы күзаллаулар формасында тирәнәйтелә. “Физик үсеш” үстерешле өлкәсе балаларга үз сәламәтлегенә аңлы караш тәрбияли. Программа гаиләдә куркынычсызлык кагыйдәләрен үтәүгә игътибар бирә. Мәсәлән, “Таныш булмаган кешеләр белән аралашканда куркынычсызлык” бүлегендә педагоглар балаларны матур әдәбият әсәрләре белән таныштырып, ситуацияне анализлый, персонажларның үз-үзен тотышын бәяли, алынган мәгълүматларны сюжетлы-рольле, режиссер уеннарына кертә. Ата-ана үрнәк был тора. Гаилә, ата-ананың төп бурычы-куркынычсызлык кагыйдәләрен үтәүне игътибар үзәгендә тоту.

Табигать һәм куркынычсызлык. Танып белү өлкәсендә алган белемнәр нигезендә балаларда төрле үсемлекләр, гөмбәләр белән килеп чыккан ситуацияләр нәтиҗәсендә балаларның табигатьтә үз-үзләреннең тотышлары турында күзаллау фомалаша. Матур әдәбият белән танышканда , күзәтүләр нәтиҗәсендә, продуктив эшчәнлектә балаларда үсемлекләргә, аеруча куркынычлы хайваннарга (елан, талпан), гөмбәләргә сак караш тәрбияләнә. Табигатьтә була торган хәвефле ситуацияләрдән саклану, аларны булдырмау чаралары өйрәнелә.

Урамда куркынычсызлык. “Гаилә”, “Светофор”, “Машина йөртүчеләр” сюжетлы-рольле уеннарын, режиссер, дидактик уеннар уйнаганда, матур әдәбият әсәрләре укыганда, экскурсияләр, күзәтүләр үткәргәндә, мультфильмнар, телетапшырулар караганда балаларда шәһәр урамнары төзелеше, юл хәрәкәте, машиналар турында күзаллау формалаша, алар юл хәрәкәте кагыйдәләре белән танышалар.

Өйдә куркынычсызлык. Педагог балаларны өйдә куркынычсызлык кагыйдәләре белән таныштыра, үзеңнең өй адресыңны белүнең әһәмиятен ачыклый, проблемалы ситуацияләрдә үзеңне ничек тотарга кирәклегенә өйрәтә.

Хезмәт. Өлкәннәр хезмәте белән таныштыру. Педагог балаларны төрле һөнәр ияләренең хезмәте белән таныштыра(тәрбияче, тәрбияче ярдәмчесе, музыка җитәкчесе,

табиб, сатучы, пешекче, шофер, төзүче) аларның хезмәт төрләре һәм хезмәт нәтиҗәләре турындагы күзаллауларын киңәйтү. Балаларда өлкәннәрнең хезмәт эшчәнлеген көчләреннән килгәнчә ярдәм итәсе килү теләге тудыру. Һәрбер һөнәр иясенең хезмәт нәтиҗәсенә хөрмәт белән карарга өйрәтә, һәр хезмәт эшчәнлеге арасындагы бәйләнешне күрергә ярдәм итә.
Үз-үзеңә хезмәт күрсәтү. Педагог балаларга билгеле бер тәртиптә мөстәкыйль киенергә, чишенергә (кием кию,аны салу, төймәләрне чишү һәм төймәләү, түреп яки элеп кую, ботинкаларның бауларын чишү һәм бәйләү)пөхтәлеккә киемнәрдәге җитешсезлекне күрергә һәм өлкәннәр ярдәме белән аны бетерергә, культура-гигиена күнекмәләре бирә, мөстәкыйльлекне мактый һәм нәтиҗәне бәяли. Балаларның культура эшчәнлегенә : чиста ашау, тавышсыз эчү, чәнечке (яңа елдан соң) куллану, салфеткадан файдалану һ.б. игътибар бирә.
Хуҗалык-көнкүреш хезмәте – балаларның төркем, аш бүлмәсендәге, мәйданчыктагы хезмәтләрен хуплый, эшчәнлекләрдән соң эш урынын җыештырырга өйрәтә.
Табигатьтәге хезмәт. Педагог балаларны табигать объектларын карарга тарта. Шул ук вакытта тере объектларның экологик, биологик, географик үзенчәлеген исәпкә алып аларга сак карарга, эш коралларын чиста тотарга, җәй көне бакча эшләренә, ташландык әйберләрдән уенчыклар ясарга өйрәтә.

Танып белү үсеш өлкәсе

Әйләнә-тирә белән танышу. Балалар табигать күренешләре белән кызыксыну тудыру, һава торышын билгеләргә һәм әйтеп бирергә, ел фасылларының характерлы үзенчәлекләре белән таныштыра башлау. Балалар бакчасындагы агачлар, куаклар, гөмбәләр, бөҗәкләр,кошлар белән күзәтүләр үткәрәләр. Үз тирәлегенең сулары, анда яшәүче җан ияләре белән танышалар.Тәрбияче балаларга табигатьтә һәрбер җан иясенең кирәклеге турында сөйли. Ташлар, ком, балчык, белән таныштыруны дәвам итә.
Танып белү-эзләнү эшчәнлеге.Тәрбияче предметларның үзлеген аерып күрсәтергә өйрәтә (көпшәк, каты, бөгелүчән, ныклы, уалучан һ.б.) . Предметның яңа үзлекләре белән таныштыруны оештыра, төрле материалларны (кәгазь, картон, тукыма) танырга, сүзләр белән атарга (пластмасс, йон, мех һ.б.) өйрәтә. Кәгазьнең ничек ясалуын, аны файдалы куллану; төрле материалны ясаганда әйләнә-тирәнең ничек пычрануын, чүп-чарның ничек килеп чыгуын һәм кая китүен, аларның кире эшкәртелүен сөйли. Сыеклыкның агуын, таралучан әйберләрне салырга кирәклеген аңлата. Балалар тере һәм тере булмаган объектларны чагыштырырга, аларның бәйләнешләрен аңларга өйрәнәләр. Тәрбияче балаларны бакчаның планы, экологик сукмак, шартлы билгеләр белән таныштыра, күзәтүләр, тәҗрибәләр өчен шартлар тудыра: мини-лабораториядә табигый байлыклар, ясалма һәм ташландык материаллардан тәҗрибәләр өчен эш кораллары ясыйлар. Балалар үзлектән гипотеза төзиләр, нәтиҗәне чагыштыралар.
Иң гади математик күзаллауны формалаштыру. Икенче кечкенәләр төркемендә эшчәнлекнең әкренләп гамәлнең предмет белән модельдән математик график модельгә күчүе яңа караш булып тора. Шул максаттан чыгып, эш дәфтәрләре кулланыла башлый, балаларга мөстәкыйль проблемалы ситуация бирелә.
Предметларны чагыштыру.Төркемдәге предметларның уртак билгеләрен күрә белә күнекмәләрен үстерү. Балаларны бер төрле предметлардан төркемнәр төзергә һәм шулардан аерым предметларны аерып алырга ,күп,бер, берәмләп төшенчәләрен

белергә, әйләнә- тирәдән бер һәм күп предметларны табарга, “Ничә?” соравын аңларга, җавап биргәндәкүп, бер, бер дә юк сүзләреннән файдаланырга өйрәтү.
Бер предметны икенчесенең өстенә, астына,янына куюю юлы белән тигез һәм тигез булмаган төркемнәрне чагыштырырга, бер берәмлекне кушып йә алып тигез булмаган төркемнәрне тигезләргә өйрәтү.
Сан ягыннан тигез булмаган төркемнәрне чагыштырганда, кимрәк санлы төркемгә бер предмет өстәп яисә артыграк санлы төркемнән бер предметны алып, тигезлек урнаштырыргаөйрәтү.
Зурлык. Зурлыкларына карап (озынрак- кыскарак, киңрәк- таррак, зуррак- кечерәк) ике предметны чагыштырырга, предметларны озынлыгы, киңлеге һәм биеклеге буенча чагыштырганда, аларны берсе өстенә икенчесен кую һәм янәшә кую ысулыннан файдаланырга, эш нәтиҗәләрен сүзләр белән әйтә белергә күнекткрү, өйрәтү.(озын- кыска- озынлыклары тигез: киң- тар- бердәй киңлектә).
Форма.Түгәрәк, квадрат, өчпочмакны танып белергә, күреп, капшап карап фигураларның формасын билгеләргә өйрәтү.
Тирә- юньдә һәм вакытта ориентлашу. Балаларны уң һәм сул кулларын күрсәтә, үзенә карата пространство юнәлешләрен билгеләргә, тәүлекнең капма- каршы өлешләрендә ориентлашырга өйрәтү: иртә- кич, көн- төн.
Конструкцияләү. Саф һавада булганда, экскурсияләр вакытында педагог балаларны дизайн иҗатының төрле төрләре (архитектура, интерьер, автомобиль, җиһазлар, уенчыклар һ.) белән таныштыра.Балалар төзегән корылмлар, конструкцияләр һәм әйләнә-тирәләрендә күрә торган корылмалар (өйләр, ишегалды һ.б.) арасында бәйләнеш урнаштыра белергә, конструкцияләрнең төп өлешен һәм характерлы детальләрен күрсәтә белергә өйрәтә. Балаларда күмәк эшләү, эшләрен уртак ниятләре белән яраштырып берләштерү күнекмәләрен бирә, мөстәкыйльлекне, иҗадилыкны хуплый. Балаларның үсеше түбәндәге конструктив эшчәнлек чаралары ярдәмендә бара: 1. Тәҗрибәләрне туплау һәм гомумиләштерү өчен иң уңайлы шартлар тудыру. 2.Үзләштерелгән алымнарның төрле ситуацияләргә инициативалы күчеше. 3. Мөстәкыйль эшчәнлектә ирекле алымнар куллану (конструктив, уен, сәнгать). 4.Уен һәм күнегүләрдә шартлы уенчыклар куллану. 5. Практик эшчәнлекнең эчке планга (фикерләү, күзаллау) күчүе, фикерләүнең үзгәрүе, нәтиҗәне фаразлау һәм иң гади мәсьәләләрне чишү– форма һәм конструкция белән күңелдән тәҗрибә ясау ул.

Сөйләм үстерү үсеш өлкәсе.

*Авазларны дөрес әйтергә өйрәтү.*Сөйләм органнарын хәрәкәтләндерергә һәм һәр авазны өйрәткәндә тел хәрәкәтен билгеләргә, тавыш көче белән идарә итә белергә өйрәтү. Балаларның авазларны ничек әйтүләрен ачыклау. Балаларны сүзләрдәге сузык авазларны (а, ә, у, ү, о, ө, э, и) һәм алдагы эзлеклелектә кайбер тартык авазларны: п-б-т-д-к-г,ф-в, т-с-з-ц ачык итеп сөйләшергә өйрәтү.Авазларны дөрес әйтергә ярдәм итә торган сүзле, дидактик уеннарны һәм аерым авазлар ешрак кабатланган шигырьләрне, тизәйткечләрне куллану. Сәнгатьле сөйләм өстендә эшләү.
Сүз байлыгын үстерү. Тирә-юнь турындагы белемнәрен киңәйтү исәбенә, балаларның сүз байлыгын арттыру һәм активлаштыру. Көнкүреш предметларын белдерүче,әйберләрнең өлеш- кисәкләрен, сыйфатларын, өслекнең үзенчәлекләрен, кайбер материалларны һәм аларга хас сыйфатларны, кайда урнашканын әйтә белергә, кулланышлары белән охшаш булган әйберләр арасындагы аерманы күрә белергә, уенчык, кием- салым, савыт- саба, җиләк- җимеш, яшелчә, кошлар кебек гомумиләштерүче сүзләрнең мәгънәләрен аңлый белергә өйрәтү. Тәүлекнең

өлешләрен тышкы күренешләренә карап, йорт хайваннары һәм аларның балаларын, җиләк- җимеш һәм яшелчәләрне аеру.

Сөйләмнең грамматик төзелеше. Балаларны исемнәрене сыйфатлар белән яраштырырга, килеш, тартым, сан белән төрләндерергә өйрәтү. Исемнәрне (белән, саен, өчен, кебек) белән куллану.Хайваннарның, кошларның, әйберләрнең атамаларын берлек санда һәм күплек кушымчалары ялгап, дөрес итеп әйтергә өйрәтүне дәвам итү. Исемнәрнең килеш белән төрләнешен, күплек сандагы исемнәрнең килеш белән төрләнешен ныгыту.Яңа сүзләр ясый белү осталыгын грамматиканы яхшы белергә дип кабул итү, сүзләренең дөрес формаларын өйрәтү. Гади җөмләләрдән сыйфат, тәмамлык, хәлләр кулланып, катлаулы җөмләләр,тиңдәш кисәкле җөмләләр төзергә ярдәм итү.

Бәйләнешле сөйләм. Рәсем,иллюстрация, уенчыклар, тере объектларны, төзелеш эшләрен күзәткәндә, спектакльләр, мультфильмнар караганнан соң тәрбияче биргән сорауларга җавап бирергә, кара- каршы сөйләшергә (диалог) өйрәтү. Үз фикерләрен бәйләнешле, эзлекле итеп әйтә белү күнекмәләре формалаштыру. Гаиләдә, төркем бүлмәсендә өлкәннәргә, яшьтәшләренә, “рәхмәт”, “исәнмесез”, “ сау булыгыз”, “тыныч йокы” кебек сүзләр әйтү зарурлыгын төшендерү, үтенечен ачык итеп, “зинһар” сүзен кушып белдерергә күнектерү.

Таныш әкиятләрне рольләргә бүлеп сөйләргә, сәхнәләштерүдә катнашу теләге тудыру. Бер –берсе белән яхшы мөнәсәбәттә булырга ярдәм итү. Татар халык иҗаты белән тулырак таныштыра башлау.

Русский язык*.Задачи обучения русскому языку детей 3-4 лет* ***(УМК)*** формирование, развитие умений и навыков аудирования, говорения в игровых ситуациях по темам “Игры и игрушки” “Дом, в котором я живу”, “Посуда и продукты питания”, “Сад и огород”, “Транспорт”, “Одежда и обувь”, “Домашние и дикие животные”.

Обогащение активного словарного запаса существительными, прилагательными, глаголами, наречиями, местоимениями, числительными; формирование умений согласовать части речи. Выработка умений и навыков понимать смысл предложений с вопросительнымизнаками. Различать значения предлогов в, на. Выработка умений и навыков вести диалог, составлять рассказы, описания. Разучивание стихотворений, песен, считалок на русском языке.

Нәфасәти үсеш өлкәсе.

“Матур әдәбият һәм фольклор” юнәлеше. Икенче кечкенәләр төркемендә матур әдәбиятне кабул итү укылган әкиятләр, кечкенә хикәяләр, шигырьләр тыңларга, аларның эчтәлеген аңлый белергә өйрәтү. Татар халык авыз иҗатының гүзәл үрнәкләре- юаткычлар, эндәшләр, такмаклар, бармак уеннары белән таныштыру эшен дәвам итү. Шигырьләрне яттан сәнгатьле итеп сөйләү күнекмәләре бирелә.Текстны рольләргә бүлеп уку, әсәрләрне сәхнәләштерү күнекмәләре булдыруга булышлык итә. Китаплар белән таныштыру эше дәвам итә.

“Продуктив сәнгать эшчәнлеге”. Блаларның *сынлы сәнгать* белән кызыксынуларын үстерү өстендә эшләү. Кабул итү органнары эшчәнлеген (күрү, ишетү, тою) үстереп, балаларның сенсорик тәҗрибәсен баету. Нәфасәти кабул итү сәләтен үстерү.

Халык декоратив-гамәли сәнгате Балаларны декоратив рәсем ясауэшчәнлегенә тару. Татар милли әйберләре бизәргә өйрәтү.Яфрак бизәгән рәсемгә төшерү. Яңа төсләр белән таныштыру.(алсу, сыек зәңгәр). Төсләрне сайлый белү күнекмәләре бирү Дымково бизәкләре белән уенчык силуэтын һәм төрле предметларны бизәргә өйрәтү.Сызык, штрих, буялыш(мазки), тимгел- тимгел тапларны ритмик рәвештә

төшерергә, гади предметларны сурәтләргә, төрле юнәлештә туры сызыклар сызарга, аларны кисештерергәөйрәтү.

Балаларны төрле материаллардан *әвәләүнең* үзенчәлекләре белән таныштыруны дәвам итү. Натурадан карап, күзаллап таныш предметларны әвәләп ясау күнекмәләрен үстерү, характерлы үзенчәлекләрен, кисәкләрне пропорцияләре һәм детальләр зурлыгындагы аерымлыкларны чагылдыра белүләренә ирешү. Әвәләгәндә образның мәгънәлелеген чагылдырырга, кеше һәм хайван сыннарын хәрәкәттә әвәләргә, зур булмаган предмет төркемнәрен гади сюжетка берләштерергә өйрәтү.

Декоратив әвәләү үзенчәлекләре белән таныштыруны дәвам итү. Катлаулы булмаган әйберләр: кумәч, коймак, бавырсак, чәчәк һ.б. төрле савытлар әвәләргә, аларны таякчык белән бизәргә,турыга әвәләгәндә барлыкка килгән таякчыкны боҗра ясап тоташтыру, шарны басып яссыландыру, 2-3 кисәктән торган предметларны, бер-берсенә кысып ябыштыру юлы белән әвәләргә өйрәтү. Пөхтә эш итү күнекмәләрен ныгыту, шатлык хисе уяту.

Кисеп ябыштыру. Балаларны кисеп ябыштыру эшчәнлегенә тарту, аларда бу эшчәнлеккә кызыксыну уяту. Тәрбияче тарафыннан әзерләнгән бала уйлаган яки тәрбияче тәкъдим иткән предметны төзергә, килеп чыккан сурәтне кәгазьгә ябыштырырга өйрәтү. Пумала белән эш итәргә , чиста, пөхтә эш күнекмәләре өйрәтү.Үзләре тудырган сурәттән шатлык хисләре уяту.

Музыка тәрбиясе.Балаларны композиторлар турында кыскача белешмәләр, классик, халыкчан һәм заманча музыкаль әсәрләр белән таныштырып, музыкага мәхәббәт тәрбияләү, кызыксыну хисләрен, нәфасәти тойгыларын үстерүне дәвам итү.Музыкаль сәләтләрен (музыканы ишетү, хәтер, ритм тойгысы, тембрларны аеру), музыкага карата мөнәсәбәтләрен үстерүне дәвам итү.

Музыка әсәренең жанр төрләрен (марш, бию, җыр) аера белергә өйрәтү, музыкаль хәтерләрен камилләштерү. Җыр күнекмәләрен формалаштыру. Җырларны музыка уен коралларына кушылып яисә мөстәкыйль рәвештә ялгыз башкара алу сәләтен үстерү, җыр белән кызыксынуларын, җырлау теләкләрен үстерү.

Физик культура үсеш өлкәсе

Физик культура һәм сәламәтләндерү эшләре. Балаларның сәламәтлеген ныгыту өстендә эшләүне дәвам итү: организмны чыныктыру, төп хәрәкәтләрне камилләштерү, гәүдәне төз тоту гадәтен ныгыту. Мөстәкыйль рәвештә хәрәкәтле, спорт уеннары оештырырга, физик күнегүләр башкарырга өйрәтү. Гимнастика эскәмиясенең тар рейкасы һәм бау буенча атлап, баш өстенә ком тутырылган кечкенә капчык куеп тигезлекне саклау күнегүләре ясау. Гадәти йөгерү, аяк очларында тезләрне югары күтәреп каршылыкларны җиңеп йөгерү, шуышу, үрмәләүне камилләштерү. Предметларны еракка ыргыту, тупны чөю һәм тотып алу хәрәкәтләрен, кул чукларын, иңбаш, арка мускулларын ныгыту, умыртка баганасының сыгылмалылыгын арттыру күнегүләре ясау, спорт уеннары уйнау.

Белем бирү өлкәләренең МРК га яраклаштырылган бурычлары

(Р.К.Шәехованың мәктәпкәчә яшьтәге балаларга белем бирү региональ программасы)

Танып белү үстерешле өлкәсенең бурычлары. Татар халыкларының матур әдәбияты, халык авыз иҗаты белән таныштру, мәкаль, әйтемнәрнең мәгънәсен аңлату, аларның сөйләмдәге урынын билгеләү. Татар язучылары һәм шагыйрьләренең әсәрләрен башкарганда сәнгатьле сөйләмне формалаштыру. Идел буе халыкларының тарихы, культурасы, традицияләре белән таныштыру.

Сөйләм үстерү өлкәсенең бурычлары. Диалогик сөйләмне камилләштерү. Көндәлек тормышта балалар һәм өлкәннәр белән татар һәм рус телендә аралашу. Татар, рус халкының халык авыз иҗаты, матур әдәбияты белән таныштыру, әйтем, мәкальләрнең мәгънәсен аңлату, сәнгатьле сөйләмне формалаштыру.

Нәфасәти үсеш өлкәсенең бурычлары. Милли уен коралларының яңгырашы: (шакылдавык, барабан -рус, курай -татар,металлафон, бубен) аша классик , халык, заманча музыка белән таныштыру.

Татар бизәкләре: канәфер, өчъяфрак белән таныштыруны дәвам итү; татар халыклары бизәкләре, милли киемнәре турында күзаллауны формалаштыру.

Физик тәрбия үсеш өлкәсенең бурычлары. Татар халык авыз иҗаты аша үз сәламәтлегенә, үз шәһәренә аңлы караш тәрбияләү, сәламәт яшәү рәвеше алып бару, халык уеннары белән таныштыру. Татар, рус халык уеннарын мөстәкыйль оештытырга өйрәтүне дәвам итү.

Социаль -коммуникатив үсеш өлкәсенең бурычлары. Татар халыкының традицияләрен, гореф-гадәтләрен хөрмәт итү; кешелеклелек, кунакчыллык, чисталык кебек сыйфатлар, татар халыкларының әдәби әсәрләре аша хезмәт эшчәнлеге турында күзаллауны, төрле милләттәге яшьтәшләренә дустанә караш, мөстәкыйльлек формалаштыру.

Бәйрәм исемнәре	**Кыскача эчтәлек**	**Үткәрү вакыты**	**Үткәрү формасы**	**Бәйрәмгә әзерлек**
1	2	3	4	5
Исәнме, балалар бакчасы **Сау бул, җәй!** **Белем бәйрәме**	1 нче сентябрь-яңа уку елы. 1 нче сентябрь 1984 нче елдан үткәрелә башлый. Ел саен бу көн мәктәпләрдә билгеләп үтелә. Белем көне беренче тапкыр мәктәпкә баручы балалар өчен иң көтеп алынган бәйрәм.	**Сентябрьнең 1 нче атнасы**	- группага экскурсия; - “Без балалар бакчасында” бәйрәмендә катнашу. “Күз мизгелләре” дигән уен программасы. Чәй өстәле. -”Мин җәйне ничек уздырдым” күңел ачу шөгыле. -“Беренче кыңгырау” бәйрәме тур-да әңгәмә . -Балалар бакчасында”Белем бәйрәме”.	3-4яшь Уеннар. -С/р –уеннар(“Кибет”, ”Гаилә, ”Балалар бакчасы”Туган көн”) -Д/уеннар”Өстәлне ничек итеп төшке ашка әзерлиләр”,”Кешегә эшләр өчен нинди эш кораллары кирәк”,”Уенчыкны кайда яшердем?””Безгә бәйрәмгә кем килде?”һ.б. Театр уеннары”Безнең яраткан эшләр”,”Кем бу?” Үзлектән хикәя төзеп сөйләүуенчыклар турында. Төзү материаллары б-н ”Балалар бакчасын төзү.” Бергәләп шигырьләр өйрәнү. Продуктив уеннар Сөйләм телен үстерүче темага әңгәмә.

Минем өем (Гаилә). **Минем шәһәр**	Гаилә, гаилә йолалары турында беренче күзаллау.Авыл белән таныштыру. Туган шәһәр белән танышу, урамдагы матурлыкны күрә белү,туган ягы өчен горурлык хисе тәрбияләү. Юл йөрү кагыйдәләре белән беренчел танышу, җәяүле өчен юл кагыйдәләре. Туган шәһәр турында балаларның белемнәрен арттыру, хезмәт кешеләре белән таныштыру.	**Сентябрьнең 2 нче атнасы**	-әңгәмә:” Әти-әни”, “Без тату гаилә”,”Син кем белән яшисең”, “Мин әниемне яратам”, “Минем әби иң яхшысы” -с\р-уен “Гаилә” -гаилә рәсемнәреннән күргәзмә “Өйдә ничек уйныйбыз” фотоальбомы(урамда йөргәндә куркынычсызлык кагыйдәләрен кертеп) “Минем шәһәр” панно. -юлга сәяхәт -Күңел ачу” Шәһәрдәшләрне сөендерү”. -ГАИ хезмәткәрләренең эше б-н таныштыру. Курчак театры “Белмәмешкә булышабыз” -викторина” Туган шәһәр турында күп белүчеләр” -Рәсем күргәзмәсе”Минем туган шәһәр”	3-4 яшь -с/р уен”Автобуста бару”, “Юл”, “Юл сакчысы” Тема буенча рәсемнәр карауМатур әдәбият уку --Д/уен ”Үз билгеңне тап”,”Светофор”,”Юл кагыйдәләре”, “Игътибар, юл” -светофор белән танышу өчен максатлы юл чатына йөрү -тема буенча табышмаклар -тема буенча викторина “Юл билгеләре”, ”Светофор кагыйдәләре” коллекция туплау -“Урамда” уеннары өчен кул эшләре -автоүзәк һәм светофор төзү Фильмнар карау тема буенча
«Туган ягым Татарстан»	Хайваннар дөньясы турында беренчел күзаллау .Хайваннар дөньясы белән кызыксынуны булдыру.Көнкүреш җиһаз лары, кирәк-яраклары белән таныштыру.Якыннарыңның һөнәрләре белән таныштыру. Гаиләдә бер-берең турында кайгырту“Кемнең өе нинди?”, “Әйберләр дөньясына сәяхәт” Туган якка яхшы караш тәрбияләү, аның табигате, мәдәнияте, байлыклары белән таныштыру	**Сентябрьнең 3 нче атнасы**	-әңгәмә” Урманда яшәүчеләр” -китап күргәзмәсе, бәйрәм темасына рәсемнәр Күңел ачу”Минем өем Татарстан” Викторина”Туган як белгечләре” ГЦДТ га экскурсия Бәйрәм “Туган якта күңелле дус яшибез” Рәсем күргәзмәсе “Казан-Универсиада”	**3-4 яшь.** (НРК буенча)

Уңыш. **Тәрбиячеләр көне**	27 нче сентябрь- яңа бәйрәм"Тәрбиячеләр көне" Бу бәйрәмнең максаты: балалар бакчасына игътибарны арттыру. Мәктәпкәчә яшь-бала тормышында иң җаваплы чор, бу яшьтә бала шәхес буларак формалаша, сәламәтлегенә күбрәк йогынты ясала. Баланың тормышында һәм язмышында тәрбияченең түземлелеге зур роль уйный. Тәрбияче ярдәмендә балалар тирә-юнь белән танышалар.	**Сентябрьнең 4 нче атнасы**	-"Без бакчага барабыз" – әңгәмә. -Бәйрәм темасы буенча күргәзмә. -Ачык ишекләр көне: "Табигать байлыкларыннан күргәзмә. -"Көз безгә нәрсә бирә?"- күңел ачу. -"Безнең бакчада" – фотокүргәзмә. -"Бакчада"- викторина.	**3-4 яшь** Тәрбияче һөнәренә, балалар бакчасына һәм хезмәткәрләренә яхшы мөнәсәбәт тәрбияләү, һөнәргә беренчел караш булдыру -педагогик ситуация һәм чишү юллары. -балалар бакчасы буенча тематик экскурсия (аш бүлмәсе, табиб бүлмәсе, кер юу бүлмәсе, спорт бүлмәсе һ.б.) -"Минем яраткан бакчам" – рәсем ясау. Коллектив эш: "Матур чәчәк гөлләмәсе- безнең тәрбиячеләргә", чәчәк рәсеме яки аппликация- се ясап, уртак гөлләмәгә җыю. "Кайда булдык-әйтмибез, нәрсә эшләдек-күрсәтәбез"- һөнәр сайлау уены. Балалар бакчасында эшләүчеләр турында табышмак уйлап табу һәм чишү.

Көзге буяулар (табигать күренешләре)	Табигатьне яратырга һәм сакларга өйрәтү, көзге табигать күренешләре белән танышу. Табигатькә сак караш тәрбияләү. Көзге табигатьнең матурлыгын күрә белергә өйрәтү, һава торышын күзәтү. Уен барышында бер-берең белән дус-тату уйнарга өйрәнү. Балаларга тирә-юньнең матурлыгын күрә белергә, табигатькә сак караш тәрбияләргә өйрәтү. Көз турында белемнәрне арттыру. Бербөтен вакыт итеп көз турында күзаллау, үсемлекләр һәм хайваннарның көзгә яраклашуы, көзге үзгәрешләр турында өйрәтү. .	**октябрьнең 1нче атнасы**	-Балалар белән кайсы ел фасылы булуы турында әңгәмә - көз турында рәсем(кул эшләре, аппликация) -күргәзмә”Көзге буяулар” -күргәзмә”Тормыш матурлыгы, табигать һәм сәнгать” Шөгыль “Көз” -урманга, паркка, рәсемнәр күргәзмәсенә сәяхәт -көзге гөлләмә күргәзмәсе -“Алтын көз” бәйрәме -“Көзге моңнар” күңел ачу -көз турында рәсем һәм кул эшләре күргәзмәсе	**3-4 яшь** -с/р уен”Кием кибете “,”Гаилә” -Табигатьне күзәтү -тема буенча тәрбиячененң сөйләме -табышмак уйлап табу һәм чишү тема буенча -“Алтын көз” Левитан картинасы карау -бәйрәм темасы буенча матур әдәбият уку -Чайковскийның “Ел фасылы” әсәрен тыңлау -Хезмәт бүлмәсе(бергәләп “Көзге мизгелләр” дигән коллаж әзерләү, “Көз бәйрәменә” чакыру) -“Уңышны җый” уйнау -гаилә белән “Көзге гөлләмә”күргәзмә -мәйданчыкта чәчәк орлыклары, коры яфраклар җыюны оештыру

Хайваннар дөньясында	1931 нче елда Флоренциядә Бөтен дөнья киңәшмәсендә 4 нче октябрь Бөтен дөнья хайваннар көне дип игълан ителә. Бик күп илләр бу сәясәткә кушылдылар һәм төрле чаралар үткәрергә әзерлекләрен әйттеләр.Рәсәйдә бу көн 2000 нче елдан кертелде .Хайваннарны яклау көне максатыннан бик күп чаралар үткәрелә. Йорт хайваннары тоту буенча Рәсәй АКШ тан соң 2 нче урында тора. Рәсәйдә һәр 3 нче кеше йорт хайваннары асрый.	**Октябрьнең 2 нче атнасы**	-хайваннар б-н танышу -күргәзмә(хайваннар рәсеме) -викторина” Хайваннар дөньясында” -зоопарк төзү Йорт хайваннары рәсемнәренә күргәзмә Шөгыль “Аквариум” -зоопаркка экскурсия -рәсем күргәзмәсе -викторина”Хайваннар дөньясында” -зоопарк төзүне тәмамлау -йорт хайваннары рәсемнәре күргәзмәсе	**3-4 яшь** Хайваннарны безнең кечкенә дусларыбыз икәнлеген төшендерү -мультфильмнар буенча с/р-уеннар уйнау, кинолар карау -“Хайванны таны” хәрәкәтле уен -проект эшчәнлеге (хайваннарга игътибарлы һәм сак булырга өйрәту) -хезмәт бүлмәсе(бәйрәм темасы буенча рәсе һәм кул эше) -йорт хайвннары күргәзмәсе оештыру, язучы-рәссамнар китапларын күрсәтү(Е.Чарушин, В.Ватагин, В. Чижиков) -бәйрәм темасы буенча төрле китаплар уку -хайваннар яраланса, нәрсә эшләргә кирәк дигән темага әңгәмә -тема буенча табышмак уйлап табу һәм чишү -хайваннарны кайгыртырга өйрәнү -йорт хайваннары турында сөйләү

Табиб Айболитта кунакта **Бөтендөнья табиблар көне**	Табиб һөнәре иң олы һөнәргә керә. Бөтендөнья сәламәтлек оешмасы Табиблар көнен билгеләп үтү өчен указ чыгарды.1971 нче елдан “Табиблар бар җирдә” дигән бөтен ил табиблар оешмасы булдырылды. Бу оешма илдә төрле афәтләр булганда ярдәм итәргә һәрвакыт әзер торырга тиеш, ул 80 илгә ярдәм итә, аларның мөнәсәбәтләре нинди булуга карамастан.	**октябрьнең 3 нче атнасы**	-с/р-уен”Хастаханә”, “Шифаханә” -музыка һәм спорт буенча күңел ачу -шәфкать туташы бүлмәсен экскурсия “Әтәчкәй өчен витамин” күргәзмә Шөгыль “Тән төзелеше белән танышу” -с/р уен”Хастаханә”, “Шифаханә” -Шифаханәгә экскурсия	Табиб һөнәре турында беренче күзаллауны тудыру , аның әһәмияте , тоткан урыны, кирәкле һөнәр икәнен аңлату (авыруларга ярдәм итә, хәлләрен җиңеләйтә) -әдәбият әсәрләренә таянып с/р уеннар уйнау -бәйрәм эчтәлеге буенча төрле китаплар уку -тәрбиячеләрнең табибларның бүленеше турында сөйләү(күз табибы, хирург һ.б.) -бәйрәм эчтәлеге буенча үстерелешле уеннар уйнау - табиб бүлмәсенә экскурсия -“Кем беренче авыручыга ярдәм итә?” көч сынашу -викторина “Нәрсә, кайда, кайчан?” тема буенча фикерләү уены - котлау открыткалары, плакатлар ясау, с/р уеннар өчен әйберләр ясау
Транспорт	Траспорт турында беренчел күзаллау булдыру, юл йөрү кагыйдәләрен белү, транспортта үз-үзеңне тота белү	**Октябрьнең 4 нче атнасы**	-төрле транспорт чаралары белән танышу(йөк һәм җиңел) -эчтәлек буенча китаплар, альбомнар карау	3-4 яшь -с/р уен”Самолет” ”Автобуста сәяхәт”, “Корабта сәяхәт”

	кагыйдәләрен искә төшерү, төрле транспортларны таный белү. Транпортның ни өчен кирәклеген аңлату, су, һава, җир транспортлары белән таныштыру. Зур шәһәрләрдә юлда йөргәндә үз-үзеңне тота белү, кагыйдә буенча йөрү. Транспортның җәмгыять өчен әһәмиятен ачыклау.		-«Транспорт»с/р уеннар -транспортны күзәтү -“Транспорт” коллаж төзү Шөгыль “Минем урам” Табышмаклар кичәсе -“Белмәмеш юлда” курчак театры - шөгыль “Тыныч урам” -транспорт төрләре дигән күргәзмә -викторина” Транспорт”	-эчтәлек буенча тәрбияче белән әңгәмә, -төрле төрдәге транспорт чараларын карау -транспорт турында табышмаклар ятлау -“Белмәмешкә юлны чыгарга булыш” уен оештыру -“Без автобуста”, “Урамда үз-үзеңне тоту кагыйдәләре” авыр хәлдән чыгу юлларын табу -матур әдәбият уку -бергәләп төзү”Автобус безнең урамда”, “Машинам өчен гараж
Дуслык **Халыклар дуслыгы көне**	4 нче ноябрь Халыклар дуслыгы көне, 1612 нче елда Кузьма Минин һәм Дмитрий Пожарский җитәкчелегендәге гаскәр 4 нче ноябрьдә Кытай шәһәрне яулап алалар, Мәскәү шәһәрен азат итәләр . Бу сугышта төрле ил халыклары, төрле дин кешеләре булуы халыкларның берләшүен күрсәтә. Алексей патша указы буенча 1649 нчы елдан Изге Ана иконасы көне билгеләп үтелә башлый. .	**ноябрьнең 1 нче атнасы**	-милли бәйрәм -күңел ачу(халык уеннары) -кул эшләре һәм рәсемнәр күргәзмәсе -“Халыклар дуслыгы”-күңел ачу -Рәсәй турында рәсемнәр күргәзмәсе	3-4яшь Бердәм Рәсәй турында беренчел күзаллау, аның күп телле милләт булуын аңлату.Төрле милләт кешеләренә карата ягымлы булырга кирәклеген әйтеп үтү. -“Рәсәй милләтләре” әңгәмә оештыру -Рәсәй халык әкиятләрен , матур әдәбият уку -уеннарны сәхнәләштерү, хәрәкәтле уеннар -бәйрәм эчтәлеге буенча шигырьләр ятлау.

				-К.Минин һәм Д. Пожарский сурәтләрен карау -коллекция туплау(хайваннар дөньясы, үсемлекләр, күренекле урыннары) “милли киемнәр” рәсем һәм кул эшләре -Рәсәй халкының җырларын һәм биюләрен тыңлау, өйрәнү
Көнкүреш кирәк-яраклары	Көнкүреш крәк-яракларының кеше тормышында тоткан урыны, әһәмияте. Кайбер көнкүреш кирәк-яраклары белән танышу(җиһазлар, савыт-саба), аларның нәрсәдән ясалганлыгын күрсәтү. Өйдәге ут жиһазларының кирәклеге, алар белән ничек кулланырга , сак булырга өйрәтү. Тирә-юндәге әйберләргә кызыксыну уяту. Алар белән эшләү күп вакытны алмый дигәнне төшендерү.	**ноябрьнең 2 нче атнасы**	-көнкүреш кирәк-яраклары турында әңгәмә -эчтәлеге буенча предметлы-үстерелешле әйләнә-тирәне баету - эчтәлеге буенча атналык нәтиҗә ясау -дидактик уен эчтәлеге буенча -кул эшләре һәм рәсемнәр күргәзмәсе Шөгыль “Төркем белән танышу” -уенчык ут җиһазлары күргәзмәсе - “Җиһазлар фабрикасы” уен “Минем өем” түгәрәк өстәл	**3-4 яшь** -с/р уен «Өй, гаилә”, “Кунаклар каршылыйбыз”, “Электр җиһзалары кибете” -эчтәлеккә туры китереп табышмаклар, мәкальләр өйрәнәбез - эчтәлеккә туры китереп тәрбияче белән әңгәмә - эчтәлеккә туры китереп рәсемәр карау - китап уку -кул эше һәм рәсем ясау(Телевизор һ.б.) -шырпы кабыннан җиһаз төзү

Дөрес итеп аралашу.	“Бөтендөнья исәнләшү көне” 1973 нче елдан бирле билгеләп үтелә. Аны абыйлы-энеле американлылар уйлап чыгарганнар, илдә салкын сугыш барганда илләр арасында тынычлык теләп,төрле илләргә хатлар җибәргәннәр. Алар хатларында бары тик кем белән булса да исәнләшергә һәм үлләрен сорашырга чакырганнар. Бу фикер ил башлыкларына бик ошаган, шул көннән алып 21 ноябрь бәәрәм көне буларак билгеләп үтелә	**ноябрьнең 3 нче атнасы**	-с/р уен”Кунакта”, “Рәхим итегез” -үз кулларың белән ясалган открыткалар, котлау язылган рәсемнәр тапшыру Шөгыль “Театр бинасына бару” -авазлар аша котлау	**3-4 яшь** Бер-берең белән аралашканда ягымлы итеп сөйләшү, матур сүзләр куллану, кешеләр белән аралашканда дустанә мөнәсәбәт булдыру - с/р уен “Туган көн” ,”Балалар бакчасы кунаклар каршылый” - укылган әсәрне бер-берең белән эчтәлегенең мәгънәсен бүлешү , исәнләшү кайсы илдә ничек үтә-милли күренешләрне бүлешү. - уен (интернет аша исәнләшү, кул биреп , баш киемен салып, “Роботлар исәнләшүе” ,“ Шаярып исәнләшү”) - эчтәлеге буенча театр сәхнәләштерү -бергәләп котлау открыткалары, курчаклар, төрле кул эшләре ясау -бәйрәм эчтәлеге буенча җырлар өйрәнү һәм җырлау
Әниләр көне	Әниләр көне 1998 нче елның соңгы якшәмбесеннән Рәсәй президенты тарафыннан кертелде һшм үткәрелә башлады. Бу бәйрәм әниләрнең	**ноябрьнең 4 нче атнасы**	-шигырь бәйгесе “Кадерле әнием өчен котлау сүзләре” -рәсем күргәзмәсе “Минем әнием” -әниләр белән спорт бәйрәме Әниләр көнен үткәрү	**3-4 яшь** Әниләргә карата хөрмәт, аңа булышу теләге, аны кайгыртасы килүне

	армый-талмый эшләүләренә рәхмәт йөзеннән үткәрелә башлады. Бу бәйрәмгә бер кеше дә битараф кала алмый .Бу көнне әниләргә рәхмәт сүзләре әйтәсе килә.		-“Әниләр көне” диген үстерелешле шөгыль -“Әни сурәте сәнгатьтә” шөгыль	тәрбияләү -с/р уен “Гаилә” -“Минем Әнием” портрет күргәзмәсе -проект эшчәнлеге -кул эше : әниләр өчен бүләк ясау, “Гаилә” с/р уен өчен үз кулларың белән атрибутлар ясау -спорт уеннарына әниләр белән бергә әзерләнү --җырлы-биюле композиөия әзерләү -уен (автобустан чыкканда әниләргә кул бирү, ишек ачу , кирәкле әйберсен илтеп бирү) -өй эшләрендә булышу, авырган вакытта булышу
“Исәнме, кыш”	Кыш турында беренчел күзаллау, бергәләп эшләүдән тәм табу, балаларның сәламәтлекләрен кайгырту, белемнәрне ныгыту. Төрле уен формаларына кызыксыну уяту. Уен барышында кагыйдәләрне бозмыйча дус-тату уйнау, бер-	**декабрьнең 1 нче атнасы**	-бәйрәм эчтәлеге буенча күңел ачу үткәрү -кыш турында әңгәмә “Кышкы ял урыны” панно ясау Шөгыль “Кем кышка ничек әзерләнде?” -кыш турында шигырьләр уку -кыш турында рәсемнәр күргәзмәсе -“Нәрсә, кайда, кайчан?”	3-4 яшь -кыш турында әңгәмә -кышны күзәтү -кыш турында рәсемнәр карау -матур әдәбият уку

	береңне этмичә, уенчыкларны тартып алмыйча уйнарга өйрәнү. Уен барышында сөйләм телен үстерү, сүзлек запасын баету. Балалар белән бергәләп һав торышын күзәтү. Кыш көне җылы итеп киенәләр.өйләр җылытыла,балалар шугалакта шуалар. Кыш көне көнне күзәтү, матурлыгын күрә белү. Алган белемнәрне системалаштырып кышкы айларның исемнәрен өйрәнү, бюездә кышлаучы кошларны таный белү.			-кыш турында табышмаклар уйлап табу һәм чишү -кыш турында шигырь ятлау -“Кышкы мизгелләр” , “Кышлаучы кошлар” кул эшләре -кыш турында җырлар тыңлау һәм өйрәнү
“Уңган куллар” **Осталар шәһәре**	Балаларда сәнгать һәм иҗади сәләтләрне формалаштыру , алдан алынган белем һәм сәләтләрен камилләштерү, барлык эштә актив һәм теләп эшләүне булдыру. Шәхси ошау ягыннан кечкенә төркемнәргә бүленеп бер-береңә карат яхшы мөгамәләдә булу Балаларга үз куллары белән Яңа елга бүләкләр ясарга, төркемне бизәргә булышу, бергәләшеп эшләү күңелле икәнлеген күзаллауны булдыру Һөнәр турында белемнәрне тирәнәйтү.Төрле һөнәр ияләренә карата мәхәббәт тәрбияләү. .	**декабрьнең 2 нче атнасы**	- “ Без осталар һәм булганнар” бәйрәмендә катнашу(бхләкләр тапшыру) -әңгәмә “ Сез зурларга ничек булышасыз?” Яңа ел открыткалары әзерләү Шөгыль “ Безнең тормышта бәйрәмнәрнең роле -” Кыш бабайның остаханәсе” уен -с/р уен- “Кулинар фабрика” - “Осталар шәһәре” күңел ачу	**3-4 яшь** -дидактик уен”Бу кемгә кирәк?” ,”Үзең яса”, “Дөрес сайла” -с/р уен-“Гаилә”, “Балалар бакчасы”, “Чәчтарашханә”, “ Кыш бабайның остаханәсе” -шигырләр һәм матур әдәбият уку -Һөнәрләр турында табышмаклар чишү -эш турында мәкальләр өйрәнү .

“Куркынычсыз лык әлифбасы”	Куркынычсызлык кагыйдәләре осталыкларын формалаштыру һәм үстерү, урамда һәм юлда куркынычсызлык кагыйдәләрен дөрес үтәүне тәрбияләү, бер-берең̧не һәм зурлар сүзенә колак салу. Юл йөрү һәм янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен ныгыту. Фаҗигага эләккәндә бер-береңә булышу теләге уяту. Иптәшләрең һәм зурлар белән билгеле булган кагыйдәләрдән чыкмаска өйрәтү, куркынычсызлык кагыйдәләрен өйрәтү.	**декабрьнең 3 нче атнасы**	-юл йөрү кагыйдәләре турында әңгәмә -рольле уен “Машина һәм светофор” -“Куркынычсызлык әлифбасы” атналыгына нәтиҗә -күңел ачу -Шөгыль “Боз” -курчак театры “Белмәмешкә булышабыз” -күңел ачу “ Буратинаның сәяхәте” -диафильм карау “Юл йөрү кагыйдәләре” -викторина -“Куркынычсызлык әлифбасы”	**3-4 яшь** -с/р уен “Өй”, “ Ашыгыч ярдәм”, “Коткаручылар”, “ Юл сакчылары” -эчтәлек буенча әкият сәхнәләштерү, -эчтәлек буенча рәсемнәр карау - педагогик хәл “ Ишектә таныш түгел кеше”
Яңа ел	Христиан дини календарь буенча Яңа Ел бәйрәме элек җир эшләре башланыр алдыннан март азагында билгеләп үтелгән. Юлий Цезарь Яңа ел бәрәмен 1 нче январьгә күчерә.	**декабрьнең 4 нче атнасы**	-Яңа ел кичәсе -карнавал -матур костюмнар балы	Бәйрәмгә әзерләнгән вакытта “Куркынычсызлык” укыту өлкәсенә игътибарлы булырга кирәк. Яңа ел күңелле гаилә бәйрәме(бу каникуллар, театрлар,сәяхәтләр өчен рәхәт вакыт), ел башлана (үзгәрешләр турында сөйләшү) Яңа ел-балаларның иң яраткан бәйрәмнәре.
Кызыклы кыш	Күңел ачуда актив катнашу, хәрәкәтле уеннарга кызыксыну уяту, бергәләп эш-гамәлләрне башкару, рольләргә бүленеп	**гыйнварның 2 нче атнасы**	-хәрәкәтле уеннар -көйгә уен хәрәкәтләре	**3-4яшь** - кышкы күренешләр турында табышмаклар

	уйнау, дус-тату булу. Бер-береңә ярдәм итү. Уенга шатлык хисләре уяту. Уенда кагыйдә буенча уйнау(качу, Битләрне каплап уйнау, баш өстен өй ясау).Йөгергәндә, сикергәндә, һ.б җитезлек , хәрәкәтчәнлекне арттыру. Башка халык уеннарына кызыксыну уяту, раштуа бәйрәмнәрендә уйнала торган өен төрләре белән таныштыру. Сәламәтлекне ныгыту һәм кәефне күтәрү		-урамда хәрәкәтле уеннар -“Кар бөртекләре”рәсем күргәзмәсе -кар белән уеннар -матур әдәбият уку -спорт эстафетасы -күңел ачу “Кышкы урманга сәяхәт” -балалар эшләнмәләре”Кызыклы кыш”	чишү -кыш турында шигырьләр ятлау, уку -кыш турында рәсемнәр карау -рәсем ясау
Әкияттә кунакта	Матур әдәбияткә ,халык аваз иҗатына уңай караш формалаштыру. Әкият геройлары белән танышу. Әкиятне азагына хәтле тыңлап бетерү, геройлары белән уйнау, тәрбияче белән бергәләп әкиятне сөйләү,әкиятне сөйләүдән генә аңлау. Дуслык турындагы күзаллауны киңәйтү. Халык авыз иҗатына кызыксыну уяту. Халыкның сәнгаткә карашын үзгәртү, башка халык сәнгатенә хөрмәт тәрбияләү. .	**гыйнварның 3 нче атнасы**	- день открытых дверей «В гостях у сказки» -рәсемнәр күргәзмәсе “Минем яраткан әкият героем” -төзү”Теремкәй” -хәрәкәтле уеннар -бармак уеннары -матур әдәбият уку -әкият сәхнәләштерү -курчак театры -“Әкиятләр иленә”сәяхәт “Теремкәй” әкиятен күрсәтү -күңел ачу “Әкият геройлары” Шөгыль “Әкият рәсемнәре” -китапханәгә экскурсия -курчак театры -күңел ачу”Китапның туган көне” -күңел ачу” Нәрсә ярамаган, шул яраган”	**3-4 яшь** --эчтәлек буенча әкият сәхнәләштерү, -эчтәлек буенча рәсемнәр карау -“Яңача әкият” геройларны уйнау -кул эшләре

Мин дөньяны таныйм **Бакча балалары өчен фән атналыгы**	Табигатьтәге төрле күренешләр белән беренчел танышуны формалаштыру, "Борынгы" дөнья һәм аның яшәүчеләре белән танышу. Тикшеренүләр аша баланың интеллектуаль үсешен булдыру, күптөрле эшчәнлеген логик яктан үстерү. Балаларга яңа белем бирү һәм элек алганнарны ныгыту	**гыйнварның 4нче атнасы**	-динозаврлар фотосы күргәзмәсе -борынгы дөнья яшәүчеләре өчен йорт төзү -викторина Шөгыль "Фән серләре" -тәҗрибә бәйрәме -экологик сәяхәт -"Безнең өй-җир шары"-д/у -"Белмеш"-конкурс -"Рәсәйнең бөек кешеләре"-кичә	**3-4яшь** Тирә-юнгә уңай караш тәрбияләү.Баланың танып белү өлкәсен баету -"Сәяхәт" с/р -уен -эчтәлек буенча рәсемнәр карау - танып белү өлкәсе буенча әңгәмә, уку -күзәтү һәм тәҗрибә үткәрү -проект эшчәнлеге(рәсем күргәзмәсе, гөлләмәләр ясау) -табышмаклар чишү
Минем гаиләм	Гаилә, патриотик хисләр, гендерлык, гражданлык табыну хисләрен формалаштыру, гаилә турында беренчел күзаллауны булдыру, гаилә эчендәге гореф-гадәтләрне саклау.	**февральнең 1 нче атнасы**	-хәрәкәтле уеннар "Шаян гаилә" -гаилә рәсемнәре күргәзмәсе -"Йорт хайваннары"ситуатив сөйләшү -" Без өйдә ничек уйныйбыз"фотоконкурс Шөгыль "Минем гаиләм" -"Әти, әни һәм мин –спорт гаиләсе" -әңгәмә" Мин һәм минем гаиләм" Шөгыль "Гаилә шәҗәрәсе"	**3-4 яшь** Гаилә турында беренчел караш формалаштыру, горе-гадәтләрне барлау -с/р уен "Сәяхәт", "Бакчага бару" -хезмәт (гаилә кешеләре өчен бүләкләр ясау) -гаилә белән бергәләп уйнау кичәләре оештыру, төркемдә булышу, төрле конкурсларда көч сынашу -гаиләдә туган проблемаларны бергәләп чишү юлын эзләү -ял иткәндә, эштә, бакчада бергә төшкән фоторәсемәр күргәзмәсе

Халык авыз иҗаты **Туган тел бәйрәме**	Туган тел атналыгы көне билгеләп үтү. Бу бәйрәм 2000 нче елдан билгеләп үтелә башлый. Безнең милләтебезне саклап калуда тел бик зур роль уйный. ЮНЕСКО фикере буенча 6000 телнең яртысы гына исән калырга мөмкин. Шуңа күрә милләтебезне югалтмас өчен телебезне саклап калырга кирәк.	**февральнең 2 нче атнасы**	Татар халык уены "Йөзек салыш" -татар халык киемен карау -"Тәлинкәләр " күргәзмә -Матур әдәбият уку - милли бәйрәм -кул эшләре күргәзмәсе -табышмаклар кичәсе -дидактик уен "Дөрес әйт", "Рифмага сал" -әдәби викторина (татар язучыларының әсәрләре)	**3-4 яшь** -туган телгә кызыксыну һәм хөрмәт тәрбияләү -әңгәмә -чит телдә җырлар һәм шигырьләр тыңлау -туган телдә шигырь ятлау -әдәби викторина - Татарстан картасын карау, анда яшәүче кешеләр белән танышу -милли киемнәр карау, эшләре белән танышу -туган телдә әкиятләр уку -проект эшчәнлеге(китап чыгару)
Кечкенә эзләүчеләр	Су һәм комның үзлекләрен тикшерү, төрле хәлдз була алуларын күзәтү..Су һәм җиргә сак караш тәрбияләү, кеше сәламәтлегенә йогынтысын әйтеп үтү.Тәҗрибәләр үткәрү, яңалык ачарга булышу. Тәҗрибәләр ясау өчен уңай караш тәрбияләү	**февральнең 3 нче атнасы**	-бәйрәм-тәҗрибә үткәрү (ком һәм су белән) -"Яшәсен су" күңел ачу -"Кояш һәм яңгыр" спорт бәйрәме -Рәсем күргәзмәсе " Диңгез дулкыннары" -матур әдәбият уку -"Уеннар иленә сәяхәт"	**3-4 яшь** Үрнәк буенча эшләүне формалаштыру, әкият геройлары аша сюжетлы уйлап табу -с/р-уен "Өй", "Гаилә", "Шифаханә", "Балалар бакчасы", -сюжетлы картиналар, гаилә рәсемнәрен карау -мәкаль, шигырь ятлау-матур әдәбият уку -эчтәлеге буеча җырлар тыңлау

Ватанны саклаучылар көне	Бүгенге көндә бу бәйрәмне Кызыл Армия туган көн дип түгел , ә чын ир-атлар көне дип билгеләп үтүчеләр Рәсәйдә күбрәк. Рәсәй Армиясе көне турында беренчел караш формалаштыру. Сугыш техникасы: самолет, танк , ракета.	**февральнең 4нче атнасы**	-әти-әниләр белән чәй эчүне оештыру -музыкаль-театральләштерелгән кичә -сугыш техникасы төзү -с/р-уен “Кунакта”, “Рәхим итегез” -Әтиләргә бүләкләр тапшыру -әтиләр белән спорт ярышы үткәрү -сугыш техникасын төзүне тәмамлау Үстерелешле шөгыль –“Ватанны саклаучылар”	**3-4 яшь** Рәсәй армиясе турында беренчел күзаллауны формалаштыру, ир-атларның безнең туган илебез сакчылары икәнен аңлату -хәрәкәтле һәм спорт уеннары, эстафеталар, - с/р уеннар” Чик сакчылары” -сугыш техникасыннан коллекция туплау -сугыш турында җырлар , биюләр карау -проект эшчәнлеге(кечкенә предметлардан танк төзү) -викторина -“Минем әтием хәрби” сөйләм -табышмаклар уйлап табу һәм чишү -“Беренче ярдәм күрсәтү” буенча көч сынашу -хезмәт (Плакат чыгару, сугыш темасына атрибутлар ясау)

Дөнья буйлап яз килә	Ел фасыллары турында кузалллау формалаштыру. Яз фасылы белән таныштыру: кар эри, боз сөңгеләре барлыкка килә, игътибарлылыкны арттыру,сөйләм,уен эшчәнлеген тәрбияләү,табигатькә ярату, яны саклау хисләре тәрбияләү. Яз турында белемнәрне ныгыту, яз көне хайваннар дөньясы уянуы турында белемнәре киңәйтү Туган якка мәхәббәт тәрбияләү.	**мартның 1 нче атнасы**	- "Яз шәһәре "буйлап сәяхәт -"Менә без нинди зурлар"күңел ачу -ел фасыллары турында әңгәмә -"Тамчы" рәсем күргәзмәсе Шөгыль "Кыш бабай яз турында дөреслек эзләгән" -яз турында шигырьләр уку -"Яз урамда" рәсем күргәзмәсе	**3-4 яшь** Терек һәм терек булмаган язгы үзгәреәләр турында белемнәрне формалаштыру.Яңа уянып килүче үзгәрешләргә шатлык хисләре уяту -күзәтү -матур әдәбият уку -картина һәм рәсемнәр карау -табышмаклар уйлап табу һәм чишү -яз турында җырлар ятлау
Бөтендөнья Хатын – кызлар көне	Борынгы Римда киядә булган хатыннар бу бәйрәмдә ирләреннән бик күп бүләкләр алганнар. Беренче тапкыр бу көн 1911 нче елдан бөтендөнья көне буларак дүрт илдә бәйрәм ителә башлый-Австрия, Алман, Дания, Швейцария. Рәсәйдә бу көн 1913 нче елдан билгеләп үтелә башлый. 1975 нче елның 8 нче мартыннан бәйрәм чын статус алды.	**Мартның 2 нче атнасы**	- Хатын-кызлар көненә багышлап бәйрәм иртәсе үткәрү -әниләр белән бергәләп кул эшләре ясау-күргәзмә үткәрү -рәсемнәр конкурсы"Минем яраткан әнием өчен" -чәй өстәле әзерләү -һөнәрне ачучы әниләр рәсеме буенча күргәзмә -әңгәмә	**3-4яшь** Хатын-кызларга хөрмәт һәм мәхәббәт тәрбияләү. Аларга булышу теләге уяту -Бәйрәмне югары дәрәҗәдә үткәрү өчен барлык әзерлекләр булдырылган

ПДД **Яшь җәяүлеләр**	Юл йөрү кагыйдәләре турында беренчел караш формалаштыру, ГАИ хезмәткәрләре һөнәре турында күзаллау, юл йөрү кагыйдәләрен саклау. Юлда сак йөрү, Юл йөрү кагыйдәләрен ныгыту.	**мартның** **3 нче атнасы**	-“ПДД” атналыгына нәтиҗә -дидактик уеннар -җәяүлеләрне күзәтү -спорт күңел ачу бәйрәме -“Юл куркынычсызлыгы” әти-әниләр белән бергәләп кул эшләрен ясау -ГАИ хезмәткәрләре белән очрашу -“Юл” күңел ачу - курчак театры” Белмәмнш – җәяүле” - викторина “Җәяүле урамда” - рәсемнәр күргәзмәсе “Минем шәһәр урамым”	**3-4яшь** -с/р –уен “Автобуста сәяхәт” ,”Юл” -күзәтү -матур әдәбият уку -картина һәм рәсемнәр карау -табышмаклар уйлап табу һәм чишү -д/у-“Үз билгеңне тап” “Светофор”, “Юл билгеләре” -танып-белү өлкәсе буенча викторина -“Урам “ кулдан макет төзү -автоүзәк, светофор төзү -слайдлар карау
Үсемлекләр көне **Бөтендөнья Җир һәм**	Бөтендөнья Җир көне көн белән төн тигезләшкән көнне билгеләп үтелә. Рәсәйдә 1998 нче елдан официаль рәвештә билгеләп үтелә башлый.	**мартның** **4 нче атнасы**	-“Дөнья тирәли “ балалар бакчасы буйлап сәяхәт -табигать почмагында үсемлекләрне карау -чәчәкләр күргәзмәсе -“Үсемлекләр илендә” фото	**3-4яшь** Кеше сәламәтлеге өчен кирәк булган су һәм җир чыганакларының файдасын аңлату

су чыганаклары көне	22 нче марттан су чыганакларының туган илебез өчен ничек кирәклеген әйтеп үтәргә була		күргәзмә Шөгыль “Чәчәкләр утырту” -тәҗрибә бәйрәме -“Су булсын!” бәйрәм. -викторина -экологик сәяхәт Шөгыль “Безнең өй- җир шары”	-с/р уен”Сәяхәт” Уен-эстафета(“Урманда чүп җыю”) -рәсемнәр карау -әңгәмә- “Җир шарын һәм сулыкларны пычратсаң нәрсә була? “ - тәҗрибә үткәрү -ташлар җыю(диңгез, сулыклар, һ.б) -үстерелешле уеннар”Су нинди була?”.”Тылсымлы таяк”, “Үсемлекләр һәм хайваннар дөньясы” -китаплар уку -проект эшчәнлеге -балалар белән әңгәмә” Судан башка яшәп буламы?” “Пычрак су” -“Җирдә нәрсә үсә?” эти-әниләр почмагына плакатлар макетлар ясау -танып-белү буенча викторина -су белән уеннар -күңел ачу -су турында җырлар тыңлау -хәрәкәтле уеннар

Этикет	Үз-үзләрен кунакта, дусларының туган көннәрендә, халык бәйрәмнәрендә, балалар бакчасында әдәпле тоту кагыйдәләренә өйрәтү. Зурлар белән әдәпле сөйләшү, дусларың белән дус-тату булу кагыйдәләренә өйрәтү.Җәмгыятьтә үз-үзеңне тотарга өйоәнү .	**мартның 5 нче атнасы**	- сәяхәт "Мойдодырда кунакта" -уенчык бүлмәсендә җыештыру -"Төркемдә бер көн" -"Без театрга килдек" инсценировка ясау -"Безнең гаилә бәйрәмнәре"- фоторәсемнәр күргәзмәсе -" Әбигә кунакка барабыз" инсценировка ясау - "Яхшы эшлзр илендә" күңел ачу -"Әдәплеләр шәһәре"	**3-4яшь** Төп этикет кагыйдәләре белән танышу: өстәл артында утыру, үз-үзеңне тотыш. -с/р-уен "Гаилә", "Кибет". "Балалар бакчасы" -матур әдәбият белән таныштыру - өстәл артында утыру, үз-үзеңне тотыш турында әңгәмә -педагогик торыш"Төркемгә яңа кыз килде, аңа туркемдә үз-үзеңне ничек тотарга кирәклеген аңлату -рәсемнәр карау -слайдлар карау
Кошларны каршылыйбыз! **Бөтендөнья кошлар көне**	Бөтендөнья кошлар көне 1906 нчы елдан үткәрелә башлый. 1 нче апрельдән Бөтендөнья кошларны саклау конвециясенә керү турындагы хатка кул куелды. Бу вакытта кошларга оялар эленә**.**	**апрельнең 1 нче атнасы**	-кул эшләренә күргәзмә -сәяхәт бакча буйлап -күңел ачу "Кошлар сайравы" -	**3-4яшь** Бөтендөнья кошлар көне буенча

Балалар китабы атналыгы **Бөтендөнья балалар китабы көне**	1967 нче елның 2 нче апреленнән Г.Х.Андерсенның туган көнендә Бөтендөнья балалар китабы көне билгеләп үтелә. .	**апрельнең 2 нче атнасы**	-үз кулларың белән ясалган китаплар күргәзмәсе -с/р-уен "Китап кибете" -китапханәгә сәяхәт -яраткан әкият геройлары белән танышу -балалар язучылары белән очрашу -күңел ачу" Рәхмәт сезгә, китаплар	**3-4 яшь** Китап уку теләге булдыру. -с/р-уен "Китап кибете", "Китапханә" -әңгәмә үткәрү -проект эшчәнлеге (китапханә почмагы булдыру) -китапларны рәтләү -әдәби геройлар жырларын тыңлау -әдәби викторина
Сәламәт буласыбыз килә **Бөтендөнья Сләмәтлек көне**	Сәламәтлек көне 1950 нче елдан үткәрелә.Бу бәйрәм кешеләр үзләренед сәламәтлекләрен кайгыртсыннар , аның яшәү чыганагы икәнен аңласыннар өчен үткәрелә. Ел саен сәламәтлек саклаучылар нинди булса да бер теманы күтәреп чыгаралар "Синең канда-кеше гомере" ," Йөгерү-озын гомер бирә"...	**апрельнең 3 нче атнасы**	-күңел ачу -шәфкать туташы бүлмәсенә сәяхәт -"Авырма!" көч сынашу -"Сәламәт яшәү рәвеше" дигән китап күргәзмәсе -"Кояш, һава, су" коллаж ясау -"Әти-әни һәм мин-спорт гаиләсе" көч сынашу	**3-4 яшь** Сәламәт яшәү рәвеше турында беренчел кузаллау -көч сынашу бәйрәм уңаеннан -бассейн , спорт комплексларына сәяхәт -проект эшчәнлеге (сәламәтлек турында плакатлар, энциклопедияләр карау) -эчтәлек буенча әңгәмә(сәламәтлекне ныгыту,. сәламәт кеше яшәеше, физик эшчәнлекнең кеше сәламәтлегенә йогынтысы) -рәсем конкурсы" -"Әти-әни һәм мин-сәламәт гаилә"

				-матур әдәбият уку -танып-белү викторина -төрле үләннәр белән таныш
Галәмгә сәяхәт **Галәмчеләр көне**	12 нче апрельне 1961 нче елда Рәсәй майоры Ю. А. Гагарин "Көнчыгыш" галәм корабында беренче тапкыр җир шарын әйләнеп чыга.Очыш 108 минут дәвам итә. 1968 нче елдан Галәм көне барлык илләрдә бәйрәм итела башлый	**апрельнең 4 нче атнасы**	-"Белмәмеш айда" мультфильм карау -беренче галәмче турында сөйләшү -с/р уен"Галәмче", "Галәм ракетасы", -ракета әвәләү -галәм турында диафильм карау -галәмгә багышланган рәсемнәр -ракета төзү	**3-4 яшь** Рәсәйнең күренекле галәмчеләре турында беренчел күзаллау формалаштыру,илең өчен горурлана белү - с/р уен"Галәмче", "Галәм ракетасы", - галәм турында җырлар тыңлау -музыкалы импровизация кую -кул эшләре ясау -беренче галәмче турында мәглумат җыю, галәмче хатын-кыз турында китап чыгару -әңгәмә үткәрү(Беренче галәмчеләр) -балаларның күзаллауларына таянып хикәя төзеп сөйләүләре -фотолар карау

Яз һәм хезмәт бәйрәме	Яз һәм хезмәт бәйрәме яз килүне белдерә.1 нче май бәйрәме һәнәр ияләренең бәйрәме .	**майның 1 нче атнасы**	“хезмәт десанты”(мәйданчыкны җыештыру) -табигатьне саклау акциясе үткәрү -“Яз бәйрәме” күңел ачу -һөнәр турында әңгәмә	**3-4 яшь** Хезмәт, хезмәт кешесе турында беренчел караш формалаштыру.Яз кәефе булдыру. -с/р уен хезмәткә багышланган -хезмәт кешеләренә багышланганҗырлар тыңлау -матур әдәбият уку -мәкаль-әйтемнәр белән танышу -зурларга булышу -зурлар эшчәнлеген күзәтү - һөнәрләр турында китап чыгару

Җиңү көне	Туган ил дигән төшенчәне аңлату, Җиңү бәйрәме белән таныштыру. Ветераннарга хөрмәт күрсәтү, зурларны рәнҗетмәү.Безнең туган илебезне саклаучы хәрбиләргә хөрмәт тәрбияләү. :	**Майның 2 нче атнасы**	-курсәткеч материаллардан күргәзмә -“Әлемнәр” рәсем күргәзмәсе -“ Җиңү бәйрәме белән “ дигән открыткалар ясау -көч сынашу -Бәйрәм кичәсе -Җиңү ял үзәгенә сәяхәт -геройлар турында фильм карау -сугыш техникасына күргәзмә -“Минем бабам сугышта булган” фоторәсемнәр төшкән альбом ясау Шөгыль”Җиңү бәйрәме иң олы бәйрәм” (сөйләм үстерү буенча)	**3-4 яшь** - с/р уен “Ветераннар өчен кичәгә әзерләнү”, “Чик сакчылары” - Җиңү көненә караган маркалар, значоклар белән танышу - матур әдәбият уку -батырлык турында мәкаль-әйтемнәр ятлау - “ Җиңү бәйрәме белән “ дигән открыткалар ясау- сугыш техникасына күргәзмә

ПДД **Юл йөрү кагый дәләре**	Юл йөрү кагыйдәләре турында беренчел караш формалаштыру, ГАИ хезмәткәрләре һөнәре турында күзаллау, юл йөрү кагыйдәләрен саклау. Юлда сак йөрү, Юл йөрү кагыйдәләрен ныгыту.	**майның** **3 нче атнасы**	-“ПДД” атналыгына нәтиҗә -дидактик уеннар -җәяүлеләрне күзәтү -спорт күңел ачу бәйрәме -“Юл куркынычсызлыгы” әти-әниләр белән бергәләп кул эшләрен ясау -ГАИ хезмәткәрләре белән очрашу -“Юл” күңел ачу -курчак театры” Белмәмнш – җәяүле” викторина “Җәяүле урамда” рәсемнәр күргәзмәсе “Минем шәһәр урамым” -өстәл театры” Билгене тап һәм кирәк урынга куй” -КВН “ Юл йөрү әлифбасы”	**3-4 яшь** -с/р -уен “Автобуста сәяхәт” ,”Юл” -күзәтү -матур әдәбият уку -картина һәм рәсемнәр карау -табышмаклар уйлап табу һәм чишү -д/у-“Үз билгеңне тап” “Светофор”, “Юл билгеләре” -танып-белү өлкәсе буенча викторина -автоүзәк, светофор төзү -слайдлар карау
Куркынычсызлык дәресләре	Куркынычсызлык кагыйдәләре осталыкларын формалаштыру һәм үстерү, урамда һәм юлда куркынычсызлык кагыйдәләрен дөрес үтәүне тәрбияләү, бер-береңне һәм зурлар сүзенә колак салу. Фаҗигага эләккәндә бер-береңә булышу теләге уяту. Иптәшләреңһәм зурлар белән билгеле булган кагыйдәләрдән чыкмаска өйрәтү, куркынычсызлык кагыйдәләрен өйрәтү. Табигаттә үз-үзеңне тота белү, куркыныч янаганда фаҗигадән кача белү, кемне дә булса коткара белүне ныгыту.	**майның** **4 нсе атнасы**	-җәйге мәйданчыкка сәяхәт -кул эшләре күргәзмәсе -әти-әниләр өчен таләпләр” Җәйге куркынычсызлык” -“Су белән уеннар” күңел ачу Шөгыль “ Бәла килсә ничек чыгарга?” -викторина “ Бәлагә юлыксаң...” -“Сак бул!” күңел ачу	3-4 яшь с/р уен “Өй”, “ Ашыгыч ярдәм”, “Коткаручылар”, “ Юл сакчылары” -эчтәлек буенча әкият сәхнәләштерү, -эчтәлек буенча рәсемнәр карау - педагогик хәл “ Ишектә таныш түгел кеше” -“Агулы гөмбәләр”, “Гадәттән тыш хәлләр” тәрбияче белән әңгәмә

Исәнме,җәй! Бөтендөнья балаларны саклау көне	1 нче июнь- иң олы бәйрәмнәрнең берсе. Беренче тапкыр бәйрәм 1950 нче елда билгеләп үтелә. ООН бу бәйрәмне иң үзенчәлекле көн итеп билгеләде,бу көнне балаларның сәламәтлекләренә зур игътибар бирелә. Кечкенә балаларны зурлар саклый, кайгырта. Җәй фасылы турында белемнәрне ныгыту.	**майның 5 нче атнасы**	-балалар хокукларын яклау турында әңгәмә -“Бала хокуклары” почмагы -тәм-том ярминкәсе -күңел ачу -асфальтта рәсемнәр ясау -“Балаларны саклау көненә” багышлап бәйрәм оештыру Шөгыль “Җәй бүләге” -“Балачак иле”күңел ачу -рәсемнәр күргәзмәсе “Без дуслар”	**3-4 яшь** -с/р уен “Сәяхәт”, “Юрист киңәше” Үстерелешле уеннар “Ял иткәндә гадәттән тыш хәлләр” -әңгәмә - Юл билгеләрен искә төшерү”Балалар” , “Җәяүле кеше”, Йөрү тыела: -өстәл уены “Дөрес-дөрес түгел” -рәсем ясау асфальта -матур әдәбият уку -балаларга багышланган җырлар тыңлау -юл йөрү кагыдәләренә багышланган викторина
Бөтендөнья балаларны саклау көне	1 нче июнь- иң олы бәйрәмнәрнең берсе. Беренче тапкыр бәйрәм 1950 нче елда билгеләп үтелә. ООН бу бәйрәмне иң үзенчәлекле көн итеп билгеләде,бу көнне балаларның сәламәтлекләренә зур игътибар бирелә. Кечкенә	**1 июнь**	-балалар хокукларын яклау турында әңгәмә -“Бала хокуклары” почмагы -тәм-том ярминкәсе -күңел ачу	**3-4 яшь** -с/р уен “Сәяхәт”, “Юрист киңәше” Үстерелешле уеннар “Ял иткәндә гадәттән тыш

	балаларны зурлар саклый, кайгырта. Җәй фасылы турында белемнәрне ныгыту.		-	хәлләр" -әңгәмә -глобус, карта карау - Юл билгеләрен искә төшерү"Балалар" , "Җәяүле кеше", Йөрү тыела" ;-проект эшчәнлеге (кәгазьдән торна ясау, куркынычсызлык турында роликлар карау) -өстәл уены "Дөрес-дөрес түгел" -рәсем ясау асфальта -матур әдәбият уку -балаларга багышланган җырлар тыңлау -юл йөрү кагыйдәләренә багышланган викторина
Рәсәй көне	Рәсәй көне 2002 нче елдан башлап үткәрелә .Ул иң яшь бәйрәмнәрдән санала.Рәсәй көне-азатлык бәйрәме, тынычлык бәйрәме булып санала. Бу бәйрәм-милли берләшү,Рәсәй өчен җаваплы	**12 июнь**	Халыклар дуслыгы көне буеча	**3-4 яшь** -с/р уен " Рәсәй буйлап сәяхәт", -Әңгәмә(Рәсәй башкаласы, символы, бәйрәмнәре, сайлаулар, күренекле

	халык булуыбызны күрсәтә			кешеләр,урыннар,Рәсәй армиясе - әдәбият белән танышу -карта, рәсемнәр, репродукцияләр карау -шигырьләр, җырлар өйрәнү, тыңлау, ятлау -танып –белү буенча викторина -хезмәт(Рәсәй әлеме, милли киемнәрен тегү) -шәһәрләр һәм күренекле урыннары турында сөйләү -табышмаклар төзү һәм чишү Рәсәй гимнын өйрәнү
Бөтендөнья дуслар көне	Аристотель :”Дус ул бер җан, ике тәндә яшәүче”. Барлык халыклар дуслыгы элек-электән җитди мөнәсәбәтләргә бәйләнгән булган. Дуслар көне , нинди генә мөнәсәбәттә булуга карамастан, аларны хөрмәт итәргә өнди.	**июньнең 3-4 нче атнасы**	-“ Барлык ил балалары дуслыгы”плакатлар конкурсы -төркем фотолары төзү “Без дус балалар” -“Дуслык” күңел ачу	**3-4 яшь** -әңгәмә.педагогик ситуация (дуслар табу, дуска булышу, бүләкләр ясау, комплиментлар әйтү, ягымлы итеп сөйләшү) -“ Дус бәладә булыша” портрет ясау -эчтәлеге буенча уеннар уйнау - “Нинди әкият герое белән дуслашыр идед?” әңгәмә -дустың турында кечкенә генә хикәя сөйләү -сүзле дидактик уенар “Дуслык сүзләре”

ГАИ Хезмәткәрләре көне	60-нчы елларда безнең ил Бөтен дөнья юл йөрү конвенциясенә кушылды,ә беренче юл йөрү кагыйдәләре 1961 нче елның беренче гыйнварыннан кабул ителде. ГАИ хезмәткәрләренең төп максаты җәяүлеләрнең һәм машина йөртүчеләрнең куркынычсызлыгы.	**Июльнең 1 нче атнасы**	-ГАИ хезмәткәрләре белән очрашу -“ПДД”атналыгына нәтиҗә -дидактик уен-викторина(юл йөрү кагыйдәләре буенча.	3-4 яшь -с/р -уен “Автобуста сәяхәт” ,”ГАИ” -күзәтү -матур әдәбият уку -картина һәм рәсемнәр карау -табышмаклар уйлап табу һәм чишү -д/у-“Үз билгеңне тап” “Светофор”, “Юл билгеләре” -танып-белү өлкәсе буенча викторина -“Урам “ кулдан макет төзү -автоүзәк, светофор төзү -диафильм карау
Рәсәй почтасы көне	Почта турында белешмәләр меңеллык язмаларда очрый,әмма почта бәйләнеше Бөек Петр заманыннан ук килә. 1994 нче елдан Рәсәй почтасы көне билгеләп үтелә. Почта хәзерге көндә тиз акча күчерү, фатир өчен түләү, посылка җибәрү, төрле түләүләр башкара. Почта хезмәткәрләре бик күп хатлар-гәҗитләр тарата.	**Июльнең 2-3 атналары**	-почта бүлекчәсенә сәяхәт -с/р уен “Почта” - Хат язу -	**3-4 яшь** Почта турында беренчел караш формалаштыру, кешеләр арасындагы бәйләнеш , почта хезмәткәрләренә яхшы мөнәсәбәт тудыру -с/р уен “Почта”, “Интернет-кафе” -эчтәлеге буенча табышмак төзү һәм чишү -матур әдәбият уку -хат, телеграмма карау -почта хезмәткәре турында тәрбияче сөйләме

				-открыткалар. Посылкалар ясау -проект эшчәнлеге(хат язу, башка балалар бакчасына посылка салу) -хезмәт(конверт ясау. Маркалар җыю, гәҗит-.журналлар төзү) -“Простаквашинодан хат” дигән темага мультфильм карау -үстерелешле уеннар ”Һөнәрләр” , “ Туган сүзен тап”.
Физкультура эшчеләре көне	Бу бәйрәм 20 нче гасырның уртасында” Сәламәт тәндә – сәламәт акыл “дигән фикер белән кереп калды. Спорт белән шөгыльләнүчеләр иң популяр кешеләр булып саналалар. Барлык бәйрәмнәр дә спортчылар белән үтә. Инстиут һәм университетларда спорт факультетлары ачыла башлады, соңрак физ-ра инстиутлары ачыла башлый.	**августның 1 нче атнасы**	-спорт чаралары,ярышу,уеннар,конкурслар	**3-4 яшь** Физкультура сәламәтлекне саклаучы чараларының берсе буларак формалашуын күзаллау. -с/р уен “Олимпиада” -коллекция туплау(җәйге һәм кышкы уен төрләре) -хәрәкәтле уеннар -җырлар тыңлау -“Олимпиада уеннары өчен яңа уен төрләре” уйлап табу - физкультурага кагылышлы җырлар тыңлау -“Минем яраткан спорт уеным” әңгәмә -матур әдәбият уку

Турыдан туры белем бирү эшчәнлегенең комплекслы-тематик планы

«Социаль-коммуникатив» үсеш өлкәсе

“Социализация” юнәлеше.
Максат: социаль характердагы беренчел күзаллауны өйрәнү, балаларны социаль мөнәсәбәткә тарту:

-уен эшчәнлеген үстерү;

- иптәшләре һәм өлкәннәр белән иң гади мөнәсәбәт нормасы һәм кагыйдәләрен үтәргә тарту;

-гендер, гаилә, гражданлык, дөньяви, җәмгыяти мөнәсәбәтне, патриотик хисләрне формалаштыру.

Ай исемнәре	**Уен эшчәнлеген үстерү: сюжетлы-рольле уеннар, дидактик уеннар, хәрәкәтле уеннар, сәхнәләштерү**	**Яшьтәшләре һәм өлкәннәр б/н иң гади мөнәсәбәт нормасы һәм кагыйдәләрен үтәргә тарту**	**Гендер, гаилә, гражданлык, дөньяви, җәмгыять мөнәсәбәтен, патриотик хисләрне формалаштыру**
Сентябрь	Балаларның бергә уйнауларын хуплау. Төрле төр уеннарга кызыксыну уяту. Балаларга шәхси симпатия нигезендә уеннарга 2-3 кешедән торган төркемнәргә берләшергә булышу. Уен барышында иң гади кагыйдәләрне үтәү. Уенчыклар, табигый, төзелеш материаллары белән уйнаганда балаларның әйләнә-тирә белән кызыксынуын үстерү.	Балалар бакчасында , өйдә, урамда үз-үзеңне тоту кагыйдәләрен ныгыту. Нәрсә яхшы, нәрсә начар булуын күзаллауны формалаштыру. Дуслыкны формалаштыру өчен шартлар булдыру. Балаларның үзара тыныч аралаша белү сәләтен үстерү.	**Мин** образы. Гендер тәрбиясе, кеше турында иң гади күзаллау. Гаилә. Бала белән аның гаиләсе турында сөйләшү. Балалар бакчасы. Балалар бакчасы традицияләре белән таныштыру. Туган ил. Туган илнең культурасы турында күзаллау.

Октябрь	1.С/р уен “Туган көн”, “Гаилә”, “Уенчыклар кибете”. 2.Д/у “Нәрсә югалды?”, “Нәрсә артык?”, “Без нинди әкиятләрдән?”. 3.Хәрәкәтле уен “Автомобиль һәм чыпчыклар”, “Песи һәм тычканнар”, “Минем яныма йөгереп килегез” 4.Инсценировка “Шалкан” 5.Курчак театры “Күмәчкәй” “Ипекәй”,”Төлке һәм куян” (рус х.ә.)	1.Әңгәмә: “Минем яраткан тәрбиячеләр” 2.Д/уен: “Балалар бакчасындагы һөнәр ияләре” 3.Әңгәмә: “Шәфкатьлелек, мәрхәмәтлелек турында сөйләшү”	1.Әңгәмә: “Мин – малай, син- кыз” 2. Әңгәмә: “Габдулла Тукай татар халык шагыйре” Аның иҗаты белән танышу.
Ноябрь	**1.С/р уен** “Кибет”, “Почта”, “Без театрга барабыз” 2.Д/**уен:** “Киемнәр”, “ Парын тап”, “Спорт”, “Кәрзинада нәрсә бар?”. 3.Х/Уен: “Иптәшеңә бир”, “Тавык һәм чебиләр”, “Төсле автомобильләр”. 4.Курчак театры: “Теремкәй” (рус х.ә.)	1.С/р уен: “Без циркка барабыз”. 2.Әңгәмә: “Ачуны сакламаска аны җиңәргә өйрәнәбез” 3.Уеннар: “Ачу” турында уеннар. 4.Хикәя төзү: “Минем дуслар”	1. Ата-аналар белән эш: “Кеше хокукы турында Декларация һәм балалар хокукы турында Конвенция”. 2.Г.Тукай әкияте “Су анасы” (рәсемнәр карау) 3.Әңгәмә “Минем гаилә”
Декабрь	1.С/р уен: “Шофер”, “Без кунакка барабыз” , “Шифаханә” 2.Д/уен: “Ничек әйбәт,ничек начар?”, “Кем турында сйлибез?”, “Тылсымлы капчык”, “Курчакны киендер” 3.Х/уен “Кояш һәм яңгыр”, “Песи һәм тычканнар”, “Нәрсә әйтәм шуңа йөгер” “Төсле машиналар”. 4. Курчак театры: “Теремкәй”. Сәхнәләштерү: “Бияләй”	1.С/р уен “Без театрга барабыз». 2.Әңгәмә “Саранлык” 3.Әңгәмә: “Яхшылык турында сөйләшү” 4. Уен “Шатлык ”турында уеннар.	1.Әңгәмә: “ Шулай охшаганнар, шулай төрле” 2.Татар халык уены “Бүрекле тавык”

Гыйнвар	1.С/р уен “Кибет”, “ Төзелеш” 2.Д/уен “Бу кайчак була?”, “Ел фасыллары”, “Төсләр” 2.Х/уен “Флажокка йөгерегез”, “Кемне әйтәм, шуңа йөгер”, “Мәче-тычкан”. 4.Өстәл театры уйнау “Бүре һәм кәҗә бәтиләре”	1.С/р/уен: “Урманга сәяхәт” 2.Әңгәмә: “Шук уеннар” 3.Уен ситуация: “Тиргәшү” 4.Уен “Курку ”турында уеннар	1.Әңгәмә: “ Кагыйдәле уеннар нигә кирәк?” 2.Г.Тукай әкияте “Шүрәле ” (рәсемнәр карау)
Февраль	1.Сүзле уен “Нинди кош артык?”, “Кем нәрсә белән туена?”, “Яшәгән урыннарын әйтеп бир” . 2. С/р уен “Кошлар шифаханәсе”, “Тыюлык”, “Сәяхәт”. 3.Коструктив эш: “Кошлар өчен өй” 4.Д/у “Мин нәрсә эшлим, әйтеп бир”, “Элек нәрсә, аннан соң?”, “Кемгә аннан башка булмый?”, “Һөнәрләрне ата”.	1.С/р уен “Урманга чыгу”, “Мода ательесы “”. 2.Уен-драмалар: “Танышу”, “Автобуста”, “Урамда”.	1.Әңгәмә “Шук уеннар”. 2.Уен-ситуация “Тиргәшү”. 3.Курку темасына уеннар. 4.С/р уен “Почта”, “Дәваханә”. 5.Проблемалы ситуацияне чишү: ”Шифаханәдә”, “Әдәпле сорау”, “Чәчтарашта”
Март	1.Д/уен “Кешенең кыяфәте нинди була?”, “Кемнең кулы, әйт”. 2.Уен-шөгыль “Син минем дус һәм мин синең дус”, “Начар-яхшы”. “Картинаны җый”, “Музыка кораллары” 3.Х/уен “Йөгереп күч”, “Аучылар һәм җанварлар”. Уенчыклар театры “Төлке һәм әтәч”	1.Әңгәмә :”Усал тел”, “Ялгыз кешенең хисләре”. 2.Уеннар: “Әйдәгез, дус-тату яшик”. 3.Конструктив уен “Кораблар төзибез” 4.Иҗади уен “Кеше яшәми торган утраудагы маҗаралар” 5.Уен-күнегү “Диңгез уены”(дөнья картасы буенча корабта йөзү)	1.Әңгәмә “Мин җаваплымы?” 2.Д/уен “Алъяпкычны бизә». 3.Д/уен “Ватанны саклаучылар”

Апрель	1.Х/уен “Оядагы кошлар” 2.С/р уен “Безгә кунаклар килде”, “Гаилә” , “Нәниләргә концерт” 3..Х/уен “Куышлы”, “Кошлар һәм мәче”, “Тупны куып тот” 4.Д/уен “Әнисен тап” 5.Сәхнәләштерү “Мәче, төлке, әтәч”	1.С/р уен “Минем гаилә” 2. Уеннар “Малайлар һәм кызлар” темасына. 3.Әңгәмә “Минем иң яхшы дусларым”. 4.Д/уен “Бу шигырь нәрсә турында?”,”Төсле картиналар”	1.Д/уен “Гаилә”. 2.Әңгәмә “Халыкара хатын кызлар көне” 3.Татар халык хәрәкәтле уены “Скок-перескок”
Май	1.С/р уен “Балалар бакчасы”, “Зоопарк”, “Әйберләр сатып алабыз” “Күңелле автобус” 2.Д/уеннар “Картинаны сайлап ал”, “Рәсемдәге вакыйгалар”, “Серле келәм”, “Бизәкне төшереп бетер” 3.Х/уеннар “Бүрекле тавык”, “Светофор”, “Тычканнар һәм мәче” 4.Сәхнәләштерү “Төлке һәм куян”	1.Уен-ситуация «Курчакның авыруы”. 2.Д/уен “Һөнәрләр”. 3.Әңгәмә “Әйдәгез, дус яшик” 4.С/р уен “Музей”, “Татар өен төзибез”, “Аш-су”. 5.Д/у “Өстәл әзерлибез”, “Курчакны милли киемгә киендер”, “Милли бизәк белән бизә”	1.Фольклор: табышмаклар, мәкальләр... 2.Татар халык х/уены “Куышлы” 3.Әңгәмә “Мин гаилә әгъзаларымның исемнәрен беләм”. 4.Д/уен “Бизәкне таны, аның турында сөйлә”
Июнь	1.Х/уен “Кошлар һәм төлке”, “Транспорт” 2.С/р уен “Почта йөртүче”, “Дәваханә”, “Кибет”, “Кафе”, “Театрда”. 3.Сүзле уен “Башкача әйт” Д/у “Һөнәрләр”, “Ел вакытлары” 4.Сәхнәләштерү “Чуар тавык”	1.Уеннар “Безнең эмоцияләр”. 2.Күнегүләр “Икегә бөкләнгән кәгазьдән нәрсә ясарга була?” 3.С/р уен “ Герой-шәһәргә бару”, “Без кунаклар каршы алабыз”, ”Гаилә”. 4.Уйлап чыгару (сочинение) “Без Сабантуйны ничек уздырдык”	1.Әңгәмә “Балалар бакчасындагы һөнәрләр”, “Минем фамилиям”. 2.С/р уеннар “Ателье”, “Сәяхәт” “Дачага бару”, “Гаилә. Яңа йортка күчү”

“Хезмәт” юнәлеше. Максат: хезмәткә уңай караш тәрбияләү: хезмәт эшчәнлеген үстерү; үз хезмәтенә һәм башкалар хезмәтенә, аларның эш нәтиҗәсенә уңай караш тәрбияләү; өлкәннәр хезмәте турында беренчел күзаллауны һәм аның җәмгыять һәм һәр кеше тормышындагы роле турында күзаллауны формалаштыру.

Ай исемнәре	Үз хезмәтеңә һәм башкаларныкына, аларның эш нәтиҗәсенә уңай караш тәрбияләү	Өлкәннәр хезмәте турында беренчел күзаллау, аның җәмгыятьтәге һәм һәр кеше тормышындагы роле.	Мөстәкыйль хезмәт. Табигатьтәге хезмәт. Хуҗалык-көнкүреш хезмәте
сентябрь	Өлкәннәр хезмәтенә уңай караш тәрбияләү	Өлкәннәр хезмәтенә һәм тормышына кызысыну уяту. Якыннарының хезмәте белән таныштыруны дәавам итү.	Хезмәт эшчәнлегендә катнашасы килү теләген тәрбияләүне дәвам итү.
октябрь	Авыр булмаган каршылыклрны җиңеп, хәлдән килгән хезмәткә катнашу теләге тәрбияләү	Хезмәт десанты “Шәһәрне чүп-чардан арындырыйк”	Киемдәге тәртипсезлекне күрә белү, аны булдырмау, пөхтәлек, мөстәкыйльлек тәрбияләү
ноябрь	Таныш һөнәр ияләренә хөрмәт тәрбияләү. Өлкәннәргә булышасы килү теләге һәм аларның хезмәт нәтиҗәсенә сак караш тәрбияләү.	Әңгәмә “Тәртипле бала нинди була?” Уен-ярыш “Кем тизрәк киемнәрен төреп куя	Балалар бакчасында, мәйданчыкта тәртип, чисталык саклау, үсемлекләр, хайваннар ны карыйсы килү теләге тәрбияләү
декабрь	Үзеңнең һәм яшьтәшләреңнең кулдан ясаган әйберләренә сак караш формалаштыру, алар турында сөйлисе килү теләге уяту.	Әңгәмә “Кыш бабайкайдан килә һәм ул кайда яши?”	Таныш үсемлекләрдәге үзгәрешләргә игътибарлыкны үстерү
январь	Дидактик уен “Һөнәрләр”. Балалар бакчасындагы һөнәр ияләренең хезмәтен күзәтү.	“Безнең мстерской”- атрибутларны бергәләп ясау.	Өлкәннәр ярдәме белән кошларны ашату, бүлмә гөлләренә, түтәлләрдәге үсемлекләргә су сибү, суган утырту, кардан юлларны чистарту күнекмәләре бирү
февраль	Рәсемнәр, иллюстрацияләр	Кәгазьдән кошларга җимлек	“Әтиләр бәйрәменә бүләк

	карау.	ясау	әзерләү.
март	Өлкәннәргә хәлдән килгәнчә ярдәм итү	Балаларга таныш булган һөнәрләр турында сөйләү (тәрбияче, тәрбияче ярдәмчесе, музыка җитәкчесе, табиб, сатучы, пешекче, машина йөртүче, төзүче)	Гади булмаган юл б-н рәсемнәрә ясау.(ярма,ком)
апрель	Кәгазьдән, табигый, ташландык материалдан “Зоопарк” конструкциялү	Хезмәт, аның нәтиҗәләре турында сөйләү	Хезмәт десанты “Мәйданчыкны чүп-чардан чистартыйк”
май	Табигать почмагында хезмәт. Ата-аналар белән төрле гөлләр утырту .	Мәктәпкәчәяшьтәге балалар б-н эшләүчеләр, халыкара көне, янгыннан саклаучылар көне .	“Шәһәрдә йөргән истәлекле мизгелләрне сурәтләп сөйләү”

“Куркынычсызлык” юнәлеше. Максат: үз тормышыңның куркынычсызлыгын саклау нигезләрен, экологик үзаңның алшартын формалаштыру: кеше һәм әйләнә-тирә табигать өчен куркыныч булган ситуацияләр һәм анда үз-үзеңне тота белү юллары турында күзаллауны формалаштыру; җәяүле һәм транспорт чаралары сыйфатында юл йөрү кагыйдәләре турында балаларга белем бирү; кеше һәм әйләнә-тирә табигать өчен аеруча куркыныч булган ситуацияләргә сак караш формалаштыру.

Ай исеме	**Табигатьтә үз-үзеңне имин тоту**	**Янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләре**	**Үз тормышыңның куркынычсызлыгы нигезләре**	**Юл хәрәкәте куркынычсызлыгы**
Сентябрь	Гаилә викторинасы “Үз шәһәрен кем яхшы белә?”	Уку Л.Закирова “Шырпыкай-кечкенәкәй”	1.Әңгәмә-шөгыль “Безнең өстәлдәге яшелчәләр”. 2.Д/уеннар “Куркыныч-куркыныч түгел”. “Ашарга ярый-ашарга ярамый”	1.“Юл, транспорт, җәяүле” (“Дорожная азбука”. Е.Хабибуллина) 2.Д/уен “Мәктәпкә кадәр куркынычсыз бар”

Октябрь	Әңгәмә “Табигатьне сакларбыз һәм якларбыз”	1.Әңгәмә “Шырпыга орынма-шырпыда ут бар”-рәсемнәр карау. 2.Әңгәмә “Көнкүрештә экстремаль хәлләр»	Д/уен “Телефон” “Куркыныч-куркыныч түгел”	1.Әңгәмә “Җәяүле өчен –тротуар, машина өчен – мостовой”. 2.Уен”Водители”. 3.Уку “Юл билгеләре турында табышмаклар” 4.Әңгәмә “Машиналар нинди була?”
Ноябрь	1.Әңгәмә “Әгәр югалсаң, нәрсә эшләргә?”, “Ял паркында аттракцион” 2. Сүзле уен “Сулыклар -бу яхшымы, начармы?”	Әңгәмә “Янгын сүндерүче-батырлар һөнәре” (“Ут б/н сак бул!” Төхбәтуллина Г.Г.)	1.Уен-шөгыль “Кеше белән табигатьнең бәйләнеше». 2.Әңгәмә “Хайваннар белән үз-үзеңнедөрес тоту кагыйдәләре”	1.Д/уен “Тормыш өчен куркыныч” 2.Әңгәмә “Авылда юл хәрәкәтләре куркынычсызлыгы”
Декабрь	1.Әңгәмә “Телевидениен ең куркынычсызлыгы нидә?” 2.Д/уен “Телевидение-яхшымы, начармы?”	1.Әңгәмә “Җанварлар ничек итеп чыршы бизәгәннәр”, Балалар бакчасында кыш көне янгын”. Бәйрәмдә янгын куркынычсызлыгын саклау юллары”	1.Әңгәмә “Файдалы әйберләр-чүкеч, кайчы. Энә-балалар уенчыгы түгел”. 2.Әңгәмә “Тояк эзеннән эчмә, кәҗә бәтиенә әйләнерсең”, “Суык ни өчен куркыныч?”	Д/уен “Машинаны өлешләп җый” Әңгәмә “Кызыл, сары, яшел”
Гыйнвар	1.Әңгәмә “Өшүдән ничек сакланырга?” 2.Әңгәмә “Бозлавык юл”	Әңгәмә: “Усал ут, шәфкатьле ут” С.Маршак “Мәче йорты”	1.Әңгәмә-шөгыль-практикум «Кышкы травмалар һәм беренче ярдәм”. 2.Әңгәмә “Кешенең тышкы кыяфәте ялган булырга мөмкин”. 3.Әңгәмә “Тауда шуабыз”-үз-үзеңне тоту кагыйдәсе.	1.Әңгәмә “Уңга кара, сулга кара”. 2.Д/уен “Мин әйткән транспортны күрсәт”

Февраль	Әңгәмә “Булышу- яхшы эш, ләкин үз көчеңә таян”	Әңгәмә “Ут ни өчен файдалы һәм куркыныч”. С.Маршак ”Билгесез герой турында хикәя”	1.Әңгәмә “Уен вакытында ничек үз организмыңны сакларга”, “Минем ризыкларның барысы да файдалымы?” 2.Куркыныч ситуацияләр: “Урамда һәм өйдә таныш булмаган кешеләр белән очрашу	1.Максатчан саф һавада йөрү “Без урам белән танышабыз”. 2.Рәсем: “Светофор”. 3.Әңгәмә: “Су коенганда кагыйдәләрне үтәү”, “Мин ничек әни белән урам аркылы чыгам” 4.Әңгәмә: “Милли уеннарһәм сәламәтлекне ныгыту”. Тыю билгеләре. Видеофильм “Белмәмеш урамда туплы уйнаган”
Март	Уен-кагыйдә “Авыру кешегә ничек карарга”	1.Әңгәмә: “Шуклыктан бәлага бер адым” 2.Д/уен “Күңелсез хәлләрне ничек булдырмаска”	1.Д/уен “Нәрсә ул вирус һәм микроблар”, “Яхшымы, начармы”, “Микроблардан саклану чаралары”. 2.Әңгәмә: “Син өйдә үзең генә калдың”- саклану кагыйдәләре.	1.“Машина йөртүче белән качышлы уйнама” С.Михалков “Әгәр кызыл ут янса”. 2.Рәсем “Зебра” ясау. 3.С/р уен “Автобус”
Апрель	1.Әңгәмә-уен “Кошлар белән аралашу кагыйдәсе” 2.Әңгәмә: "Китаплар безгә нинди дәрес бирә?”, “Укыган вакытта сәламәтлекне ничек сакларга?”	Янгын булган очракта эвакуация планы буенча практик шөгыль	1.Әңгәмә: “Яшен”. 2.Конфликтлы ситуацияне уйнау “Космоста ызгышмаска өйрәнәбез”-кагыйдә. 2.Әңгәмә: “Урамда, ишегалдында куркыныч ситуацияләр	1.Уен-имитация: “Мин-шофер”-юл билгеләрен карау. 2.Х/уен “Кошлар һәм автомобиль”. 3. Ситуация “Без поездда барабыз”

май	Ситуация:“Батырлык уйламыйча эшләнгән эштән нәрсә белән аерыла”. “Без сулыкка килдек”- кагыйдәләрне үтәү	1.Ситуация«Газ плитәсе белән янәшәдә”. 2.М/фильм карау “Тили-бом, тили бом	1.Әңгәмә: “Балкон, ачык тәрәзә һәм көнкүрештә башка куркыныч нәрсәләр” 2.Әңгәмә: “Эт һәм мәче- безнең күршеләр”. Уен “Ашыгыч ярдәм”- ялда, өйдә, һ.б.	1.Ситуация: «Әбигә кунака барабыз” 2.Кисеп ябыштыру: “Светофор”

. **Танып белү үсеш өлкәсе.**

“Иң гади математик күзаллауны формалаштыру”, “Әйләнә-тирә белән таныштыру” юнәлешләре. Максат: балаларның танып белү, интеллектуаль кызыксынуларын үстерү: танып белү-эзләнү һәм продуктив эшчәнлекне үстерү; иң гади математик күзаллауны, әйләнә-тирә белән таныштыруны формалаштыру, балаларның белеме дәрәҗәсен үстерү, милли поэзия һәм иҗадилык башлангычына тартылу.

Эшчәнлек тәртибе	Бурычлар	Кулланылган әдәбият
Шөгыль №1-№4 Тема:Төсләр	4 төс кызыл,сары,зәңгәр,яшел белән танышуны дәвам итү.Предметларның төсен танып әйтү,аларны төсләргә карап төркемнәргә аерырга өйрәнү,чагыштыра белү. **дәфтәрләрдә эш**	Л.Г.Петерсон,Н.Е.Е.Кочемасова”Игралочка” 21-27бит
Шөгыль №5-№7 Тема:Төсләрнең төре.	Ачык,караңгы төсләрне күзалларга өйрәнү,чагыштыра белү,нинди төскә нинди төсне кушкач нинди төс барлыкка килүен аңлату.сөйләм телен хәтерне үстерү.**(дәфтәрләрдә эш**	Л.Г.Петерсон,Н.Е.Е.Кочемасова”Игралочка” 28-32бит
Шөгыль №8-№9 Тема Зур һәм кечкенә”:	Зур ,кечкенәрәк ,кечкенә ,бәләкәй сүзләренең төшенчәсен аңлау,төсләрне аеруны искәтөшерү.һәм ныгыту,күзаллауны үстерү, сөйләм телен хәтерне үстерү.**(дәфтәрләрдә эш)**	Л.Г.Петерсон,Н.Е.Е.Кочемасова”Игралочка” 33-38бит
Шөгыль №10 Тема:Предметның төсе һәм формасы	Предметның формасын күзаллау,(бертөрле,икенчетөрле)бертөрле предметларны таба белү сөйләмдә шакмак,түгәрәк,овал,өчпочмак,турыпочмак сүзләрен куллана белү..**(дәфтәр-ләрдә эш)**	Л.Г.Петерсон,Н.Е.Е.Кочемасова”Игралочка” 39бит
Шөгыль №11 Тема:”Бер һәм күп”	Бер һәм күп дигән сүзнең мәгнәсенә төшенү,күзаллауны булдырубаланың предметны төсенә формасына ,үлчәменә карап аера белүне ныгыту хәтерне,сөйләм телен үстерү.	Л.Г.Петерсон,Н.Е.Е.Кочемасова”Игралочка” 40 бит
Шөгыль №12-15 Тема: :”Шулкадәр,күп,аз”	Баланың сөйләм телен,сүз байлыгын арттыру,предметларны парлар ярдәмендә чагыштырырга өйрәнү төсләрнең үзгәрү закономерностын искә төшерү һәм ныгыту хәтерне,сөйләм телен үстерү. **(дәфтәрләрдә эш)**	Л.Г.Петерсон,Н.Е.Е.Кочемасова”Игралочка”44-53бит

Шөгыль №16 Тема:”Икегә кадәр сан”	2 санын күзаллау,2гә кадәр санау,төркемнәргә аера белүне ныгыту Баланың сөйләм телен,сүз байлыгын арттыру,предметларны парлар ярдәмендә чагыштырырга өйрәнү	Л.Г.Петерсон,Н.Е.Е.Кочемасова”Игралочка”55бит
Шөгыль №17 Тема:1-2 микдарсаны,1-2 цифры	1-2 саны б-н балаларны таныштыру,санауны ныгыту төркемнәрне кълцмє буенча чагыштырырга өйрәнү хәтерне,сөйләм телен үстерү**,(дәфтәрләрдә эш.)**	Л.Г.Петерсон,Н.Е.Е.Кочемасова”Игралочка”58бит
Шөгыль №18 Тема:”Озын,кыска”	Күз күреме белән предметның озынлыгын әйтә белү.Предметны берсе өстенә берсен кую юлы белән озынлыкгны ,кыскалыкны табу.Сөйләмдәкыска ,озын сүзләрен куллану. бөтен һәм өлеш арасындагы бәйләнешне, 6га кадәр санауны кабатлау.	Л.Г.Петерсон,Н.Е.Е.Кочемасова”Игралочка”63бит
Шөгыль №19 Тема:”Түгәрәк”	Түгәрәкне күзаллауны булдыру,тирә яктан түгәрәккә охшаган предметларны табарга өйрәнү2гә кадәр санауны кабатлау хәтерне,сөйләмтелен үстерү**.(дәфтәр-лэрдә эш.)**	Л.Г.Петерсон,Н.Е.Е.Кочемасова”Игралочка”66бит
Шөгыль №20 Тема:Шар	Шарны күзаллауны булдыру,тирә яктан шарга охшаган предметларны табарга өйрәнү2гә кадәр санауны кабатлау хәтерне,сөйләмтелен үстерү**.(дәфтәр-ләрдә эш.)**	Л.Г.Петерсон,Н.Е.Е.Кочемасова”Игралочка”71 бит
Шөгыль №21 Тема:3 кә кадәр сан	2 санын күзаллау,2гә кадәр санау,төркемнәргә аера белүне ныгыту Баланың сөйләм телен,сүз байлыгын арттыру,предметларны парлар ярдәмендә чагыштырырга өйрәнү	Л.Г.Петерсон,Н.Е.Е.Кочемасова”Игралочка”75 бит
Шөгыль №22 Тема:Өчпочмак	Өчпочмакны күзаллауны булдыру,тирә яктан өчпочмакка охшаган предметларны табарга өйрәнү2гә кадәр санауны кабатлау хәтерне,сөйләмтелен үстерү**.(дәфтәрләрдә эш.)**	Л.Г.Петерсон,Н.Е.Е.Кочемасова”Игралочка”78 бит
. Шөгыль №23 Тема:3 саны һәм цифры	**3** кә кадәр санарга,күзалларга өйрәнү.Түгәрәк ,өчпочмакны күзаллауны булдыру.Төркемнәргә аеруны искә төшерү.Хәтерне яхшырту,сөйләм телен баету ,уйлау дәрәҗәсен үстерү. **(дәфтәрләрдә эш.)**	Л.Г.Петерсон,Н.Е.Е.Кочемасова”Игралочка”83 бит
Шөгыль №24 Тема:Аста ,өстә,өстендә	. Аста ,өстә,өстендә сүзләренең мәгнәсенә төшендерү,сөйләм телендә кулланырга өйрәтү. Төркемнәргә аеруны искә төшерү.Хәтерне яхшырту,сөйләм телен баету ,уйлау дәрәҗәсен үстерү **дәфтәрләрдә эш.)**.	Л.Г.Петерсон,Н.Е.Е.Кочемасова”Игралочка”87 бит
Шөгыль№25 Тема:Биектә, тубәндә.	Биектә,тубәндә.сүзләренең мәгнәсенә төшендерү,сөйләмдә куллана белү. Төркемнәргә аеруны искә төшерү.Хәтерне яхшырту,сөйләм телен баету ,уйлау дәрәҗәсен үстерү. **(дәфтәрләрдә эш.)**	Л.Г.Петерсон,Н.Е.Е.Кочемасова”Игралочка”90 бит

Шөгыль №26 Тема:Уң,сул.	Уң,сул сүзләренең мәгнәсенә төшендерү,сөйләм телендә кулланырга өйрәтү. Хәтерне яхшырту,сөйләм телен баету ,уйлау дәрәҗәсен үстерү. **(дәфтәрләрдә эш.)**	Л.Г.Петерсон,Н.Е.Е.Кочемасова"Игралочка"75 бит
Кабатлау	Үткән ,өйрәнгән теманы кабатлау һәм искә төшерү.	

Эзләнү-танып белү эшчәнлеге

Ай исеме	**Эшчәнлек бүлеге**	**Эзләнү-танып белү эшчәнлегенең темасы**
Сентябрь	**Тере табигать**: 1.Үсемлекләр һәм хайваннар тере организмнар: сулау, туклану, үсү, үрчү, ни өчен кирәклеге. 2.Төзелеше, мөһимлеге, вазифасы, үсемлек өлешләренең үзгәрүе. 3.Тышкы факторларның характерлы үзенчәлекләре (экосистемлар) 4.Тере организмның әйләнә-тирәгә яраклашуы. **Тере булмаган табигать** 1.Су 2. Магнит, магнитлылык 3.Җылылык. **Кеше. Кул эше**. 1.Материалларның үзлеге.	1. "Үсемлекләр сулыйлармы?" 2. "Үсемлекләрнең сулыш органнары бармы?" 3."Тамырлар ни өчен кирәк?" 4."Тамырлар аша су хәрәкәтен ничек күрергә?" 5."Туфракта нәрсә бар?" 6."Ничек йөзү җиңел?" 7. "Су кайдан килә?" 8. "Без –фокусчылар" 9. "Каты-сыек" 10. "Кәгазь дөньясы"
Октябрь	**Тере табигать**: 1.Үсемлекләр һәм хайваннар тере организмнар: сулау, туклану, үсү, үрчү,ни өчен кирәклеге. 2.Төзелеше, мөһимлеге, вазифасы, үсемлек өлешләренең үзгәрүе. 3.Тышкы факторларның характерлы үзенчәлекләре (экосистемлар) 4.Тере организмның әйләнә-тирәгә яраклашуы. **Тере булмаган табигать** 1.Су 2. Магнит, магнитлылык 3.Җылылык. **Кеше. Кул эше**. 1.Материалларның үзлеге.	1."Тамырларга һава кирәкме?" 2. "Үсемлекләр нәрсә бүлеп чыгара?" 3. "Тамырлар һәм яфраклар" 4. " Үсемлек-суыргыч (насос)" 5. "Ни өчен яфраклар үсемлекнең туклануы өчен кирәк?" 6. "Ни өчен "каз өстеннән су шуып төшә"диләр?" 7. "Су тегермәне" 8. "Тартылалар-тартылмыйлар" 9. "Тәмле тәҗрибә" 10. "Тукымалар дөньясы"

Ноябрь	**Тере табигать**: 1.Үсемлекләр һәм хайваннар тере организмнар: сулау, туклану, үсү, үрчү, кирәклеге. 2.Төзелеше, мөһимлеге, вазифасы, үсемлек өлешләренең үзгәрүе. 3.Тышкы факторларның характерлы үзенчәлекләре (экосистемлар) 4.Тере организмның әйләнә-тирәгә яраклашуы. **Тере булмаган табигать** 1.Һава 2.Яктылык. төс 2. Магнит, магнитлылык 3.Җылылык. **Кеше. Кул эше**. 1.Материалларның үзлеге.	1. “Бөтен яфракта да туклану бармы?” 2. ”Су белән һәм сусыз” 3. ”Тере кисәк” 4. ”Эчендә нәрсә?” 5. ”Чәчәкләр кайда яхшыракүсә?” 6. ”Кош канатларының төзелеше нинди?” 7. “Кайда җылырак?” 8. “Кояш куянчыклары” 9. “Магнит көче” 10. “Нәрсә белән охшаганнар?” 11. “Пыяланыңтуганнары”
Декабрь	**Тере табигать**: 1.Үсемлекләр һәм хайваннар тере организмнар: сулау, туклану, үсү, үрчү, ни өчен кирәклеге. 2.Төзелеше, мөһимлеге, вазифасы, үсемлек өлешләренең үзгәрүе. 3.Тышкы факторларның характерлы үзенчәлекләре (экосистемлар) 4.Тере организмның әйләнә-тирәгә яраклашуы. **Тере булмаган табигать** 1.Һава 2.Яктылык, төс 2. Магнит, магнитлылык 3.Җылылык. **Кеше. Кул эше**. 1. Үзгәреш	1. “Яктыда һәм караңгыда” 2. Югарыга, яфракларга таба” 3.”Турайган сабак” 4. “Безнең аяк астыбызда нәрсәләр?” 5. “Су кошларының томшыгы ни өчен шундый?” 6. “Бүлмәдә җил” 7. “Ике чагылыш” 8.” Гадәти булмаган беркеткеч (скрепка)” 9. “Җылылыкны ничек үлчәргә?” 10. “Әгәр дә күрмәсәң” 11.” Төсле боз сөңгеләре”

Гыйнвар	**Тере табигат ь** 1.Үсемлекләр һәм хайваннар тере организмнар: сулау, туклану, үсү, үрчү, ни өчен кирәклеге. 2.Төзелеше, мөһимлеге, вазифасы, үсемлек өлешләренең үзгәрүе. 3.Тышкы факторларның характерлы үзенчәлекләре (экосистемлар) 4.Тере организмның әйләнә-тирәгә яраклашуы. **Тере булмаган табигать** 1.Һава 2.Яктылык. төс 3. Магнит, магнитлылык 4.Тавыш 5. Җир галәм, кеше **Кеше. Кул эше**. 1. Үзгәреш	1. “Кемгә яхшы?” 2. “Сабак буйлап” 3. “Төрлечә” 4. “Кайда озаграк?” 5. “ Суүсемнәрбелән нәрсәләр туклана?” 6. “Су асты көймәсе” 7. “Төрле чагылышлар” 8. “Ике магнит” 9. “Ни өчен ишетелми?” 10 “ Орбитада” 11. “Күз күремен тикшерү” 12. “ Реактив самолет”
Февраль	**Тере табигат ь** 1.Үсемлекләр һәм хайваннар тере организмнар: сулау, туклану, үсү, үрчү, кирәклеге. 2.Төзелеше, мөһимлеге, вазифасы, үсемлек өлешләренең үзгәрүе. 3.Тышкы факторларның характерлы үзенчәлекләре (экосистемлар) 4.Тере организмның әйләнә-тирәгә яраклашуы. **Тере булмаган табигать** 1.Һава 2.Яктылык. төс 3. Магнит, магнитлылык 4.Тавыш 5. Җир, галәм, кеше **Кеше. Кул эше**. 1. Үзгәрү	1.“Кайда үсәргә җайлырак?” 2. “Запаслы сабаклар” 3.”Яктылык артыннан” 4. “Яктылык җитәрлекме?” 5. “ Аквариумны кем чистарта?” 6. “Кире һава” 7. “Тере шәүләләр” 8. “Магнит көчен ничек күрергә?” 9. “Тылсымлы тартма” 10. “Турымы, түгәрәк буйлапмы?” 11.” Зур-кечкенә” 12”Паруслы ярышлр” 13. “Яфраклы урман”

Март	**Тере табигат ь** 1.Үсемлекләр һәм хайваннар тере организмнар: сулау, туклану, үсү, үрчү, кирәклеге. 2.Төзелеше, мөһимлеге, вазифасы, үсемлек өлешләренең үзгәрүе. 3.Тышкы факторларның характерлы үзенчәлекләре (экосистемалар) 4.Тере организмның әйләнә-тирәгә яраклашуы. **Тере булмаган табигать** 1.Һава 2.Яктылык. төс 3. Электр 4.Тавыш 5. Җир, галәм, кеше **Кеше. Кул эше**. 1. Үзгәреш	1. “ Ни өчен чәчәкләр көзен шиңә?” 2. “Яфраклардагы суның парга әйләнүе” 3. “Ни өчен аз?” 4. ”Үсемлекләр суны кайда тизрәк алалар?” 5. “ Су – яхшымы, начармы?” 6. “ Кире һава” 7.”Шәүлә театры” 8. “ Тылсымлы куык” 9. “ Тавышны ничек катырак ясарга?” 10. “Ясылатылган куык” 11. “Күзләр-безнең ярдәмчеләр” 12. “Тау чаңгычылары” 13. “Тундра”
Апрель	**Тере табигат ь** 1.Үсемлекләр һәм хайваннар тере организмнар: сулау, туклану, үсү, үрчү, кирәклеге. 2.Төзелеше, мөһимлеге, вазифасы, үсемлек өлешләренең үзгәрүе. 3.Тышкы факторларның характерлы үзенчәлекләре (экосистемлар) 4.Тере организмның әйләнә-тирәгә яраклашуы. **Тере булмаган табигать** 1.Һава 2.Яктылык. төс 3. Электр 4.Тавыш 5. Җир, галәм кеше **Кеше. Кул эше**. 1. Үзгәреш	1.“Сак үсемлекләр” 2. “ Нәрсә сизәсең?” 3. “Гөмбәләр кайда үсә?” 4. “Судан коры чыгу” (1 вар-т) 5. “Яктылык нуры” 6. “ Тылсымчылар” 7. “ Җыр ничек туа?” 8. “ Караңгы галәм” 9. “Ишетү сәләтен тикшерәбез” 10. “ Куян өен җылытабыз” 11.” Тайга”
Май	**Тере табигат ь** 1.Үсемлекләр һәм хайваннар тере организмнар: сулау, туклану, үсү, үрчү, ни өчен кирәк. 2.Төзелеше, мөһимлеге, вазифасы, үсемлек өлешләренең үзгәрүе. 3.Тышкы факторларның характерлы үзенчәлекләре (экосистемлар) 4.Тере организмның әйләнә-тирәгә яраклашуы. **Тере булмаган табигать** 1.Һава 2.Яктылык. төс 3. Электр 4.Тавыш 5. Җир, галәм кеше **Кеше. Кул эше**. 1. Үзгәреш	1.”Балыклар сулыйлармы?” 2.”Суда чылатылган губка” 3.”Нәрсә үзгәрде?” 4.”Ярдәмче су” 5. “Нәрсә судан коры чыга?” 6. “Ниөчен Мишутка чинаган?” 7. “Әйләнә торган Җир” 8. “Термометр” 9. “Чүл”

“Әйләнә- тирә мөхит б -н танышу» юнәлеше. Максат: өлкәннәр һәм балаларның иркен аралашуын, сөйләм теленең бөтен компонентларын үстерү; балалар тарафыннан сөйләм нормаларын практик куллану

Ай исеме	Оештыру эшчәнлеге	Бурычлар	Кулланылган әдәбият
сентябрь	**Тема. КОЯШ ЧЫК!**	**Бурычлар:**1) ел фасылы буларак җәй турындагы күзаллауларын киңәйтү, тәүлек өлешләрен дөрес әйтүдә күнектерү;2) балаларның сөйләмен, игътибарын, ишетү хәтерен, хыял итүләрен, фикерен, вак моториканы, рәсем ясау күнекмәсен, иҗади сәләтләрен үстерү;3) балаларда табигать көчләренә дөрес караш тәрбияләү.**Җиһазлар:** А 4 форматындагы ак кәгазь битләре, (аларга диаметры 8-9 см булган сары түгәрәкләр ясалган), һәр балага сары фломастер, тәрбиячегә зәңгәр, кызыл төстәге фломастер, “Иртәнге нур” (С. Садыйкова көе, З. Вәли сүз.) җырының аудиоязмасы.	Туган телдә сөйләшәбез
	Тема. ЙОМШАККАЙ ӘЗЕРЛӘГӘН СЮРПРИЗ	**Бурычлар:**1). агачтан ясалган уенчыкларны карау барышында материал буларак агач, аның үзлекләре (каты, нык) белән таныштыру, тәрбияче сорауларына җавап бирүдә күнектерү.2). предметларның төсен, формасын, зурлыгын билгели белү осталыгын, анализаторлар эшчәнлеген, сүзлек байлыгын, хәтерен, игътибарны үстерү.3). уенчыкларга карата сак караш һәм уеннан соң уенчыкларны тәрбияләү.**Җиһазлар:** тартма, Йомшаккай уенчыгы, карау өчен пирамида, матрешка һәм һәр балага җитәрлек матрешкалар	Туган телдә сөйләшәбез
	Тема. МАНАРА	**Бурычлар:**1). балаларны төрле зурлыктагы һәм төстәге төзү материалы шакмак белән таныштырырга, үрнәк буенча манара корылмасын төзергә өйрәтү.2). кабул итүләрен, предметның төсен, формасын, зурлыгын аера белү,	Туган телдә сөйләшәбез

		шакмакларны берсе өстенә икенчесен кую осталыгын ныгыту.3). бергә шөгыльләнү теләге, балалар бакчасына карата уңай эмоцияләр тәрбияләү.**Җиһазлар:** Йомшаккай, тартма белән төрле зурлыктагы *(зур, кечерәк, кечкенә),* төстәге *(кызыл, яшел, зәңгәр)* шакмаклар. Н. Гайсин сүзләре, Н. Зарипова музыкасына язылган “Балалар бакчасында” җырының аудиоязмасы	
	Тема. КУЯН ҮСТЕРГӘН КИШЕР ҺӘМ ПОМИДОР	**Бурычлар:**1) балаларның табигатьтәге көзге үзгәрешләр, көзге уңыш турындагы күзаллауларын киңәйтү, яшелчәләр (кишер, помидор) турындагы белемнәрен ныгыту; 2) балаларның тышкы күренеше, тәме, формасы буенча яшелчәләрне (кишер, помидор) аера белү осталыгын, игътибарын, кабул итүләрен, диалоглы сөйләмен, сенсор сәләтләрен үстерү;3) балаларда сорауларга җавап бирү теләге, табигатькә уңай караш тәрбияләү.**Җиһазлар:** куян уенчыгы, балалар санынча кишер, помидор, “тылсымлы тартма”.	Туган телдә сөйләшәбез
октябрь	**Тема. КУЯН ҮСТЕРГӘН КЫЯР ҺӘМ ШАЛКАН.**	**Бурычлар:**1) балаларның көз, көзге уңыш турындагы күзаллауларын киңәйтү, яшелчәләр (кыяр, шалкан) турындагы белемнәрен ныгыту; 2) балаларның тышкы күренеше буенча яшелчәләрне (кыяр, шалкан) аера белү осталыгын, игътибарын, кабул итүләрен, диалоглы сөйләмен, сенсор сәләтләрен үстерү;3) балаларда сорауларга җавап бирү теләге, табигатькә уңай караш тәрбияләү.**Җиһазлар:** куян уенчыгы, балалар санынча кыяр, шалкан, “тылсымлы тартма”.	Туган телдә сөйләшәбез
	Тема. САРЫ, КЫЗЫЛ ЯФРАКЛАР	**Бурычлар:**1) балаларның бер-берсен алмаштырып килә торган көз, кыш ел вакытларының характерлы билгеләре	Туган телдә сөйләшәбез

		белән таныштыру, бер ел вакыты икенчесен алмаштыруы турындагы күзаллауларына төгәллек кертү, көзге яфраклар турындагы белемнәрен (яфраклар төсләрен үзгәртәләр, коелалар), авазлар әйтелешен ныгыту; 2) балаларның игътибарын, кабул итүләрен, хәтерен, бәйләнешле сөйләмен, сорауларга җавап бирү, көзге табигатьнең матурлыгын күрә белү осталыгын үстерү;3) балаларда чиста, пөхтә эшләү теләге тәрбияләү.**Җиһазлар:** көзге һәм кышкы пейзажлар сурәтләнгән картиналар, яшел төскә буялган ватман (келәм), һәр балага җитәрлек сары яки кызыл төстәге яфраклар, кисточкалар, клей, салфеткалар, "Яфрак бәйрәме" (Р.Еникеева көе, Л.Лерон сүз.) җырының аудиоязмасы.	
	Тема. КУНАК КАРШЫЛЫЙБЫЗ	**Бурычлар:**1) савыт-сабаның аерым предметлары атамасына, аларның кулланылышына төгәллек кертү; тәрбияче белән бергә кыска хикәя төзергә өйрәтүне дәвам итү; сөйләшүгә җәлеп итү;2) балаларның игътибарын, кабул итүләрен, тәрбияче биргән сорауны ишетү һәм аңлау, сораауга аңлаешлы итеп җавап бирү, үз исемен әйтә белү осталыгын үстерү, 3) балаларда сөйләм этикеты осталыгы (исәнләшү, танышу, саубуллашу), өлкәннәргә булышу теләге, савыт-сабага сакчыл караш тәрбияләү.**Җиһазлар:** кыз һәм малай курчаклар, чәй өстәле, ашъяулык, тартмада савыт-сабалар: чынаяк, чәй тәлинкәсе, чәйнек, чәй калаклары, сай тәлинкәләр, шикәр савыты, чәй савыты, чәй, зуррак тәлинкәгә салынган чәй, кофетлар, конфет савыты, салфетка савытына куелган салфеткалар	
	Тема. МИН – "КАМАЗ" ОНЫГЫ.	**Бурычлар:**1). балаларны туган шәһәр, аның исеме (Яр Чаллы), шәһәрдә ясала торган "КамАЗ" машинасы белән таныштыруны, юл йөрү кагыйдәләре турында элементар белемнәр бирүне дәвам итү;2). кабул итүләрен, диалогик сөйләмне,	Туган телдә сөйләшәбез

		сүзләрне, кыска фразаларны ачык әйтү осталыгын, "КамАЗ" машиналары белән кызыксыну үстерү;3). туган шәһәр, "КамАЗ"эшчеләре белән горурлану хисләре тәрбияләү.**Җиһазлар:** мольберт, шәһәр күренеше сурәтләнгән рәсем, "КамАЗ" машинасы, йөк машиналары.	
ноябрь	Тема:Көн вакытлары.	Көн вакытларын аерырга өйрәнү.Иртә,кич ,көндез,төнлә сүзләренең мәгнәсенә төшенү,аера белү.Сөйләм телен, уйлау дәрәҗәсен, күзаллауны арттыру.	"Здраствуй мир" Вахрушева 147 бит
	Тема. "КӘҖӘ ҺӘМ КӘҖӘ БӘТИЛӘРЕ" КАРТИНАСЫН КАРАУ	**Бурычлар:**1) балаларга картинаның эчтәлеген аңларга, тәрбияче белән бергә аның турында сөйләргә ярдәм итү, йорт хайваннары турындагы белемнәрен киңәйтү;2) балаларның кабул итүләрен игътибарын, диалоглы сөйләмен, дуслык турындагы күзаллауларын үстерү;3) тәрбияче сөйләгәнне тыңлый белү осталыгы, хайваннарга карата кайгыртучанлык тәрбияләү.**Җиһазлар:** "Кәҗә һәм кәҗә бәтиләре" картинасы.	Туган телдә сөйләшәбез
	Тема:Кыш	**Кышкы** билгеләр ,үзгәрешләр б-н таныштыруны дәвам итү.кошларның җәнлекләрнең тормышлары б-н танышу.Ишетү һәм күрүне үстерү.Куелган сорауларга җавап бирергә өйрәнү.Сүз байлыгын арттыру,сыйләм телен үстерү.	"Здраствуй мир" Вахрушева 151бит
	Тема. ҖИМЛЕК ЯНЫНДА.	**Бурычлар:**1) кышлаучы кошларны күзәтүне оештыру, аларны тышкы кыяфәтләре буенча танырга өйрәтүне дәвам итү, аваз ияртемнәрен әйтүдә күнектерү, кисточканың очы белән ярма бөртекләре ясауны ныгыту;2) балаларның сүзлек запасын, күзәтүчәнлеген, игътибарын үстерү, 3) кошларга карата сак караш, алар белән кызыксыну, кышын тукландыру теләге тәрбияләү.**Җиһазлар:** җимлек янында картинасы, җимлектә - чыпчыклар, сары гуашь, кәгазь (ватман), кәгазьдән ясалган кошлар (һәр балага җитәрлек), кисточкалар.	Туган телдә сөйләшәбез
декабрь	**Тема. КУЯН БЕЛӘН ТИЕННЕ ЧЫРШЫ БӘЙРӘМЕНӘ**	**Бурычлар:**1) балаларның кышкы табигатьнең характерлы үзенчәлекләре, кыргый җәнлекләр турындагы күзаллауларын киңәйтү, тикшеренүләр,	Туган телдә сөйләшәбез

	ЧАКЫРАБЫЗ	суның үзлекләре турында күзаллаулар бирү, авазларның артикуляциясен ныгыту;2) балаларның игътибарын, хәтерен, үстерү, танып белү кызыксынуларын формалаштыру;3) балаларда Яңа ел бәйрәме уңаеннан яхшы кәеф, шатлык хисләре булдыруга шартлар тудыру, җәнлекләргә карата кайгыртучанлык хисләре тәрбияләү.**Җиһазлар:** боздан ясалган төймәләр,тәлинкә, кәрҗин, йомшак куян һәм тиен уенчыгы, чыршы, нарат агачлары макеты, кишер, чикләвек (муляжлар булса да ярый).	
	Тема. ТЫЛСЫМЛЫ ШКАТУЛКА.	**Бурычлар:**1) бәйрәм культурасына җәлеп итү, Яңа ел бәйрәмен каршыларга әзерләү, чыршы уенчыклары белән таныштыруны, аларны карарга өйрәтүне дәвам итү;2) балаларның чыршы уенчыкларының төсен, формасын, зурлыгын, кулланылышын билгеләү, диалогик сөйләмен, сорауларга җөмлә белән җавап бирү осталыгын, хисси тәҗрибәсен, кабул итүләрен үстерү; берничә сенсор билгеләре буенча бертөрле предметларны группага берләштерү осталыгын ныгыту;3) чыршы уенчыкларына сак караш тәрбияләү, балаларда Яңа ел бәйрәме уңаеннан яхшы кәеф, шатлык хисләре булдыруга шартлар тудыру. **Җиһазлар:** шкатулка, төрле төстәге,	Туган телдә сөйләшәбез
	Тема. “ЧАНАДА ШУАБЫЗ” КАРТИНАСЫН КАРАУ	картинаны карарга һәм аның эчтәлеген аңларга, эчтәлеге буенча җөмләдәге сүзләрне туры китереп, сорауларга җавап бирергә өйрәтү дәвам итү;2) диалогик сөйләмне, игътибарны, күрсәтмә-образлы фикерләүне, сөйләм темпын үстерү;3) кышның матурлыгын күрү сәләте тәрбияләү.**Җиһазлар:** “Чанада шуабыз” картинасы, ак гуашь, зәңгәр фонлы кәгазьләр, кышкы киемле Алсу курчак.	Туган телдә сөйләшәбез
	Тема: Кошлар	Кошларның тышкы кыяфәтненән танырга гәүдә төзелешен әйтергә өйрәнү. Куелган сорауларга җавап бирергә өйрәнү.Сүз байлыгын арттыру,сыйләм телен үстерү.	“Здраствуй мир” Вахрушева 155 бит
январь	**Тема: ТЕРЕ ҺӘМ УЕНЧЫК КОШЛАРНЫ**	**Бурычлар:**1) тере һәм уенчык кошны чагыштырып, уенчыклар (дымка уенчыгы)	

	КАРАУ	белән таныштыруны, уенчыкның нинди материалдан ясалган булуын ачыклауны, төсләрне, дымка бизәге элементларын ныгытуны дәвам итү ;2)балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү;3) кошлар, уенчыклар белән кызыксыну, кошларга, уенчыкларга сак караш, кошлар турында кайгыртучанлык тәрбияләү. .**Җиһазлар:** читлектәге тере кош, уенчык кош (дымка уенчыгы), кошка ярма һәм су салу өчен савыт	
	Тема: АВТОБУСТА СӘЯХӘТ	**Бурычлар:** 1) сүзләрнең мәгънәсен аңларга өйрәтүне дәвам итү, балаларның аваз иялтемнәрен әйтә белүләрен, йорт хайваннары төшенчәсен ныгыту, йорт хайваннары, кошлар турындагы белемнәрен тирәнәйтү; 2) кошларның, хайваннарның хәрәкәтен белдерә торган фигыльләр, иркәләп, яратып әйтелгән сүзләр хисабына сүзлекләрен активлаштыру, балаларның игътибарын, хәтерен, кабул итүләрен үстерү;3) тере һәм тере булмаган табигать күренешләренә кызыксыну тәрбияләү.**Җиһазлар:** уен бүлмәсендә чәчәкләр, агачлар үскән, ә агачта чыпчыклар, агач төбендә карга йөри торган аланлык, авылда ишек алды сурәтләнгән күренеш. Ишек алдында эт, песи, сыер бар.	
	Тема: ОЧУЧЫЛАР	**Бурычлар:** 1) балаларны самолетның өлешләрен, зурлыгын, формасын аерырга һәм атарга өйрәтүне, исемнәрне сыйфатлар белән яраклаштыру күнекмәләре формалаштыруны, [у] сузык авазын әйтүдә күнектерүне уенчыклар (самолет) белән таныштыруны дәвам итү, очучы, очып китү, очып төшү, аска, өскә, уңга, сулга, самолет сүзләре хисабына сүзлекне активлаштыру; 2) балаларның нинди? кайда? кая? нәрсә? сорауларына тулы фразалар белән җавап бирү осталыгын, игътибарын үстерү;3) очучы һөнәренә хөрмәт, патриотик хисләр тәрбияләү.**Җиһазлар:** төрле хәрбиләр фуражкалары, самолет уенчыклары	
февраль	**Тема. ВАТАННЫ САКЛАУЧЫЛАР КӨНЕ**	**Бурычлар:**1) балаларны Ватанны саклаучылар көне белән таныштыру;2) балаларның игътибарын, кабул итүләрен, диалоглы, монологлы сөйләм осталыгын үстерү;3) балаларда Туган илгә мәхәббәт,	Туган телдә сөйләшәбез

		малайларда көчле, кыю булу теләге тәрбияләү.**Җиһазлар:** группага йөрүче балаларның әтиләренең фотосурәтләре (хәзерге вакытта һәм армиядә хезмәт иткәндә төшкән фотосурәтләре булса, тагын да яхшырак).	
	Тема: Савыт-сабалар(чәй,ашханә,кухня)	Савыт- саба б-н таныштыруны дәвам итү игътибарын, күзәтүчәнлеген, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү кызыксыну уяту, сак караш, кайгыртучанлык тәрбияләү.	“Здраствуй мир” Вахрушева 160-166 бит
	Тема:Мебель	Мебелләр б-н таныштыруны дәвам итү игътибарын, күзәтүчәнлеген, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү кызыксыну уяту, сак караш, кайгыртучанлык тәрбияләү.	“Здраствуй мир” Вахрушева 166 бит
март	**Тема. МИНЕМ ӘНИЕМ**	**Бурычлар:**1) әниләр турында әңгәмә кору, әниләрнең исемен әйтә белү осталыгын ныгытуны, әзер формалардан кәгазь битендә бизәк төзеп, аны ябыштырырга өйрәтүне дәвам итү; 2) балаларның игътибарын, кабул итүләрен, хәтерен, сүзлек байлыгын үстерү;3) балаларда пөхтәлек, әниләргә карата җылы мөнәсәбәт, хөрмәт, мәхәббәт тәрбияләү.**Җиһазлар:** “тылсымлы сандык”, һәр бала санынча бер сары һәм биш кызыл түгәрәк, “Әниләр бәйрәме” (Гариф Гумер сүз., М.Бикбова көе) җырының аудиоязмасы	Туган телдә сөйләшәбез
	Тема: Киемнәр	Киемнәр б-н таныштыруны дәвам итү игътибарын, күзәтүчәнлеген, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү кызыксыну уяту, сак караш, кайгыртучанлык тәрбияләү	“Здраствуй мир” Вахрушева 169 бит
	Тема: Аяк киемнәре.	Аяк киемнәре б-н таныштыруны дәвам итү игътибарын, күзәтүчәнлеген, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерү кызыксыну уяту, сак караш, кайгыртучанлык тәрбияләү	“Здраствуй мир” Вахрушева 172 бит
	Тема : Яз	**Язгы** билгеләр ,үзгәрешләр б-н таныштыруны дәвам итү.кошларның җәнлекләрнең тормышлары б-н танышу.Ишетү һәм күрүне үстерү.Куелган сорауларга җавап бирергә өйрәнү.Сүз	“Здраствуй мир” Вахрушева 179бит

		байлыгын арттыру,сыйләм телен үстерү.	
апрель	**Тема. УРАМДА ЯЗ**	**Бурычлар:**1) балаларны язга хас булган күренешләр белән таныштыруны дәвам итү (кар эри, тамчы тама, кояш җылыта, сулар җыела), язгы табигатьтәге гади бәйләнешләрне (кояш ныграк җылыта – көннәр җылына – кар эри һ.б.) атау хисабына сүзлек запасын киңәйтү һәм активлаштыру;2) балаларның күзәтүчәнлеген, игътибарын, күзаллавын үстерү; 3) язгы күренешләр белән кызыксыну, табигатьтә барган үзгәрешләргә шатлана белүләрен тәрбияләүне дәвам итү.**Җиһазлар:** язгы күренешләр төшерелгән картиена, “Язгы тамчы” җырының аудиоязмасы (М. Шәмсетдинова көе, Х. Хәкимуллина сүзләр).	Туган телдә сөйләшәбез
	Тема: Ел фасыллары.	Ел фасылларының эзлеклелеген өйрәтү.Һәрбер ел фасылын төсләр б-н әйтергә өйрәнү. күренешләр белән кызыксыну, табигатьтә барган үзгәрешләргә шатлана белүләрен тәрбияләүне дәвам итү.	“Здраствуй мир” Вахрушева 182 бит
	Тема. АЮ БЕЛӘН ХАТЫН ӘКИЯТЕН УКУ	**Бурычлар:**1) әкиятнең эчтәлеге белән таныштыру, сорауларга аңлап җавап бирү осталыгын камилләштерү, сүзлекне киңәйтү, активлаштыру. [3] авазын ачык әйтүдә күнектерү;2) балаларның игътибарын, кабул итүләрен, фикерләүләрен, чикләнгән бүлмәдә йөгерүләрен үстерү;3) халык авыз иҗатына мәхәббәт, мәрхәмәтлелек, кеше хәленә керә белүчәнлек тәрбияләү.**Җиһазлар:** бал кортлары, аю битлекләре. Аягы бәйләнгән аю уенчыгы.Урак рәсеме.	
	Тема. Р. БАТУЛЛАНЫҢ “ ЕЛАК ӘТӘЧ” ӘСӘРЕН УКУ	**Бурычлар:**1) әкиятнең эчтәлеге белән таныштыру, сорауларга дөрес һәм аңлап җавап бирүдә күнектерү, төрле орлыкларны (бодай, дөге) аера белүләрен формалаштыру;2) балаларның кабул итүләрен, игътибарын үстерү, кул чукларының вак мускулларын, сөйләмнәрен активлаштыру;3) тешләрне саклау,аларны карау теләге ,кайгыртучанлык хисләре тәрбияләү.**Җиһазлар:** томшыгы бәйләнгән әтәч уенчыгы; бодай, дөге	

		салынган савыт һәм һәрбалага икешәр тәлинкә (берсенә бодай һәм дөге бөртекләре салынган,ә икенчесе аларны аерып салу өчен)	
май	**Тема. ТУЗГАНАК ЧӘЧӘГЕН КАРАУ**	**Бурычлар:**1) балаларны туган як үсемлекләре (тузганак) белән таныштыруны дәвам итү; 2) үсемлекләрне карау барышында әңгәмә алып бару осталыгын, хәтерне, игътибарны, күзәтүчәнлекне үстерү;3) үсемлекләр белән кызыксыну, эстетик хисләр тәрбияләү.**Җиһазлар:** чәчәк битлекләре, вальс мелодиясе.	Туган телдә сөйләшәбез
	Тема:Син кем?	**Үзе**ңнең исем фамилияңне әйтә белү.Кызыксыну уяту сүзлек запасын киңәйтү һәм активлаштыру; сүзләр хисабына сүзлекләрен активлаштыру, балаларның игътибарын, хәтерен, кабул итүләрен үстерү;	Ирекле тема
	Тема:Син кайда яшисең?	Туган якка кызыксыну уяту үзеңнең кайсы шәһәрдә яшәүеңне әйтергә өйрәнү**.** Кызыксыну уяту сүзлек запасын киңәйтү һәм активлаштыру; сүзләр хисабына сүзлекләрен активлаштыру, балаларның игътибарын, хәтерен, кабул итүләрен үстерү	Ирекле тема
	Тема:Туган як тәбигате.	Кошларны,агачларны,җәнлекрәне искә төшерү Кызыксыну уяту сүзлек запасын киңәйтү һәм активлаштыру; сүзләр хисабына сүзлекләрен активлаштыру, балаларның игътибарын, хәтерен, кабул итүләрен үстерү	Ирекле тема

Сөйләм үстерү үсеш өлкәсе.

Үз фикерләрен бәйләнешле, эзлекле итеп әйтә белү күнекмәләре формалаштыру. Гаиләдә, төркем бүлмәсендә өлкәннәргә, яшьтәшләренә, "рәхмәт", "исәнмесез", " сау булыгыз", "тыныч йокы" кебек сүзләр әйтү зарурлыгын төшендерү, үтенечен ачык итеп, "зинһар" сүзен кушып белдерергә күнектерү.

Ай исеме	**Оештыру эшчәнлеге**	**Бурычлар**	**Кулланылган әдәбият**
сентябрь	**Тема. "Ә" АВАЗЫ**	**Бурычлар:**1) "ә" сузык авазын төгәл итеп әйтергә өйрәтергә, авазны кыска	Туган телдә

		һәм озак итеп әйтүдә күнектерергә. “Ә” авазын аерым, сүзләрдә һәм җөмләләрдә әйтүдә ныгыту;2) балаларның эмоциональ сферасын, сорауларга теләп җавап бирү осталыгын үстерү;3) сюжетны чагылдыра торган уеннарда катнашу теләге тәрбияләү.**Җиһазлар:** курчак, карават, фланелеграф, сөт эчә торган песи, ползунки кигән курчак рәсемнәре. Аерым өстәлгә уенчыклар куелган (аю, төлке, курчак, әтәч һ.б.).	сөйләшәбез
	Тема. БАКЧАДА АЛМАЛАР ӨЛГЕРДЕ	**Бурычлар:**1) балаларның көз, табигатьтәге көзге үзгәрешләр, җиләк-җимешләр (алма, аның билгеләре) турында күзаллауларын баету нигезендә сүзлек запасын киңәйтү һәм активлаштыру, тиңдәш кисәкләр кергән җөмләләр төзергә өйрәтүне дәвам итү;2) балаларның игътибарын, кабул итүләрен, хәтерен, сенсор сәләтләрен, артикуляция аппаратын үстерү; 3) коллективта эшләү, сорауларга җавап бирү теләге тәрбияләү.**Җиһазлар:** “Тылсымлы капчык”, алма (“тылсымлы капчыкка” салына), чыршы, каен, алмагач рәсеме, магнитлы такта, алмагач макеты, төрле төстәге зур һәм кечкенә алмалар, коврограф, зур һәм кечкенә ике чиләк.	Туган телдә сөйләшәбез
	Тема. АЛТЫН КӨЗ	**Бурычлар:**1) тиңдәш кисәкләрдә торган җөмләләр төзергә өйрәтүне аерым предметлардан төркем төзергә, характерлы билгеләре буенча предметны төркемнән аерырга өйрәтүне дәвам итү; предметларның саны буенча бәйләнеш урнаштырганда “бер”, “күп”, “аз”, “берәү дә юк” сүзләрен куллана, сүзләрдә [с], [з], [ф], [к] тартыкларын ачык итеп әйтә белү осталыгын камилләштерү;2) балаларның игътибарын, зиһенгә алуларын һәм табигатьнең матурлыгын тоемлауларын тәрбияче соравына аңлаешлы итеп җавап бирә белүләрен үстерү3) сорауларга җавап бирү теләге табигатькә карата яхшы мөнәсәбә	Туган телдә сөйләшәбез

		тәрбияләү.**Җиһазлар:** күз рәсем төшерелгән картина; кызыл һәм сары тасмалар бәйләнгән ике кәрзин; һә балага кызыл һәм сары яфракларны контурлы сурәтләре, берәр алма	
	Тема: БЕЗНЕҢ ГАИЛӘ	**Бурычлар:**1) балаларның гаилә һәм гаилә әгъзалары турындагы белемнәрен ныгытуны дәвам итү, исемнәрне сан, тартым белән төрләндерү (әни-әниләр, әни-әнием) осталыгын камилләштерү;2) балаларның зурлар белән ирекле аралашуларын, игътибарын, хәтерен, кабул итүен, фикерләвен үстерү;3) гаиләгә һәм гаилә әгъзаларына карата игътибарлы, кайгыртучан булырга өндәү.**Җиһазлар:** гаилә (әти, әни, бабай, әби, кыз, малай) төшерелгән рәсем, бер әти, әни, бабай, әби, кыз төшерелгән рәсем, күп әниләр, әтиләр, әбиләр, бабайлар, кызлар, малайлар төшерелгән рәсемнәр, малай курчак уенчыклары	Туган телдә сөйләшәбез
октябрь	**Тема. АЛСУНЫҢ ЯҢА ӨЕ.**	**Бурычлар**:1) балаларны җиһаз белән таныштыру, билгеләнеше буенча гомумиләштерергә өйрәтү, бирелгән сорауны аңлау һәм җавап бирүне формалаштыру;2) җиһаз предметларының атамасын һәм билгеләнешен ачыклау, аларның нинди материалдан эшләнгәнен аеру осталыгын, артында, янында, өстендә кебек сүзләр хисабында сүзлекне үстерү;3) җиһазга карата сакчыл караш тәрбияләү.**Җиһазлар:** Алсу курчак, аның бүлмәсенең макеты, уенчык җиһаз (өстәл, урындык, табуретка, диван, кресло, сервант), машина	Туган телдә сөйләшәбез
	Тема. ПЕСИ БАЛАСЫ УЕНЧЫГЫ ТУРЫНДА ХИКӘЯЛӘҮ	**Бурычлар:**1) балаларның гаилә турындагы күзаллауларын киңәйтүне, уенчыкны карауга балаларны җәлеп итүне, уенчыкны тасвирлау буенча бирелгән сорауларга җавап бирергә, тәрбияче ярдәмендә уенчык турында кыска хикәя төзергә өйрәтүне дәвам итү; 2) балаларның игътибарын, кабул	Туган телдә сөйләшәбез

		итүләрен, күзәтүчәнлеген, сүзлеген үстерү;3) тәрбияче һәм иптәшләре белән аралашу теләге, йорт хайваннарына карата мәрхәмәт тәрбияләү.**Җиһазлар:** ак һәм кара песи баласы уенчыгы, уен өчен күңелле көй аудиоязмасы	
декабрь	**Тема. ТӨЛКЕ БЕЗДӘ КУНАКТА**	**Бурычлар:**1) сөйләмдә бәйлек сүзләрне (эчендә, артында, астында, өстә, өстендә) кулланырга, “кайда?, “кая?” сорауларына җавап бирү, тәрбияче һәм иптәшләре белән ирекле аралашырга өйрәтүне дәвам итү; 2) игътибарны, тәрбияченең сүзле күрсәтмәләре буенча эшләү осталыгын үстерү;3) җәнлекләргә карата кайгыртучанлык тәрбияләү.**Җиһазлар:** балалар саны буенча тылсымлы тартмага салынган кечкенә төлке уенчыклары, бизәп куелган чыршы, бүре уенчыгы, татар көенең аудиоязмасы	Туган телдә сөйләшәбез
	Тема. АЛСУНЫ УРАМГА КИЕНДЕРӘБЕЗ.	**Бурычлар:**1) кышкы киемнең билгеләнешен, төсен, детальләрен, материалын аерып алып, аны карарга өйрәтү, исемне сыйфат белән туры китереп, сорауларга җавап бирүне дәвам итү;2) тукыма, мех, йомшак, җылы, шома, ак, яшел (зәңгәр) сүзләре хисабына сүзлекне активлаштыру, конкрет-образлы фикерләүне, игътибарны, күрү хәтерен үстерү;3) киемнәргә карата сакчыл караш тәрбияләү. **Җиһазлар:** кәрҗин, анда тукыма, мех кисәкләре. Кышкы киемнән Алсу курчак: куртка, башлык, итекләр, бияләйләр. Төзү матералы	Туган телдә сөйләшәбез
	Тема. КАР ЯВА	**Бурычлар:**1) балаларның кыш турында күзаллауларын киңәйтү, кар, аның билгеләре белән таныштыруны дәвам итү, сөйләмдә сыйфатларны дөрес куллана белү осталыгы камилләштерү;2) балаларның игътибарын, диалоглы сөйләмен, рәсем ясауга кызыксынуларын, пространствода ориентлашуларын, сөйләм сулышын үстерү; 3)	Туган телдә сөйләшәбез

		башкаларга ярдәм итү теләге тәрбияләү.**Җиһазлар:** һәр балага җитәрлек мамык кисәкләре, һәр балага җитәрлек зәңгәр төстәге кәгазь битләре, ак гуашь, куян уенчыгы, кыш темасына аудиоязма.	
январь	**Тема ТЕРЕМКӘЙ” РУС ХАЛЫК ӘКИЯТЕН СӨЙЛӘҮ. “**	**Бурычлар:**1) балаларны әкиятне игътибар белән тыңларга, сюжетның эзлеклелеген күзәтә белергә өйрәтү;2) Тычкан-Чыелдык, бака-Бакылдык, куян-Куркаккай, төлке-Хәйләбай, бүре-Соры колак, аю- Камыт аяк сүзтезмәләре хисабына балаларның сүзлеген активлаштырырга, ихүтибарны, ишетү, күрү хәтерен үстерү;3) халык иҗатына кызыксыну тәрбияләү.**Җиһазлар:** фланелеграф (коврограф), “Теремкәй” әкиятенең персонажлары, битлекләр, кыршаулар, төзү материалы.	Туган телдә сөйләшәбез
	Тема: “КЕМ НӘРСӘ ЯРАТА?” ТАТАР ХАЛЫК ӘКИЯТЕН СӨЙЛӘҮ	**Бурычлар:** 1) әкиятнең эчтәлеген аңларга ярдәм итү, сорауларны аңлау һәм аларга җавап бирү осталыгын камилләштерү, балаларның йорт кошлары һәм хайваннары турындагы кузаллауларына төгәллек кертү, аваз ияртемнәрен ачык һәм дөрес әйтүдә күнектерү; 2) балаларның кабул итүләрен, игътибарын, образлы фикерләүләрен, ишетү сәләтен үстерү; 3) кошларга, хайваннарга карата кайгыртучанлык тәрбияләү **Җиһазлар:** песи, эт, этәч, кәҗә уенчыклары, “Безнең дусларыбыз” җырының аудиоязмасы *(М. Хөсәен сүзләре, А. Ключарев сузләре*	
	Тема: ТӘРҖЕМАНОВНЫҢ “ ҮЗЕН БИК ЧИСТА ЙӨРТӘ” ШИГЫРЕН УКУ.	**Бурычлар:**1) балаларны яңа шигырь белән таныштыру, аның эчтәлеген аңлап, кабул итүләрен камилләштерү, сорауларга төгәл итеп җавап бирүдә күнектерү; 2) кабул итүләрен, игътибарын,	

		хәрәкәтләрен, фикерләүләрен үстерү; 3) балаларда пөхтә һәм чиста йорү теләге тәрбияләү.	
март	**Тема. КОЯШ ГОМЕРЕ ТЕЛИМ МИН, ӘНИЕМ СИҢА!**	**Бурычлар:**1) балаларның әниләр бәйрәме, әниләре турындагы белемнәрен киңәйтү, [ә] авазын ачык итеп әйтү осталыгын камилләштерү, әңгәмәдә катнашуга җәлеп итү;2) балаларның игътибарын, кабул итүләрен, хәтерен, диалоглы сөйләм формасын үстерү;3) балаларда әниләргә мәхәббәт һәм аларга ярдәм итү теләге тәрбияләү.**Җиһазлар:** балаларның әниләренең фотолары, “Кояш гомере телим мин” (сүз., көе) “Әниләр бәйрәме” (Гариф Гумер сүз., М.Бикбова көе) җырының аудиоязмасы яңгырый. җырының аудиоязмасы.	Туган телдә сөйләшәбез
май	**Тема. БОЗАУ, КОЛЫН, БӘРӘН ТУРЫНДА СӨЙЛИБЕЗ**	**Бурычлар:**1) язгы табигатьнең характерлы үзенчәлекләре турында күзаллауларын киңәйтү, тәрбияче белән бергә уенчык турында кечкенә хикәя (2-3 җөмлә) төзергә, кире мәгънәдәге сүзләрне (зур - кечкенә, калын – нечкә) аера белергә өйрәтүне дәвам итү, балаларның аваз ияртемнәрен әйтә белүләрен ныгыту; 2) балаларның кабул итүләрен һәм монологлы сөйләмен, кул хәрәкәтләрен үстерү;3) балаларда хайваннар тормышына кызыксыну тәрбияләү.**Җиһазлар:** сарай-ширма, ат – колын, сыер – бозау, сарык – бәрән уенчыклары, чирәмлек рәсеме, колын, бозау, бәрән уенчыклары, тәлинкәгә салынган су балалар санынча алына.	Туган телдә сөйләшәбез
	Тема. МИН ҖӘЙНЕ ЯРАТАМ	**Бурычлар:**1) табигатьтәге җәйге үзгәрешләр турындагы күзаллауларын киңәйтү, билгеле бер ситуациягә туры килгән фигыльләрне сөйләмдә куллануларын активлаштыру, сөйләмдә “бер”, “күп” төшенчәләрен ныгыту; 2) балаларның игътибарын, диалоглы сөйләмен, уңай хис-кичерешләрен, кабул итүләрен	Туган телдә сөйләшәбез

		үстерү;3) табигатькә сакчыл караш тәрбияләү.**Җиһазлар:** күбәләк, бал корты, чебен, черки рәсеме, урман, елга буе, яшелчә бакчасы сурәтләнгән рәсемнәр.	

“Матур әдәбият уку” юнәлеше. Максат: әйләнә-тирә белән таныштыру; әдәби телне үстерү; сүз сәнгатенә тарту.

Ай исеме	**Оештыру эшчәнлеге**	**Бурычлар**	**Кулланылган әдәбият**
сентябрь	**Тема. З. ГОМӘРОВАНЫҢ “ УЛ ШУҢА КЕЧКЕНӘ” ДИГӘН ШИГЫРЕН УКУ**	**Бурычлар**1)балаларның шигъри әсәр белән таныштыру, эчтәлеген тыңлый һәм аңлый белү осталыгын формалаштыру, аерым сүзләрне, фразаларны тәрбияче артыннан кабатлау мөмкинлеге бирергә, сүзлекне активлаштыру; балаларның кабул итүләрен, игътибарын, хәтерен, хәрәкәтләрен үстерү; әсәргә кызыксыну, сәламәт яшәү теләге тәрбияләү. **Җиһазлар:** курчак уенчыгы, “ Курчак” җырының аудиоязмасы (М.Бикбова сүзләре һәм көе).	Туган телдә сөйләшәбез бит
	Тема. Э.МӨЭМИНОВАНЫҢ “ ҮЗ ТЕЛЕНДӘ СӨЙЛӘШӘ” ШИГЫРЕН УКУ	**Бурычлар:**балаларны Э. Мөэминованың “ Үз телендә сөйләшә” дигән шигыре белән таныштыру, тәрбияче артыннан аерым сүзләрне кабатларга өйрәтү;кабул итүләрен, игътибарын, фикерләүләрен, туган телгә кызыксынуларын үстерү;туган телгә мәхәббәт һәм аны өйрәнү теләге тәрбияләү.**Җиһазлар:** “Туган тел” җырының аудиоязмасы (Г. Тукай сүзләре)	Туган телдә сөйләшәбез бит
	Тема. Ә. БИКЧӘНТӘЕВАНЫҢ “ТУП” ШИГЫРЕН ЯТТАН ӨЙРӘНҮ	**Бурычлар:**1) шигъри әсәрнең эчтәлеген аңларга һәм сәнгатьле итеп сөйләргә өйрәтүне дәвам итү, сорауларга җавап бирүдә күнектерү;2) балаларның кабул итүләрен, игътибарын, хәтерен, интонацияле сөйләмен үстерү;3) балаларда кайгыртучанлык, бергә шөгыльләнү теләге тәрбияләү.**Җиһазлар:** Әминә исемле курчак, бала санынча кәрҗингә салынган кечкенә туплар, таз белән су	Туган телдә сөйләшәбез бит

	Тема. Ә. ЕРИКӘЙНЕҢ “КӨЗ” ШИГЫРЕН ЯТТАН ӨЙРӘНҮ	**Бурычлар:**1) шигъри әсәрнең эчтәлеген аңларга, аны истә калдырырга һәм сәнгатьле итеп сөйләргә өйрәтүне дәвам итү, шигырьдәге килде, саргайды, шиңде, сибелде фигыльләре хисабына сүзлекне баету;2) балаларның кабул итуләрен, хәтерен, күзәтүчәнлекләрен, игътибарлыкларын үстерү;3) көзге матурлыкка соклану хисләре тәрбияләү.**Җиһазлар:** көзге урман сурәтләнгән картина. “Яфрак бәйрәме” җырының аудиоязмасы. *(Р. Еникаева көе, Л. Лерон сүзләре).*	Туган телдә сөйләшәбез бит
октябрь	**Тема М. ФӘЙЗУЛЛИНАНЫҢ “КӨЗГЕ ЯҢГЫР” ШИГЫРЕН УКУ.**	**Бурычлар:**1) шигырьнең эчтәлеге белән балаларны таныштыру, тәрбияче сөйләмен аңлау осталыгын камилләштерү, шигырьнең эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирергә өйрәтү, чикләнгән мәйданда йөгерүдә күнектерү;2) кабул итүләрен, игътибарны, тәрбияче сигналы буенча йөгерү һәм зонтик астына качу осталыгын үстерү;3) шигъри әсәргә кызыксыну, тыңлаучанлык тәрбияләү.**Җиһазлар:** коврограф. Кояш, болыт, яңгыр, апа, сеңелнең контурлы сурәтләре. Зур зонт.	Туган телдә сөйләшәбез бит
	Тема. “БАШ БАРМАК...”ШИГЪРИ ӘСӘРЕН УКУ	**Бурычлар**.1) шигъри әсәрнең эчтәлеге белән таныштыру; бармак атамаларын истә калдыру,бармак уеннарына өйрәтү;2) балаларның кабул итүләрен, хәтерне, интонацияле сөйләмен, бармак хәрәкәтләрен үстерү;3) халык аваз иҗатына хөрмәт, организм әгъзаларына сакчыл караш тәрбияләү	Туган телдә сөйләшәбез бит
	Тема. Ә.БИКЧӘНТӘЕВАНЫҢ “ БӘТИЛӘР” ШИГЫРЕН УКУ	1) шигырнең эчтәлеген аңларга ярдәм итү, йорт хайваннары турындагы белемнәрен киңәйтү һәм тирәнәйтү, сорауларга җавап бирүдә, аваз ияртемнәрен кабатлауда күнектерү;2) балаларның кабул итүләрен, сүзлеген, сенсор музыкаль ишетү сәләтен үстерү.3) йорт хайваннарына карата кайгыртучанлык хисләре тудыру.**Җиһазлар:** бәрән уенчыгы яки бәрән рәсеме, йон, йоннан бәйләнгән бияләй, шәл, оекбаш, киез итекләр,”	Туган телдә сөйләшәбез бит

		Бәтиләр” җырының (Ә.Бакиров музыкасы, Ә.Бикчәнтәева сүзләре) аудио язмасы.	
	Тема. Ш. МАННУРНЫҢ “ЯРАТАМ” ШИГЫРЕН ЯТТАН ӨЙРӘНҮ.	**Бурычлар:**1) шигъри әсәрнең эчтәлеген аңларга ярдәм итү, тәрбияче сорауларына җавап бирергә өйрәтүне дәвам итү, сүзлекне активлыштыру һәм баету, гомумиләштерә торган сүзне сөйләмдә куллануда күнектерү;2) шигъри әсәрне яттан сөйләү теләге, кабул итүне, хәтерне, игътибарны үстерү;3) гаиләгә карата хөрмәт, туганлык хисләре тәрбияләү.**Җиһазлар:** гаилә сурәтләнгән картина:. әти, әни, ике малай (абыйлы-энеле) һәм бишектәге кечкенә кыз.	Туган телдә сөйләшәбез бит
ноябрь	**Тема. “ӘЛЛИ БӘЛЛИ ИТӘРГӘ ...” БИШЕК ҖЫРЫН УКУ**	**Бурычлар:**1) бишек җырының эчтәлеге белән таныштыру, тәрбияче сөйләмен аңлау сәләтен камилләштерү, сөйләмдә” тирбәтергә” фигылен куллана белергә өйрәтү;2) кабул итүне, игътибарны, конкрет образлы фикерләүне үстерү;3) сөйләм этикетының гади формулаларын (“Алсу йокың тәмле булсын!”) һәм бишек җырларын тормышта куллана белү теләге тәрбияләү.**Җиһазлар:** елый торган курчак, бишек	Туган телдә сөйләшәбез бит
	Тема. Н. КАШТАННЫҢ “ БЕЗНЕҢ СЫЕР” ШИГЫРЕН УКУ.	**Бурычлар:**1) шигырьнең эчтәлеген балаларга аңларга ярдәм итү, тәрбияче сөйләмен аңлау осталыгын камилләштерү, кайбер сүзләрне (мөгери, китер,йөгер,му – уу, су – у-у) әйтеп җибәрү, ү аваз ияртемнәрен әйтүдә күнектерү;2) балаларның игътибарын, кабул итүләрен үстерү;3) йорт хайваннарына карата сакчыл караш,кайгыртучанлык тәрбияләү.**Җиһазлар:** сыер рәсеме	Туган телдә сөйләшәбез бит
	Тема. Җ. ТӘРҖЕМАНОВНЫҢ “ ҮЗЕН БИК ЧИСТА ЙӨРТӘ” ШИГЫРЕН УКУ.	**Бурычлар:**1) балаларны яңа шигырь белән таныштыру, аның эчтәлеген аңлап, кабул итүләрен камилләштерү, сорауларга төгәл итеп җавап бирүдә күнектерү;2) кабул итүләрен, игътибарын, хәрәкәтләрен, фикерләүләрен үстерү;3) балаларда пөхтә һәм чиста йору теләге	Туган телдә сөйләшәбез бит

		тәрбияләү.**Җиһазлар:** песи уенчыгы	
	Тема. “ОЛЫГА – УТЫН ЯРЫРГА” БАРМАК УЕНЫ	**Бурычлар:** 1) фольклор әсәрләренә кызыксыну уяту; шигъри әсәрнең эчтәлеген аңларга өйрәтүне дәвам итү;.2) балаларның эмоциональ сферасын үстерү;3) нәфис сүзгә мәхәббәт тәрбияләргә**Җиһазлар:** М. Андерьянова көе һәм сүзләренә язылган “Нәниләр” җырының аудиоязмасы	Туган телдә сөйләшәбез бит
декабрь	**Тема. Р. ВӘЛИЕВАНЫҢ “СҮЗ ТЫҢЛАУЧАН БУЛЫГЫЗ” ШИГЫРЕН УКУ**	**Бурычлар:**1) балаларны Р.Вәлиеваның шигыре белән таныштырырга, сорауларга җавап бирү осталыгын активлаштырырга, “Җиһаз” сүзен актив сүзлеккә кертергә. Җиһаз атамаларын таный һәм атый белүләрен формалаштырырга.2) балаларның кабул итүләрен, игътибарын , хәтерен, диалогик сөйләмен, классификацияли белүләрен үстерү; 3) куанычлылык, тыйнаклык, кунакта үз – үзеңне тота белү кагыйдәләрен тәрбияләргә. **Җиһазлар:** Алсу курчак, курчак йорты, курчак йорты өчен җиһаз.	Туган телдә сөйләшәбез бит
	Тема. Б.РӘХМӘТНЕҢ “ КЫШ БАБАЙ” ШИГЫРЕН ЯТТАН ӨЙРӘНҮ.	**Бурычлар:**1) шигъри әсәр белән таныштыру, тәрбияче ярдәме белән шигырьне яттан сөйләү омтылышын хуплау, сорауларга текст сүзләре белән җавап бирүдә күнектерү;2) балаларның кабулитүләрен ,хәтерен, сүзлеген,игътибарын, хәрәкәтләрен үстерү;3) балаларда Кыш бабайга, Яңа ел бәйрәменә карата уңай эмоциональ хисләр тәрбияләргә. **Җиһазлар:** Кыш бабай уенчыгы	Туган телдә сөйләшәбез бит
	Тема. Һ.ТАКТАШНЫҢ “ЛӘЙЛӘ” ШИГЕРЕН УКУ	**Бурычлар:**1) шигъри әсәрнең эчтәлеге белән таныштыру, сорауларга дөрес җавап бирә белү осталыгын камилләштерү, тәрбияче артыннан аерым сүзләрне, фразаларны кабатларга мөмкинлек бирү, ел фасыллары турындагы белемнәрен тирәнәйтү;2) балаларның кабул итүләрен, хәтерен, игътибарын, хәрәкәтләрен үстерү;3) кышкы табигатькә соклану хисе, башка кешеләрнең кичерешләрен аңлауны тәрбияләү.**Җиһазлар: ч**ана уенчыгы, курчак.	Туган телдә сөйләшәбез бит
	Тема. Җ. ДӘРЗАМАНОВНЫҢ “АЛМАЗ”	**Бурычлар:**1) балаларны Җ. Дәрзамановның шигыре белән таныштыру, тәрбиячэнең сорауларына	Туган телдә сөйләшәбез

	ШИГЫРЕН УКУ.	җавап бирүдә күнектерү, җыр тыңлаганда активлык күрсәтергә өйрәтү;2) кабул итүләрен, игътибарны, сүзлекне, музыкаль ишетү сәләтен үстерү;3) дөрес киенү теләге һәм шигырьләргә карата кызыксыну тәрбияләү.**Җиһазлар: а**ю уенчыгы *(ул дөрес киенмәгән)*, "Алмаз" җырының аудиоязмасы *(Р. Еникеев көе, Җ. Дәрзаманов сүзләре).*	бит
январь	**Тема. Ә. БИКЧӘНТӘЕВАНЫҢ "САЛКЫН САФ ҺАВА" ШИГЫРЕН ЯТЛАУ.**	**Бурычлар:**1) балаларны шигъри әсәрнең эчтәлеге белән таныштыру, кышкы табигать турындагы белемнәрен тирәнәйтү, шигъри текстны истә калдырырга ярдәм итү;2) сорауларга җавап бирү, әдәби сөйләм осталыгы үстерү;3) шигъри әсәргә карата кызыксыну тәрбияләү.**Җиһазлар:** мольберт,шигырьнең эчтәлеге сурәтләнгән картина, күңелле бию көе (аудиоязма), кар бөртекләре	Туган телдә сөйләшәбез бит
	Тема. З. ТУФАЙЛОВАНЫҢ " ШОФЕР БУЛАМ" ДИГӘН ШИГЫРЕН УКУ.	**Бурычлар:**1) балаларны шигырьнең эчтәлеге белән таныштыру, сорауларга җавап бирә белүләрен камилләштерү, сүзлекне баету һәм активлаштыру;2) балаларның кабул итүләрен, игътибарларын, конкрет - образлы фикерләүләрен үстерү;3) шофер хезмәтенә карата кызыксыну һәм юл йөрү кагыйдәләрен үтәү теләген тәрбияләү.**Җиһазлар:** тылсымлы капчык, машина уенчыгы, шигырь эчтәлегенә туры килгән рәсем. С. Низаметдинов көе, Ф. Рәхимголыва сүзләренә " Шофер" җыры аудиоязмасы	Туган телдә сөйләшәбез бит
	Тема. Ә. ИСХАКНЫҢ "ГҮЗӘЛ" ШИГЫРЕН УКУ.	**Бурычлар:**1) шигырьнең эчтәлеге белән балаларны таныштыру, тәрбияче сорауларына аңлы рәвештә җавап бирү осталыгын камилләштерү, җырның сүзләренә туры килә торган хәрәкәтләр ясарга өйрәтү;2) балаларның кабул итүләрен, хәтерен, игътибарын, диалогик сөйләмен, хәрәкәтләрен үстерү;3) балаларда культура – гигиеник күнекмәләрен тәрбияләү.**Җиһазлар:** Гүзәл курчагы, М. Бикбова сүзләре һәм көенә язылган "Курчагым" җырының аудиоязмасы.	Туган телдә сөйләшәбез бит

	Тема. Д. АППАКОВАНЫҢ “РӨСТӘМ” ӘСӘРЕН УКУ.	**Бурычлар:**1) чәчмә әсәрнең эчтәлеген аңларга ярдәм итү, тәрбияченең сорауларына җавап бирүдә күнектерү;2) балаларның кабул итүләрен, игътибарын, диалоглы сөйләмнәрен үстерү;3) әдәплелек тәрбияләү.**Җиһазлар:** фланелеграф. Самовар, өстәл, конфетлар, сумса, карбыз, алманың контурлы сурәтләре.	Туган телдә сөйләшәбез
февраль	**Тема.** “**ЧӘБӘК-ЧӘБӘК ӘБКӘСЕ...**” **ЮАТКЫЧЫН УКУ**	**Бурычлар:**1) балаларны юаткычның эчтәлеген күрсәтмәлектән башка гына тыңлый белү осталыгын формалаштыру; юаткычның кайбер сүзләрен тәрбияче артыннан кабатларга мөмкинлек бирү;2) балаларның кабул итүен, игътибарын, кул һәм гәүдә хәрәкәтләрен үстерү;3) татар халык авыз иҗатына карата кызыксыну, әниләргә карата хөрмәт тәрбияләү.**Җиһазлар:** кәрҗин *(*җиләк салу өчен*).*	Туган телдә сөйләшәбез бит
	Тема. З. ТУФАЙЛОВНЫҢ “ӘНИ СҮЗЕ” ШИГЕРЕН ЯТЛАУ.	**Бурычлар:**1) балаларны шигырь белән таныштыру, истә калдыру, тәрбияче биргән сорауларга шигырь сүзләре белән җавап бирергә өйрәтү;2) балаларның кабул итүләрен, хәтерен, сәнгатьле сөйләмен, сенсор сәләтләрен, уңай эмоцияләрен үстерү;3) әниләргә карата мәхәббәт тәрбияләү	Туган телдә сөйләшәбез бит
	Тема. Г. НӘБИУЛЛИНАНЫҢ “ӘНИГӘ БУЛЫШАМ” ШИГЫРЕН УКУ.	**Бурычлар:**1) балаларны Г. Нәбиуллинаның шигыре белән таныштыру, бирелгән сорауларга җавап бирергә өйрәтү;2) кабул итүләрне, игътибарны, хәтерне, диологик сөйләмне, кулларның вак маторикасын үстерү; 3) тырышлык, әниләргә ярдәм итү теләге, пөхтәлек тәрбияләү. **Җиһазлар:** Әмир исемле курчак; балаларга җитәрлек санда уенчык күлмәкләр һәм ботинкалар моделе; энә белән җепләр	Туган телдә сөйләшәбез бит
	Тема. “ТӨЛКЕ, КУЯН ҺӘМ ӘТӘЧ” ӘКИЯТЕН СӘХНӘЛӘШТЕРҮ	**Бурычлар:**1) балаларны яңа әкият белән таныштыру, әкият сюжетының башын күзәтергә өйрәтү, әкият геройларының характерлы билгеләренә, хәрәкәтләренә балаларның игътибарын җәлеп итү;2) балаларның кабул итүләрен, игътибарын, хәтерен, хәрәкәтләрен, сөйләм активлыгын үстерү;3) балаларда халык әкиятләренә кызыксыну тәрбияләү. **Җиһазлар:** өстәл театры: әтәч, куян, төлке, үгез, аю, эт.	Туган телдә сөйләшәбез бит

март	**Тема. Л. ТОЛСТОЙНЫҢ “ӨЧ АЮ” ӘКИЯТЕН УКУ**	**Бурычлар**:1) күләмебуенча зур булган әкиятне игътибар белән тыңларга һәм аңларга өйрәтү, балаларга әкиятне, алар кызның язмышы өчен дулкыналырлык һәм чишелешенең яхшы тәмамлануына шатланырлык итеп сөйләү, сүзлекне активлаштыру; 2) балаларның кабул итүләрен, игътибарын, фикерлүләрен үстерү;3) балаларда интонацияле сәнгатьле сөйләм, кеше хәлен аңлый белүләрен, әкиятләргә кызыксынутәрбияләү.**Җиһазлар**: фланелеграф,әкият персонажларының (кыз,өч аю), өйнең, урманның, өч савыт, өч кашык, өч кроватның контурлы рәсемнәре, аш бүлмәсенең, йокы бүлмәсенең рәсемнәре.	Туган телдә сөйләшәбез бит
	Тема. Л. ТОЛСТОЙНЫҢ “ ӨЧ АЮ” ӘКИЯТЕН СӨЙЛӘҮ	**Бурычлар:**1) күләме буенча зур булган әсәрне игътибар белән тыңларга һәм аңларга өйрәтү, эчтәлеген аңлауларына ирешү, башкаларның эмоциональ халәтен аңлый белергә өйрәтү;2) игътибарны, диалоглы сөйләшүне,кабул итүне,хәтерне, интонацияле, сәнгатьле сөйләмне үстерү;3) җиһазга карата сак караш, әйләнә тирәдә үз-үзеңне тоту кагыйдәләрен тәрбияләү. **Җиһазлар:** фланелеграф, өч аюның контурлы сүрәте.	Туган телдә сөйләшәбез бит
	Тема. “ТӨЛКЕ, КУЯН ҺӘМ ӘТӘЧ” ӘКИЯТЕН СӨЙЛӘҮ	**Бурычлар:**1) рус халык әкиятен балаларның исләренә төшерү, сюжетның үсеше артыннан күзәтү, әкиятнең эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирерә өйрәтү;2) балаларның кабул итүләрен, хәтерен, игътибарын, фикерләвен, интонацияле сәнгатьле сөйләмне үстерү; 3) балаларда кеше хәленә керә белүчәнлекне, кайгыртучанлык, ярдәм итүне, бер-берсенә карата игътибарлылык, дуслык тәрбияләү **Җиһазлар:** әкият персонажларының курчаклары, балалар санынча әтәч битлекләре, бер төлке битлеге.	Туган телдә сөйләшәбез бит
апрель	**Тема. Д. ГАРИФУЛЛИННЫҢ “ ТАВЫКЛАР ҺӘМ ТАҺИР” ШИГЫРЕН УКУ**	**Бурычлар:**1) шигъри әсәр белән таныштыру, йорт кошлары турындага белемнәрне тирәнәйтү, сорауларны аңлап ,дөрес җавап бирдә күнектерү, аваз ияртемнәре әйтелешен кабатлау, бер һәм күп төшенчәләрен ныгыту; 2) балаларның кабул итүләрен, хыял итүләрен, игътибарын, тәрбиячене ишетә белү осталыгын, кул хәрәкәтләрен, иҗадилыкларын үстерү;3) балаларда йорт кошларына карата кайгыртучанлык ,үзләре башкарган эшкә шатлана	

		белүләрен тәрбияләү **Җиһазлар:** чебиләр йөри торган, тавыкларны ашатучы малай төшерелгән картина, балалар санынча кечкенә ак шарлар яки чикләвекләр (грецкий), алтын төсендәге фольга кисәкләре, кәрҗин.	
	Тема. Р. БАТУЛЛАНЫҢ " ЕЛАК ӘТӘЧ" ӘСӘРЕН УКУ	**Бурычлар:**1) әкиятнең эчтәлеге белән таныштыру, сорауларга дөрес һәм аңлап җавап бирүдә күнектерү, төрле орлыкларны (бодай, дөге) аера белүләрен формалаштыру; 2) балаларның кабул итүләрен, игътибарын үстерү, кул чукларының вак мускулларын, сөйләмнәрен активлаштыру; 3) тешләрне саклау,аларны карау теләге ,кайгыртучанлык хисләре тәрбияләү. **Җиһазлар:** томшыгы бәйләнгән әтәч уенчыгы; бодай, дөге салынган савыт һәм һәрбалага икешәр тәлинкә (берсенә бодай һәм дөге бөртекләре салынган,ә икенчесе аларны аерып салу өчен	Туган телдә сөйләшәбез бит
	Тема. Б. РӘХМӘТНЕҢ "ЯЗ" ШИГЫРЕН ЯТЛАУ	**Бурычлар**:1) балаларны Б. Рәхмәтнең "Яз" шигере белән таныштыру, истә калдырырга ярдәм итү, эчтәлегенә туры китереп, сорауларына җавап бирергә өйрәтү, яз турындагы белемнәрне киңәйтү; 2) кабул итүне, игътибарны, хәтерне, сөйләмнең интонацияле сәнгатьле үстерү; 3) шигырьгә язгы табигатькә карата кызыксыну тәрбияләү. **Җиһазлар:** сыерчык сүрәтләнгән картина. Башка җылы яктан кайткан кошлар сүрәтләнгән картина. Кош битлекләре.	Туган телдә сөйләшәбез бит
	Тема Х.ВАХИТНЫҢ "УҢГАН СЫЕРЧЫК" ШИГЫРЕН УКУ	**Бурычлар:**1) балаларны шигырь белән таныштыру, тәрбияче сорауларның шигырь сүзләре белән җавап бирүне ныгыту, музыка астында түгәрәктә бер – берсенә комачауламый йөрүләрен формалаштыру, кошлар турындагы белемнәрне киңәйтү; 2) балаларның кабул итүләрен, игътибарын, диалогик сөйләмен, хәрәкәтләрен үстерү; 3) балаларда туган якка мәхәббәт, сыерчыкларга карата кызыксыну тәрбияләү. **Җиһазлар:** сыерчык битлеге, фланелеграф, чыпчык, карга, күгәрчен, сыерчыкның контурлы сүрәтләре; Г.	

		Латыйпов сүзенә Ш. Мәҗитов көенә язылган “ Кошлар килде” җырының аудиоязмасы	
май	**Тема .”ТИЛГӘН” ЭНДӘШЕН УКУ**	**Бурычлар:**1) балаларны күләме буенча зур булмаган шигъри әсәрне тыңларга һәм аңларга өйрәтүне дәвам итү, шигырьдәге аерым сүзләр һәм фразалар хисабына сүзләрне киңәйтү, сүзләрне истә калдырырга ярдәм итү, кошлар (тилгән) турындагы белемнәрне тирәнәйтү;2) балаларның кабул итүләрен, игътибарын, конкрет – образлы фикерләвен үстерү;3) балаларда дөрес интонацияле сөйләм тәрбияләү.**Җиһазлар:** тилгән төшерелгән картина, балалар санынча чеби уенчыклары салынган тартма, тавык битлеге, тавык уенчыгы	Туган телдә сөй-ләшә без бит
	Тема. АЮ БЕЛӘН ХАТЫН ӘКИЯТЕН УКУ.	**Бурычлар:**1) әкиятнең эчтәлеге белән таныштыру, сорауларга аңлап җавап бирү осталыгын камилләштерү, сүзлекне киңәйтү, активлаштыру. [3] авазын ачык әйтүдә күнектерү;2) балаларның игътибарын, кабул итүләрен, фикерләүләрен, чикләнгән бүлмәдә йөгерүләрен үстерү;3) халык авыз иҗатына мәхәббәт, мәрхәмәтлелек, кеше хәленә керә белүчәнлек тәрбияләү.**Җиһазлар:** бал кортлары, аю битлекләре. Аягы бәйләнгән аю уенчыгы.Урак рәсеме	Туган телдә сөйләшәбез бит
	Тема. Җ. ТӘРҖЕМАНОВНЫҢ “ КИКРИКҮК” ШИГЫРЕН УКУ.	**Бурычлар:**1) шигъри әсәрнең эчтәлеген аңларга ярдәм итү, сорауларны аңлау осталыгын камилләштерү, тема буенча сүзлекне баету һәм активлаштыру, тәрбияче артыннан аерым фразаларны кабатлауда һәм аваз ияртемнәрен дөрес әйтүдә күнектерү;2) балаларның кабул итүләрен, игътибарын диалогик сөйләм осталыгын, вакыт өлешләрендә ориентирлануларын, бармак хәрәкәтләрен үстерү;3) балаларда әдәби әсәргә кызыксыну тәрбияләү.**Җиһазлар:** кычкыра торган әтәч уенчыгы, казлар, үрдәкләр, тавыклар, әтәч төшерелгән рәсем	Туган телдә сөйләшәбез бит

	Тема. М. МАЗУНОВНЫҢ “КӘҖӘ” ШИГЫРЕН УКУ	**Бурычлар:**1) шигырьнең эчтәлеге белән балаларны таныштыру, сорауларга бәйләнешле итеп җавап бирүдә, аваз иялтемен дөрес әйтүдә күнектерү;2) балаларның кабул итүен, игътибарын, фикерләвен, бәйләнешле сөйләмен, кул хәрәкәтләрен үстерү;3) кәҗәгә карата уңай караш, кайгыртучанлык тәрбияләү.**Җиһазлар:** фланелеграф, кәҗә белән кәбестәнең контурлы сурәтләре.	Туган телдә сөйләшәбез бит

Нәфасәти үсеш өлкәсе.

“Сынлы сәнгать ” юнәлеше. Максат: балаларда сынлы сәнгатькә карата кызыксыну уяту, мөстәкыйльлекне хуплау; продуктив эшчәнлекне үстерү (рәсем, әвәләү, кисеп ябыштыру) Авторлар: Р. М. ЗИННАТОВА, Л. Ә. ГАРӘЕВА, А. Г. ЗВОРЫКИНА(**СУРӘТЛӘҮ ЭШЧӘНЛЕГЕ ҺӘМ КОНСТРУКЦИЯЛӘҮ)**

Ай исемнәре	**Эш төрләре, шөгыльләр темасы**	**Бурычлар**	**Кулланмалар**	**Җиһазлау**
Сентябрь	Әвәләү: «Әвәләргә өйрәнәбез	• Балчыкның үзлекләре белән (йомшак, кисәкләргә аерырга, әвәләргә мөмкин) таныштыруны дәвам итү. • Балаларда әвәләү шөгыленә кызыксыну тәрбияләү. • Балаларны пөхтә, матур эшләргә өйрәтү.	Балаларның игътибарын балчыкның үзгәрүчән форма-сына юнәлтү, әвәләү формасын күрсәтү, шәхси булышу.	Пластилин (балчык), әвәләү өчен такта, салфетка
	Әвәләү:«Аюга кучтәнәч»	Балаларны балчык йомарла-мыннан кечерәк кисәкне аерып алырга, балчыкны кул белән ту-рыга тәгәрәтеп әвәләргә өйрәтүне дәвам итү. Балаларда сюжетлы уеннар уйнау теләген булдыру. Балаларда бер-берсенә ярдәм итү теләген үстерү. Балаларны Р. Харисның «Лап-лап»	Р. Харисның «Лап-лап » ши-гырен уку, анализ ясау. Аңлату, иллюстрацияләр карау, мактау, тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, бәя бирү, әңгәмә алымнарын куллану.	Балчык яисә пластилин, поднос, әвәләү өчен такта, салфетка, кәнфит кәгазьләре, аю уенчыгы, төрле формадагы кәнфитләр.

		дигән шигыре белән таныштыру		
	Рәсем: «Яңгыр»	Балаларны традицион булмаган рәсем ясау (бармак белән) техника-сы белән таныштыру.Штрих, буяуларны салмак төшерергә өйрәтү. Рәсем ясау шөгыленә кызыксыну уяту	Балаларны В. Хәйруллинаның «Яңгыр» дигән шигыре белән та-ныштыру. Табышмак, уен алымы аркылы шөгыльгә кызыксыну уяту, һавада кул хәрәкәтләрен кабатлау, «пассив хәрәкәт», «кулга кул» алымнарын куллану, тулы күрсәтмә һәм аңлатма бирү аркылы балаларның формалаштырулы хәрәкәтен дәвам итү.	Зәңгәр төстә гуашь, **А4** форматын-да болытлар ябыштырылган бит, салфетка, иллюстрацияләр, уен өчен кулчатыр.
	Рәсем: «Тылсымлы таякчык»	Балаларны карандаш (флома-стер) белән таныштыру һәм алар белән кулланырга өйрәтү, рәсем ясау барышына һәм нәтиҗәсенә кызыксыну уяту.Балаларны тыңларга һәм гади күнекмәләрне эшләргә өйрәтү. Балаларны төс һәм форма белән таныштыруны дәвам итү.Балаларны рус шагыйре Н.В. Беловның «Карандаш» дигән ши-гыре белән таныштыру	Н.В. Беловның «Карандаш» шигырен уку. Сорау, мактау, бәя бирү алымын куллану.	Карандаш (фломастер), А4 форматында ак төстә битләр, иллюстрацияләр, хайван уенчы-гы, төрле төстәге әләмнәр.
	Төзү: «Мияубикәгә сукмак»	Төзү осталыкларын камилләштерү. Төзелештәге төп детальләрне (пластилин) аера һәм әйтеп бирә белергә өйрәтү. Балаларның үз эшләгән эшләренә шатлык хисе тәрбияләү.	Балаларны К. Ушинский «Мияубикә» дигән әсәре белән таныштыру«Мияу бикә» әсәре аша балалар-да уйнау теләге булдыру. Үрнәк эшне карау, курсәтү алымнарын	Мәче уенчыгы, һәрбер балага кирпеч.

			куллану,балаларның эшенә нәтиҗә ясау.	
	Төзү:«Йорт хай-ваннары өчен киртә»	Кирпич, пластинаны үзара тыгыз яки ара калдырып урнаш-тырып, вертикаль юнәлештә бер рәт түгәрәк, дүртпочмаклык ясап төзергә;Төп корылма исемен ныгыту-кирпич.Эш барышында балаларда сабырлык, пөхтәлек хисен тәрбияләү. Хайваннарга карата мәхәббәт тәрбияләү.Балаларның хайваннар дөньясы турындагы белемнәрен ныгыту.	Хайваннарның яшәү шартла-ры турында, уен алымы аша күзаллау, формалаштыру, (уен«Хайваннарны чакыр»), Образлар белән танышканда конструктив осталыкларын арттыру. Хайваннарга сакчыл караш тәрбияләү, мактау.	Йорт хайваны уенчыгы, кирпичләр.
	Кисеп ябыштыру: «Чебиләр очен койма»	Тәрбияче әзерләп биргән бертөрле, төрле формадагы һәм зурлыктагы 2-3 кисәктән торган предметларның сурәтләрен кәгазь битенә тезеп чыгарга һәм ябыш-тырырга өйрәтү.Җилемне пумалага кирәк кадәр генә алырга, әзер формаларга җилемне клеенка өстендә сы-ларга, чүпрәктән файдаланырга өйрәтү.Балаларда мөмкин кадәр пөстә эшләү теләген үстерүБалаларны «Төлке һәм тавык » уены белән таныштыру.	**Аңлату**, иллюстрацияләр карау, **мактау, тулы** күрсәтмә бирү, **мөстәкыйль** эш, бәя бирү, әңгәмә алымнарын куллану. Шигырь **уку капшап** карау, дөрес итеп бәя **бирергә** өйрәтү	Чеби уенчыгы, төзү материалы, Аб форматында ябыштырылган чеби үрнәге, җилем, пумала,
	Кисеп ябыштыру: «Парк сукма-кларында керпе эзләре	Балаларга яфракларны төсләренә карап аралаштырып куярга өйрәтү.Җилемне пумалага кирәк кадәр генә алырга, әзер формаларга җилемне клеенка өстендә сы-ларга, чүпрәктән файдаланырга өйрәтү.Балаларда туган якларына мәхәббәт, ачык матур күренешләргә	Нәфис сүзләр кулланып көз турында әңгәмә үткәрү. Иллюстрацияләр карау. Ябыштыру, тезү алымнарын күрсәтү.	«Ел фасыллары» сериясеннән «Көз» картинасы, зәңгәр күк төстәгә А4 фарматның **1**/3 зур-лыгында тасма, көзге яфраклар (әзер

		кызыксыну уяту.		формалар), клеенка, пумала, җилем.
октябрь	Әвәләү: «Тылсымлы таякчык	Балаларны балчык йомарламыннан кечерәк кисәкне аерып алырга, балчыкны кул белән ту-рыга тәгәрәтеп әвәләргә өйрәтүБалаларда уйнау теләге булдыру.Әвәләү барышында пөхтәлек тәрбияләү. Балаларның сүзлек запасын баету: тигез,туры.	әвәләү алымнарын автоматизасияләү**,** нәтиҗә ясау, **мөстәкыйль** эш, бәя бирү, әңгәмә **алымнарын** куллану	Балчык яисә пластилин, поднос, әвәләү өчен такта, салфетка, санау таякчыгы
	Әвәләү «Клиндер	Балчыкны турыга әвәләгәндә барлыкка килгән форманы бөҗра ясап тоташтыру.Балаларда уйнау теләген үстерүБалаларда төрле халык мәдәниятына, сәнгатенә соклану хисе тәрбияләү. Рус халык шигырьләрен уку.	Әвәләү алымнарын ныгыту, мактау, балаларның эшләренә игътибар бирү, әвәләү процессында мөстәкыйль эш эшләү.	Балчык яисә пластилин, поднос, әвәләү өчен такта, салфетка, клиндерләр өчен ике җеп, татар халык киеменнән курчак
	Рәсем: «Сукмак буйлап	Төрле зурлыктагы эзләрне таныргa һәм тимгел-темгел таплар-ны ритмик рәвештә төшерергә өйрәтү.Балаларда пумаланы дөрес тотарга, пумала белән эшләү техникасын өйрәтүне ныгыту.Балаларда пөхтәлек тәрбияләү	Хәрәкәтле уеннар оештыру. **һавада** куллар белән хәрәкәтләр **ясау,** иллюстрацияләр карау **мактау,** тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, бәя бирү, әңгәмә алымнарын куллану	Кара төстә гуашь, А3 һәм **А4** форматында битләр, пумала, салфетка, иллюстрациия .
	Рәсем: «Тесле тасмалар», «Филимонов уенчыгы»	Төрле юнәлештәге туры сызы- клар үткәрергә, предметка туры килгән төсне сайлап алырга өйрәтү. Пумала белән сызыклар-ны өстән аска таба юнәлтергә (сулдан уңга).Пумала юу осталыгын ныгыту, пумала белән пөхтә куллана белергәБалаларда төс һәм ритмны үстерү.Балаларда уенчыкларга карата сакчыл караш уяту.	Уен ситуациясы һәм әңгәмәләр оештыру, һавада кул хәрәкәтләрен кабатлау. Аңлатма бирү, күрсәтү һәм «кулга кул» алымнарын куллану, рәсем ясау техникасынныгыту	Ике төстә гуашь, **А4** форматын- дагы бит (филимон уенчыгы) пумала, банка белән су, салфетка, иллюстрациия

	Төзү: «Манара	Балаларны төзү үзенчәлекләре белән таныштыру.Төп төзү детале — шакмак белән таныштыру.Балаларда төрле халыклар мәдәниятына, сәнгатенә соклану хисе тәрбияләү.	Балаларга манараның биек, чы-дам икәнен аңлату, кисәкләрдән төзелгәнлеген күрсәтү. Сөембикә, Спас, Пизан манараларын иллюстрацияләрдә күрсәтү	Һәр балага шакмаклар, төрле манарлар белән фотоиллюстрацияләр
	Төзү: «Уенчыклар өчен тартма»	Балаларны төп төзү детале - кирпич белән таныштыру.Кирпичләрне терәп куеп, уен-чыклар тирәли тоташтырырга өйрәтү.Балаларны тыңларга һәм гади күнекмәләрне эшләргә, эшнең нәтиҗәсен күрүдән шатлак хисе уяту.	Нәфис суз аша балаларда кызык-сыну уяту, уен, үрнәк эшне ка-рау мөстәкыйль эш, тикшерү,бәя бирү алымнарын куллану.	Уенчыклар, һәр балага кирпич
	Кисеп-ябыштыру Аминәгә ярдәм итәбез	Төрле төстәге түгәрәкләрне кәгазьгә таратып салырга өйрәтү.Балаларда ритм һәм төс хисенүстерү.ярдәмчеллелек, пөхтәлек тәрбияләүне дәвам итү. Бикчәнтаеваның «Туп» шигы-рен искә төшерү	Педагогик ситуация куллану, үрнәк эшне карау, аңлатма бирү, тулы күрсәтмә бирү алымнарын куллану.	2 туп, ак кәгазьдән тасма 15х6 см, кәгазьдән түгәрәкләр, (диаметр 4 см), җилем, пумала клеенка, Таня курчагы.
	Кисеп ябыштыру: «Миләш мәрҗәне	Түгәрәк сәйләннәрне сызылган сызыкка пөхтәитепурнаштыру.Балаларда эстетик караш тәрбияләүне дәвам итү.Эш барышында пөхтәлеккә өндәү.Туган як халкынын мәдәнияты белән таныштыруны дәвам итү.	Бүләк момент кулланып, балалар-да туган якка карата мәхәббәт хисе уяту. (милли күлмәк киеп Алсу курчакның кунакка килүе). Балан-нан төзелгән мәрҗәннәрне	Курчак,миләш ботагы

			карау.	
ноябрь	Әвәләү: «Керпе өчен алмалар	Балчыкны кул белән тәгәрәтепәвәләү.Балаларда туган як табигате,хайваннары белән танышу теләген уяту.Балаларда үз эшләренең нәтиҗәсенә шатлану хисе булдыру.	Табышмаклар кулланып көз турында әңгәмә үткәрү, иллюстрацияләр карау, мактау алымын куллану. Әвәләү бары-шында мөстәкыйль эшләү	Балчык яисә пластилин , поднос, әвәләү өчен такта салфетка, алма муляжы, керпе уенчыгы
	Әвәләү: «Пирамид- ка».	Бер үк төрле формадагы берничә өлештән торган гадирәк предметларны тоташтырыга өйрәтү.Балчыкны кул белән түгәрәкләп тәгәрәтергә өйрәтүне дәвам итү; форманың кырыйларын бармак очлары белән чеметеп тотарга өйрәтү.Балаларда пөхтәлек, әвәләргә теләк тәрбияләү.	Уен, мактау, балалар эшләренә игътибар бирү алымнарын кул-лану	Балчык яисә пластилин, поднос, әвәләү өчен такта салфетка, пирамида уенчыгы.
	Рәсем: «Курчакның итәген бизибез».	Түгәрәк формадагы предмет-ларны ясарга өйрәтү, рәсем барышында турле төстәге каран-дашлар куллану.Төсләрне аера белергә өйрәтү, (кызыл, сары, яшел, зәңгәр)Рәсемне альбом битендә дөрес урнаштырырга өйрәтү.Балаларда төрле халык, мәдәниятына сәнгатенә соклану хисе тәрбияләү.	Бүләк мизгелен кулану, халык уенчыкларына карата кызык-сыну уяту. Һавада кул белән хәрәкәтләрне кабатлау, күрсәтү алымын киң куллану («пассив хәрәкәт» алымы) Балаларда шат-лык хисе тәрбияләү	Төсле карандашлар (флома-стерлар), бизәлмәгән итәкле дымка курчагы силуэтлары, дымка уенчыгы, дымка уенчыгы тешерелгән иллюстрация ләр

	Рәсем: «Туплар тәгәриләр.».	Балаларда рәсем ясарга кызык-сыну уяту.Балаларда төс һәм ритм хисен үстерүне дәвам итү.Ярдәмчеллек тәрбияләү. Ә. Бикчәнтәеваның «Туп-туп ту-быбыз» шигырен искә төшерү	Нәфис суз, уен алымынкуллану, ярдәмчелек хисен тәрбияләү. Куллар белән һавада хәрәкәтләрне кабатлау, аңлатма бирү, тулы күрсәтмә бирү алым-нарын куллану.	Ике төстә гуашь, кәгазьдән тасма, пумала, банка белән су, иллюстрация ләр, төрле зурлык-тагы туплар.
	Төзү: «Теремкәй очен капка»	Кирпеч һәм пластиналардан вер-тикаль конструкция башкарырга балаларны мәҗбүр итү. Төп төзү детальләрен аера, атый һәм кул-лана белү (кирпич, пластина). Балаларда күмәк эшнең нәтиҗәсен күрүдән шатлану хисләрен уяту. Рус халык әкияте «Теремкәй»не искә төшерү.	Нәфис сүз, уен, үрнәк эш, «Теремкәй» әкиятенә ясалган иллюстрацияләр карау, куллану, рус халык иҗаты белән таныштыру; аңлату, мактау, тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, бәя бирү, әңгәмә алымнарын куллану	«Теремкәй» әкиятенә иллюстрация һәм хайван уенчыклары, кирпич и пластина.
	Төзү: «Койма һәм капка»	Кирпич, пластиналарны верти-каль, горизанталь буенча, урнаштырырга өйрәтүне дәвам итү.Төп төзү детальләрен дөрес атый белергә өйрәтү — кирпич, пластина. Үзең төзегән корылмаларга иң гади анализ ясарга өйрәтү.Балаларны якын этносоциумның әдәбияты һәм мәдәнияты белән таныштыруныдәвам итү.	Үрнәк эшне карау, аңлатма бирү, мөстәкыйль эш, тикшерү, бәя бирү алымнарын куллану	Кирпич, пластина, призмалар, кечкенә уенчыклар (һәр балада)
	Кисеп ябыштыру: «Акбайга җылы келәм»	Геометрик фигураларны һәм та-бигый материалларны форма һәм төсләре буенча	Үрнәк эшне карау, аңлатма бирү, мөстәкыйль эш, тикшерү, бәя бирү алымнарын	Келәм, ак бит 15х15 см, үрнәк, җилем, төсле кәгазьдән

		чиратлаштырырга өйрәтү.Балаларда ритм үстерү. Буй, төс исемнәрен (кы-зыл, сары) һәм киңлектә урынны билгеләү осталыгын ныгыту.Җилем белән пөхтә эш итергә йөрәтү. Тәрбиячене тыңларга, эшне нәтиҗәле үтергә осталыкны тәрбияләү. Хайваннарга сакчыл караш тәрбияләүһәм төс хисен.	куллану	тасма (15x2), пумала, җилем, һәр бала-га клеенка, эт уенчыгы
	Кисеп ябыштыру: «Матур шарлар	Әзер формаларны төс буенча чиратлаштырып ябыштыруны кунек- терергә.Җилем белән эшләүне автомат-лаштыру.Төс (кызыл, сары, зәңгәр, яшел) һәм ритм хисен үстрерү. Балалар-да күмәк эшнең нәтиҗәсен күрүдән шатлык хисе уяту.	Нәфис сүз, иллюстрацияләр ка-рау, әңгәмә, эш тәртибен аңлату.	Шар рәсемнәре, үрнәк эшләр, 20x15 үлчәмендә битләр, пумала, җилем, һәр балага клеенка
декабрь	Әвәләү: «Тиен очен чикләвек	Балаларны төрле зурлыктагы түгәрәк формаларны әвәләргә өйрәтүне дәвам итү.Балаларның уйнау теләген арттыру. Балаларда туган як табигатенә сакчыл караш уяту.Хайваннарга карата сакчыл караш тәрбияләү.	Бүләк моменты һәм уен аркылы анализ ясау, әңгәмә тезү Тикшерү, мөстәкыйль эш алымна-рын кулланып, сенсор мәгнәләрен формалаштыру. (зур һәм кечкенә, каты, шома, кытыршык) Уен, нә-фис сүз аша балаларда хайваннар-га карата сакчыл караш тәрбияләү	Балчык яисә пластилин, поднос, әвәләү өчен такта, тастымал, чикләвекләр, тиен уенчыгы
	Әвәләү: «Әниемә	Бармак белән эшләп, тирәнәй-түче рельеф кулланып эшләнмәне бизәргә өйрәтү.Балчыкны	Педагогик ситуацияләр тудырып балаларны әхлакка	Валчык яисә пластилин, поднос, әвәләү өчен

	күчтәнәч».	кул белән тәгәрәтеп әвәләү, шарны басып изү.Балчык белән пөхтә эш итү күнекмәләрен ныгыту.Әвәләү күнекмәләрен ныгыту әти-әниләргә карата ихтирам хисе тәрбияләү.Татар шагыйре Газиз Набиуллинның «Әниемә булышам» шигыре белән таныштыру.	өйрәтү. (уен, сорау, әңгәмә, нәфис сүз) Аңлату, мактау, тулы күрсәтмә бирү алымнарын куллану.	такта, тастымал, печенье
	Рәсем: «Тимер юлы»	Балаларга гади предметларны ясарга өйрәтү.Туры сызыклар ясау һәм аларны кисештерү алымнарын ныгыту (вертикаль, горизанталь).Кулларның дөрес йөрешен координацияләү.	Ният үстерү очен күңелле миз-гел. Тимер юлын карау (зурлык, урнаштыру) аңлату, мактау, тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, бәя бирү, әңгәмә алымнарын куллану	А4 форматы, гуашь, пумала, тастымал, су белән банка, паровоз иллюстрация, паровоз уенчыгы
	Рәсем: «Агач үсте».	Балаларда агач ясарга кызык-сыну уяту. Туры сызыклардан тора торган гади предметлар ясау күнекмәләрен ныгыту.Балаларның сүзлек байлыгын арттыру: кәүсә — биек, озын, тигез; ботак — нәзек; агачлар — зур, кечкенә.Балаларны эстетик яктан тәрбияләү: балаларның игътибарын туган ик табигатенең гүзәллегенә юнәлтү. Туган як табигатенә сакчыл караш тәрбияләү.	Агачлар турында табышмак-ларга җавап табып, балалар бакчасы участогында агачлар күзәтеп, тикшерү ысулларын күрсәтеп тәрбияче әйберләр турында белемнәрен турыдан-туры тәҗрибәне формалаштыра, аны сурәтләүгә күчерергә өйрәтә. Аңлату, мактау, тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, әңгәмә, бәя бирү алымнарын куллану.	А4 форматындагы битләр, «Агачлар» иллюстрациясе, гуашь, пумала, салфетка, банка белән су.
	Төзү: «Урындык»	Кирпич, пластиналарны вер-тикаль, горизанталь буйлап, бер берсенә урнаштырырга өйрәтүне дәвам итү.Балалар үзләренә кирәк төзү детальләрен сайлап алуы осталыкларын	Уен алымын куллану, үрнәк эшне кару, балалар авырсынган сорауларга тулы җавап эзләү. әңгәмә,бәя бирү алымнарын	Курчак уенчыгы, шакмак, пластина, кирпич.

		ныгыту.Уңышлы килеп чыккан корыл-маларга карата шатлык хисе уяту.	куллану.	
	Төзү: «Өстәл»	Төзүне тотрыклы иттереп баш-карырга өйрәтергә.Үзләре төзегән өстәлгә иң гади анализ ясарга өйрәтү.Төп төзү детальләрен атый белергә өйрәтү — шакмак, пластина. Үзара мөнәсәбәтләрне формлаш-тыру. Кунакчыллык кагыйдәләрен өйрәтү, әдәплелек тәрбияләү. Балаларның активлыгын һәм иҗат иркенләген арттыру. Ярдәмчелек күнекмәләрен тәрбияләү.	Уен алымын куллану, өстәл үрнәген карау, өстәл төзү (дурт-пычмаклы пластинадан ясалган) процессын балаларга күрсәтү, мөстәкыйль эш, әңгәмә, бәя бирү алымнарын куллану.	Уенчыклар, Алсу, Алена кур-чаклары, чашка белән чынаяк, кубиклар, пластиналар
	Кисеп ябыштыру: «Кар бабай һәм чыршы»	Балаларга берничә кисәктән торган сурәтләр ясарга өйрәтү.Геометрик фигураларны, төсләрне, формаларын аерырга өйрәтүне дәвам итү.Предметларның охшаш якла-рын табарга өйрәтү	Экскурсия вакытында кар бабай һәм чыршы белән якыннан таны-шу (ак, яшел, зур, кечкенә, аста, өстә, форма), иллюстрацияләр карау; аңлату, мактау, тулы күр-сәтмә бирү	А4 форматындагы зәңгәр төстәге битләр. Киселгән ак түгәрәкләр, яшел өчпочмаклар (терле зур-лыкта), пумала, җилем, һәр ба-лага клеенка.
	Кисеп ябыштыру: «Бәйрәм үремнәре»	Әзер кәгазь буйчыгына компо-зицияне һәм төсләрне уйлап әзер формаларны ябыштыру (шарчы-клар, сәйләнләр, шапылдаткач- лар)Кисеп ябыштыру күнекмәләрен ныгыту.Төс һәм ритм хисен үстерү. Балаларны тыңларга һәм гади күнекмәләрне эшләргә өйрәтү. Эш барышында балаларда сабырлык, пөхтәлек хисен тәрбияләү.Балаларда күмәк	Нәфис сүз куллану, әзерләнгән чыршының зур силуэтын карау аркылы сынлы сәнгатькә теләк үстерү, аңлату, мактау, тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, әңгәмә, бәя бирү алымнарын куллану	Чыршы силуеты, (тәрбияче та-рафыннан алдан әзерләнгән) кәгазьдән тасма, пумала, җилем, һәр балага клеенка

		эшнең нәтиҗәсен күрүдән шатлак хисе уяту, шатлык хисләре, бәйрәм рухын булдыру.		
январь	Әвәләү: «Аумас курчак»	Балаларны бер формадан торган, әмма төрле зурлыктагы бер-берсенә тыгыз тоташтырып уенчык әвәләргә өйрәтү.Үз эшеңне уйлап башкарырга өй-рәтү. Балаларда төс һәм форма хисе үстерүне дәвам итү.Пөхтәлек, мөстәкыйльлек булдыру.	Шигырь уку, аумас курчак уенчыгын капшап карау, анализ ясау, әвәләү ысулларын карау. Тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, әңгәмә алымнарын куллану.	Балчык яисә пластилин, поднос, әвәләү өчен такта, тастымал, өстәмә материаллар
	Әвәләү: «Теләгән уен-чыкны әвәләү»	Балаларны үз теләкләре буенчауенчык әвәләргә өйрәтү, аның төп өлешләрен күрсәтергә өйрәтүне дәвам итү.Әвәләү ысуларын ныгыту. Үзләренең эшләренә нәтиҗә ясарга өйрәтү. Эш барышында балаларда сабырлык, пөхтәлек хисен тәрбияләү.	Балалар белән уенчыклар турын-да әңгәмә алып бару. Аңлату, мактау, тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, бәя бирү алым-нарын куллану	Балчык яисә пластилин, поднос, әвәләү өчен такта, тастымал, өстәмә материаллар.
	. Рәсем: «Чыршы урманда үсә»	Музыкаль әсәр буенча гади сюҗетлы, төрле зурлыктагы рәсемнәр ясарга өйрәтү.Бармаклар белән ясау күнекмәсен ныгыту.Балаларның активлыгын, иҗат иркенлеген арттыру. Беманның «В лесу родилась ёлоч-ка» җырын искә төшерү.	Чыршы ясау ысулларын искә төшерү. Чыршыны участокта күзәтү, ботакларның юнәлешен һавада билгеләү, нәфис сүз, му-зыкаль әсәр куллану аша ниятке кызыксыну үстерү	А4 форматында соры, (зәңгәр) төстә кагазь битләре, иллюст-рация, гуашь, пумала, тастымал, банка белән су.
	Рәсем: «Күңеле төшмәс курчак»	Түгәрәк формадан торган пред-метлар ясарга өйрәтү. Компози-ция күнекмәләрен, предметларны кагазь битенең уртасына урнаштырыга өйрәтү.Рәсемне тулылындырырга өйрәтү. Балаларда төс (кызыл, сары, зәң-гәр, яшел), форма (тугәрәк) һәм зурлык, урнаштыру (астан, өстән, яннар буйлап, уртада) белемнәрен үстерүне дәвам	Нәфис сүз, музыкаль әсәр кул-лану аша ниятка кызыксыну үстерү, ирешү. Аңлату, инди-видуаль булышу, мактау, тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, әңгәмә, бәя бирү алымнарын куллану.	Аумас курчак уенчыгы, А4 фор-матында битләр, иллюстрация , гуашь, пумала, тастымал, банка белән су

		итү.Балаларның активлыгын һәм иҗат иркенлеген арттыру.П. Энтинаның «Ванька встанька» музыкаль язмасын тыңлату		
	Төзү: «Алсу исем-ле курчакка кәнәфи»	Балаларның белемнәренә таянып, яңа корылмалар төзергә өйрәтү.Төзү күнекмәләрен камилләштерү.Балаларның уенда актив катна-шуларына ирешү.	Йорт җиһазлары иллюстра-цияләрен карау, мактау, тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, әңгәмә, бәя бирү алымнарын куллану.	Йорт җиһазлары белән иллюстрация ләр, һәр балага уен-чыклар, кирпич, пластиналар.
	Төзү: «Бозлы йорт»	Балаларны үрнәк буенча төзәргә өйрәтүне дәвам итү.Үзләре төзегән корылмаларга анализ ясарга өйрәтү. Төзегәндә төрле ысуллар кулла-ныргa өйрәтү	Кыш бабайның өен иллюстрацияләрдә карау, аңлату, мактау, тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, бәя бирү, әңгәмә алымнарын куллану.	Кыш бабайның сихри өе төшерелгән иллюстрация ләр, кирпич, кубиклашакм аклар,призма -р
	Кисеп ябыштыру: «Йорт төзибез»	Берничә кисәктән торган пред-метларны кисеп ябыштыруда берләштерергә өйрәтү. Геометрик фигураларны аерырга өйрәтүне дәвам итү (өчпочмак, түгәрәк, шакмакТөсләр белемен ныгыту.Балаларның конструктив күзаллауларын үстерү.	Әкиятнең эчтәлеген кулла-ну, нәфис сүз, конструктив күнекмәләр формалаштыру. Аңлату, индивидуаль булышу, бәя бирү алымнарын куллану.	Кара кәгазь, кәгазьдән төрле фигуралар (өчпочмак, квадрат, турыпочмак), пумала, җилем, салфетка.
	Кисеп ябыштыру: «Безнен урам йортлары»	Тәрбияче тарафыннан хәзерләнгән төрле формадагы, зурлыктагы һәм төрле төстәге кисәкләрне кәгазьгә алдан та-ратып салырга һәм билгеле бер тәртиптә тезү күнекмәсен үстерү.Пөхтә эш күнекмәләрен форма-лаштыру.Туган шәһәргә мәхәббәт хисе тәрбияләү	Балалар белән өй иллюстрация-ләрен карау, өйнең өлешләрен билгеләү. Аңлату, мактау, тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, бәя бирү, әңгәмә, алымнарын куллану.	Казан урамнары иллюстра-циясе, кәгазьдән фигуралар (шакмак, өчпочмак), пумала, җилем, салфетка.
февраль	Әвәләү:	Балаларны үзләре ниятләгәнчә әвәләргә өйрәтү.Кирәкле	Әкиятләр, шигырьләр уку, иллюстрацияләрен	Балчык яисә пластилин, поднос,

	«Куянны сыйлыйбыз»	кулланмаларны сайлап алуны ныгыту, әвәләүне ахырына кадәр җиткерү.Балаларда хайваннарга кара-та, ярдәмчелек, мәхәббәт хисләре уяту	карау, әвәләү ысулларын күрсәтү. Аңлату, нәфис сүз, индивидуаль булышу, мактау, тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, әңгәмә, бәя бирү алымнарын куллану.	әвәләү өчен такта тастымал, өстәмә материаллар, куян уенчы-гы.
	Әвәләү: «Зур һәм кечкенә очкычлар»	Биремгә карап төзүне үзгәртергә өйрәтү.Һава транспорты әвәләргә өйрәтүне ныгыту(очкыч).Әвәләү ысуллары турындагы күзаллауларын ныгыту.Эшнең нәтиҗәсен күрүдән шатлану хисләре уяту.	Табышмак уку, уен аркылы проблемалы ситуация тудырып, әвәләү ысулларын искә төшерү.	Балчык яисә пластилин, поднос, әвәләү өчен такта, тастымал, өстәмә материаллар, куян,очкыч уенчыгы, кечкенә уенчыклар.
	Рәсем «Куянны Рәнҗетте-ләр»	Балаларга куян рәсеме ясарга өйрәтү. Рәсем ясау барышында анын пропорциясен саклауны ныгыту (гәүдә - зур, баш - кечерәк, койрык - кечкенә, колоак - озын) Куян образын сурәтләргә һәм кәгазъ битенә урнаштырырга өйрәтү.Табигат белән кызыксыну һәм аны ярату хисләре формалаштыру. Балаларны Р. Корбан «Куянны рәнҗеттеләр» дигән шигере белән таныштыру	Нәфис сүз, индивидуаль булы-шу, мактау, тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, әңгәмә, бәя бирү алымнарын куллану.	А4 форматында соры битләр,иллюстрация, акбур
	Рәсем: «Дымка уенчыклары»	Балаларда төрле халыклар мәдәниятына, сәнгатенә соклану хисе тәрбияләүБалаларны рус халык уенчы-клары белән таныштыруны дәвам итү. Уенчыкларга карата соклану хисе уяту.Дымка уенчыкларын бизәргә өйрәтү, (нокталар, түгәрәкләр, боҗралар)Карандашлар белән эшләүне ныгыту,	Уен алымы: «Дымково» авылына сәяхәт. Уенчык, бизәү элементларын карау, Аңлату,мактау, тулы күрсәтмә бирү алымнарын куллану.	Төсле карандашлар (акбур, фломастер), дымка уенчыклары, иллюстрация лэр.

		(акбур, фломастер)Төс хисен уяту.		
	Төзү: «Гараж»	Кирпич, пластиналар вертикаль һәм ятма буенча (рәт-рәт итнп, әйләнә буенча, дүртпочмаклык периметры буйлап) бер-берсенә тыгыз итеп урнаштырырга өйрәтү,Төп төзү материаллый танырга һәм атый белергә өйрәтүне дәвам итү. Балаларны эмоциональ яктан тәрбияләү.Б. Заходерның «Шофер», шигыре белән таныштыру.	Мактау, тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, бәя бирү, әңгәмә алымнарын куллану	Машина уенчыгы, кирпичләр, пластиналар
	Төзү: «Караватъ»	Алдан алган белемнәренә таянып яңа корылмалар төзергә өйрәтү.Балаларның үзләре уйлап төзү теләген үстерү. Балаларны «Җиһаз» санагычы белән таныш-тыру	Тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, бәя бирү, әңгәмә алымнарын куллану.	Уенчыклар, йорт җиһазлары ясалган иллюстрация лэр, һәр балага кирпич, пластиналар.
	Кисеп –ябыштыру. Тема:Самолет»	Балаларны берничә кисәктән торган сурәт төзергә өйрәтү.Балаларда матур итеп ясарга омтылыш уяту.Эстетик караш тәрбияләү, об-разлы күзаллаулар тудыру	Эңгәмәне табышмакларбелә н бәйләп алып бару,иллюстрация лэр карау. Тәрбияче предметның төзелеше турында тулырак мәгълүмат бирә.	Кәгазьдән турыпочмакл ык (зәңгер һәм сыек зәңгер тестә, диаметр 2-3 см), альбом битләре, пума-ла, җилем, тастымал
	Кисеп – ябыштыру. Тема:”Этилэр-гэ булэк”	Балаларны берничә кисәктән торган сурәт төзергә өйрәтү.Балаларда матур бүләк ясарга омтылыш уяту.Эстетик караш тәрбияләү, об-разлы күзаллаулар тудыру	Эңгәмәне табышмакларбелә н бәйләп алып бару,иллюстрация лэр карау. Тәрбияче предметның төзелеше турында тулырак мәгълүмат бирә.	Тэсле картон (зәңгер һәм сыек зәңгер тестә, диаметр 2-3 см), альбом битләре, пума-ла, җилем, тастымал
март	Әвәләү: «Әниемә күчтәнәч	Түгәрәк формадагы күчтәнәчләр әвәләргә өйрәтү, ал арны дөрес итеп терле үрнәкләр бәлән бизәргә өйрәтүне дәвам итү. Балаларның	Нәфис сүзләр кулланып якын-лашып килүче бәйрәм турында әңгәмә үткәү. Басып төшерү	Балчык яисә пластилин, поднос, әвәләү өчен такта,

		активлыгын һәм иҗат иркенлеген арттыру.Әниләренә карата хөрмәт хисе тәрбияләү. Н.В. Беловның «Пирог» шигыре белән таныштыру	юлы белән бизәү ысулын искә төшерү.	тастымал
	Әвәләү: «Аю уенчыгы»	Балаларны төрле ысуллар кул-ланып уенчыклар әвәләргә өйрәтү.Балаларда форма һәм пропоция хисе тәрбияләү.Уенчыкларга карата сакчылкараш тәрбияләү.	Уенчык кулланып уеннар үткәрү, тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, бәя бирү, әңгәмә алымнарын куллану. Балаларның эшләренә тулы анализ ясау.	Төрле төстә пластилинна р, такта тастымал, мәрҗән, аумас курчак
	Рәсем: «Әнигә матур чәчәкләр»	Рәсемне төрле алымнар кул-ланып эшләргә өйрәтү, (төшерү, ясау) Рәсемне тулыландырырга өйрәтү. Композицияләү хисен үстерү. Якыннарына карата җылы хисләр уяту.	З. Туфайлованың «Шофер булам», шигыре белән танышу, 23 февраль бәйрәме якынлашуы турында хәбәр итү. Үрнәк эшне карау (үлчәм, кисәкләрнең урна-шуы).	Ике төстә гуашь, кәгазьдән тасма, пумала, банка белән су, иллюстрация ләр
	Рәсем: «Кояш, кояш, кояш, чык»	Нурлары төрле якка таралган кояш рәсеме ясарга өйрәтү. Сүзлек байлыгын арттыру. Предметларның сызык аша конту-рын билгеләргә өйрәтү. Рәсемне тулылындырырга өйрәтүне дәвам итү. Төсләрне, форманы белүләрен ныгыту. Балаларның активлыгын һәм иҗат иркенлеген арттыру. Татар халык уены «кояш чык» белән таныштыру.	Балаларда кояш образына кара-та шатлану хисе уяту. Шигырь уку, кояшны карау (үлчәм, тәс, нурларның урнашуы). Аңлату, мактау, тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, бәя бирү, әңгәмә алымнарын куллану	А4 форматында битләр (зәңгәр төстә), кыяш иллюстрация сы» гуашь, пумала, тастымал, банка белән су.
	Төзү: «Арба»	Гади транспорт төрен төзергә төйрәтү.Цилиндр	Уенчык арбаны карау, үрнәк,	Арба уенчыгы,

		турында кыскача белешмә.Балаларда сабырлык, пөхтәлек тәрбияләү.Балаларның уенда аралашуын булдыру.	тәрбияче арба тезү ысулларын күрсәтә.	кирпичләр, шак-маклар, цилиндр
	Төзү: «Баскыч»	Кисәкләрнен зурлыгын чагыш-тырып баскыч төзергә өйрәтүҮзләре төзегән корылмаларга иң гади анализ ясау.Төзү күнекмәләрен камилләштерү	Персонажга эмоциональ җаваплылык, аңарга ярдәм итү теләкләрен уяту. Мактау, тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, бәя бирү, әңгәмә алымнарын куллану.	Һәр балага кирпичләр, уенчык-лар, декоратив өй, төзү матери-аллары.
	Кисеп ябыштыру: «Машина»	Композиция хисен үстерү.Әзер формаларны билгеле бер тәртиптә ябыштырырга өйрәтүне дәвам итү. Пөхтә эш күнекмәләрен форма-лаштыру	Аңлату, иллюстрацияләр карау, нәфис сүз, транспорт төрләре турында әңгәмә, тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, бөя бирү, мактау, алымнарын куллану.	Автотранспо рт иллюстрация ләре, әзер машина детальләре, җилем, пумала, тастымал
	Кисеп ябыштыру: «Нурлы кояш»	Кисеп ябыштыруда кояш образы тудыру. Кәгезь биттәндә предметларны дөрес урнаштыру, төслерләрне белүләрен ныгыту. Балаларда күмәк эшнең нәтиҗәсен күрүдән шатлану хисләре уяту. •Әрмән халык җыры «Кояш кайда йоклый?» белән таныштыру.	Аңлату, иллюстрацияләр карау, мактау, тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, бәя бирү, әңгәмә алымнарын куллану.	«Времена года» «Весна», «солнышко», серияләреннә н кар-тиналар, йомшак кәгазь, кояш формасы, җилем, пумала.
апрель	Әвәләү: «Нәрсә әвәләнгәнемне танып ал»	Баларның шөгельләрдә алган бе- лемнәренә нигезләнеп төрле пред- метлар әвәләү, (алма,	Әвәләү ысулларын ныгыту. Аңлату, мактау, тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, бәя бирү, әңгәмә алымнарын	Балчык яисә пластилин, поднос, әвәләү өчен такта, тастымал.

		чикләвек) Төс хисен үстерү, бармак эшчән- лекләрен арттыру.Эшнең нәтиҗәсе турында әңгәмә ясау.Балаларны пөхтәлеккә өндәү	куллану	
	Әвәләү: «Мин — куңелле чыпчык»	Балалрның күңелләрен күтәрү, кош әвәләү теләге булдыру.Берничә кисәктән торган пред-метлар ясарга өйрәтүне дәвам итү. 2-3 кисәктән торган предметлар-ны, бер берсенә кысып ябыштыру юлы белән әвәләргә, бармак очла-ры белән чеметеп ясарга (кыйрык, бырыны) өйрәтү. Балларда кошларга карата сак-чыл караш тәрбияләү.	Шигырь уку, иллюстрацияләр карау, шөгельгә карата кызык-сыну уяту, уенчыкны капшап карау, уен ысулын куллану.	Балчык яисә пластилин, поднос, әвәләү өчен такта, тастымал, томшык, күзләр өчен мәрҗән, кош уенчыгы.
	Рәсем: «Яз килде»	Буялыш (мазки), тимгел-тап-ларны ритмик рәвештә төшерергә өйрәтүне дәвам итү. Композиция күнекмәләрен үстерү. Астан өскә, өстә, аста төшенчәләрен формалаш-тыру.Эстетик тәрбия бирү: туган җир табигатнең матурлыгына уңай эмо-циональ караш тәрбияләү.Табигать күренеше - язгы тамчы, балаларда зур кызыксыну уяту» Балаларны Әхмәт Ерикәйнең «Тышта яз» дигән шигере белән та-ныштыру	Балалар белән язгы пейзаж иллюстрацияләре карау, язның үзенчәлекләре турында сөйләшү. Нәфис сүз куллану. Тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, бәя бирү алымнарын куллану.	А4 форматында битләр, иллю-страция, гуашь, пумала, сал- фетка, банка белән су
	Рәсем: «Болында тузганаклар»	Сюжетлы рәсем ясарга кызык-сыну уяту. Рәсемне кәгез битендә дөрес итеп урнаштыруны дәвам итү.	Аңлату, иллюстрацияләр карау, мактау, тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль	А4 форматында битләр, иллю-страция,

		Табигать почмагының матурлы-гын күрә белергә өйрәтү. Бала-ларда туган якка, үсемлекләр дөньясына карата мәхәббәт хисе тәрбияләү.Рәсем ясау дәресләренә кызык-сыну уяту. Балаларны тыңларга һәм гади күнекмәләрне эшләргә өйрәтү. О. Высотскойның «Одуванчик» шигыре белән таныштыру.	эш, бәя бирү, әңгәмә алымнарын куллану	гуашь, пумала, сал-фетка, банка белән су.
	Төзү: «Эт оясы»	Корылма өчен мөстәкыйль генә детальләр сайларга өйрәтү.Кирпич, пластиналар вертикалҗ һәм ятма буөнча (рәт-рәт итеп, әйләнә буенча, дүрт-почмаклык периметры буйлап) бер-берсенә тыгыз итеп урнашты-рырга өйрәтү дәвам итү. Төп төзү материаллый таныргa һәм атый бөләргә өйрәтүне дәвам итү. Балаларны эмоциональ яктан тәрбияләү,Дүрт аяклы дусларга сакчыл караш тәрбияләү	Иллюстрацияләр карау мактау, тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, бәя бирү, әңгәмә алымнарын куллану.	Эт уенчыгы, кирпич, шакмак, призма, пластилин
	Төзү: «Безнең шәһәр урамы» (күмәк шөгыль)	Балаларның үз теләкләре буен-ча нindидә булса корылма төзү теләген үстерү. Уңышлы килеп чыккан корылмаларга карата шатлык хисе уяту. Туган җир, балалар бакчасына, шәһәргә карата мәхәббәт уяту	Урамнар фотоиллюстра-циясен карау, мактау, тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, бәя бирү, әңгәмә алымнарын куллану.	кечкенә машиналар, кеше фигуралары, кирпичләр, пластиналар, шакмаклар, при-змалар.
	Кисеп ябыштыру: «Паровоз»	Берничә кисәктән торган пред-мет ясарга өйрәтүне дәвам итү.Балалрга үзләре теләгән төрле төстәге кисәкләрне кәгазьгә та-	Чебурашка образына карата кы-зыксыну уяту. Уен. әңгәмә алым-нарын кулланып	Паравоз рәсеме, паравоз уен-чыгы, А5 форматында

		ратып салырга һәм билгеле бер тәртиптә тезепябыштырырга өйрәтүне дәвам итү.Кисеп ябыштыруны чиратлаш-тыру. (Вагондагы кешеләрне ясау)	предметның үзенчәлекле якларын атап китә.	бит, паровоз детальлләре(яп-якты турыпочмаклык 10х15см, зәңгәркүк квадратлар 2х2см, кара түгәрәкләр д — 3 см)
	Кисеп-ябыштыру. «Мимоза чәчәге»	Төс исемнәрен белүләрен ны-гыту, төсмерләр белән таныш-тыру. Сурәтләнүче предметка туры килгән төсне сайлап алырга өйрәтү.Үз эшләренә нәтиҗә ясату.	Балаларга эш тәртибен аңлату,тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, бәя бирү, әңгәмә алымнарын куллану	А4 форматында бит, иллю-страция, жилем, пумала, сал-фетка.
май	Әвәләү: «Әкәм-төкәм. Әкәм-төкәм мөгезеңне күрсәт»	Әвәләү эшчәнлегенә кызыксыну уяту.Образ тудыруга омтылу. Бармакларның эшчән лекләрен арттыру.Пөхтә эш итү күнекмәләрен ныгыту	Нәфис сүз, аңлату, иллюстрацияләр карау мактау, тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, бәя бирү, әңгәмә алымнарын куллану.	Пластилин (төрле төстә), әвәләү өчен такта, салфетка, өстәмә материал.
	Әвәләү: «Корт» («Гусеница»)	Балаларны ике өлештән тор-ган төрле предметлар әвәүләргә өйрәтүне дәвам итү. Предметлар-ны куплек санда ээйтергә өйрәтү. Табигатьтә бөҗәкләрне күзәтергә кызыксыну үстерү. Балаларда иҗади күзаллаулар булдыру	Аңлату, иллюстрацияләр карау, мактау, тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, бәя бирү, әңгәмә алымнарын куллану	Пластилин (төрле төстә), әвәләү өчен такта, салфетка, өстәмә материал.
	Рәсем: «Мимоза чәчәге»	Бармак белән ясау техникасын ныгыту.Төс исемнәрен белүләрен ны-гыту, төсмерләр белән таныш-тыру. Сурәтләнүче предметка туры килгән төсне сайлап алырга өйрәтү.Үз эшләренә	Балаларга эш тәртибен аңлату,тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, бәя бирү, әңгәмә алымнарын куллану.	А4 форматында битләр, иллю-страция, гуашь, пумала, сал-фетка, банка

		нәтиҗә ясату.		белән су.
	Рәсем «Камка» («Божьи коров-ки на лужай-ке»)	Балалрга рәсем ясау барышында төрле алымнар кулланырга өйрәтү (пумала белен ясау, печать) Балаларны төсләр белән таныш-тыруны дәвам итү. Табигатькә карата кызыксыну уяту һәм үз иҗатларында чагылдыру	Бөҗәкләр артыннан күзәтү, иллюстрацияләр карау, аңлату, бәя бирү, әңгәмә алымнарын куллану	А4форматын да яшел төстә битләр, бөҗәкләр иллюстрация се, кызыл һәм кара төстәге гуашь, пумала, салфетка, банка белән су.
	Төзү: «Күпер»	Балаларны шакмак өстенә, өйрәтү. Балаларның төзү мөмкинчелекләрен арттыру. Үзеңнең һәм башкалар эшенә пөхтәлек, саклык булдыруны пластинаны горизанталь куерга дәвам итү.	Аңлату, мактау, тулы күрсәтмә бирү. мөстәкыйль эш, бәя бирү, әңгәмә алымнарын куллану.	Машина уенчыгы, киң зәңгәр тасма-елга. Кирпич, пластина-лар.
	Кисеп ябыштыру: «Үләндә кем яши»	Тәрбияче тарафыннан хәзерләнгән төрле формадагы, зур-лыктагы предметлардан, аерым бер композиция төзергә өйрәтү.Төс исемнәрен (кызыл, сары, зәңгер, яшел, алсу, сыек зәңгер) ныгыту.Балаларда табигатькә карата сакчыл караш тәрбияләүне дәвам итү	Җәйге кон иллюстрацияләрен карап, бөҗәкләрнең яшәеше турында күзаллаулар булдыру	Ел вакытлары» «Җәй», «Бөҗәкләр» иллюстрация ләре, яшел төстә кәгазь А4 форма-тында, әзер формалар кызыл һәм зәңгәр төстә, зәңгәркүк һәм гөлчәчәк төстә түгәрәкләр 1,6 см диаметрлы, кортлар өчен тесле түгәрәкләр

				(2см диаметрлы), җилем, пумала, тастымаллар, фломастерлар
	Кисеп ябыштыру: «Тиздән җәй җитә»	Әзер фигуралардан, компози-ция төзергә өйрәтү. Мөстәкыйль рәвештә күбәләкләргә, чәчәкләргә урын табып урнаштыру. Рәсемне биттә матур итеп ур-наштырырга өйрәтүне дәвам итү. Балаларны эстетик яктан тәрбияләү: туган якның табигать матурлыгына уңай эмоциональ караш тәрбияләү.	Нәфис сүз аша балаларда кы-зыксыну уяту. Мактау алымын куллану	«Ел вакытлары» «Җәй» сериясеннән рәсем, 20х15 см зур-лыктагы ак кәгазь, төрле төстә 6х4 см зурлыгында әзер формалар (чәчәкләр һәм күбәләкләр), түгәрәкләр диаметр 1-1.5 см (чәчәк уртасы), яшел карандаш, җилем, пумала, тастымаллар.
	Рәсем: «Җәй, җәй, җәй килә»	Балаларга таныш булган предметлардан сюжет берләштерергә өйрәтүне давам итү.Карандаш белән рәсем ясау техникасын ныгыту (акбур, фломастер)Балаларны табигатьне яратырга өндәү.	Нәфис сүзләр, уен, күрсәтмә ярдәмендә нияткә кызыксыну уяту Аңлату, иллюстрацияләр карау, мактау, тулы күрсәтмә бирү, мөстәкыйль эш, бәя бирү, әңгәмә алымнарын куллану.	А4форматында төрле төстә битләр, акбур-ларкарандашларфломастерлар), «ел ва-кытлары» «Җәй»сериясеннәниллюстияләр

“Музыка” юнәлеше. Максат: балаларның музыканы эмоциональ кабул итү сәләтен, музыкаль-сәнгати эшчәнлекне үстерү, музыкаль сәнгатькә тартылу.

КАЛЕНДАРНОЕ ПЛАНИРОВАНИЕ ООД ВО 2 МЛАДШЕЙ ГРУППЕ (татарская)

СЕНТЯБРЬ

Програмное содержание: Развивать способность переживать музыку и творчески выражать себя в движении, пении. Развивать музыкально-сенсорные способности: различение контрастных регистров, динамики, тембров, звуковысотности. Развивать музыкальную память, ритмическое чувство и музыкально-слуховые представления. Обогащать слушательский опыт, воспитывать интерес к музыке.

		Виды музыкальной деятельности		
Дата	**Восприятие**	**Пение**	**Музыкально-ритмические движения**	**Игра на ДМИ**
5.09	«Моя лошадка» муз. А.Гречанинова – внимательно прислушиваться к музыке	«Коз килде» муз. Л.Шигабетдиновой – знакомство с новой песней, понимать содержание, подпевать пению взрослых.	«Здравствуйте» муз.Коротаевой – понимать содержание песни и выполнять движения в соответствии с пением взрослого.	«Кубики» В.Шестаковой – развивать чувство ритма посредством игры на колокольчиках
8.09	«Моя лошадка» муз.А.Гречанинова – внимательно прислушиваться, понять из рассказа взрослого о чем рассказыкает музыка.	«Ладушки» - подпевание новой песни совместно со взрослыми, сопровождая образными движениями. «Коз килде» муз. Л.Шигабетдиновой – знакомство	Музыкально-ритмическая игра: «Музыка звучит – иди, музыка молчит – стой!» (и т.п.) -различать музыкально-звуковые сигналы	«Звоночек» В.Шестаковой – развивать чувство ритма посредством игры на колокольчиках

		с новой песней, понимать содержание, подпевать пению взрослых.		
12.09	«Татар халык биюе кое» (УМК№44) – понимать содержание музыки, ее веселый характер.	«Ладушки» р.н.п. – активное подпевание с движениями. «Коз килде» муз. Л.Шигабетдиновой – знакомство с новой песней, понимать содержание, подпевать пению взрослых.	Музыкально-ритмическая игра: «Музыка звучит – иди, музыка молчит – стой!» (и т.п.) -различать музыкально-звуковые сигналы	«Птичка и птенчики»– развивать чувство ритма посредством игры на бубнах
15.09	«Татар халык биюе кое» (УМК№44) – понимать содержание музыки, ее веселый характер.	«Ладушки» р.н.п. – активное подпевание с движениями. «Коз килде» муз. Л.Шигабетдиновой – понимать содержание, подпевать пению взрослых, работа над звукопроизношением.	«Танец с листочками» муз. В.Шестаковой (м/р №5-14) -повторение движений вслед за взрослыми под музыку, развивать моторику рук.	«Птичка и птенчики»– развивать чувство ритма посредством игры на бубнах
19.09	«Татар халык биюе кое» (УМК№44) – понимать содержание музыки, ее веселый характер, уметь выражать свои чувства словами.	«Еду к деду» муз. и сл. Л.Коробейниковой – оживить песенные воспоминания, активизировать детей в подпевании. «Коз килде» муз. Л.Шигабетдиновой – подпевать пению взрослых, работа над звукопроизношением.	« Пальчики-ручки» р.н.м. – танец по показу взрослого, различать динамические изменения в музыке.	«Вот какие кубики» Г.Вихаревой – способствовать развитию чувства ритма

22.09	«Моя лошадка» муз. А.Гречанинова – понимать настроение музыкальной пьесы, слышать окончание – лошадка ускакала.	«Еду к деду» муз. и сл. Л.Коробейниковой – оживить песенные воспоминания, активизировать детей в подпевании. «Коз килде» муз. Л.Шигабетдиновой – подпевать пению взрослых, работа над звукопроизношением	« Пальчики-ручки» р.н.м. – танец по показу взрослого, различать динамические изменения в музыке, разучивание 2 части танца.	«Музыканты» Г.Вихаревой – способствовать развитию чувства ритма
26.09	«Эпипа» тат.н.м.-воспринимать веселую плясовую музыку, эмоционально откликаться на ее звучание.	«Осенняя прогулка» муз. Ан.Александрова – знакомство, подпевание. «Еду к деду» муз. Л.Коробейниковой – активно подпевать пению взрослых. «Чебилэр» муз. Л.Шигабетдиновой – знакомство, подпевание.	«Здравствуйте» муз.Коротаевой – понимать содержание песни и выполнять движения в соответствии с пением взрослого. « Пальчики-ручки» р.н.м. – танец по показу взрослого, различать динамические изменения в музыке, разучивание 3 части танца.	«Музыканты» Г.Вихаревой – развивать чувство ритма посредством игры на различных ударных инструментах
29.09	«Эпипа» тат.н.м.-воспринимать веселую плясовую музыку, эмоционально откликаться на ее звучание.	«Осенняя прогулка» муз. Ан.Александрова – подпевание повторяющихся интонаций. «Чебилэр» муз. Л.Шигабетдиновой – знакомство, подпевание, работать над звукопроизношением.	«Танец с листочками» муз. В.Шестаковой (м/р №5-14) -повторение движений вслед за взрослыми под музыку, развивать моторику рук, действуя предметами – листочками.	«Музыканты» Г.Вихаревой – развивать чувство ритма посредством игры на различных ударных инструментах

Октябрь

		Виды музыкальной деятельности		
Дата	**Восприятие**	**Пение**	**Музыкально-ритмические движения**	**Игра на ДМИ**
3.10	«Янгыр» муз. И.Якубова – внимательно прислушиваться к музыке.	«Осенняя песенка» муз. А.Александрова – активизировать детей в подпевании знакомой песни «Ладушки» р.н.п. – вызвать у детей положительные эмоции от пения знакомой песни	Музыкально-ритмическая игра: «Музыка звучит – иди, музыка молчит – стой!» (и т.п.) -различать музыкально-звуковые сигналы	«Кубики» В.Шестаковой – развивать чувство ритма посредством игры на колокольчиках
6.10	«Янгыр» муз. И.Якубова – внимательно прислушиваться, понять из рассказа взрослого о чем рассказыкает музыка.	«Осенняя песенка» муз.А.Александрова – выразительное исполнение песни «Чебилэр» муз. Л.Шигабетдиновой – активизировать детей в подпевании песни, работать над звукопроизношением.	Музыкально-ритмическая игра: «Музыка звучит – иди, музыка молчит – стой!» (и т.п.) -различать музыкально-звуковые сигналы	«Как у наших у ворот» р.н.м. – развивать у детей чувство ритма, обучать приемам игры на бубнах и колокольчиках.
10.10	«Янгыр» муз. И.Якубова – внимательно прислушиваться, понять из рассказа взрослого о чем рассказыкает музыка.	«Осенняя песенка» муз.А.Александрова – выразительное исполнение песни «Коз килде»	«Танец с листочками» муз. В.Шестаковой (м/р №5-14) -повторение движений вслед за взрослыми под музыку,	«Как у наших у ворот» р.н.м. – развивать у детей чувство ритма, обучать приемам игры на бубнах и колокольчиках.

		муз.Л.Шигабетдиновой – работать над одновременным началом и окончанием пения, активизировать детей.	развивать моторику рук.	
13.10	«Яфрак бэйрэме» муз.Р.Еникеева – внимательно слушать песню на татарском языке, дать пояснения о содержании песни	«Ладушки» р.н.п. – активно петь, сопровождая свое пение движениями. «Коз килде» муз.Л.Шигабетдиновой – работать над одновременным началом и окончанием пения, активизировать детей.	«Танец с листочками» муз. В.Шестаковой (м/р №5-14) -повторение движений вслед за взрослыми под музыку, развивать моторику рук.	«Как у наших у ворот» р.н.м. – развивать у детей чувство ритма, обучать приемам игры на бубнах и колокольчиках.
17.10	«Яфрак бэйрэме» муз.Р.Еникеева – внимательно слушать песню на татарском языке, понимать о чем поется в песне.	«Ежик» муз. Н.Фукаловой (м/п 5-12) – знакомство с новой песней, подпевание пению взрослого. «Чебилэр» муз. Л.Шигабетдиновой – активизировать детей в подпевании песни, работать над звукопроизношением.	« Пальчики-ручки» р.н.м. – танец по показу взрослого, различать динамические изменения в музыке.	«Вот какие кубики» Г.Вихаревой – способствовать развитию чувства ритма
20.10	«Яфрак бэйрэме» муз.Р.Еникеева – внимательно слушать песню на татарском языке, дать пояснения о содержании песни	«Ежик» муз. Н.Фукаловой (м/п 5-12) – знакомство с новой песней, подпевание пению взрослого. «Коз килде» муз. Л.Шигабетдиновой– учить петь слаженно: не опережая и не отставая от других детей.	« Пальчики-ручки» р.н.м. – танец по показу взрослого, различать динамические изменения в музыке, разучивание 2 части танца.	«Музыканты» Г.Вихаревой – способствовать развитию чувства ритма

24.10	«Серенькая кошечка» муз. В.Герчик узнавать спокойную, печальную песенку, понимать ее содержание, уметь выражать свои чувства словами.	«Ежик» муз. Н.Фукаловой (м/п 5-12) – активное подпевание пению взрослого, работа над звукопроизношением. «Осенняя песенка» муз. А.Александрова– учить петь слаженно: не опережая и не отставая от других детей, сопровождая свое пение танцевальными движениями.	«Здравствуйте» муз.Коротаевой – понимать содержание песни и выполнять движения в соответствии с пением взрослого. « Пальчики-ручки» р.н.м. – танец по показу взрослого, различать динамические изменения в музыке, разучивание 3 части танца.	«Музыканты» Г.Вихаревой – развивать чувство ритма посредством игры на различных ударных инструментах
27.10	«Серенькая кошечка» муз. В.Герчик узнавать спокойную, печальную песенку, понимать ее содержание, уметь выражать свои чувства словами.	«Ежик» муз. Н.Фукаловой (м/п 5-12) – активное подпевание пению взрослого, работа над звукопроизношением. «Коз килде» Л.Шигабетдиновой– учить петь слаженно: не опережая и не отставая от других детей.	«Танец с листочками» муз. В.Шестаковой (м/р №5-14) -повторение движений вслед за взрослыми под музыку, развивать моторику рук, действуя предметами – листочками.	«Музыканты» Г.Вихаревой – развивать чувство ритма посредством игры на различных ударных инструментах
31.10	«Серенькая кошечка» муз. В.Герчик узнавать спокойную, печальную песенку, понимать ее содержание, уметь выражать свои чувства словами.	«Коз килде» муз.Л.Шигабетдиновой – подпевание повторяющихся фраз. «Чебирэр» Л.Шигабетдиновой – учить петь слаженно: не опережая и не отставая от других детей, активизировать непоющих детей.	«Здравствуйте» муз.Коротаевой – понимать содержание песни и выполнять движения в соответствии с пением взрослого. « Пальчики-ручки» р.н.м. – танец по показу взрослого, различать динамические изменения в музыке, разучивание 3 части танца.	«Как у наших у ворот» р.н.м. – развивать у детей чувство ритма, обучать приемам игры на бубнах и колокольчиках.

Ноябрь

		Виды музыкальной деятельности		
Дата	**Восприятие**	**Пение**	**Музыкально-ритмические движения**	**Игра на ДМИ**
3.11	«Эпипа» тат.н.м.-воспринимать веселую плясовую музыку, эмоционально откликаться на ее звучание.	«Снежинки летают» - артикуляционная гимнастика «Выпал беленький снежок» муз.А.Беликовой – знакомство с новой песней, поощрение подпевания детьми.	«Маленький хоровод» - добиваться равнения в кругу, двигаться друг за другом лицом вперед. «Пальчики-ручки» - повторение знакомого танца, самостоятельное реагирование на смену частей музыки.	«Кубики» В.Шестаковой – развивать чувство ритма посредством игры на колокольчиках
7.10	«Эпипа» тат.н.м.-воспринимать веселую плясовую музыку, эмоционально откликаться на ее звучание.	«Выпал беленький снежок» муз.А.Беликовой – активное подпевание песни. «Коз килде» Л.Шигабетдиновой– выразительное исполнение песни	«Маленький хоровод» - добиваться равнения в кругу, двигаться друг за другом лицом вперед. «Снежинки летают» - коммуникативная игра по показу воспитателя.	«Большая и маленькая птички» - показать приемы игры на металлофоне, слышать звуковысотные изменения в музыке.
10.11	«Игра в лошадки» муз. П.Чайковского – знакомство с новым произведением, сопровождая прослушивание видеопрезентацией.	«Зима» муз. В.Карасевой – знакомство, подпевание пению взрослого, работа над звукопроизношением. «Выпал беленький снежок» муз.А.Беликовой – разучивание	«Маленький хоровод» - добиваться равнения в кругу, двигаться друг за другом лицом вперед. «Выпал беленький снежок» - музыкальная игра с	«Большая и маленькая птички» - показать приемы игры на металлофоне, слышать звуковысотные изменения в музыке.

		слов 1 и 2 куплетов, активизация детей в подпевании.	элементарным музицированием.	
14.11	«Игра в лошадки» муз. П.Чайковского – расширять представления детей об изобразительных возможностях музыки.	«Кыш бабай» муз.Л.Шигабетдиновой – знакомство с новой песней, вызвать желание подпевать веселую песню. «Зима» муз. В.Карасевой – активизация в подпевании пению взрослого, работа над слаженным пением.	Коммуникативный танец «Пришли на праздник гости к нам» - знакомство, повторение движений по показу взрослых. «Снежинки летают» - коммуникативная игра по показу воспитателя	«Большая и маленькая птички» - показать приемы игры на металлофоне, слышать звуковысотные изменения в музыке, развивать чувство ритма.
17.11	«Игра в лошадки» муз. П.Чайковского – расширять представления детей об изобразительных возможностях музыки, о характере прослушанного произведения.	«Кыш бабай» Л.Шигабетдиновой – работа над звукопроизношением, разучивание слов 1 куплета песни. «Выпал беленький снежок» муз.А.Беликовой – активное слаженное пение всеми детьми.	«Маленький хоровод» - добиваться равнения в кругу, двигаться друг за другом лицом вперед. Коммуникативный танец «Пришли на праздник гости к нам» - знакомство, повторение движений по показу взрослых.	«Большая и маленькая птички» - показать приемы игры на металлофоне, слышать звуковысотные изменения в музыке, развивать чувство ритма.
21.11	«Верхом на лошадке» муз. А Гречанинова - расширять представления детей об изобразительных возможностях музыки, о характере прослушанного произведения.	«Зима» муз. В.Карасевой – одновременно начинать пение после вступления. и заканчивать вместе. «Кыш бабай» Л.Шигабетдиновой– напевно, весело петь песню. «Снежинки летают» - артикуляционная	«Маленький хоровод» - добиваться равнения в кругу, двигаться друг за другом лицом вперед. Коммуникативный танец «Пришли на праздник гости к нам» - знакомство, повторение движений по показу взрослых.	«Музыканты» Г.Вихаревой – способствовать развитию чувства ритма

		гимнастика		
24.11	«Верхом на лошадке» муз. А Гречанинова - расширять представления детей об изобразительных возможностях музыки, о характере прослушанного произведения.	«Снежинки летают» - артикуляционная гимнастика «Кыш бабай» Л.Шигабетдиновой– весело, выразительно исполнять песню. «Зима» муз. В.Карасевой – напевно, протяжно петь знакомую песню.	Коммуникативный танец «Пришли на праздник гости к нам» - знакомство, повторение движений по показу взрослых. «Ой, мороз» - музыкальная подвижная игра с элементами логоритмики.	«Музыканты» Г.Вихаревой – развивать чувство ритма посредством игры на различных ударных инструментах
28.11	«Верхом на лошадке» муз. А Гречанинова - расширять представления детей об изобразительных возможностях музыки, о характере прослушанного произведения.	«Кыш бабай» Л.Шигабетдиновой – работа над звукопроизношением, разучивание слов 2 куплета песни. «Выпал беленький снежок» муз.А.Беликовой – активное слаженное пение всеми детьми.	Коммуникативный танец «Пришли на праздник гости к нам» - знакомство, повторение движений по показу взрослых. «Ой, мороз» - музыкальная подвижная игра с элементами логоритмики.	«Музыканты» Г.Вихаревой – развивать чувство ритма посредством игры на различных ударных инструментах
	Тематическое развлечение «Подарки осени» - песни, игры, танцы¸ посвященные осени.			

Декабрь

		Виды музыкальной деятельности		
Дата	**Восприятие**	**Пение**	**Музыкально-ритмические**	**Игра на ДМИ**

			движения	
1.12	«Пляска Петрушки» муз. М.Раухвергера-воспринимать веселую плясовую музыку, эмоционально откликаться на ее звучание.	«Снежинки летают» - артикуляционная гимнастика «Кыш жыры» муз.Т.Вафиной– знакомство с новой песней, поощрение подпевания детьми.	«Маленький хоровод» - добиваться равнения в кругу, двигаться друг за другом лицом вперед. «Танец снежинок» выполнение	«Кубики» В.Шестаковой – развивать чувство ритма посредством игры на колокольчиках
5.12	«Пляска Петрушки» муз. М.Раухвергера -воспринимать веселую плясовую музыку, эмоционально откликаться на ее звучание.	«Кыш жыры» муз.Т.Вафиной – активное подпевание песни. «Выпал беленький снежок» муз. А.Беликовой – выразительное исполнение песни	«Маленький хоровод» - добиваться равнения в кругу, двигатьсятанцевальных движений по показу взрослого друг за другом лицом вперед. «Танец снежинок» танец по показу воспитателя.	«Большая и маленькая птички» - показать приемы игры на металлофоне, слышать звуковысотные изменения в музыке.
8.12	«Чыршы» муз. Т Вафиной– знакомство с новой песней, сопровождая прослушивание видеопрезентацией.	«Ой, мороз»муз. Г.Вихаревой – знакомство, подпевание пению взрослого, работа над звукопроизношением. «Кыш жыры» муз.Т.Вафиной – разучивание слов 1 и 2 куплетов, активизация детей в подпевании.	«Маленький хоровод» - добиваться равнения в кругу, двигаться друг за другом лицом вперед. «Выпал беленький снежок» - выполнение хороводных движений совместно с воспитателем.	«Большая и маленькая птички» - показать приемы игры на металлофоне, слышать звуковысотные изменения в музыке.
12.12	«Чыршы» муз. Т.Вафиной – расширять представления детей об изобразительных возможностях музыки.	«Ой, мороз» муз. Г.Вихаревой вызвать желание подпевать веселую песню. «Кыш жыры» муз.Т.Вафиной –	Коммуникативный танец «Пришли на праздник гости к нам» - повторение движений по показу взрослых.	«Большая и маленькая птички» - показать приемы игры на металлофоне, слышать звуковысотные изменения в

		активизация в подпевании пению взрослого, работа над слаженным пением.	«Танец снежинок» - по показу воспитателя, развивать музыкальную память.	музыке, развивать чувство ритма.
15.12	«Исэмне, чыршыкай!» муз. М.Мингазова – расширять представления детей об изобразительных возможностях музыки, о характере прослушанного произведения.	«Ой, мороз» муз. Г.Вихаревой – работа над звукопроизношением, разучивание слов 3 куплета песни. «Выпал беленький снежок» муз.А.Беликовой – активное слаженное пение всеми детьми.	«Маленький хоровод» - добиваться равнения в кругу, двигаться друг за другом лицом вперед. Коммуникативный танец «Пришли на праздник гости к нам» -повторение движений по показу взрослых.	«Большая и маленькая птички» - показать приемы игры на металлофоне, слышать звуковысотные изменения в музыке, развивать чувство ритма.
19.12	«Исэмне, чыршыкай!» муз. М.Мингазова - расширять представления детей об изобразительных возможностях музыки, о характере прослушанного произведения.	«Кыш жыры» муз.Т.Вафиной – одновременно начинать пение после вступления. и заканчивать вместе. «Ой, мороз» муз. Г.Вихаревой – напевно, весело петь песню. «Кыш бабай» муз. Л.Шигабетдиновой- одновременно начинать и заканчивать пение, понимать о чем поется в песне.	«Маленький хоровод» - добиваться равнения в кругу, двигаться друг за другом лицом вперед. Коммуникативный танец «Пришли на праздник гости к нам» - выразительное повторение движений по показу взрослых.	«Музыканты» Г.Вихаревой – способствовать развитию чувства ритма
22.12	«Исэмне, чыршыкай!» муз. М.Мингазова - расширять представления детей об изобразительных возможностях музыки, о характере прослушанного	««Кыш жыры» муз.Т.Вафиной – согласованно петь песню совместно с воспитателем. «Выпал беленький снежок» муз.А.Беликовой– весело,	Коммуникативный танец «Пришли на праздник гости к нам» - самостоятельное исполнение танца «Ой, мороз» - музыкальная подвижная игра с элементами	«Музыканты» Г.Вихаревой – развивать чувство ритма посредством игры на различных ударных инструментах

	произведения.	выразительно исполнять песню. «Кыш бабай» Л.Шигабетдиновой– напевно, протяжно петь знакомую песню.	логоритмики.	
26-29 дек.	Праздники новогодней елки			

Январь

		Виды музыкальной деятельности		
Дата	**Восприятие**	**Пение**	**Музыкально-ритмические движения**	**Игра на ДМИ**
9.1	«Лошадка» муз. М.Раухвергера – приобщать детей к пониманию содержания музыки образного характера	«Вот какая елочка» муз. Я.Жабко – выразительное исполнение песни «Ой, мороз» муз. Г.Вихаревой – воспроизвести в памяти воспоминания об утреннике.	«Малыши – карандаши» - вспомнить танец у новогодней елки, вызвать эмоциональный отклик.	«Бубен, ложки и колокольчик» - различать звучание ударных инструментов
12.1	«Скакунок» гр.н.п. – приобщать детей к пониманию содержания музыки образного характера	«Песенка для мамы» муз. З.Качаевой.	«Топ-топ» - ходить друг за другом по кругу, не обгоняя и не отставая. Муз. Игра «Хитрый кот» - догонялки, воспитывать выдержку.	«Бубен, ложки и колокольчик» - различать звучание ударных инструментов
16.1	«Скакунок» гр.н.п. – приобщать детей к пониманию содержания	«Розовые щечки» муз.Г.Вихаревой – активное	«Что умеют наши ножки» Г.Вихаревой – развивать	«Звоночек» муз.В.Шестаковой – учиться правильному извлечению

	музыки образного характера	подпевание повторяющихся слов и фраз «У меня есть зайка» З.Качаевой – эмоционально подпевать песню.	внимание, выполнять движения по тексту песни. Муз. игра «Хитрый кот» - воспитывать выдержку, убегать только на 2 часть музыки.	звука.
19.1	«Игра в снежки» муз. Н.Вересокиной – понимать содержание песни, отвечать на вопросы, эмоционально откликаться на песню ласкового характера.	«Розовые щечки» муз.Г.Вихаревой – активное подпевание повторяющихся слов и фраз «У меня есть зайка» З.Качаевой – эмоционально подпевать песню.	«Поссорились-помирились» – знакомство, повторять движения за воспитателем. Муз.игра «Хитрый кот» - бегать в одном направлении, без крика.	«Звоночек» муз.В.Шестаковой – учиться правильному извлечению звука.
23.1	«Игра в снежки» муз. – Н.Вересокиной понимать содержание песни, отвечать на вопросы, эмоционально откликаться на песню ласкового характера.	«Розовые щечки» муз.Г.Вихаревой – активное подпевание повторяющихся слов и фраз «У меня есть зайка» З.Качаевой – эмоционально подпевать песню.	«Поссорились-помирились» – повторять движения за воспитателем, кружиться парами неторопливо. «Догонялки с зайчиком» - бегать в одном направлении.	«Звоночек» муз.В.Шестаковой – учиться правильному извлечению звука, играть медленно и быстро.
27.1	«Лошадка» муз. М.Раухвергера, «Скакунок» гр.н.п. – приобщать детей к пониманию содержания музыки образного характера	«Да-да-да» муз. муз. Е.Тиличеевой – активное подпевание. «Розовые щечки» Г.Вихаревой – поощрять подпевание песни	«Поссорились-помирились» – повторять движения за воспитателем, кружиться парами неторопливо. «Догонялки с зайчиком» - бегать в одном направлении.	«Звоночек» муз.В.Шестаковой – учиться правильному извлечению звука, играть медленно и быстро.
30.1	«Лошадка» муз. М.Раухвергера, «Скакунок» гр.н.п. – приобщать детей к пониманию содержания музыки образного характера, сравнительный анализ двух		«Поссорились-помирились» – повторять движения за воспитателем, кружиться парами неторопливо.	«Бубен, ложки и колокольчик» - различать звучание ударных инструментов

	музыкальных произведений схожих по названию.		«Догонялки с зайчиком» - бегать в одном направлении.	

Февраль

		Виды музыкальной деятельности		
Дата	**Восприятие**	**Пение**	**Музыкально-ритмические движения**	**Игра на ДМИ**
2.2	«Игра в лошадки» муз. П.И.Чайковского – знакомство, способствовать активным проявлениям детей в процессе слушания музыки	«Лучики сияют» муз. Е.Тиличеевой – активное подпевание повторяющихся слов. «Бабушке» муз. Г.Вихаревой – работать над слаженным, дружным пением.	«Малыши – карандаши» - вспомнить танец у новогодней елки, вызвать эмоциональный отклик.	
6.2	«Игра в лошадки» муз. П.И.Чайковского – вызывать эстетическое восприятие музыки, способствовать активным проявлениям детей в процессе слушания музыки	«Песенка для мамы»»» муз.З.Качаевой – подпевание повторяющихся слов, словосочетаний «Энием» муз. Р.Гилязовой»– работать над верным звукопроизношением	«У тебя, у меня» муз. Т.Петровой – выполнять движения по показу воспитателя	«Мы в тарелочки играем» Г.Вихаревой – развивать чувство ритма посредством игры на различных ударных инструментах
9.2	«Мама» П.И.Чайковского, «Маме» муз. З.Качаевой – сравнивать произведения с похожим названием и характером исполнения.	«Мы солдаты» муз.Г.Вихаревой – подпевание повторяющихся слов, словосочетаний «Энием» муз. Р.Гилязовой– активное подпевание	«У тебя, у меня» муз. Т.Петровой – выполнять движения по показу воспитателя	«Мы в тарелочки играем» Г.Вихаревой – развивать чувство ритма посредством игры на различных ударных инструментах

13.2	«Мама» П.И.Чайковского, «Энием»муз.Гилязовой – сравнивать произведения с похожим названием и характером исполнения.	«Песня для мамы» муз. З.Качаевой – работать над напевностью, поощрять активность в пении. «Бабушке» Г.Вихаревой – содействовать развитию элементарных певческих умений: напевности.	«У тебя, у меня» муз. Т.Петровой – выполнять движения по показу воспитателя	«Вот какие кубики» Г.Вихаревой – способствовать развитию чувства ритма
16.2	«Энием» муз. Гилязовой – вызывать эмоциональную отзывчивость на музыкальный образ, доступный ребенку.	«Мы солдаты» муз. Г.Вихаревой – активизация в подпевании, работать над верным звукопроизношением «Энием» муз. Р.Гилязовой – содействовать развитию элементарных певческих умений: напевности.	«Танец котят» муз.М.Картушиной – приобщать детей к выразительному исполнению несложного танца по показу взрослых.	«Вот какие кубики» Г.Вихаревой – способствовать развитию чувства ритма
20.2	«Мальчишки» - вызвать отклик на песню о знакомом образе, воспитывать смелость и мужественность.	«Энием» муз.Р Гилязовой – работать над одновременным началом и окончанием песни. «Мы солдаты»» Г.Вихаревой – содействовать развитию элементарных певческих умений: напевности.	«Танец котят» муз. М.Картушиной – приобщать детей к выразительному исполнению несложного танца по показу взрослых.	«Вот какие кубики» Г.Вихаревой – способствовать развитию чувства ритма
27.2	«Мальчишки» - вызвать отклик на песню о знакомом образе, воспитывать смелость и мужественность.	«Бабушке» Г.Вихаревой – активизация в подпевании песни о бабушке. «Песня для мамы» муз.З.Качаевой – работать над	«Танец котят» муз. М.Картушиной – приобщать детей к выразительному исполнению несложного танца по показу взрослых.	«Мы в тарелочки играем» Г.Вихаревой – развивать чувство ритма посредством игры на различных ударных инструментах

		напевностью, одновременным началом и окончанием пения		

Март

		Виды музыкальной деятельности		
Дата	**Восприятие**	**Пение**	**Музыкально-ритмические движения**	**Игра на ДМИ**
3.3	Утренник, посвященный 8 марта.			
13.3	«Скакунок» груз. нар. песня - знакомство, способствовать активным проявлениям детей в процессе слушания музыки	«А весной» муз. С.Насауленко – подпевание повторяющихся слов, словосочетаний	«Что умеют наши ножки»муз.Г.Вихаревой – выполнять движения по показу воспитателя	«Музыканты» Г.Вихаревой – развивать чувство ритма посредством игры на различных ударных инструментах
16.3	«Скакунок» груз. нар песня – вызывать эстетическое восприятие музыки, способствовать активным проявлениям детей в процессе слушания музыки	«А весной» муз. С. Насауленко – подпевание повторяющихся слов, словосочетаний «Энием» муз. Р.Гилязовой – активное подпевание знакомой песни.	Танцевальные упражнения: вертушки, тарелочки-хлопки – выполнять движения по показу воспитателя	«Музыканты» Г.Вихаревой – развивать чувство ритма посредством игры на различных ударных инструментах
20.3	«Игра в лошадки» муз. П.И. Чайковского – показ видеопрезентации из «Детского альбома»	«Кошчык муз. Р.Гилязовой – знакомство, активизация в подпевании «А весной» С.Насауленко – содействовать развитию элементарных певческих умений: напевности.	Танцевальные упражнения: вертушки, тарелочки-хлопки, салютики– выполнять движения по показу воспитателя	«Вот какие кубики» Г.Вихаревой – способствовать развитию чувства ритма

23.3	«Игра в лошадки» муз. П.И. Чайковского – показ видеопрезентации из «Детского альбома» «Скакунок» груз.н.п. Сравнительный анализ двух однотипных произведений	«Этэчкэй»муз. Р.Гилязовой– знакомство, активизация в подпевании «Кошчык» муз. Р.Гилязовой – содействовать развитию элементарных певческих умений: напевности.	«Танец гномиков» СД Т.Суворовой – выполнять движения танца по показу взрослых	«Вот какие кубики» Г.Вихаревой – способствовать развитию чувства ритма
27.3	«Язгы тамчы» муз.М.Шамсутдинова – расширять представления детей об изобразительных возможностях музыки.	«А весной» муз. С.Насауленко активизация в подпевании «– содействовать развитию элементарных певческих умений: напевности.	«Танец гномиков» СД Т.Суворовой – приобщать детей к выразительному исполнению несложного танца по показху взрослых.	«Музыканты» Г.Вихаревой – способствовать развитию чувства ритма
30.3	«Язгы тамчы» муз.М.Шамсутдинова – расширять представления детей об изобразительных возможностях музыки, о ее характере.	«Есть у солнышка друзья» муз. Е.Тиличеевой активизация в подпевании песни о маме «Солнышко» муз. Е.Макшанцевой – работать над напевностью, одновременным началом и окончанием пения	«Танец гномиков» СД Т.Суворовой – приобщать детей к выразительному исполнению несложного танца по показху взрослых.	«Музыканты» Г.Вихаревой – развивать чувство ритма посредством игры на различных ударных инструментах

Апрель

		Виды музыкальной деятельности		
Дата	**Восприятие**	**Пение**	**Музыкально-ритмические движения**	**Игра на ДМИ**
3.4	«Сказочка» муз. С. Майкапара – знакомство с новым произведением, учить	«Есть у солнышка друзья» муз. Е.Тиличеевой активизация в	«Здравствуйте» МУЗ. г.Вихаревой – коммуниативное упражнение,	

	детей различать яркие интонации, регистры в музыке.	подпевании песни о маме «Солнышко» муз. Е.Макшанцевой – работать над напевностью, одновременным началом и окончанием пения	развивать координацию движений.	
6.4	«Сказочка» муз. С.Майкапара и Д.Кабалевского – Сравнивать контрастные по характеру произведения разных авторов с одинаковыми названиями.	«А весной» муз. С.Насауленко – подпевание повторяющихся слов, словосочетаний «Йокла, курчак» муз.Г.Тагировой – знакомство, подпевание	«Что умеют наши ножки»муз.Г.Вихаревой – выполнять движения по показу воспитателя	«Музыканты» Г.Вихаревой – развивать чувство ритма посредством игры на различных ударных инструментах
10.4	«Сказочка» С.Майкапара и Д.Кабалевского – различать средства выразительности в музыке: регистр, динамику, характкр звуковедения (плавный или отрывистый)	«Йокла, курчакГ.Тагировой– подпевание повторяющихся слов, словосочетаний «Энием» муз. Р.Гилязовой – активное подпевание знакомой песни.	Танцевальные упражнения: вертушки, тарелочки-хлопки – выполнять движения по показу воспитателя	«Музыканты» Г.Вихаревой – развивать чувство ритма посредством игры на различных ударных инструментах
13.4	«Сказочка» С.Майкапара и Д.Кабалевского – различать средства выразительности в музыке: регистр, динамику, характкр звуковедения (плавный или отрывистый)	«Кошчык муз. Р.Гилязовой – активизация детей в пении, одновременное вступление и окончание пения. «Йокла, курчак» Г.Тагировой – содействовать развитию элементарных певческих умений: напевности.	Танцевальные упражнения: вертушки, тарелочки-хлопки, салютики– выполнять движения по показу воспитателя	«Вот какие кубики» Г.Вихаревой – способствовать развитию чувства ритма
17.4	Вечерняя сказка» муз. А.Хачатуряна – знакомство, вызвать эмоциональную	«Этэчкэй»муз. Р.Гилязовой– работать над напевностью, активизация детей в пении.	«Чебилэр зарядкасы» муз.Л.Хайретдиновой – выполнять движения танца по	«Вот какие кубики» Г.Вихаревой – способствовать развитию чувства ритма

	отзывчивость на музыку спокойного, ласкового, взволнованного характера.	«Кошчык» муз. Р.Гилязовой – содействовать развитию элементарных певческих умений: напевности.	показу взрослых	
20.4	Вечерняя сказка» муз. А.Хачатуряна – Развивать умение высказываться об эмоционально-образном содержании музыки.	«А весной» муз. С.Насауленко активизация в подпевании «Йокла, курчак» Г.Тагировой– содействовать развитию элементарных певческих умений: напевности.	«Чебилэр зарядкасы» муз.Л.Хайретдиновой – приобщать детей к выразительному исполнению несложного танца по показху взрослых.	«Музыканты» Г.Вихаревой – способствовать развитию чувства ритма
24.4	Вечерняя сказка» муз. А.Хачатуряна – узнавать знакомое произведение по фрагменту, закреплять, углублять различение детьми характера частей пьесы.	«А весной» муз. С.Насауленко активизация в подпевании «Йокла, курчак» Г.Тагировой– содействовать развитию элементарных певческих умений: напевности.	«Чебилэр зарядкасы» муз.Л.Хайретдиновой – приобщать детей к выразительному исполнению несложного танца по показу взрослых.	«Музыканты» Г.Вихаревой – развивать чувство ритма посредством игры на различных ударных инструментах
27.4	«Язгы тамчы» муз.М.Шамсутдинова – расширять представления детей об изобразительных возможностях музыки.	«Этэчкэй»муз. Р.Гилязовой– работать над напевностью, активизация детей в пении. «Кошчык» муз. Р.Гилязовой – содействовать развитию элементарных певческих умений: напевности.	Коммуникативный танец-игра «У тебя, у меня» восстановить в памяти игровые, танцевальные движения знакомого танца.	«Музыканты» Г.Вихаревой – способствовать развитию чувства ритма

Физик үсеш өлкәсе

Балаларның сәламәтлеген ныгыту өстендә эшләүне дәвам итү: организмны чыныктыру, төп хәрәкәтләрне камилләштерү, гәүдәне төз тоту гадәтен ныгыту. Мөстәкыйль рәвештә хәрәкәтле, спорт уеннары оештырырга, физик күнегүләр башкарырга өйрәтү.

План физрука(приложение)

ПЛАН РАБОТЫ ПО ФИЗО НА СЕНТЯБРЬ - 1 НЕДЕЛЯ

1-е ЗАНЯТИЕ (КЛАССИЧЕСКОЕ)	2-е ЗАНЯТИЕ (СЮЖЕТНО-ИГРОВОЕ)
Цель: Приучать детей ходить и бегать друг за другом; формировать умение ходить и бегать между двумя линиями, сохраняя равновесие; учить подпрыгивать на двух ногах на месте; развивать чувство равновесия, ловкость; формировать правильную осанку; умение прыгать мягко; развивать координацию, ориентацию в пространстве. Формировать образно- пространственное мышление. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Ходьба и бег между двумя линиями (расстояние 25см) длина 3м – 2 раза. 2. Прыжки на двух ногах на месте (прыгают возле мишки, затем переходят к кукле – не бежать, а переходить) – 2 раза. **Подвижная игра**: «Воробышки и автомобили» **Игра малой подвижности**: «Ванька-встанька»	**«ВЕСЁЛЫЕ ВОРОБЫШКИ»** **Цель:** Формировать эмоциональный опыт детей, способствовать элементарному перевоплощению; развивать интерес к языку движений. Развивать координацию в движениях, ловкость. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Ходьба по гимнастической скамье, руки в стороны. 2. Прыжки с гимнастической скамьи, приземляясь на две ноги. **Подвижная игра:** «Воробышки». **Дыхательное упражнение**: «Дуем на крылышки»

СЕНТЯБРЬ 2-я НЕДЕЛЯ

3-е ЗАНЯТИЕ (ДВИГАТЕЛЬНЫЙ РАССКАЗ)	4-е ЗАНЯТИЕ (КЛАССИЧЕСКОЕ)
«ОГОРОД» **Цель:** Побуждать детей к поиску способов действия; формировать представления о средствах двигательной выразительности; развивать координацию в движениях, ловкость. Продолжать учить прыгать мягко, приземляясь на полусогнутые ноги. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Ходьба по узкой дорожке на носках – 3 раза. 2. Перепрыгивание через мешочки на двух ногах – 3 раза. **Подвижная игра**: «Жуки» **Музыкально-ритмическое упражнение**: «Автобус»	**Цель:** учить энергично, отталкивать мяч двумя руками при катании друг другу; формировать умение ползать на четвереньках с опорой на ладони и колени; развивать гибкость позвоночника, координацию в движениях, глазомер, ловкость, выносливость; формировать правильную осанку. Воспитывать волю. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. «Прокати мяч» - катание мяча друг другу (расстояние 1м), сидя на полу, двумя руками. 2. «Жуки» - ползание на четвереньках с опорой на ладони и колени . **Подвижная игра:** «Мыши и кот» **Игра**: «Тубэтей»

СЕНТЯБРЬ 3-я НЕДЕЛЯ

<table>
<tr><th>5-е ЗАНЯТИЕ (СЮЖЕТНОЕ)</th><th>6-е ЗАНЯТИЕ (ДВИГАТЕЛЬНЫЙ РАССКАЗ)</th></tr>
<tr><td>

«ВЕСЁЛЫЕ КОТЯТА»

Цель: Вовлекать детей в активное подражание способом действий, формировать эмоционально-положительное отношение и интерес к движениям. Закреплять умение ползать по скамье на четвереньках, упражнять в прыжках в высоту с места из низкого приседа; развивать ловкость, гибкость.

ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ

1. «Котята ходят по крыше» - ходьба по скамье на низких четвереньках – 2 раза.
2. «Котята охотится» - прыжки в высоту из низкого приседа – 2 раза.

Подвижная игра: «Серенькая кошечка»

Двигательное задание: «Подуем на лапки»

</td><td>

«ТУЧКИ ПО НЕБУ ГУЛЯЮТ»

Цель: закрепление знаний о временах года, погоде. Приучать детей трансформировать движения в зависимости от образного задания; развивать фантазию, свободу детского восприятия и мышления, обогащать эмоциональный опыт.

ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ

1. Пальчиковая игра: «Дружба»
2. Игра на внимание: «Дождь»
3. Игра: «Какой дождь?»
4. Игра: «На кого похожа туча»
5. Подвижная игра: «Солнышко и дождик»

</td></tr>
</table>

СЕНТЯБРЬ 4-я НЕДЕЛЯ

7-е ЗАНЯТИЕ (СЮЖЕТНОЕ)	**8-е ЗАНЯТИЕ (ДВИГАТЕЛЬНЫЙ РАССКАЗ)**
«ВЕСЁЛЫЕ БАБОЧКИ» **Цель:** учить творческому воплощению образов: нахождению оригинальных приёмов решения творческих заданий; упражнять детей в беге между предметами, закреплять прыжки из обруча в обруч; развивать ловкость, ориентировку в пространстве. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. «Бабочки летают с цветка на цветок» - прыжки из обруча в обруч (4шт) – 2 раза. 2. «Бабочки летают между цветами» - бег между обручами на носках – 2 раза. **Подвижная игра**: «Бабочки»	**«ГРИБНОЙ ДОЖДЬ»** **Цель**: учить творческому воплощению образов: нахождению оригинальных приёмов решения творческих заданий и трансформировать движения в зависимости от образного задания; развивать фантазию, обогащать эмоциональный опыт. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Двигательные задания для ног. **2.** Массаж тела: Грибной дождь» **Подвижная игра**: «Лягушки и цапля» **Игра:** «Замри!»

ОКТЯБРЬ 1-я НЕДЕЛЯ

1-е ЗАНЯТИЕ (КЛАССИЧЕСКОЕ)	2-е ЗАНЯТИЕ (СЮЖЕТНО-ИГРОВОЕ)
Цель: учить детей выполнять задания по сигналу воспитателя. Упражнять в ползании на четвереньках с опорой на ладони и колени между предметами; закреплять умение перепрыгивать через шнуры на двух ногах; развивать прыгучесть, координацию в движениях, формировать правильную осанку, развивать ловкость. Учить правильному дыханию. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Перепрыгивание через шнуры на двух ногах (4 шнура) – 3 раза. 2. Ползание на четвереньках с опорой на ладони и колени между кубиками – 3 раза. **Подвижная игра:** «Лохматый пёс» **Игра:** «Солнышко»	**«В ГОСТЯХ У БАБУШКИ»** **Цель:** учить творческому воплощению образов, входить в воображаемую ситуацию, искать новые линии, новые формы движений. Упражнять в равновесии при ходьбе по скамье, развивать ловкость, координацию в движениях. Учить правильному дыханию. Развивать внимательность. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Ходьба по скамье, руки на поясе – 3 раза. 2. Подлезание под дугой в группировке – 3 раза. **Подвижная игра**: «Серенькая кошечка» **Релаксация**

ОКТЯБРЬ 2-я НЕДЕЛЯ

3-е ЗАНЯТИЕ (ДВИГАТЕЛЬНЫЙ РАССКАЗ)	4-е ЗАНЯТИЕ (КЛАССИЧЕСКОЕ)
«ВЕСЁЛЫЕ ГУСИ» **Цель:** учить творческому воплощению образов, входить в воображаемую ситуацию, искать новые сюжетные линии, новые формы движений. Упражнять в равновесии при ходьбе по скамье, развивать ловкость, координацию в движениях. Закреплять прыжки, учить правильному приземлению, дыханию. Развивать внимательность. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Ходьба по скамье, руки в стороны – 3 раза. 2. Прыжки из обруча в обруч на двух ногах – 3 раза. **Подвижная игра**: «Гуси-гуси» **Спокойная ходьба.**	**Цель:** учить детей катать мяч в прямом направлении, упражнять в прыжках на двух ногах, двигаясь вперёд. Развивать прыжковую выносливость, глазомер, ловкость, силу воли, внимательность. Воспитывать дружелюбие; укреплять здоровье детей, формировать правильную осанку. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Катание мяча в прямом направлении – 3 раза. 2. Прыжки на двух ногах, продвигаясь вперёд – 3 раза. **Подвижная игра**: «Наседка и цыплята» **Игра**: «Весёлые хомячки»

ОКТЯБРЬ 3-я НЕДЕЛЯ

5-е ЗАНЯТИЕ (СЮЖЕТНОЕ)	6-е ЗАНЯТИЕ (КЛАССИЧЕСКОЕ)
«СОЛНЫШКО И ДОЖДИК» **Цель:** Учить творческому воплощению образов, входить в воображаемую ситуацию, искать новые сюжетные линии, новые формы движений. Упражнять в равновесии при беге между обручами. Развивать ловкость. Координацию в движениях. Закреплять прыжки, учить правильному приземлению, дыханию; развивать внимательность. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Бег «змейкой» между обручами. 2. Прыжки из обруча в обруч на двух ногах. **Подвижная игра**: «СОЛНЫШКО И ДОЖДИК» **Игра**: «К солнышку»	**Цель:** Учить детей останавливаться во время ходьбы и бега по сигналу воспитателя; формировать умение подлезать под шнур; продолжать учить энергичному отталкиванию мяча при катании друг другу; развивать гибкость, координацию в движениях, глазомер, ловкость, внимательность. Укреплять здоровье детей, формировать правильную осанку. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Катание мяча друг другу, стоя (расстояние 1,5м) – 6 раз. 2. Подлезание под шнур (высота 50см) на четвереньках прямо – 3 раза. **Подвижная игра**: «Бегите ко мне» **Игра**: «Надуем шар»

ОКТЯБРЬ 4-я НЕДЕЛЯ

7-е ЗАНЯТИЕ (ДВИГАТЕЛЬНЫЙ РАССКАЗ)	8-е ЗАНЯТИЕ (СЖЕТНО-ИГРОВОЕ)
«ВЕСЁЛЫЕ МЕДВЕЖАТА» **Цель:** вовлекать детей в активное подражание способом действий, формировать эмоционально-положительное отношение и интерес к движениям; упражнять в метании вдаль, закреплять умение пролезать в обруч прямо; развивать ловкость, гибкость, силу. Укреплять здоровье детей, формировать правильную осанку. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. «Медвежата бросают шишки» - метание мешочка вдаль – 3 раза. 2. «Ловкие медвежата» - пролезание в обруч прямо в группировке – 3 раза. **Подвижная игра:** «Медведь» **Спокойная ходьба.**	**«КОТ, ПЕТУХ И ЛИСА» - р.н.с.** **Цель**: вовлекать детей в активное подражание способом действий, формировать эмоционально-положительное отношение и интерес к движениям. Активизация творческого воображения и импровизации. Упражнять в ходьбе на высоких четвереньках, закреплять умения прыгать на двух ногах, продвигаясь вперёд. Развивать ловкость, гибкость, силу. Укреплять здоровье детей, формировать правильную осанку. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** **1.**Ходьба на четвереньках по скамье. 2.Прыжки через обручи (5шт) 3.Ходьба на высоких четвереньках, опираясь на ладони и ступни. **Подвижная игра**: «Мы ножкой топ!»

НОЯБРЬ 1-я НЕДЕЛЯ

1-е ЗАНЯТИЕ (КЛАССИЧЕСКОЕ)	2-е ЗАНЯТИЕ (СЮЖЕТНО_ИГРОВОЕ)
Цель: упражнять в ходьбе и беге колонной по одному; формировать умение ловить мяч, брошенный воспитателем, и бросать его обратно; закреплять умение ходить, перешагивая через кубики; развивать координацию в движениях, глазомер, ловкость, внимательность. Укреплять здоровье детей, формировать правильную осанку. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Ходьба, перешагивая через кубики, поставленные на расстоянии двух шагов – 2 раза. 2. Ловить мяч, брошенный воспитателем, и бросать его обратно – 6 раз. **Подвижная игра**: «Ак, куянкай» **Игра**: «Подарки»	**«ОСЕНЬ В ЛЕСУ»** **Цель:** Вовлекать детей в активное подражание способом действий, формировать эмоционально-положительное отношение и интерес к движениям; активизация творческого воображения и импровизации. Формировать умение выполнять задания по тексту, уметь слышать и во время действовать; развивать ловкость, гибкость, силу. Внимательность. Укреплять здоровье детей, формировать правильную осанку. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Двигательное упражнение «Ай, да малыши!» 2. Динамическая пауза «Деревья в лесу» 3. Игра «Осенние листья» **Подвижная игра:** «Кто быстрее построит кружок»

НОЯБРЬ 2-я НЕДЕЛЯ

3-е ЗАНЯТИЕ (ДВИГАТЕЛЬНЫЙ РАССКАЗ)	4-е ЗАНЯТИЕ (КЛАССИЧЕСКОЕ)
«ДРЕССИРОВАННЫЕ СОБАЧКИ» **Цель:** Вовлекать детей в активное подражание способом действий, формировать эмоционально-положительное отношение и интерес к движениям; активизация творческого воображения и импровизации; упражнять в прыжках с высоты, закреплять умение пролезать в обруч боком; развивать ловкость, гибкость, силу, внимательность. Укреплять здоровье детей, формировать правильную осанку. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Прыжки с высоты 40см – 3 раза. 2. Пролезание в обруч правым и левым боком -3 раза. **Подвижная игра**: «Лохматый пёс» **Игра**: «Собачка виляет хвостиком»	**Цель:** Упражнять в ходьбе и беге колонной и врассыпную, используя всю площадь зала. Упражнять в прыжках из обруча в обруч на двух ногах, мягко приземляясь; ползать по скамье на четвереньках; развивать координацию в движениях, глазомер, ловкость, внимательность. Укреплять здоровье детей, формировать правильную осанку. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Ползание по скамье на четвереньках, опираясь на ладони и ступни – 3 раза. 2. Прыжки из обруча в обруч на двух ногах(5шт) – 3 раза. **Подвижная игра**: «Найди свой цвет» **Игра**: «Мишутка»

НОЯБРЬ 3-я НЕДЕЛЯ

5-е ЗАНЯТИЕ (СЮЖЕТНОЕ)	6-е ЗАНЯТИЕ (КЛАССИЧЕСКОЕ)
«КОШКА И КОТЯТА» **Цель:** Вовлекать детей в активное подражание способом действий, формировать эмоционально-положительное отношение и интерес к движениям; активизация творческого воображения и импровизации. Закрепление знаний о повадках кошки. Развивать ловкость, гибкость, силу, внимательность. Укреплять здоровье детей, формировать правильную осанку. Воспитание доброжелательного отношения к домашним животным. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Прыжки из низкого приседа – 3 раза. 2. Прлезание в обруч правым и левым боком, не касаясь руками пола – 3 раза. **Подвижная игра**: «Кошка и Мыши» **Игра:** «Кошка и котята»	**Цель:** Формировать умение спрыгивать со скамьи, мягко приземляясь; упражнять в умении подлезать под шнур, не задевая руками пол; развивать гибкость позвоночника, координацию в движениях, глазомер, ловкость, выносливость. Формировать правильную осанку; воспитывать волю. Укреплять здоровье детей. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. прыжки со скамьи (высота 20см), мягкое приземление – 3 раза. 2. Подлезание по шнур (высота 50см), сгруппироваться в комочек – 3 раза. **Подвижная игра**: «Солнышко и дождик» **Игра:** «По ровненькой дорожке»

НОЯБРЬ 4-я НЕДЕЛЯ

7-е ЗАНЯТИЕ (ДВИГАТЕЛЬНЫЙ РАССКАЗ)	8-е ЗАНЯТИЕ (СЮЖЕТНО_ИГРОВОЕ)
«ВЕСЁЛЫЕ ЗАЙЧИШКИ» **Цель:** Вовлекать детей в активное подражание способом действий, формировать эмоционально-положительное отношение и интерес к движениям; упражнять в прыжках на двух ногах с продвижением. Закреплять навык пролезать под дугами, опираясь на предплечья и колени. Развивать гибкость, ловкость колени. Развивать гибкость, ловкость. Укреплять здоровье детей. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Пролезать под дугами на четвереньках, опираясь на предплечья и колени – 3 раза. 2. Прыжки на двух ногах до скамьи – 3 раза. **Подвижная игра**: «Весёлые морковки»	**«ПОКАТАТЬСЯ Я ХОЧУ»** **Цель:** Использовать знакомые движения в игровых операциях; формировать умение действовать по подражанию. Упражнять в прыжках на двух ногах с продвижением. Учить двигаться прямым галопом, развивать гибкость, ловкость. Укреплять здоровье детей. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Упражнение «Насос» 2. Игра: «Автобус» 3. Игра: «Капитан» **Подвижная игра**: «Светофор»

ДЕКАБРЬ 1-я НЕДЕЛЯ

1-е ЗАНЯТИЕ (КЛАССИЧЕСКОЕ)	2-е ЗАНЯТИЕ (СЮЖЕТНО-ИГРОВОЕ)
Цель: Учить детей ходить и бегать врассыпную; формировать умение катать мяч в ворота друг другу; упражнять в подлезании под дугу; формировать правильную осанку; развивать координацию в движениях, глазомер, ловкость, внимательность. Укреплять здоровье детей. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Катание мяча через ворота друг другу (расстояние 2м) – 3 раза. 2. Подлезание под дугами (высота 50см) на четвереньках, опираясь на ладони и ступни – 3 раза **Подвижная игра**: «Лягушки и цапля» **Игра**: «Воздушный шар»	**«ЗИМА В ЛЕСУ»** **Цель:** Приучать детей трансформировать движения в зависимости от образного задания; развивать фантазию, свободу детского восприятия и мышления, обогащать эмоциональный опыт; развивать гибкость, прыжковую выносливость, внимательность. Учить детей правильному дыханию. Укреплять здоровье. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1.Двигательное задание: «Метель» 2 Двигательное упражнение «Санки» 3 Прыжки на двух ногах, продвигаясь вперёд 4 Пролезание по туннелю. **Подвижная игра**: «Догонялки»

ДЕКАБРЬ 2-я НЕДЕЛЯ

3-е ЗАНЯТИЕ (ДВИГАТЕЛЬНЫЙ РАССКАЗ)	4-е ЗАНЯТИЕ (КЛАССИЧЕСКОЕ)
«ПЕТЯ ПЕТУШОК» **Цель:** Приучать детей трансформировать движения в зависимости от образного задания; развивать фантазию, свободу детского восприятия и мышления, обогащать эмоциональный опыт; развивать гибкость, прыжковую выносливость, внимательность. Учить детей правильному дыханию. Укреплять здоровье детей. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1.Двигательное задание «Собери зёрнышки» 2. Двигательное упражнение: «Прогоним петуха» 3. Ходьба по скамье, высоко поднимая колени, руки в стороны. **Подвижная игра**: «Курочка Хохлатка»	**Цель:** Упражнять в умении ходить и бегать по кругу, не держась за руки; закреплять бросок мешочка вдаль правой и левой рукой; развивать умение подлезать под шнур, не касаясь руками пола; формировать правильную осанку; развивать координацию в движениях, глазомер, ловкость, внимательность. Укреплять здоровье детей. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. «Кто дальше» - метание мешочка вдаль правой и левой рукой – 3 раза. 2. Подлезание под шнуром на корточках прямо (высота 50см) – 3 раза. **Подвижная игра**: «Маэмай» **Игра**: «Великаны и гномы»

ДЕКАБРЬ 3-я НЕДЕЛЯ

5-е ЗАНЯТИЕ (СЮЖЕТНОЕ)	**6-е ЗАНЯТИЕ (Классическое)**
«КАК ЗВЕРИ ЗИМОЙ ЗИМУЮТ» **Цель:** Приучать детей трансформировать движения в зависимости от образного задания; развивать фантазию, свободу детского восприятия и мышления, обогащать эмоциональный опыт; развивать гибкость, прыжковую выносливость, внимательность. Учить правильному дыханию. Укреплять здоровье детей. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Двигательное задание «Заинька-зайка». 2. Двигательное упражнение «Снежки». 3. Игра на внимание: «Угадай, на чём играю?» **Подвижная игра**: «Прятки»	**Цель:** упражнять детей в прыжках через шнуры на двух ногах; совершенствовать умение ходить по скамье, сохраняя равновесие; учить детей выполнять задания по сигналу воспитателя; формировать правильную осанку; развивать координацию в движениях, глазомер, ловкость, внимательность. Укреплять здоровье детей. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. прыжки через шнуры (4шт, ширина прыжка 25см) на двух ногах – 3 раза. 2. Ходьба по скамье, руки на поясе (тянем носочек) **Подвижная игра:** «Птичка и птенчики» **Игра**: «Снежный ком»

ДЕКАБРЬ 4-я НЕДЕЛЯ

7-е ЗАНЯТИЕ (ДВИГАТЕЛЬНЫЙ РАССКАЗ)	8-е ЗАНЯТИЕ (ДВИГАТЕЛЬНЫЙ РАССКАЗ)
«ВЕСЁЛЫЕ ПОРОСЯТА» **Цель:** Приучать детей трансформировать движения в зависимости от образного задания; развивать фантазию, свободу детского восприятия и мышления, обогащать эмоциональный опыт; развивать гибкость, ловкость, внимательность. Учить правильному дыханию. Укреплять здоровье детей. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Ползание по скамье на животе, подтягиваясь двумя руками одновременно – 3 раза. 2. Перешагивание через палки, установленные на высоте 50см, приставным шагом – 3 раза. 3. прохождение туннеля – 3 раза. **Подвижная игра**: «Будь ловким»	**«ГДЕ ЖЕ ВАШИ ПОГРЕМУШКИ»** **Цель:** Продолжать приучать детей трансформировать движения в зависимости от образного задания; развивать фантазию, свободу детского восприятия и мышления; обогащать эмоциональный опыт; развивать гибкость, ловкость, прыгучесть, координацию, внимательность, силу рук. Укреплять здоровье детей. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Бег в прямом направлении – 3 раза. 2. Ходьба между погремушками – 3 раза. 3. Прыжки через погремушки, положенные в ряд на расстоянии 35см друг от друга – 3 раза. **Подвижная игра:** «Салют»

ЯНВАРЬ 1-я НЕДЕЛЯ

<table>
<tr><th>1-е ЗАНЯТИЕ (КЛАССИЧЕСКОЕ)</th><th>2-е ЗАНЯТИЕ (СЮЖЕТНО-ИГРОВОЕ)</th></tr>
<tr><td>

Цель: Упражнять детей в ползании на четвереньках по скамье; формировать умение метать мешочек вдаль; закреплять прыжок с высоты, приземляясь на полусогнутые ноги; формировать правильную осанку; развивать координацию в движениях, глазомер, ловкость, силу рук, внимательность. Укреплять здоровье детей.

ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ

1. Прыжки с высоты 15см, мягко приземляясь на две ноги – 3 раза.
2. Ползание по скамье на четвереньках, сохраняя равновесие – 3 раза.
3. Метание мешочка вдаль – 3 раза.

Подвижная игра: «Не опоздай»

Игра: «Снежки»

</td><td>

«СНЕГОВИК»

Цель: Учить детей создавать новые формы движений, обогащать двигательный опыт; совершенствовать навыки ходьбы и бега; развивать фантазию, творчество; упражнять в умении вести мяч в разных направлениях (прямо, справа, слева); развивать гибкость, координацию в движениях, внимание.

ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ

1. Игровое упражнение «Снеговик»
2. Катание мяча двумя руками перед собой.
3. Катание мяча правой и левой рукой.
4. Упражнения для рук «Согреем руки»

Подвижная игра: «Мороз»

</td></tr>
</table>

ЯНВАРЬ 2-я НЕДЕЛЯ

<table>
<tr><th>3-е ЗАНЯТИЕ (ДВИГАТЕЛЬНЫЙ РАССКАЗ)</th><th>4-е ЗАНЯТИЕ (КЛАССИЧЕСКОЕ)</th></tr>
<tr><td>

«ВЕСЁЛЫЕ БЕЛЬЧАТА»

Цель: Учить детей создавать новые формы движений. Обогащать двигательный опыт; совершенствовать навыки ходьбы и бега; развивать фантазию, творчество; упражнять в умении вести мяч в разных направлениях (прямо, справа, слева). Развивать гибкость, координацию в движениях, внимание, чувство равновесия.

ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ

1. Катание мяча двумя руками перед собой, справа, слева.
2. Ходьба по скамье, мяч в руках перед собой.
3. Прокатывание мяча под дугой.

Подвижная игра: «Мы попрыгаем»

</td><td>

Цель: упражнять детей в ходьбе по скамье, перешагивая через кубики приставным шагом – 3 раза; закреплять умение прыгать из обруча в обруч; формировать правильную осанку; развивать координации в движениях, глазомер, ловкость, внимательность, быстроту. Укреплять здоровье детей.

ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ

1. Прыжки из обруча в обруч на двух ногах – 3 раза.
2. Ходьба по скамье, перешагивая через кубики приставным шагом – 3 раза.

Подвижная игра: «Лиса и зайцы»

Игра: «Кошкин зарядка»

</td></tr>
</table>

ЯНВАРЬ 3-я НЕДЕЛЯ

5-е занятие (СЮЖЕТНОЕ)	**6-е ЗАНЯТИЕ (ДВИГАТЕЛЬНЫЙ РАССКАЗ)**
«КАК СНЕГОВИКИ СОЛНЦЕ БУДИЛИ» **Цель:** Учить детей создавать новые формы движений, обогащать двигательный опыт; совершенствовать навыки ходьбы и бега; развивать фантазию, творчество; упражнять в прыжках на двух ногах с продвижением вперёд; развивать гибкость, координацию в движениях, внимание. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Ритмическое упражнение: «В лесу» 2. Прыжки на двух ногах вперёд. 3. Двигательное упражнение: «Снежная баба» 4. Двигательное упражнение: «Дятел» **Подвижная игра**: «ОЙ, Мороз»	**«ЗООПАРК»** **Цель:** учить детей создавать новые формы движений, обогащать двигательный опыт; совершенствовать навыки ходьбы и бега; развивать фантазию, творчество; упражнять в прыжках на двух ногах с продвижением вперёд; развивать гибкость, координацию в движениях, прыгучесть, внимание. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Двигательное упражнение: «Гусеница» 2. прыжки на двух ногах вперёд. 3. Двигательное упражнение: «Зебра» 4. Ритмическое упражнение: «Автобус» **Подвижная игра**: «Зоопарк»

ЯНВАРЬ 4-я НЕДЕЛЯ

7-е ЗАНЯТИЕ (СЮЖЕТНО-ИГРОВОЕ)	8-е ЗАНЯТИЕ (ДВИГАТЕЛЬНЫЙ РАССКАЗ)
«ЗИМНИЕ ЗАБАВЫ» **Цель:** Учить детей создавать новые формы движений, обогащать двигательный опыт; совершенствовать навыки ходьбы и бега; развивать фантазию, творчество; упражнять в ходьбе по скамье, сохраняя равновесие, в ходьбе по канату и наклонной доске; развивать гибкость, координацию в движениях, внимание. Укреплять мышечный корсет. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Ходьба по ребристой доске – 3 раза. 2. Ходьба по скамье, руки на поясе – 3 раза. 3. Ходьба по наклонной доске и спуск с неё - 3 раза. 4. Ходьба по канату боком – 3 раза. **Подвижная игра**: «Снежки»	**«ЦИРК»** **Цель:** учить детей создавать новые формы движений, обогащать двигательный опыт; совершенствовать навыки ходьбы и бега; развивать фантазию, творчество; учить детей искать образные средства выразительной передачи движений, внимание; укреплять здоровье детей. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Ходьба по скамье на низких четвереньках – 3 раза. 2. Бросать и ловить мяч двумя руками- 6 раз. 3. Прыжки через кубики, положенные в ряд (6 шт) 4. Бег между кубиками **Подвижная игра**: «Клоун» - дети выполняют задания клоуна.

ФЕВРАЛЬ 1-я НЕДЕЛЯ

<table>
<tr><th>1-е ЗАНЯТИЕ (КЛАССИЧЕСКОЕ)</th><th>2-е ЗАНЯТИЕ (СЮЖЕТНО-ИГРОВОЕ)</th></tr>
<tr><td>

Цель: Упражнять детей в ходьбе, сохраняя равновесие; закреплять умение прыгать с высоты (30см), учить метать мешочек в цель; формировать правильную осанку; развивать координацию в движениях. Глазомер, ловкость. Внимательность. Укреплять здоровье детей.

ОСНВНЫЕ ЗАДАНИЯ

1. прыжки со скамьи высотой 30см – 3 раза.
2. Ходьба по скамье, руки за головой – 3 раза.
3. Метание в цель обруча снизу двумя руками – 3 раза.

Подвижная игра: «Птички в гнёздах»

Игра: «Делай так!»

</td><td>

«ЗАЯЧЬЯ ИЗБУШКА»

Цель: Учить детей создавать новые формы движений, обогащать двигательный опыт; совершенствовать навыки ходьбы и бега; развивать фантазию. Творчество; учить детей искать образные средства выразительной передачи движений, развивать быстроту, ловкость, гибкость, координацию в движениях, внимание. Укреплять здоровье детей.

ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ

1. Двигательное задание «Сани»
2. Прохождение под дугами на четвереньках, опираясь на предплечья и колени.
3. Прыжки с высоты (50см)

Подвижная игра: «Догонялки»

</td></tr>
</table>

ФЕВРАЛЬ 2-я НЕДЕЛЯ

3-е ЗАНЯТИЕ (ДВИГАТЕЛЬНЫЙ РАССКАЗ)	**4-е ЗАНЯТИЕ (КЛАССИЧЕСКОЕ)**
«МАТРЁШКИ» **Цель:** Учить детей создавать новые формы движений, обогащать двигательный опыт; совершенствовать навыки ходьбы и бега; развивать фантазию, творчество; учить детей искать образные средства выразительной передачи движений; развивать быстроту, ловкость, гибкость, координацию, чувство равновесия, силу, внимание; укреплять мышечный корсет детей. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Двигательное задание «Машина» 2. Прыжки через обручи на двух ногах. 3. Бег между обручами. **Подвижная игра:** «Мыши и кошка»	**Цель:** Упражнять детей в ходьбе по скамье, высоко поднимая колени; закреплять умение прыгать в длину с места; совершенствовать умение бросать и ловить мяч друг другу; формировать правильную осанку; развивать координацию в движениях, глазомер, ловкость, внимательность. Укреплять здоровье детей. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Прыжки в длину с места (обратить внимание на толчок) – 3 раза. 2. Ходьба по скамье, высоко поднимая колени – 3 раза. 3. Бросать мяч друг другу снизу и ловить его двумя руками – 6 раз. **Подвижная игра**: «Кояш хэм янгыр» **Игра**: «Гимнастика»

ФЕВРАЛЬ 3-я НЕДЕЛЯ

5-е ЗАНЯТИЕ (СЮЖЕТНОЕ)	**6-е ЗАНЯТИЕ (ДВИГАТЕЛЬНЫЙ РАССКАЗ)**
«РУКАВИЧКА» **Цель:** Учить детей создавать новые формы движений. Обогащать двигательный опыт; совершенствовать навыки ходьбы и бега; развивать фантазию. Творчество; учить детей искать образные средства выразительной передачи движений; развивать быстроту, ловкость, гибкость, координацию, силу, внимание. Укреплять здоровье детей. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Двигательное задание «Сани» 2. Прыжки из низкого приседа. 3. Двигательное задание: волк, медведь, лиса (ходьба широким шагом, на высоких четвереньках, бег на носках) 4. Туннель **Подвижная игра»:** «Бегите ко мне»	**«ПОХОД В ЛЕС»** **Цель:** Продолжать развивать фантазию, творчество; продолжать учить детей искать образные средства выразительной передачи движений; развивать быстроту, ловкость, гибкость, координацию, силу, внимание. Укреплять здоровье детей. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Двигательное задание: «Сани: - движение на ягодицах, подтягиваясь ногами, «Лыжник» - ходьба широким, скользящим шагом. 2. Метание мешочка вдаль. 3. Игра на внимание: «Погода» **Подвижная игра**: «Мороз - Красный нос»

ФЕВРАЛЬ 4-я НЕДЕЛЯ

7-е занятие (КЛАССИЧЕСКОЕ)	8-е ЗАНЯТИЕ (СЮЖЕТНО-ИГРОВОЕ)
Цель: Упражнять детей в ходьбе по скамье боком; закреплять умение прыгать через бруски на двух ногах; формировать умение подлезать под шнур боком; формировать правильную осанку; развивать координацию в движениях, глазомер, ловкость, внимательность. Укреплять здоровье детей. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Прыжки через бруски на двух ногах (мягкое приземление) – 3 раза. **2.** Ходьба по скамье боком, руки на поясе – 3 раза. **3.** Подлезание под шнур боком, не касаясь руками пола – 3 раза. **Подвижная игра:** «Воробышки и кот» **Игра:** «Мастера»	**«АРМЕЙСКАЯ КАРУСЕЛЬ»** **Цель:** Продолжать учить детей искать образные средства выразительной передачи движений; совершенствовать навыки ходьбы и бега; развивать физические качества: быстроту, ловкость, гибкость, силу рук, координацию в движениях; укреплять здоровье детей. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Игра: «Капитан» 2. Метание мешочка вдаль «Артелерист» 3. Игра: «Самолёты» **Подвижная игра**: «Будь ловким»

МАРТ 1-я НЕДЕЛЯ

<table>
<tr><th>1-е ЗАНЯТИЕ (КЛАССИЧЕСКОЕ)</th><th>2-е ЗАНЯТИЕ (СЮЖЕТНО-ИГРОВОЕ)</th></tr>
<tr><td>

Цель: Упражнять детей в ходьбе по шнуру прямо, сохраняя равновесие; закреплять умение прыгать на двух ногах и катать мяч между предметами; формировать правильную осанку; развивать координацию в движениях, глазомер, ловкость, внимательность. Укреплять здоровье детей.

ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ

1. Прыжки на двух ногах между предметами – 3 раза.
2. Ходьба по шнуру прямо – 3 раза.
3. Прокатывание мяча между предметами – 3 раза.

Подвижная игра: «Будь ловкий»

Игра: «Угадай и покажи»

</td><td>

«РАЗВЕСЁЛАЯ - МАТРЁШКА»

Цель: формировать стремление к самостоятельному поиску способов и средств воплощения двигательного замысла; способствовать развитию ловкости, координации движений, мышечной силы и гибкости; содействовать развитию воображения и творческих способностей. Воспитывать дружелюбие.

ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ

1. Двигательное упражнение «Машина»
2. Игра на внимание «Светофор»
3. Прыжки из обруча в обруч.

Подвижная игра: «Весёлые скворцы»

</td></tr>
</table>

МАРТ 2-я НЕДЕЛЯ

3-е ЗАНЯТИЕ (ДВИГАТЕЛЬНЫЙ РАССКАЗ)	4-е ЗАНЯТИЕ (КЛАССИЧЕСКОЕ)
«ВЕСНА» **Цель:** учить детей создавать новые формы движений; обогащать двигательный опыт; совершенствовать навыки ходьбы и бега; развивать фантазию, творчество; развивать физические качества: координацию, гибкость, быстроту, ловкость. Укреплять здоровье детей. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Игра»Солнышко» - на развитие мимических движений. 2. Виды ходьбы: на высоких четвереньках – «медведь», на низких четвереньках – «муравьи» 3. Пальчиковая игра: «Солнышко» 4. «Зайцы» - прыжки на двух ногах с продвижением вперёд 5. «Птицы» - бег врассыпную 6. «Ворона» - дыхательное упражнение. 7. Подвижная игра: «Воробьи и кот» 8. Пальчиковая игра «Жук» 9. Игра «Жуки»	**Цель:** формировать умение прыгать в длину с места, мягко приземляясь на полусогнутые ноги; упражнять в умении вести мяч между предметами правой и левой рукой; развивать координацию при ходьбе по скамье на четвереньках; развивать ловкость, прыжковую выносливость, быстроту. Укреплять здоровье детей. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Прыжки в длину с места – 40см – 2 раза подряд (2 ручейка) 2. Прокатывание мяча между предметами правой и левой рукой. 3. Ползание по скамье на четвереньках, опираясь на ладони и ступни. **Подвижная игра**: «Цыплята и наседка» **Игра**: «Прятки»

МАРТ 3-я НЕДЕЛЯ

5-е ЗАНЯТИЕ (СЮЖЕТНОЕ)	6-е ЗАНЯТИЕ (ДВИГАТЕЛЬНЫЙ РАССКАЗ)
«КАК ЦЫПЛЯТА СОЛНЦЕ БУДИЛИ» **Цель:** учить самостоятельно, обогащать и развивать игровые действия; способствовать творческому самовыражению; развивать ловкость, гибкость, выносливость; создать у детей радостное настроение; учить согласовывать слова в движении. Укреплять здоровье и эмоциональный фон. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Двигательное упражнение «Заяц» **2.** Дыхательное упражнение «Ёжик» **3.** Ходьба по ребристой доске и мешочкам **Подвижная игра:** «Дружная семейка»	**«ИГРУШКИ»** **Цель:** побуждать детей к самостоятельному поиску способов действий; развивать воображение, творчество; способствовать развитию физических качеств, как ловкость, координация. Укреплять здоровье детей. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Игровое упражнение «Лягушка» 2. Игра «Поймай-брось» 3. Упражнения с погремушкой. **Подвижная игра**: «Лохматый пёс»

МАРТ 4-я НЕДЕЛЯ

7-е ЗАНЯТИЕ (КЛАССИЧЕСКОЕ)	8-е ЗАНЯТИЕ (СЮЖЕТНО-ИГРОВОЕ)
Цель: формировать умение бросать мяч на пол и ловить его двумя руками, распределяя силу броска; совершенствовать навык лазания по стремянке, правильно выполнять хват руками; развивать ловкость, глазомер, координацию, чувство равновесия, быстроту. Укреплять здоровье детей. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. бросить мяч на пол и поймать его двумя руками. 2. Подъём на стремянку и спуск с неё. **Подвижная игра**: «Догони меня» **Массаж ног.**	**«КАК МЫ МАМЕ ПОМОГАЕМ»** **Цель:** вовлекать детей в активное подражание, способом действий, внося в них свои изменения, побуждать к творческому самовыражению; развивать ловкость, силу, выносливость. Укреплять здоровье детей. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Игровое упражнение «Тесто» 2. Игровое упражнение «Стирка». 3. Игровое упражнение «Уборка» **Подвижная игра**: «День-ночь»

АПРЕЛЬ 1-я НЕДЕЛЯ

<table>
<tr><th>1-е ЗАНЯТИЕ (КЛАССИЧЕСКОЕ)</th><th>2-е ЗАНЯТИЕ (СЮЖЕТНО-ИГРОВОЕ)</th></tr>
<tr><td>Цель: упражнять в равновесии при ходьбе по ограниченной площади; совершенствовать умение прыгать в длину с места, мягко приземляясь; развивать координацию в движениях, прыгучесть и прыжковую выносливость, гибкость. Укреплять здоровье детей.

ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ

1. Ходьба по скамье, руки в стороны – 3 раза.
2. Прыжки в длину с места -3 раза.
3. Подлезание под дугой на корточках в полной группировке прямо – 3 раза.

Подвижная игра: «Курочка – Хохлатка»

Игра: «Холодно – тепло»</td><td>«ТЕРЕМОК» - р.н.с.

Цель: повысить эмоциональный настрой детей, формировать двигательную активность детей; дать им возможность в игровой ситуации, путём перевоплощения проявлять смелость, решительность, формировать чувство товарищества. Закрепить в игровой форме навыки прыжка из низкого приседа, бега на носках, в ползании на четвереньках. Укреплять здоровье детей.

ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ

1. Ходьба на четвереньках – «Мышка»
2. Прыжки из низкого приседа, опираясь на руки в движении – «Лягушка»
3. Прыжки из низкого приседа в высоту – «Поймай комара»
4. Прыжки из обруча в обруч на двух ногах – «Заяц»

Подвижная игра: «Ловишки»</td></tr>
</table>

АПРЕЛЬ 2-я НЕДЕЛЯ

3-е ЗАНЯТИЕ (ДВИГАТЕЛЬНЫЙ РАССКАЗ)	4-е ЗАНЯТИЕ (КЛАССИЧЕСКОЕ)
«МАГАЗИН ИГРУШЕК» **Цель:** Приучать детей трансформировать движения в зависимости от образного задания; развивать фантазию, свободу детского восприятия и мышления; обогащать эмоциональный и двигательный опыт детей. Укреплять здоровье детей. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. «Кукла» 2. «Зайцы» 3. «Лошадка» 4. «Машина» Подвижная игра: «Карусель»	**Цель:** совершенствовать умение подбрасывать и ловить мяч; упражнять в лазании на стремянку, правильно выполняя хват руками; развивать координацию, чувство равновесия, глазомер, ловкость, быстроту. Укреплять здоровье детей. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Подбрасывание мяча вверх и ловля его двумя руками – 6 раз. 2. Влезание на стремянку приставным шагом и спуск с неё. – 3 раза. 3. Ходьба по скамье на четвереньках, опираясь на предплечья и колени – 3 раза. **Подвижная игра**: «Прилёт птиц» **Игра**: «Шар»

АПРЕЛЬ 3-я НЕДЕЛЯ

<table>
<tr><th>5-е ЗАНЯТИЕ (СЮЖЕТНОЕ)</th><th>6-е ЗАНЯТИЕ (ДВИГАТЕЛЬНЫЙ РАССКАЗ)</th></tr>
<tr><td>

«МОЙ ВЕСЁЛЫЙ ЗВОНКИЙ МЯЧ»

Цель: совершенствовать умение манипулировать с мячом в различных двигательных заданиях; продолжать учить самостоятельно, обогащать и развивать игровые действия, способствовать творческому самовыражению, развивать двигательную самостоятельность; создать у детей радостное настроение. Укреплять здоровье.

ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ

1. «Подбрось – поймай!» - подбрасывание мяча вверх двумя руками.
2. «Брось на пол и поймай» - отбивание мяча об пол.
3. «Лови – бросай» - передача мяча друг другу.

Подвижная игра: «Мой весёлый звонкий мяч»

</td><td>

«ГНОМИКИ»

Цель: приучать детей трансформировать движения в зависимости от образного задания; развивать фантазию, свободу детского восприятия и мышления; обогащать эмоциональный и двигательный опыт детей. Укреплять здоровье.

ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ

1. «Чистые руки» - массаж рук.
2. Упражнение «Дровосек»
3. Двигательная игра УМК «Чебеляр»
4. Двигательное задание «Пони»
5. Дыхательное упражнение «Цветок»
6. Игровая композиция «Бабочки»

Подвижная игра: «Жуки»

</td></tr>
</table>

АПРЕЛЬ 4-я НЕДЕЛЯ

7-е ЗАНЯТИЕ (ДВИГАТЕЛЬНЫЙ РАССКАЗ)	8-е ЗАНЯТИЕ (СЮЖЕТНО-ИГРОВОЕ)
«СТАДИОН» **Цель:** упражнять в метании мешочка вдаль; совершенствовать прыжки в длину и с высоты, приземляясь на полусогнутые ноги; развивать ловкость, координацию в движениях, прыгучесть; в игре учить согласовывать свои движения с правилами игры; укреплять здоровье детей. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Метание мешочка вдаль -3 раза. 2. Прыжки из обруча в обруч на двух ногах (6шт) – 3 раза. 3. Прыжки с высоты 25см (скамья) – 3 раза **Подвижная игра**: «Не вижу – не слышу»	**«ПЕТРУШКА НА СТАДИОНЕ»** **Цель:** упражнять в умении работать с мячом: прокатывать, перебрасывать друг другу; укреплять мышцы живота, спины, рук; развивать ловкость, быстроту, силу, внимание. Укреплять здоровье детей. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Игра: «Кто быстрее» 2. Ползание по скамье на животе, подтягиваясь двумя руками 3. Прокатывание мяча двумя руками впереди себя. 4. Передача мяча друг другу двумя руками снизу. **Подвижная игра**: «Догонялки»

МАЙ 1-я НЕДЕЛЯ

<table>
<tr><th>1-е ЗАНЯТИЕ (КЛАССИЧЕСКОЕ)</th><th>2-е ЗАНЯТИЕ (СЮЖЕТНО-ИГРОВОЕ)</th></tr>
<tr><td>

Цель: укреплять мышцы спины, живота, развивать силу рук при выполнении заданий на скамье; развивать координацию, перешагивая через шнуры на высоте 25см; развивать гибкость, быстроту; воспитывать силу воли; укреплять здоровье детей.

ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ

1. Ползание по скамье на животе, подтягиваясь двумя руками – 3 раза.
2. Перешагивание через шнуры, положенные на скамье (высота 25см), переменным шагом – 3 раза.
3. Подлезание под дугой правым и левым боком 3 раза.

Подвижная игра: «Мыши в кладовой»

</td><td>

«ВЕСЁЛЫЙ СТАДИОН»

Цель: повысить эмоциональный настрой детей, формировать двигательную активность , дать возможность в игровой ситуации, путём перевоплощения проявлять смелость, решительность; формировать у детей чувство товарищества; закреплять в игровой форме навыки прыжка с высоты, беге на носках, в ползании разными способами. Укреплять здоровье детей.

ПОЛОСА ПРЕПЯТСТВИЙ

1. Ползание по скамье на животе, подтягиваясь двумя руками.
2. Прыжки на двух ногах из обруча в обруч (4шт)
3. ходьба по скамье на высоких четвереньках, опираясь на ладони и ступни.
4. Прыжки с высоты 35см (2 куба)
5. Ходьба на низких четвереньках, опираясь на предплечья и колени под дугами.
6. Подлезание в обруч правым и левым боком.
7. Ходьба по канату боком приставным шагом.

Подвижная игра: «День- ночь»

</td></tr>
</table>

МАЙ 2-я НЕДЕЛЯ

3-е ЗАНЯТИЕ (ДВИГАТЕЛЬНЫЙ РАССКАЗ)	4-е ЗАНЯТИЕ (КЛАССИЧЕСКОЕ)
«НА ДАЧЕ» **Цель:** Приучать детей трансформировать движения в зависимости от образного задания; развивать фантазию, свободу восприятия и мышления; обогащать эмоциональный и двигательный опыт детей. Укреплять здоровье. **ДВИГАТЕЛЬНЫЕ ЗАДАНИЯ** 1. «Ярко светит солнце» - сжимаем и разжимаем пальцы рук 2. «Сажаем огурцы» - приседания. 3. «Качаем воду» - наклоны вперёд 4. «Поливаем» - наклоны в стороны. 5. «Собираем ягоды» - ходьба на корточках. 6. «Взвешиваем корзину» - поднимаем руки на уровни груди. 7. «Загораем» - лёжа на животе. 8. «Плаваем» - лёжа на животе. 9. «Ныряем» - приседания. 10. «Дождь» - прыжки. **Подвижная игра**: «Лохматый пёс»	**Цель:** развивать координации и чувство равновесия при ходьбе по канату; совершенствовать прыжки, развивать прыгучесть и прыжковую выносливость; упражнять в гибкости; воспитывать силу воли. Укреплять здоровье детей. **ОСНОВНЫЕ ДВИЖЕНИЯ** 1. Ходьба по канату боком – 3 раза. 2. Прыжки из обруча в обруч на двух ногах – 3 раза. 3. Ходьба по скамье на четвереньках, прогибая спину – 3 раза. **Подвижная игра**: «Насекомые» Спокойная ходьба.

МАЙ 3-я НЕДЕЛЯ

<table>
<tr><th>5-е ЗАНЯТИЕ (СЮЖЕТНОЕ)</th><th>6-е ЗАНЯТИЕ (ДВИГАТЕЛЬНЫЙ РАССКАЗ)</th></tr>
<tr><td>

«ЖИВОТНЫЕ ВЕСНОЙ»

Цель: учить самостоятельно, обогащать и развивать игровые действия; способствовать творческому самовыражению; развивать ловкость, гибкость, выносливость; создать у детей радостное настроение; учить согласовывать слова в движении. Укреплять здоровье детей.

ДВИГАТЕЛЬНЫЕ ЗАДАНИЯ

1.Упражнение на координацию «Облака».

2. Игра: «Солнышко и дождик».

3. Разновидности ходьбы: широким шагом, на высоких четвереньках, на низких четвереньках.

4. Прыжки на двух ногах.

5. Игра: «Белки»

Подвижная игра: «Зайцы и волк»

</td><td>

«НАСЕКОМЫЕ ВЕСНОЙ»

Цель: приучать детей трансформировать движения в зависимости от образного задания; развивать фантазию, свободу детского восприятия и мышления; обогащать эмоциональный и двигательный опыт детей. Укреплять здоровье.

ДВИГАТЕЛЬНЫЕ ЗАДАНИЯ

1. «Майский жук»
2. Игра: «Жуки»
3. «Муха»
4. Игра: «Мухи»
5. «Комар»
6. Игра: «Поймай комара»
7. Игра: «Пчела»
8. «Бабочки»
9. «Муравьи»
10. Пальчиковая игра: «Червячок»

Подвижная игра: «Ловишки»

</td></tr>
</table>

МАЙ 4-я НЕДЕЛЯ

7-е ЗАНЯТИЕ (ДВИГАТЕЛЬНЫЙ РАССКАЗ)	8-е ЗАНЯТИЕ (СЮЖЕТНО-ИГРОВОЕ)
«В ГОСТЯХ У БАБУШКИ СКАМЕЙКИ» **Цель:** совершенствовать прыжки; упражнять в ловкости при выполнении задания на скамье; развивать силу рук, укреплять мышцы спины и живота; развивать прыжковую выносливость, координацию, чувство равновесия, быстроту. **ОСНОВНЫЕ ЗАДАНИЯ** 1. Ползание по скамье на животе, подтягиваясь двумя руками – 3 раза. 2. Ползание на животе, подтягиваясь попеременно правой и левой рукой – 3 раза. 3. Прыжки на двух ногах, скамья между ног – 3 раза. 4. Прыжки вокруг скамьи на двух ногах – 3 раза. 5. Ходьба на низких четвереньках, опираясь на предплечья и колени 0 3 раза. **Подвижная игра**: «Кто быстрее?»	**«КОЛОБОК»** **Цель:** учить детей входить в воображаемую ситуацию, искать новые сюжетные линии, новые формы движений; формировать двигательную активность детей; повысить эмоциональный настрой; дать возможность в игровой ситуации, путём перевоплощения проявлять смелость, решительность, формировать чувство товарищества. **ДВИГАТЕЛЬНЫЕ ЗАДАНИЯ** 1. Двигательное упражнение «Заяц» - прыжки. 2. «Медведь»- ходьба на высоких четвереньках 3. «Волк» - ходьба широким шагом. 4. «Лиса» - бег врассыпную 5. «Колобок» - боковой кувырок. **Подвижная игра:** «Бегите ко мне» **Игра**: «Покажи, кто это»

Гаилә белән үзара бәйләнеш.

Хәзерге фән һәм практика баланың шәхесен формалаштыруда гаиләнең уникаль роль уйнавын исбат итә. Беренче социальләшү гаиләдә башлана, баланың дөньяга, үзенә, башка кешеләргә карашы, мөнәсәбәте формалаша. Ата-аналарның кайгыртучанлыгы балада аның үз-үзенә ышанычын тудыра, башка кешеләр белән түземлек, үзара хөрмәт принциплары нигезендә үзара мөнәсәбәткә керергә әзер торырга ярдәм итә.Ата-ананың тәрбия һәм белем бирү эшчәнлегендә катнашу мөмкинлеге булу бик зур әһәмияткә ия. Хәзерге заман балалар бакчасы ата-аналарга психологик һәм педагогик ярдәм күрсәтүче учреждение буларак та хезмәт итә. Шул ук вакытта гаилә дә үзара хезмәттәшлек итәр өчен педагогларны өзлексез үсешкә рухландыра. Түбәндәге бурычларны үтәмичә, максатка ирешү мөмкин түгел:

-гаилә белән партнерлык мөнәсәбәте урнаштыру;

-бакчада ата-анага бала тормышында катнашу өчен шартлар тудыру;

- бала тәрбияләүдә ата-аналарга психологик ярдәм күрсәтү;

- гаиләләр белән үзара аралашуда педагогик компетентлыкны өзлексез күтәрү.

Гаилә белән үзара бәйләнеш принциплары.

1.Психологик уңайлык (комфорт) принципы – ата-аналар белән аралашуда җылы атмосфера булдыру, һәр гаиләнең ихтыяҗын, социаль-психологик характеристикасын исәпкәалу. Ата-ана белән үзара ышанулы мөнәсәбәт ул – хөрмәт, диалогка омтылу, игътибарлылык, ихласлылык. Балага һәм аның якыннарына карата тәрбиячненең игелеклелеге һәм ачыклыгы ата-ана ягыннан уңай кабул ителә. Ата - аналарның бакчада балалары шат булса, алар тәрбиячеләргә сораулар белән мөрәҗәгать итәләр. Ата-аналарның бала өчен балалар бакчасының уңайлы, куркынычсыз, файдалы булуын күрү генә түгел, ә балаларның үсешен күрүләре дә әһәмияткә ия. Тәрбияченең баланың яшь үзенчәлеген, психологиясен, үсеш кризисын белүе, ата-ананы тынычлындырып, кирәкле сүзләр таба белүе, алар белән ягымлы мөгаләмәдәге әңгәмәдәшче булуы мөһим.

2.Эшчәнлек принцибы. Белем һәм тәрбия бирү процессында балалар бакчасы һәм ата-аналар арасындагы бәйләнештигез хокуклы партнерлар сыйфатына корылган. Партнерлык процессы катлаулы: танышу, стереотипларның җимерелүе һәм үзара аңлашу урнашу,бала тәрбияләүдә бер үк максатны күздә тоту. Педагогның һәм балалар бакчасының позитив имиджы булуы мөһим.

3.Бербөтенлек принцибы –тәрбия һәм белем бирүдә гаилә һәм җәмгыять институтларының аерылгысыз бербөтен булуына нигезләнгән. Әлеге принцип бала тәрбияләүдә гаилә белән балалар бакчасының эш стратегиясен билгели. Җәмгыяти тәрбиянең нигезе ул - балага социаль таләпләр системасы кую. Ата-аналарның тәрбияви тәэсире булып, балага карата мәхәббәт, аны куркынычсызлык белән тәэмин итү, аны ничек бар шулай кабул итү тора.

4.Минимакс принцибы – һәр гаиләгә дифференциальякынкилү, ата-аналар белән эчтәлекле, тактлы аралашу. Ата-аналар белән танышкач, педагог һәр гаиләнең үзенчәлеген ачыклый, аларның активлыгын күтәрү өчен планлы рәвештә шартлар тудыра.

5.Вариативлык принцибы – ата-аналарга тәрбия һәм белем бирү процессына кушылу һәм аралашуның формаларын тәкъдим итү: традицион һәм традицион булмаган, шәхси һәм төркемләп, дистанцион һәм кара-каршы аралашу.

6.<u>Өзлексезлек принцибы</u> өйдә һәм балалар бакчасында тәрбия бирүнең өзлексез баруын күз алдында тота.

7.<u>Иҗадилык принцибы</u> – тәрбия һәм белем бирү процессында барысына да иҗадилык күрсәтергә мөмкинлек ачу.

Ата-аналар белән үзара бәйләнеш формалары.

1.<u>Мәгълүмати чаралар</u> –(телдән журнал, реклама буклеты; балаларга тәрбия һәм белем бирү сораулары буенча мәгълүмати белешмә хезмәте; СМИ да чыгышлар; мәгълүмати кәрзиннәр, хатлар; күрсәтмә психо-педагогик пропаганда һ.б.)

2. <u>Оештыру эшләре</u>– (ата-аналар җыелышы; анкеталар тутыру; җәмгыяти ата- аналар оешмаларын төзү; коференцияләр, ата-аналар белән берлектә педсоветлар; брифинглар һ.б.)

3.<u>Культура-агарту чаралары</u> – (ата-аналар мәктәбе; консультацияләр; тематик очрашулар; матур әдәбият буенча тематик күргәзмәләр оештыру; тренинглар; семинарлар; әңгәмә; дискуссияләр; ата-аналар кунакханәсе; түгәрәк өстәл һ.б.)

4.<u>Оештыру-эшчәнлек</u> – (ата-аналар белән берлектә үткәрелгән балаларның үсеш мониторингы, берләштерелгән ата-ана-бала проекты; күргәзмәләр; вернисажлар; мастер-класслар; балалар, педагоглар, ата-аналар иҗаты; гаилә портфолиосы ясау; иҗади эшчәнлек өчен табигый һәм ташландык материаллар җыю; балалар бакчасын ремонтлауда һәм яшелләндерүдә катнашу; балаларның бакчадагы тормышын сурәтләгән буклет, видеофильмнар әзерләү, журналлар чыгару;бакчада үткәрелгән чаралар турында фотоматериалларны электрон җибәрүдә булышу; үстерешле предметлы тирәлекнең сыйфатын тикшерүдә катнашу һ.б.)

5. <u>Ата-аналарның педагогик процесста катнашуы</u> – (ата-аналар катнашы белән шөгыльләр; балаларга әкиятләр уку; балалар белән төрле темага әңгәмәләр кору; ата-аналар катнашы белән сәхнәләштерү; саф һавада йөргәндә, экскурсияләргә барган балаларны озату; Ачык ишекләр, Сәламәтлек көнендә, Шәфкатьлелек марафонында катнашу һ.б.)

Гаилә белән үзара бәйләнеш буенча перспектив план.

Максат: педагоглар, ата-аналарның берләшүе һәм мәктәпкәчә яшьтәге балаларның ориентлашу кыйммәтләре формалашуга бердәм юнәлешен булдыру.

Ай исемнәре	**Чаралар**
Сентябрь	1.Ата-аналар җыелышы: “3-4 яшьлек балаларның яшь үзенчәлеге” 2.Ата-аналар почмагына консул-я “3-4яшьлек балаларның үсеш үзенчәлекләре” 3.Әңгәмә: “Бала һәм ата-ана” 4.Сәламәтлек почмагына консул-я: “Күз.Витаминлы календарь”
Октябрь	1.Гаилә клубы “Җәзасыз гына буламы?” 2.Ата-аналар почмагына консул-я: “Мактаргамы, ачуланыргамы?” 3.Әңгәмә: “Шаярма”
Ноябрь	1.Консул-я: “Балаларны юл кагыйдәләренә өйрәтүнең мөһимлеге” 2.Консул-я: ”Бала еш ялганлыймы?” 3.Әңгәмә: “Гадәттән тыш хәлләрне җиңәргә балага ничек булышу?”
Декабрь	1.Консул-я: “Балаларыгызга нинди уенчыклар кирәк?” 2.Консул-я: “Игътибар! Кыш килепҗитте!” 3.Ата-аналар почмагына: “Юл хәрәкәтләре буенча ата-аналарга белешмә”
Гыйнвар	1.Консул-я: “Балалар сорауларына ничек җавап бирергә?” 2.Ата-аналар почмагына консул-я: “Балалар куркуы бөтен тормышны бозарга мөмкин” 3.”Кышкы участок”-төрле фигуралар,тау ясау.

Февраль	1.Ата-аналар җыелышы: “Мәктәпкәчә яшьтәге балаларны тәрбияләүдә гаиләнең роле” 2.Санбюллетень: «Күңелле ингаляция” 3.Әңгәмә: “Гиперактивлык. Аның белән ничек көрәшергә?”
Март	1.Ата-аналар почмагына консул-я: “Бәла туса, нишләргә?” 2.Консул-я: “Игътибарныүстерү өчен уеннар” 3.Әңгәмә: “Әгәр бала игътибарсыз икән” 4.Санбюллетень: «Яз.Витаминлы календарь»
Апрель	1.Консул-я: “Балалар мульфильмында өлкәннәр тормышы” 2.Консул-я “Балалар травматизмын булдырмау чаралары” 3.Әңгәмә: “Баланың аң үсеше”
Май	1.Ата-аналар җыелышы: “Балаларны ничек һәм нәрсә белән шөгыльгә тартау?” 2.Ата-аналар почмагына консул-я: “Мәктәпкәчә яшьтәге баланың үз-үзен тотышындагы куркынычсызлык” 3.Әңгәмә: “Җәй көне үстерешле уеннар”

Икенче кечкенәләр төркеме :

Уку елының беренче чорында күбесенчә индивидуаль эш бара.Фронталь белем бирү эшчәнлеге атнага өч мәртәбә үткәрелә. Телнең лексик-грамматик чараларын формалаштыру һәм бәйләнешле сөйләмне үстерүгә-2 белем бирү эшчәнлеге,авазларның дөрес әйтелешен формалаштыруга -1 белем бирү эшчәнлеге. Беренче көннән үк балаларны үзенә әйтелгән сөйләмне тыңлый белергә, аның аерым өлешләрен истә калдырырга, үзенең һәм башкаларның сөйләмендә ялгышларны ишетүне күнектерә башлау мөһим. Авазлар әйтелеше өстендә эш беренче чорда бары тик индивидуаль эштә алып барыла.Һәр куелган авазны аерым ,иҗектә,текста ныгытканнан соң, баланың бу авазны дөрес әйтүен буш вакытларда,уеннарда,режим моментларында контрольдә тотарга кирәк. Сөйләмнең авазлардан торуы үзләштерелә,өйрәнгән авазны сүз башында, соңыннан ахрында,уртасында ишетеп аерырга өйрәтәбез. Белем бирү эшчәнлеге лексик темалар белән бәйлектә алып барыла,һәр темага сүзлек запасы булдыруга зур игътибар бирелә. Сүзлек запасы туплана,ул сөйләмгә кертелә,әзерләнгән запаска нигезләнеп, сөйләмнемнең гррамматик чаралары форамлаштырыла. Балаларның сөйләм мөмкинчелекләрен искә алып әзер гади җөмлә конструкцияләре бирергә,аларны ятлатырга,шул конструкция буенча иң гади җөмлә төзергә өйрәтүдән башлыйбыз.Кечкенә хикәяләрнең эчтәлеген сөйләүдә ятлаудан башлана. Сорауга җавап формасында, шулай ук рәсем буенча җөмлә төзү өстендә күп эшләнелә. Билгене белдерүче, хәрәкәтне белдерүче сузләрне тупларга кирәк. Сурәтләү хикәясе темага кагылышлы билгене белдерүче сүзләргә нигезләнә.

3.Оештыру бүлеге.
3.1 Материаль- техник тулыландыру

Белем бирү программасының юнәлеше	**Төркем бүлмәсе,кабинетлар, җиһазлар исемлеге**
Программа дошкольного образования «Мир открытий» <u>**основная,** (грамота, развитие речи, ФЭМП, ознакомление с художественной литературой, ознакомление детей с природой, логическое мышление, ИЗО деятельность, исследовательская, конструктивная деятельность)</u>	<u>**Төркем бүлмәсе**</u> <u>**Җиһазлар исемлеге**</u> Өстәлләр, урындыклар, күпфункциональ такта, дидактические игры, с/р уеннар өчен уен- модульләр, китаплар, үстерешле плакатлар, уеннар, төзелеш өчен конструктор, эксперимент почмагы, йомшак модульләр, таратма материал; матур әдәбият, өлкәннәр өчен педагогик литература, персонаж-уенчыклар.

Программа дошкольного образования «Изобразительная деятельность в детском саду» под редакцией Т.С. Комаровой, Л.Е.Лыковой **основная** (рисование, лепка, конструирование)	**Төркем бүлмәсе** **Җиһазлар исемлеге** күпфункциональ такта, дидактикуеннар, игровые модули для сюжетно-ролевой игры, китаплар, уеннар, үстерешле плакатлар,төзелеш өчен конструктор, эксперимент өчен почмак, йомшак модульләр, таратма, күрсәтмә материал, матур әдәбият, зурлар өчен педагогигик әдәбият, уенчык-персонажлар.
Программа дошкольного образования «Основы безопасности жизнедеятельности дошкольников» под редакцией Н.Н. Авдеевой О.Л. Князевой, Р.Б. Стеркиной, **основная** (ОБЖ)	**Төркем бүлмәсе** **Җиһазлар исемлеге** Өстәлләр, урындыклар, күпфункциональ такта, дидактик уеннар, сюжетно-рольле уеннар өчен модульләр, китаплар, уеннар, үстерешле плакатлар, төзелеш конструкторы, эксперимент почмагы, йомшак модульләр, таратма материал, урам, бакча, шәһәр макеты,торак йортлар, юл билгеләре,төзелешләр, ландшафт схемасы белән келәм, персонаж-уенчыклар.
Программа дошкольного образования «Мир открытий» **основная** (музыкальное) Программа дошкольного образования «Камертон» под редакцией Э.П. Костиной, (музыкальное)	**Музыкازалы** **Җиһазлар исемлеге** Пианино, театр төрләре, телевизор, музыкальный центр, набор шумовых музыкальных инструментов, музыка инструментлары җыелмасы, дидактик уеннар һ.б.
Программа дошкольного образования «Театр – творчество - дети» под редакцией Н.Ф. Сорокиной, **основная** (театральная деятельность)	**Музыка залы** **Җиһазлар исемлеге** Пианино, театр төрләре, телевизор, музыкальный центр, музыкаль инструментлар җыелмасы, дидактик уеннар һ.б.

3.2. Программа һәм методика белән тәэмин итү

Белем бирү өлкәләре	**Үсешнең төп юнәлеше**	**Эшчәнлек төре**	**Кулланылган программалар, методик әсбаплар**
Социаль-коммуникатив үсеш өлкәсе	Әхлакый кыйммәтләр Хезмәт Курнынычсызлык	Уенга өйрәтү Социаль үсеш Хезмәт тәрбиясе Хуҗалык-көнкүреш ОБЖ	Р.С. Буре «Социально-нравственное воспитание дошкольников». Методическое пособие. – М.: Мозаика – Синтез, 2012.Н.Ф. Губанова «Развитие игровой деятельности» Система работы в первой младшей группе детского сада. – М.: Мозаика – Синтез, 2012.М Б. Зацепина «Дни воинской славы: Патриотическое воспитание дошкольников». Для работы с детьми 5-7 лет. – М.: Мозаика – Синтез, 2010.В.И. Петрова, Т.Д. Стульник «Нравственное воспитание в детском саду». Программа и методические рекомендации. – М.: Мозаика – Синтез, 2008. Ривина Е.К. Знакомим дошкольников с семьей и родословной. М: Мозаика-Синтез,2008Князева С.М., Стеркина Р.Б. Я, ты, мы Е.В. Рыбак «Вместе» «Программа развития коммуникативной

			сферы старших дошкольников средствами эмоционального воздействия» Н.Н. Авдеева, О.Л. Князева, Р.Б. Стеркина, Н.Н. «Основы безопасности жизнедеятельности дошкольников» Л. Б. Баряева, А. П. Зарина «Обучение сюжетно-ролевой игре дошкольников с проблемами в интеллектуальном развитии» Методическое пособие Т.С. Комарова, Л.В. Куцакова, Л.Ю. Павлова «Трудовое воспитание в детском саду». Программа и методические рекомендации. – М.: Мозаика – Синтез, 2009. Л.В. Куцакова «Конструирование и ручной труд в детском саду». Программа и методические рекомендации. – М.: Мозаика – Синтез, 2010
Танып белү үсеш өлкәсе	Иң гади матема тик күзаллау Әйләнә-тирә	Сенсорик үсеш Иң гади матема тик күзалла уны формала штыру.Ти рә-юнь белән таныштыру	О.А. Соломенникова «Экологическое воспитание в детском саду». Программа и методические рекомендации. – М.: Мозаика – Синтез, 2009. О.А. Соломенникова «Занятия по формированию элементарных экологических представлений в средней группе детского сада». Конспекты занятий. – М.: Мозаика – Синтез, 2010. О.А. Дыбина «Ребенок и окружающий мир». Программа и методические рекомендации. – М.: Мозаика – Синтез, 2010. Н.А. Арапова-Пискарева «Формирование элементарных математических представлений». Методическое пособие. – М.: Мозаика – Синтез, 2010. Математика в детском саду. Рабочая тетрадь для детей. М.: Мозаика-Синтез, 2011. Куцакова Л. В.. Конструирование и художественный труд в детском саду. Программа и конспекты занятий М: Мозаика-Синтез,2005 Хазратова Ф.В. «Туган телдә сөйләшәбез»Методическое пособие для воспитателей татарских групп ДОУ 3 - 4 лет.
Нәфасәти-сәнгать үсеш өлкәсе	Продукти в эшчәнлек Музыка тәрбиясе	Рәсем Әвәләү Кисеп ябыштыру Кул эше Конструк	Комарова. Т.С. Изобразительная деятельность в детском саду. Программа и методические рекомендации. М.: Мозаика-Синтез, 2010. Комарова Т.С. Детское художественное творчество. Методическое пособие для воспитателей и педагогов. М.: Мозаика-Синтез, 2010. Комарова Т. С. Занятие по изобразительной деятельности во II младшей группах. Конспекты и планы занятий М.:

		цияләү	Мозаика-Синтез, 2010.
		Музыка тәрбиясе	И.А. Лыкова Программа художественного воспитания, обучения и развития детей 2-7 лет «Цветные ладошки»
		Сәхнәләштерү	Зацепина М. Б. Культурно-досуговая деятельность. Программа и методические рекомендации. . М.: Мозаика-Синтез, 2005. М. Б. Зацепина «Музыкальное воспитание в детском саду». Методическое пособие. – М.: Мозаика-Синтез, 2010. М. Б. Зацепина, Т.В. Антонова “Народные праздники в детском саду”. Методическое пособие. – М.: Мозаика-Синтез, 2010. М. Б. Зацепина, Т.В. Антонова “Праздники и развлечения в детском саду”. Методическое пособие. – М.: Мозаика-Синтез, 2010. Т.С. Комарова, М. Б. Зацепина «Интеграция в системе воспитательно-образовательной работы детского сада» Пособие для педагогов дошкольных учреждений. – М.: Мозаика-Синтез, 2009. Т.С. Комарова «Школа эстетического воспитания» – М.: Мозаика-Синтез, 2009. Э. П Костина ООП дошкольного образования «Камертон» . Н.Ф. Сорокина «Театр, творчество, дети». Н.Ф. Сорокина «Играем в кукольный театр». - М., Аркти , 1999. Р. М. ЗИННАТОВА, Л. Ә. ГАРӘЕВА, А. Г. ЗВОРЫКИНА**(СУРӘТЛӘҮ ЭШЧӘНЛЕГЕ ҺӘМ КОНСТРУКЦИЯЛӘҮ)** **МРК** 1. «Күрсәтәле,үскәнем” З.Г.Ибраһимова.З.Р.Гыйләҗетдинова,Ф.Җ.Җәләлетдинова -Казан: Мәгариф,2010г. 2. Чәбәк,чәбәк итә ул З.Г.Ибраһимова.З.Р.Гыйләҗетдинова,Ф.Җ.Җәләлетдинова -Казан: Магариф,2007г 3. Устерешле уеннар. К.З.Закирова,Р.Э.Кадыйрова. -Казан: Магариф,2013г 4. “Танцуй веселей” З. Г. Ибрагимова.-Казан: «Халкыбызмирасы» 2012г.

Сөйләм үсеше	Сөйләм телен үстерү Матур әдәбият уку	Матур әдәбият белән таныштыру	Гербова В.В.. Развитие речи в детском саду. Программа и методические рекомендации – М.: Мозаика-Синтез, 2010. Наглядно-дидактические пособия Варенцова Н.С.Обучение дошкольников грамоте. М: Мозаика-Синтез,2005 Гербова В. В.. Приобщение детей к художественной литературе. Программа и методические рекомендации. М: Мозаика-Синтез,2005 «Книга для чтения в детском саду и дома» Хрестоматия. 2-4 года / В.В. Гербова, Н.П. Ильчук и др. – М., 2005. Хазратова Ф.В. «Туган телдә сөйләшәбез»Методическое пособие для воспитателей татарских групп ДОУ 3 - 4 лет.
Физик тәрбия үсеше	Здоровый образ жизни движения	Физик культура Төп хәрәкәтләр Спорткүнегүләре Спорт уеннары Хәрәкәтле уеннар Физкультур-сәламәтләндерү эшчәнлеге Культура-гигиена күнекмәләре	Степаненкова Э.Я. Физическое воспитание в детском саду. - М.: Мозаика-Синтез, 2010. Новикова И.М. Формирование представлений о здоровом образе жизни у дошкольников.- М: Мозаика-Синтез, 2010 Пензулаева Л.И. Оздоровительная гимнастика для детей 3-7 лет.- М: Мозаика-Синтез, 2010 Новикова И.М. Формирование представлений о здоровом образе жизни у дошкольников.- М: Мозаика-Синтез, 2010 Пензулаева Л.И. Оздоровительная гимнастика для детей 3-7 лет.- М: Мозаика-Синтез, 2010 Теплюк С.Н.. Занятия на прогулке с малышами. М: Мозаика-Синтез,2005 Зацепина М. Б.. Культурно-досуговая деятельность”. Программа и методические рекомендации. М: Мозаика-Синтез,2005 **МРК** 1.К.В Закирова “Уйный уйный үсәбез” “Мәгариф” нәшрияты, Казан . 2005 ел 2. Нәкый Исәнбәт “Нәниләр шатлана” Татарстан китап нәшрияты Казан. 1967 ел. 3. Р. Ягъфәров “Татар халык уеннары” “Мәгариф” нәшрияты, Казан .2002 ел
Милли-региональ компо			К.В.Закирова, Р.Ә. Кадыйрова «Әхлакнигезе – матургадәт». Казан. «Мәгариф» нәшрияты. 2004 ел. Г.З. Гарәфиева «Сөмбеләне кем белә?». Казан. «Хәтер» нәшрияты, 2003 ел.

нент.			Методические пособия: Бабынина.Т.Ф. « Традиции национальных культур». −Казан, 2006. Гиззатуллина Л. «Тылсымлы йомгак» – Казан, Мәгариф. - 1994. 3. Гильфанова А.М., Насырова Г.Р.. Перспективное планирование работы по внедрению национально-регионального компонента в воспитательно-образовательный процесс. – Н.Челны, 2010. Закирова К.В.. Балаларбакчасытәрбиячеләреһәмәти-әниләрөчен хрестоматия “Балачак аланы”. − Казан, 2011. Зарипова З.М. Белемһәмтәрбияпроцессындамилли – төбәккомпоненты. −Яр Чаллы, 2000. Закирова К.В., Борханова Р.А. Балаларбакчасындатәрбияһәмбелембирү (Программаныңмилли – төбәкюнәлеше). – Казан, 2009. Закирова К.В. , Муртазина Л.Р. “Балачак – уйнап -көлеп үсәр чак”.- Казан, 2012. Закирова К.В., Муртазина Л.Р. “Әй, уйныйбыз, уйныйбыз”.- Казан, 2013 Зарипова З.М., Исаева Р.С. “Үстерешлеуен».- Казан, 2013. Ибрагимова З.Г. “Шома бас” Насырова Г.В., Бабынина.Т.Ф. « В мире национальных культур». - Н. Челны -2008. Нурзия Сергеева «Татар сынлысәнгате». – Казань, 2008. Наглядно – демонстрационный материал: Татар һәм рус милли киемендәге курчаклар. Туган шәһәр турында материал (Яр Чаллы шәһәре) Татарстан республикасы шәһәрләре турында материал (Әлмәт, Түбән Кама, Яшел Үзән, Бөгелмә, Казан.) Туган як турында материал«Животные и растения нашего края.» Мәскәү турында иллюстратив материал Россия, Башкортостан, Чувашия, Мари-Эль, Мордовия, Удмуртия, турында мәгълүмати мтериал(образцы орнаментов для ИЗО деятельности, дидактические, подвижные игры народов РТ) Г.Тукай А.Алиш, М.Җәлил, татар язучыларының

			портретлары, аларның әсәрләре һәм татар халык әкиятләре. Татар язучылары һәм шагыйрьләренең әсәрләренә иллюстрацияәр А. Алиш «Сертотмас үрдәк» Г. Тукай «Кызыклы шәкерт» - А. Алиш «Куян кызы» - Г. Тукай «Гали белән кәҗә» - Г. Тукай «Кәҗә белән сарык әкияте» - Г Тукай «Су анасы» - Г. Тукай «Безнең гаилә» Татар халык бизәкләренең үрнәкләре. Аудио – видео дисклар: «Тукмар белән Чукмар»,«Ике кыз»,«Куян кызы»,«Су анасы»,«Кәҗә белән сарык»,«Төлке белән каз»,«Алтын бөртекләр»,«Бүләк кемгә», “Агачлар да авырый»,«Сертотмас үрдәк»
ТР дәүләт телләренә өйрәтү **Укыту-методик комплекты:** .			**Татартеле** Методик әсбаплар: 1. Зарипова З.М. Балалар бакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү программасы. «Идел-Пресс», 2013. 2. Зарипова З.М “Татарча сөйләшәбез”. 4-5 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Хәтер», 2011 3. Нургалиева М.С. “Увлекательное обучение”. Использование интерактивной доски при обучении дошкольников государственным языкам, 2013 Күрсәтмә – демонстратик материал: «Минем гаилә», «Ашамлыклар», «Уенчыклар», «Савыт-саба», «Җиләк-җимешләр», «Яшелчәләр», «Киемнәр», «Өй җиһазлары», «Төсләр» Аудио – видео дисклар: 1.Зарипова З.М. “Минем өем” проеты буенча 4-5 яшьлек балалар өчен укыту-методик комплектына аудиоязмалар. “Аксу” компаниясе, 2012 2. Зарипова З.М. “Минем өем” проекты буенча 4-5 яшьлек балалар өчен анимацион сюжетлар. “Аксу” компаниясе, 2012

			Рус теле <u>Методик әсбаплар:</u> 1. Гаффарова С. М. «Изучаем русский язык». Методическое пособие для воспитателя. Методические рекомендации, конспекты занятий, игры и упражнения, «Хәтер», 2011 2. Затулина Г.Я. «Конспекты занятий по развитию речи» 3. Асадуллин А.Ш. «Учимся говорить по-русски», «ТКИ», 1983 4. Сахипова З.Г., Асадуллин А.Ш., Сулейманова С.Г. «Читаем детям», «Просвещение» 5. Протасова Е.Ю., Родина Н.М. Методика развития речи двуязычных дошкольников, “Владос”, 2009 **Ана теле** <u>Методик әсбаплар:</u> 1. Закирова К.В. «Балачак аланы». Хрестоматия для воспитателей и родителей. 2. Закирова К.В. «Балачак - уйнап-көлеп үсәр чак».Методическое пособие для воспитателей детских садов и инструкторов по физкультуре. 3. Закирова К.В. «Воспитание и обучение в детском саду» 4. Кашапова М.Ф. «Уйныйк әле, балалар» метод.рекомендации (первая книга) 8. Хазратова Ф.В. «Туган телдә сөйләшәбез»Методическое пособие для воспитателей татарских групп ДОУ 2-3 лет. 9. Хазратова Ф.В. «Туган телдә сөйләшәбез»Методическое пособие для воспитателей татарских групп ДОУ 3 - 4 лет. <u>Күрсәтмә – демонстратик материал:</u> 1. Хазратова Ф.В.Демонстрационный материал к занятиям «Туган телдә сөйләшәбез» для детей 2-3 лет татарской группы. 2. Хазратова Ф.В.Демонстрационный материал к занятиям «Туган телдә сөйләшәбез» для детей 3-4 лет татарской группы. 3. Хазратова Ф.В.Демонстрационный материал к занятиям «Туган телдә сөйләшәбез» для детей 4-5 лет татарской группы. 4. “Кыш”,”Яз”, “Җәй”,”Көз” сурәтләнгән таратма рәсемнәр. 5. Сюжетлы таратма рәсемнәр.

			6. Д\уен «Нинди хайван кайда яши” 7. Д\уен «Чәчәкләрне танып бел » 8. Д\уен «Яфрагы буенча агачын тап” 9. Д\уен «Баласын әйт» 10. “ Бу нинди бизәк” 11 “Дөрес итеп тез” 12. “Нәрсә үзгәрде” Аудио – видео дисклар: 1. Аудио-приложения к учебно-методическому комплекту для детей 2-3 лет «Туган телдә сөйләшәбез». 2. Аудио-приложения к учебно-методическому комплекту для детей 3-4 лет «Туган телдә сөйләшәбез». CDдиск. 1. Мультипликацион фильмнар студиясе«Союзмультфильм» на татарском языке (Выпуск №1). 2. Мультипликацион фильмнар студиясе«Союзмультфильм» на татарском языке (Выпуск №2). 3. Мультипликацион фильмнар студиясе«Союзмультфильм» на татарском языке (Выпуск №3). 4. Мультипликацион фильмнар студиясе «Союзмультфильм» на татарском языке. Выпуск №4. 5. Мультипликацион фильмнар студисе «Союзмультфильм» на татарском языке. Выпуск №5. 6. Аудио-китап «Татар экиятләре», «Сказки на татарском языке». Аудио-приложения для методического пособия “Балалар бакчасында әдәп - әхлак тәрбиясе” МР3 диск.

3.3 Үстерешле предметлы тирәлек

1.Үстерешле предметлы тирәлек балаларның яшь үзенчәлекләрен һәм үсешләрендә коррекцион җитешмәүчәнлеге булган балаларны исәпкә алып, аларның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту өчен төркемдә һәм балалар бакчасында тәрбия һәм белем бирү процессын максималь тормышка ашыра.
2. Үстерешле предметлы тирәлек балалар белән өлкәннәрнең аралашу мөмкинлеге, бердәм эшчәнлеге, балаларның хәрәкәт активлыгы, шулай ук аларның ялгыз калу мөмкинлеге белән тәэмин итә.
3. Үстерешле предметлы тирәлек:
- төрле тәрбия һәм белем бирү программаларын тормышка ашыруны;
- милли культура, климат шартларын;
- балаларның яшь үзенчәлекләрен исәпкә алырга тиеш.

4.Үстерешле предметлы тирәлек бай эчтәлекле, үзгәрүчән, күпфункцияле, вариатив, аңлаешлы һәм куркынычсыз булырга тиеш.

Предметлы тирәлек белән тулыландыру тәрбия һәм белем бирү процессының бербөтенлек принципына, ФДББС буенча балаларның психологик һәм шәхси үзенчәлекләренә, материалларның үзенә хас үзгәрүчән уеннар, дидактик материаллар белән тәэмин ителүенә, балалар белән өлкәннәрнең интегральләштерү принципына, балаларның уен, хәрәкәт активлыгы, эзләнү, тәҗрибә, конструктив, матур әдәбиятны кабул итү һәм коммуникатив эшчәнлегенә туры килә. Милли культура, климат шартлары исәпкә алына. Кулланылган материалларның һәм җиһазларның сыйфат сертификатлары бар, һәм алар гигиена, педагогик, эстетик таләпләргә җавап бирә алалар.

Паспорт группы №3

Предметно- развивающая среда в групповом помещении способствует развитию личности каждого ребенка: развитию коммуникативных особенностей, уровню общего и речевого развития, инициативности, самостоятельности, способности к творческому самовыражению, эмоциональной сферы.

Материальное оснащение группы

№	Наименование	Количество	Дата	
			Принято на учет	Снято с учета
	Методическая литература			
1	Примерная общеобразовательная программа дошкольного образования «Мир открытий»// Научный руководитель Л.Г.Петерсон/ под общей редакцией Л.Г. Петерсон, И.А Лыковой-М.: Цветной мир,2012. 320с	1шт		
2	И.А Лыкова Изобразительная деятельность в детском саду: планирование, конспекты занятий, методические рекомендации.-М.: «Карапуз –Дидактика», 2007.-208с	1шт		
3	Профессия дем мат. для воспитателей и родителей	1шт		
4	Комнатные растения дем мат.воспитателей и родителей	1шт		
5	Насекомые дем мат.воспитателей и родителей	1шт		
6	Транспорт. Дем мат.для воспитателей и родителей	1шт		
7	Инструменты. Дем.мат.для воспитателей и родителей	1шт		
8	О хлебе дем.мат. для воспитателей и родителей	1шт		
9	Татарча дем .мат.(җиләк-җимеш яшелчә,кем нәрсә ярата,кеше,төсләр,минем уенчыкларым)	1шт		
10	Сборник конспектов занятий/по математеки ,З.Г.Шарафутдинова	1шт		

	Фланелеграф	1 шт.		
	Доска магнитно- меловая	1шт	3 640 08.2016	
	Центр экспериментирования включает в себя: Клеенчатые фартуки, банки, бутылочки, крышки, тазики, ванночки. Весы, воронки, палочки, мерные чашечки, магниты, железные предметы. Трубочки, соломинки, шприцы без игл, мыло, сито, терка, губки, вата, песочные часы, лупы, безмен, пенопласт			
2	Сыпучие продукты: соль, сахар, горох, манка, фасоль, мука			

3	Нагляд.мат.(зима,осень лето весна)	4 шт.		
4	Календарь природы	1шт		
5	Календарь наблюдений	1шт	1наб	
6				
7	Природный материал: камни разных пород (известняк, мрамор, гранит, галька), уголь (древесный и каменный), торф, глина (белая, красная, синяя), песок, коллекция ракушек; коллекция семян (цветов, овощных культур, фруктов); желуди, шишки, скорлупа от яиц, мох, кора деревьев			
8	Лейки для полива комн. растений====	3шт		
9	Муляжи фруктов (груша, яблоко, слива, персик)	1наб	08.2012г	
10	Муляжи овощей (капуста, морковь, лук, картошка, спаржа, кукуруза, помидор, огурец)	1наб	08.2012г	
11	Комплекты разных видов птиц в контейнере	1наб	08.2012г	
12	Комплекты разных видов зверей иживотных в контейнере	1наб	08.2012г	
13	Комплекты разных видов машин	1наб	08.2012г	
14	«Природные явления»	1шт		
15	«Береги живое»	1шт		
16	Дидактические игры: «Насекомые»,	1 шт		
17	«Домашние и дикие животные»	1шт		
	Центр речевого направления включает в себя			
1	«Семья»	1шт	08.2012	
2	Логопедическое лото	1шт	08.2012	
3	«Звонкий – глухой»	1шт		
4	Читаем по слогам	4 шт	08.2015	
5				

6				
7				
8				
	Центр «Книжный дом» включает в себя:			
1	Детские книги по программе и любимые книги детей: «Моё тело»,	1шт		
2	Любимые русские сказки			
3	Диски и аудиокассеты с записью литературных произведений для детей	1шт		
4	Магнитофон,	1шт		
5				
	Центр «Юные конструкторы».			
1	Мозаика (средняя и мелкая) и схемы выкладывания узоров из них.	4шт		
2	Разные виды конструктора.(пальчиковый, плоскостной, -=====	8шт		
3		1шт		
4	Пазлы.			
5	Игрушки - трансформеры,			!
6				
7	Блоки Дьенеша.	наб.		
8	Палочки Кьюзенера.	12наб.		
	Центр художественного творчества включает в себя:			
1	Восковые мелки.			
2	Акварельные мелки.			
3	Гуашевые, акварельные краски.			

4	Фломастеры, цветные карандаши.			
5	Пластилин.			
6	Цветная и белая бумага, картон.			
7	Кисти, палочки, стеки, ножницы, поролон, печатки.			
8	Клей ПВА.			
9	Подставки для карандашей	12шт		
10	Альбом «Жостовская роспись»	1шт		
11	Альбом «Дымковская роспись»	1шт		
12	Альбом «Городецкая роспись»	1шт		
13	Альбом «Филимоновская роспись»	1шт		
14	Альбом «Хохломская роспись»	1шт		
	Центр «Математики» включает в себя:			
1	Счетный материал.			
2	Комплект цифр, математических знаков, геометрических фигур для магнитной доски	1шт		
	Занимательный и познавательный математический материал, логико-математические игры	1шт		
4	Игры, разработанные в центре Воскобовича: « Сложи квадрат»	1шт		
5	Игры Никитина: «Дроби»	1шт		
6	«Учим часики»	1шт		
7	«Сложи квадрат»	1шт		
8	«Кубики для всех» Никитин	1шт		
	Дидактические игры:			
1	«Как растет живое»	1шт		
2	«Азбука безопасности»	1шт		
3	«Российская армия»	1шт		
4	«Как проехать по Москве»	1шт		
5	«Государственные праздники России»	1шт		
6	«Ребята с нашего двора»			

7	Компьютер (син)	2шт	08.2012г	
	Театрально-режиссерский центр			
	Театр «Руковичка»сказочные персонажи:			
1	, Дедушка, Бабушка,, Заяц, Волк, Медведь, Буратино, Мышка,)		08.2012г	
2	Теневой театр «Колобок», «Репка»			
3	Настольный театр Колобок», «Репка»			
5	Пальчиковый театр «Семья»			
6				
7	Ширма деревянная	1шт		
	Музыкальные инструменты:			
1	барабан	1шт		
2	бубен			
3	гитара	1шт		
4	Пианино игруш.	1шт		
5	дудочка	1шт		
6	микрофон	1шт		
7	погремушки	3шт		
8	металлофон	1шт.		
9	маракасы	2шт.		
10	«Музыкальная лесенка»	1шт		
11	гармошка	1шт		
12	д/игры «Музыкальные инструменты»	1шт		
13	«Простучи ритм»	1шт		
	Центр спорта			
1	Обручи			

2	Скакалки			
3	Мячи резиновые большие			
4	Мешочки для метания			
5	Массажная дорожка	1		
6	Игра « Гольф»	1		
7	Кегли	1наб		
8	Теннисные ракетки	1		
9	Кольцеброс	1		
10	гантели	2шт		
11	Мячи резиновые маленькие			
	Предметы для труда			
1	Фартуки для дежурства			
2	колпачки			
3	Тазик для мытья игрушек			
4				
5				
6				
	Оборудование для с/р игр			
1	**«Строители»** инструменты	2наб		
2	каски	1шт		
3	Кубики больш. деревян.			
4	Кубики больш. пластмасс.			
5	Машины			
6	Машины маленькие			
7	Спец. Транспорт(полиция, пож., скорая)			
	«Салон красоты»			
1	Фен			
2	Расчески			
3	Накидка	1шт		
4	Пластиковый стул (белый)			

5	Ножницы игрушечн..			
6	Заколки			
	«Семья»			
1	Кухонная детская посуда (пластмассовая)	1 наб	08.2013	
2	Кухонная детская посуда(металлическая)	1 наб	08.2014	
3	Мягкая мебель(диван, 2 кресла)	1 наб	.08.2015	
4	Детская кухонная мебель:			
5	Детская кухонная мебель:Стол детск.	1шт	08.2013г	
6	Элек. Чайник игрушка			
7	куклы	5шт		
8	коляски	2шт		
9	ведро	3шт		
10	щетка	1шт		
	«Пожарные»			
1	Накидка			
	«Супермаркет»			
1	Касса	1шт		
2	Весы	1 шт		
3	Корзинки малые для продуктов	6 шт		
4	Кондитерские изделия			
5	Овощи			
6	Мясные изделия			
7	Продуктовые корзины	шт		
8	Хлебные изделия			

	«Диагностический центр»			
1	Халаты			
2	«Лекарства»			
3	Набор доктора	1		
4	Кукла доктор	1шт.		
5	Доктор Айболит	1шт.		
	Национальный уголок			
1	Портрет президента России			
2	Портрет президента Татарстана			
3	Флаг России			
4	Флаг Татарстана			
5	Герб России			
6	Герб Татарстана			
7	Тарелка декоративная керамика(узоры)			
8	Кукла в русском Нац. Костюме (девочка)			
9	Кукла в русском. Нац. Костюме (мальчик)			
10	Кукла в татар. нац. Костюме (мальчик)			
11	Кукла в татар. нац. Костюме (девочка)			
12	Книги			

“Килешенгән”“Раслыйм”
30 нчы санлы “Тиенкәй” 30нчы санлы “Тиенкәй”
балалар бакчасы өлкән балалар бакчасы мөдире
шәфкать туташы _________Р.М.Зуева
_________ З.И. Крылова
«_____»___________2017 ел

КӨН ТӘРТИБЕ – РЕЖИМ ДНЯ
8 нче санлы икенче кечкенәләртөркеме
2017– 2018нче уку елы

үткәрү вакыты	**эшчәнлек**	
6.00-7.30	Иртәнге прогулка, балаларны урамда каршы алу	
7.30-8.10	Иртәнге гимнастикага әзерлек, гимнастика	
8.10-8.20	Шәхси гигиена, иртәнге ашка әзерлек, иртәнге аш	
8.20-8.45	иртәнге аш	
8.45-9.00	оештырылган белем бирү эшчәнлегенә әзерлек, уеннар	
дүшәмбе	8.50-9.05 9.15-9.30	Музыка эшчәнлеге Әйләнә-тирә белән танышу
сишәмбе	8.50-9.05 9.15-9.30	Физкультура эшчәнлеге Математик күзаллауларын устерү
чәршәмбе	9.00-9.15 10.40 – 10.55	Аппликация /конструирование Физкультура эшчәнлеге (саф һавада)
пәнҗешәмбе	9.00 – 9.15 9.40 – 9.55	Физкультура эшчәнлеге Сөйләм үстерү
җомга	9.00- 9.15 9.50- 10.05	Рәсем/ Әвәләү Музыка эшчәнлеге
11.35-12.00	Көндезге аш	
10.00-11.40	Прогулка(унннар,күзәтү,хезмәт)	
11.40-11.50	Прогулкадан керү,уеннар, шәхси гигиена процедуралары, төшке ашка әзерлек	
11.50-12.25	төшке аш	
12.25-12.35	Шәхси гигиена процедуралары, көндезге йокыга әзерлек.	
12.35-15.00	көндезге йокы	
15.00-15.15	Йокыдан уяну, һава процедуралары, уеннар, төшке ашка әзерлек, төшке аш	
15.15-15.30	Әбәткә әзерлек,әбәт	
15.30-16.15	Шәхси эшчәнлек, аз хәрәкәтле уеннар, тәрбияче күзәтүе астында мөстәкыль эшчәнлек, оештырылган белем бирү эшчәнлеге	
16.15-16.25	Шәхси гигиена процедуралары, кичке ашка әзерлек.	
16.25-16.45	кичке аш	
16.45-17.00	Шәхси гигиена процедуралары, урамга чыгарга әзерлек	
17.00-18.00	Саф һавада уеннар, өйгә кайтып китү	

“Килешенгән”“Раслыйм”
30 нчы санлы “Тиенкәй”
балалар бакчасы өлкән
шәфкать туташы
_________ З.И. Крылова
«_____»___________2017 ел

30нчы санлы “Тиенкәй”
балалар бакчасы мөдире
_________Р.М.Зуева

Турыдан- туры белем бирү эшчәнлегенең расписаниесе

Икенче кечкенәләр төркеме №8

Атна көне	*Белем бирү эшчәнлеге*	*Үткәрелү вакыты*
Дүшәмбе	1. Музыка эшчәнлеге	8^{50}-9^{05}
	2. Әйләнә-тирә белән танышу	9^{15}-9^{30}
Сишәмбе	1. Физкультура эшчәнлеге	8^{50}-9^{05}
	2. Математик күзаллауларын үстерү	9^{15}-9^{30}
Чәршәмбе	1. Аппликация /конструирование	9^{00}-9^{15}
	2. Физкультура эшчәнлеге (саф һавада)	10^{40} – 10^{55}
Пәнжешәмбе	1. Физкультура эшчәнлеге	9^{00} – 9^{15}
	2. Сөйләм үстерү	9^{40} – 9^{55}
Җомга	1. Рәсем/ Әвәләү	9^{00}- 9^{15}
	2. Музыка эшчәнлеге	9^{50}- 10^{05}

Режим моментларында: матур әдәбият уку, конструкцияләү.
Традицион вакыйгалар, бәйрәмнәр, чаралар

Күңел ачу чаралары, бәйрәмнәр - һәр балага төркем бүлмәсендә, урамда иректе уеннар уйнарга, парк, шәһәр урамы буйлап сәяхәт кылырга, актив һәм пассив ял итәргә мөмкинлек, эмоциональ тынычлык бирә, баланың үзенә шөгыль таба белү сәләтен формалаштыра

№	Чаралар	Дата	Җаваплы
1.	Күңел ачу «Белем көне»	1 сентябрь	Тәрбиячеләр
2.	Спортивный праздник	Сентябрьнең I атнасы	- Тәрбияче, Физ.инструктор
3.	Табигый материаллардан балалар эше күргәзмәсе «…Күзләр карап туймаслык…»	Октябрьнең I нче атнасы	- Тәрбиячеләр, - Ата-аналар
4.	«Сөмбелә»-көз бәйрәме	ОктябрьнеңIV атнасы	- Тәрбиячеләр, - Музыка җитәкчесе
5.	«Кызыл, сары, яшел» - юл хәрәкәте кагыйдәләре буенча күңел ачу бәйрәме	Ноябрьнең II атнасы	- Тәрбиячеләр
6.	День матери	Ноябрьнең III атнасы	- Тәрбиячеләр.
7.	Яңа ел балалар иртәсе	Декабрьнең IV атнасы	- Тәрбиячеләр
8.	«В гости у музыки»	Гыйнварның II атнасы	- . - Воспитатели.
9.	Рәсем күргәзмәсе «Буранлы ак кыш…»	Гыйнварның IV атнасы	- Тәрбиячеләр
10.	Кышкы күңел ачулар	Феральнең I атнасы	- Тәрбиячеләр
11.	Бәйрәм «Рәсәй армиясе – көчле, кодрәтле!»	Февральнең III атнасы	- Тәрбиячеләр Музыка җитәкчесе
12.	Масленица (24.02-02.03)	ФевральнеңIV атнасы	- Тәрбиячеләр.
13.	Рәсем күргәзмәсе «Әниемә бүләк»	Мартның I атнасы	- тәрбиячеләр.
14.	Халыкара хатын-кызлар бәйрәме -	МартныңIатнасы	- Тәрбиячеләр.

	8 нче март		
15.	Көлке көне; Халыкара кошлар көне.	АпрельнеңI атнасы	- Музыка җитәкчесе. Тәрбиячеләр
16.	Космонавтика көне	Апрельнең II атнасы	- Тәрбиячеләр.
17.	Карга боткасы	Апрельнең III атнасы	- ө/тәрбияче - Муз. җитәкчесе. - Тәрбиячеләр.
18.	Җир көне	Апрельнең IV атнасы	- Тәрбиячеләр - Муз.җитәкчесе
19.	«Җиңү көне» - бәйрәм	Майның II атнасы	- Муз. җитәкче - Тәрбиячеләр
20.	“Исәнме, җәй”-күңел ачу	Майның IV атнасы	- Тәрбиячеләр
21.	«Балаларны яклау көне»	Июньнең I атнасы	- Тәрбиячеләр
22.	Спартакиада	Августның I атнасы	- Тәрбиячеләр - - Физ.инструктор